

UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT "ION CREANGĂ"
din CHIȘINĂU

FACULTATEA DE FILOLOGIE ȘI ISTORIE

CATEDRA ISTORIE ȘI ȘTIINȚE SOCIALE

Fișa cursurilor

PROGRAMUL DE STUDII "ISTORIE"

(180 credite)

învățământ cu frecvență redusă

Aprobate la Ședința Catedrei Istorie și Științe Sociale, PV, Nr. 1 din 01.09.2023

Șefa catedrei Istorie și Științe Sociale

dr. conf. univ. Larisa Noroc

Chișinău, 2024

ANUL I

semestrul I

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	<i>Fundamentele științelor educației</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Științe ale educației și informatică, Catedra Științe ale educației și management
Titular de curs	Țărnă Ecaterina, dr., hab. conf. univ.
Cadre didactice implicate	Ilașcu Yu., dr., conf. univ.
e-mail	zagaievschi.corina@upsc.md , ilascu.iurie@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.001	3	I	I	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Fundamentele științelor educației* este orientat spre examinarea / interiorizarea conceptelor specifice pedagogiei (*fundamentale, operaționale, preluate din alte domenii, valorificate pedagogic*) și conexiunea acestora în paradigma actuală a educației; conținutul cursului acoperă problematica contemporană a științelor educației; abordează fundamentele pedagogiei ca știință socioumană specializată în studiul educației.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Identificarea pedagogiei ca știință a educației;
- Valorificarea /operarea terminologiei specifice științelor pedagogice în diverse contexte profesionale;
- Interiorizarea paradigmelor pedagogiei și a dimensiunilor educației;
- Valorificarea pedagogică a noilor dimensiuni ale educației;
- Interpretarea structurii de funcționare a sistemului de educație și a activității educative;
- Elaborarea obiectivelor operaționale;
- Proiectarea /selectarea metodelor /strategiilor de educație;
- Evaluarea referențialului profesional al cadrelor didactice;
- Proiectarea/autoevaluarea proiectelor de activitate educativă;
- Aplicarea criteriilor de evaluare a calității educației.

Finalități de studii

- să determine statutul epistemologic al pedagogiei;
- să interpreteze corect conceptele pedagogice fundamentale;
- să argumenteze relațiile pedagogiei cu alte științe;

- să integreze noile dimensiuni /clasice ale educației în practica educativă;
- să clasifice/ construiască obiective educaționale;
- să elaboreze criteriile de evaluare a calității sistemului / procesului de educație;
- să construiască referențialul competențelor didactice;
- să evalueze / să conștientizeze calitatea proiectării activității educative și a conduitei dirigintelui;
- să elaboreze proiecte interactive de activități educative.

Precondiții

Cunoștințe elementare din școală în domeniul pedagogiei/educației; conceptul de elev, învățător; conceptul de școală, familie, societate; relația elev – profesor – părinte; influența mediului educațional asupra formării-dezvoltării elevului; treptele sistemului de învățământ; personalitatea învățătorului, rolurile și funcțiile învățătorului.

Conținutul unităților de curs

1. Statutul științelor educației. Concepte pedagogice fundamentale
2. Clasic și modern în educație. Analiza acțiunii educaționale. Formele generale ale educației
3. Paradigmele pedagogiei – răspuns la problematica științelor educației. Metodologia de cercetare specifică pedagogiei
4. Finalitățile educației
5. Dimensiunile educației. Modele de analiză a conținuturilor generale ale educației
6. Sistemul de educație. Managementul educațional
7. Agenții educației. Organizarea și evaluarea activității educative
8. Cultura mediatică în contextul provocărilor sociale
9. Proiectarea și realizarea acțiunii educaționale. Tehnologii educaționale
10. Calitatea în educație. Evaluare de sistem/proces/resurse

Strategii de evaluare

Conversația euristică, dezbateră, studiul de caz, simularea, demonstrația cu solicitarea studentului, proiectul individual (prezentare Power Point), investigația, portofoliul, referatul, autoevaluarea, testul de cunoștințe (scris/oral) .

Evaluarea curentă se bazează pe aprecierea gradului și a calității de participare intelectuală studenților în cadrul seminariilor. Două probe de evaluare obligatorii: *Evaluare 1*: test de verificare a nivelului de cunoaștere a termenilor specifici educației; *Evaluare 2*: proiect al activității educative (nivel de aplicare - integrare a cunoștințelor).

Rezultatele evaluărilor curente constituie 60 % din cota notei finale. Evaluarea finală – examen scris. Nota de la examen va constitui 40 % din cota notei finale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cojocaru-Borozan M., Sadovei L., Papuc L., Ovcerenco N. *Fundamentele științelor educației*. Manual universitar. Chișinău: UPSC, 2015;
2. Bocoș M., Juncan D. *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului*. Pitești: Ed. Paralela 45, 2017
3. Cristea S. *Fundamentele pedagogiei*. Iași: Polirom, 2013;

4. Cristea S. *Dicționar de pedagogie*. Chișinău: Litera Internațional, 2017;
5. Macavei E. *Pedagogie. Teoria educației*. Vol. I, II. București: Aramis, 2001, 2002;
6. Cojocaru-Borozan M., Papuc L. et. al. *Teoria și metodologia educației*. Suport de curs. Chișinău. 2006;
7. Cojocaru-Borozan M., Papuc L. et. al. *Teoria educației*. Ghid metodologic. Chișinău. 2006;
8. Guranda M. *Fundamente pentru o știință a educației*. București: 2011;
9. Bocoș M., Jucan D. *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculum-ului*. Pitești: Paralela 45, 2014.

Opțională:

1. Șerdean I. *Pedagogie: compendiu*. Ed. a II-a. București: Editura Fundației România de Mâine, 2004;
2. Pânișoară I.O. *Comunicarea eficientă*. Iași: Polirom, 2009;
3. Păun E., Potolea D., *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Polirom, Iași, 2006;
4. Pânișoară I.O. *Profesorul de succes*. Iași: Polirom, 2009;
5. Garștea N., Callo T., *Ora de dirigenție. Ghid pentru elevi și profesori*. Chișinău: Epigraf. 2011
6. www.edu.md

Denumirea programului de studii				Istorie (FR)		
Ciclul				I (Licență)		
Denumirea cursului				Psihologia generală		
Facultatea/catedra responsabilă de curs				Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Psihologie		
Titular de curs				Maria Pleșca, conf., dr.		
Cadre didactice implicate				Jelescu Petru, dr. hab., prof univ., Chitoroga Lucia, dr., Popescu Maria, dr.		
e-mail				plesca.maria@upsc.md , jelescu.petru@upsc.md , chitoroga.lucia@upsc.md , popescu.maria@upsc.md		
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
F.01O.002	3	I	I	90	18	72
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
Cursul <i>Psihologia generală</i> face parte din pachetul de discipline fundamentale ale modulului psihopedagogic, nivel licență, din cadrul facultăților Universității Pedagogice din Chișinău. Este un curs						

introdusiv în problematica definirii identității psihologiei ca știință. Prin temele abordate și prin modul lor de ordonare, cursul contribuie la înțelegerea actualului fond de cunoștințe cu privire la o serie de probleme specifice gândirii științifice în domeniul psihologiei contemporane.

La cursul *Psihologia generală* studenții se vor familiariza cu conceptualizarea fenomenelor/proceselor psihice (procesele psihice sunt abordate și discutate într-o ordine logică, pornind de la cele bazale (senzații și percepții) către procesele cognitive superioare (gândirea) la cele de reglare (emoțiile, motivația); vor cunoaște metodele și modelele sale explicative, problematica complexă a personalității și posibilitățile de utilizare a lor pentru cunoașterea proprie și a altor persoane.

Studenții vor asimila strategii de influențare (reglare) a comportamentului propriu și al grupului. Aplicațiile elaborate vor contribui la profesionalizarea lor privind activitatea instructiv-educativă din școală. Tinerii vor identifica notele specifice și a aspectelor diferențiatore la nivelul structurilor psihice; vor descrie mecanismele psihice, utilizând diferite modele teoretice; vor stabili conexiuni între mecanismele psihice și vor recunoaște diferențele individuale în construirea și manifestarea vieții psihice. Cursul va dezvolta la studenți spiritul de rigurozitate științifică și de deontologie profesională.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

• **Competențe cognitive:** studentul va demonstra cunoașterea proprietăților și legilor diverselor categorii de procese, stări, însușiri și structuri psihice; va ști cum să utilizeze conceptele specifice științei psihologice pentru organizarea demersurilor de cunoaștere și explicare a unor fapte, evenimente, procese din viața reală.

• **Competențe de învățare:** se exprimă în capacitatea de a asimila informația psihologică din diferite surse în vederea organizării unui demers didactic eficient, conform obiectivelor enunțate; în identificarea interacțiunilor complexe dintre toate componentele sistemului psihic uman; în formularea de obiective cognitive și alegerea modalităților/căilor de atingere a lor.

• **Competențe de aplicare:** studentul va aplica cunoștințele specifice științei psihologice în rezolvarea unor situații școlare – problemă, în elaborarea profilului psihologic a propriei personalități și a personalității celorlalți, în identificarea unor trăsături ale personalității necesare reușitei în activitate; în capacitatea de a realiza transferuri interdisciplinare (literatură, istorie) pentru analiza unor tipuri de comportament uman.

• **Competențe de analiză:** se vor manifesta prin creșterea abilităților de organizare sistematică a datelor și cunoștințelor din acest domeniu; în identificarea complexității fenomenelor psihice comparativ cu cele studiate de alte științe; în determinarea unor parametri de autoevaluare și evaluare reciprocă a cunoștințelor; în analiza posibilitățile de dezvoltare personală din perspectiva cunoștințelor de psihologie.

• **Competențe de comunicare:** se arată în capacitatea de a se exprima în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, utilizând limbajul specific psihologiei în diverse contexte socio-culturale și profesionale; în abilitățile de a realiza convorbiri, expuneri, caracterizări de factură psihologică și de a reacționa adecvat la solicitările exprimate în limbaj psihologic.

• **Competențe la nivel de integrare:** se dovedesc prin capacitatea de folosire independentă a informațiilor oferite de acest curs și de alte surse în activitățile didactice printr-o viziune sistematică asupra vieții psihice umane; manifestarea autonomiei și a independenței în căutarea informațiilor relevante pentru conceperea unui discurs științific; manifestarea responsabilității personale și sociale în asumarea sarcinilor academice/profesionale; comunicarea adecvată temei, contextului și auditoriului (prin prezentări scrise și orale care transmit în mod eficient conținutul).

Finalități de studii

- Să opereze cu concepte fundamentale în domeniul psihologiei.
- Să identifice interacțiunile complexe dintre toate componentele sistemului psihic uman și să caracterizeze rolul lor în evoluția personalității.
- Să utilizeze cunoștințele de psihologie în scopul adaptării conduitei proprii la situații concrete de viață.
- Să identifice notele specifice și a aspectelor diferențiatore referitor la mecanismele psihice și rolul acestora în evoluția personalității.
- Să evalueze critic situațiile problematice și soluțiilor posibile în psihologie.
- Să elaboreze profilul psihologic al propriei personalități și a personalității celorlalți.
- Să identifice, prin cooperare cu ceilalți, unele trăsături ale personalității necesare reușitei în activitatea școlară.
- Să evalueze unele tipuri de comportament psihosocial în contexte situaționale date.
- Să folosească cunoștințele psihologice în influențarea (reglarea) comportamentului propriu și al grupului.
- Să identifice legăturile între mecanismele psihice și a corelației acestora cu diferite etape ale dezvoltării psihice.
- Să facă dovada unei viziuni holistice asupra rolurilor acestei științe în optimizarea procesului instructiv-educativ, a vieții și activității oamenilor.
- Să aprecieze contribuția psihologiei în procesul educației, în general, și în procesul propriei formări, în special.
- Să valorifice optim, pozitiv propriul potențial.

Precondiții

- Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede limba de instruire.
  - Studenții au nevoie de abilități de analiză, abstractizare, sinteză și generalizare a datelor și informațiilor științifice.
  - Le vor fi solicitate cunoștințele din domeniul *Fundamentelor științelor educației, Didacticii generale, Limbii și literaturii române, Istoriei.*
- Lectura fiecărui modul și realizarea conștientă a lucrărilor de evaluare garantează nivele înalte de înțelegere a conținutului tematic și totodată sporesc șansele promovării cu succes a acestei discipline.

Conținutul unităților de curs

- Unitatea de învățare 1. Domeniul și obiectul de cercetare al psihologiei.
Unitatea de învățare 2. Senzațiile.
Unitatea de învățare 3. Percepția. Reprezentările ca procese senzoriale superioare.
Unitatea de învățare 4. Gândirea. Comunicare și limbaj.
Unitatea de învățare 5. Memoria.
Unitatea de învățare 6. Imaginația.
Unitatea de învățare 7. Motivația. Activitatea.
Unitatea de învățare 8. Afectivitatea.
Unitatea de învățare 9. Atenția. Voința.
Unitatea de învățare 10. Personalitatea. Relațiile interpersonale.
Unitatea de învățare 11. Temperamentul. Caracterul. Aptitudinile.

Strategii de predare și învățare

În procesul de predare și învățare a cunoștințelor din cadrul disciplinei se utilizează așa metode precum: prelegerea; prelegerea interactivă; expunerea cu oponent; conversația euristică; dezbateră; clarificarea conceptuală; activități de grup, studiul de caz.

Prelegerile sunt axate pe utilizarea de suport power-point și pe acces la resurse multimedia. În predarea și însușirea acestei discipline sunt utilizate: tehnologii educaționale multimedia; prelegeri interactive (prezentări) folosind MS Power Point; tehnologii de învățare contextuală: lucrul cu materiale text; tehnologii de dialog; organizarea discuțiilor de grup, utilizarea „brainstorming-ului”.

Strategii de evaluare

Evaluarea la această disciplină va fi formată din: a) evaluarea continuă a cunoștințelor și a abilităților achiziționate la curs (60% din punctaj) și b) evaluarea sumativă a abilităților și a competențelor dobândite prin sarcinile prevăzute pentru examenul final (40% din punctaj).

Evaluarea continuă (formativă) se face pe baza următoarelor sarcini prevăzute a se realiza în seminarii: două testări intermediare (scrise) fiecare incluzând studiu de caz și o combinație de itemi cu mai multe variante de răspuns, întrebări cu răspunsuri scurte și întrebări de tip eseu/argumentare. Numărul de întrebări la fiecare testare va fi proporțional cu orele de curs alocate respectivelor teme. Exigențele/baremul de evaluare va fi indicat în fișele cu test.

Evaluarea sumativă se realizează printr-un examen final scris. Se va aplica un test ce conține studiu de caz și itemi orientați spre prezentarea unui răspuns complet care să conțină viziunea de ansamblu asupra tematicii psihologiei generale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. ATKINSON, R. L., ATKINSON, R. C., SMITH, E. E., BEM, D. J. *Introducere în psihologie*. București: Ed. Tehnică, 2002.
2. BONCHIȘ, E. (coord.) *Psihologie generală*. Oradea: Universității din Oradea, 2006.
3. BUICU, G. *Psihologia generală. Psihologia comportamentului*. Tg. Mureș, 2013.
4. BUTLES, G. *Psihologie*. București: Litera, 2020.
5. COSMOVICI, A. *Psihologia generală*. Iași: Editura Polirom, 2005.
6. CRĂCIUNESCU, R. *Psihologie generală*. Craiova: Tipografia Universității, 2001.
7. REUCHLIN, M. *Psihologie generală*. București: Editura Științifică, 1999.
8. SILLAMY, N. *Dicționar de psihologie*. Larousse. București: Univers Enciclopedic, 2009.
9. ZLATE M. *Introducere în psihologie*. Ediția a III-a. Iași: Polirom, 2015.
10. ZLATE M. *Psihologia mecanismelor cognitive*. Iași: Polirom, 1999.

Opțională:

1. BADDELEY, A. *Memoria umană*. București: Fundației România de Măine, 1998.
2. BOITOR, C. *Psihologia. Idei fundamentale*. București: Litera, 2020.
3. GOLU, M. *Fundamentele psihologiei*, vol.1 – 2. București: Fundației România de Măine, 2005.
4. GOLU, M. *Bazele psihologiei generale*. București: Ed. Universitară, 2002.
5. GOLU, M., DICU, A. *Introducere în psihologie*. București: Ed. Paideia, 2005.
6. HAYES, N. ȘI ORELL, Sue *Introducere în psihologie*. București: All, 2010.
7. HEDGES, P. *Personalitate și temperament. Ghidul tipurilor psihologice*. București: Humanitas, 2020.

8. LUNGU, N. *Psihologie experimentală*. București: Tehnică, 2003
9. MALIM, T. *Procese cognitive*. București: Tehnică, 1999.
10. MICLEA, M. *Psihologia cognitivă*. Cluj-Napoca: Ed. ASCR. 1999.
11. OPRE, A. *Inconștientul Cognitiv*. Cluj-Napoca: Ed. ASCR. 2002.
12. OPRE, A. *Introducere în teoriile personalității*. Cluj-Napoca: Ed. ASCR. 2003.

Denumirea programului de studii		Istorie (FR)				
Ciclul		I, Licență				
Denumirea cursului		ARHEOLOGIA. CURS INTRODUCATIV (parte din modulul Arheologia și Științele Istorice Auxiliare)				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Facultatea Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale				
Titular de curs		Dr. conf. univ. Octavian Munteanu				
Cadre didactice implicate						
Aprobat		Șed. catedră, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023				
e-mail		ocmunteanu@gmail.com munteanu.octavian@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.01.O.003	2	I	I	60	12	48
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Cursul reflectă un domeniu de studii relativ slab înțeles de către studenții anului I, deși cunoscut de către ei în linii generale. Având în vedere că acest curs abordează sistemul de cercetare a trecutului uman prin prisma culturii materiale, studenții se vor confrunta cu un nou tip de izvoare, ale căror particularități vor trebui să fie percepute și însușite, comparându-le cu alte tipuri de surse deja cunoscute. Studenții vor explora diferite câmpuri de activitate arheologică, examinând teoriile constituite de-a lungul timpului, metodele și tehnicile de investigare, reconstrucție, interpretare și conservarea a siturilor arheologice, redimensionând capacitățile de a studia trecutul. Cursul este important și prin faptul că va deschide în fața studenților modalitățile de a pătrunde în perioadele trecutului uman de până la apariția scrisului, oferind caracteristicile de bază ale acestora și pregătind capacitățile necesare de a înțelege tendințele esențiale de evoluție ale comunităților spre civilizație.</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<ul style="list-style-type: none"> • Formarea unei viziuni de ansamblu privind domeniul și obiectul de studiu al Arheologiei, al scopului și al obiectivelor de bază; 						

- Familiarizarea cu condițiile în care s-a constituit știința arheologică, principalele ei domenii, școli concepte și teorii;
- Familiarizarea cu etapele de cercetare în procedura de investigație arheologică și cunoașterea principiilor de cercetare pentru fiecare etapă;
- Formarea deprinderilor de a lucra cu legislația națională și internațională de protecție și valorificare a patrimoniului.
- Familiarizarea cu instituțiile de profil arheologic și cu funcțiile lor.
- Formarea abilităților de aplicare în situații concrete a noțiunii de izvor arheologic și a tipurilor de surse existente în arheologie;
- Formarea abilităților de utilizare a cunoștințelor căpătate în procedura de identificare a siturilor arheologice;
- Formarea abilităților de clasificare, comparare și analiză a descoperirilor arheologice, respectiv a abilității de a le evalua;
- Formarea abilităților pentru argumentarea necesităților de funcționare a instituțiilor de profil arheologic și aprecierii impactului lor în societate,
- Formarea abilităților pentru argumentarea acțiunilor de protecție a patrimoniului cultural;
- Formarea unei atitudini profesionale față de abordarea rolului și locului științei arheologice în evoluția Umanității.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului studenții vor putea:

- să utilizeze terminologia de specialitate pentru a consulta bibliografia din domeniu și a iniția un studiu cu caracter arheologic;
- să citească și să analizeze critic texte din domeniul arheologiei și să elaboreze texte cu conținut arheologic;
- să comunice și să dezbate probleme cu conținut arheologic, încadrându-le în abordări interdisciplinare.
- să-și formeze și să-și perfecționeze deprinderile de analiză și interpretare a surselor scrise și a celor materiale;
- să sistematizeze și să sintetizeze informația din sursele bibliografice;
- să citească și să analizeze critic texte din domeniul arheologiei;
- să elaboreze prezentări orale și texte cu conținut corespunzător materialului investigat;
- să compare și să coreleze fenomenele/procesele stabilite prin metodele arheologice, dar să și le compare cu fenomenele/procesele din antichitate stabilite prin metode istorice, găsindu-le analogii, respectiv identificând căile de influență reciprocă a comunităților umane;
- să utilizeze legislația națională și internațională de protecție și valorificare a patrimoniului;
- să cunoască principiile de funcționare ale instituțiilor de profil arheologic și să poată evalua impactul lor în societate;
- să poată argumenta necesitatea acțiunilor de protecție a patrimoniului cultural.

Precondiții
Studii de bacalaureat
Unități de curs
<ol style="list-style-type: none"> 1. Obiectul de studiu al Arheologiei. Legislația Națională și internațională de Protecție a Patrimoniului. 2. Noțiuni de Arheologie Teoretică. 3. Procedura investigației arheologice. Periegheza – prima etapă a cercetării. 4. Cercetările de teren – a doua etapă a investigației arheologice. Tehnici de cercetare în dependență de tipologia siturilor. Dosarul de șantier. 5. Etapa analitică și interpretativă în arheologie 6. Arheologia <i>Paleoliticului</i> și <i>Mezoliticului</i> în Europa 7. Arheologia <i>Neoliticului</i> și <i>Eneoliticului</i> în Europa 8. Spațiul european în Epoca Bronzului. 9. Arta și credințele în Preistorie 10. Începuturile arheologiei. „Arheologia” în Antichitate, Evul Mediu și epoca modernă. 11. Constituirea arheologiei ca știință: primele cercetări și primii cercetători.
Strategii, metode și tehnici de predare și învățare
<p>Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul cursului sunt de natură inductiv-deductivă, contribuind la formarea competențelor cu caracter cognitiv din domeniul de formare, accent punându-se pe cunoașterea și utilizarea adecvată a conceptelor și teoriilor constituite. Totodată, demersul strategic presupune învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe. În acest sens, structurarea activităților didactice este realizată sub forma prelegerilor, care tind a fi cât mai interactive și sub forma seminariilor în care inițiativa studentului este încurajată la maximum, stimulând analiza critică și exprimarea punctelor de vedere alternative.</p>
Strategii de evaluare
<p>Evaluarea se va efectua în baza sistemului cumulativ de 10 puncte. Acordarea punctelor se va efectua în baza grilei de mai jos:</p> <p>Evaluarea curentă – 6 puncte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizarea testelor curente (blitz-teste în cadrul seminariilor și teste la mijlocul și sfârșitul semestrului) – 2 puncte • Analiza critică a unui text arheologic* – 2 puncte (10 noiembrie ZI/25 noiembrie FR) ** • Elaborarea unui eseu structurat*** – 2 puncte (25 noiembrie ZI/20 decembrie FR) • Participarea activă la seminarii va fi stimulată suplimentar de profesor, iar reprezentarea va fi depunctată. <p>Evaluarea finală/examen – 4 puncte din nota finală</p>
Bibliografie

Obligatorie:

1. Luca, S., Arheologie generală, Alba Iulia, 2000;
2. Luca, S., Preistorie generală, Alba Iulia, 1999;
3. D. Micle, Note de curs; Bejan A. Micle D., Arheologia – o știință pluridisciplinară, Timișoara, 2006;
4. Racht, Guy, Universul arheologiei, vol. I, II, București, 1977;
5. V. Chirica, D. Boghian, Arheologia preistorică a lumii. Paleolitic-mezolitic, Iași 2003;
6. Chirica, D. Boghian, Arheologia preistorică a lumii. Neolitic-eneolitic, Iași 2003;
7. N. Chetraru, Din istoria arheologiei Moldovei, Chișinău, 1994;
8. S. Musteață, Standarde pentru arhivele arheologice în Europa vs. situația din România și Republica Moldova. In: Tendințe curente în protecția patrimoniului arheologic în România și Republica Moldova, Chișinău/Iași, Editura ARC, 2016, S. Musteață, *Protecția Patrimoniului Arheologic*, Chișinău, 2008;
9. Авдусин, Д. А., Основы археологии, М, 1989; Клейн Л.С. Археологическая типология. Л., 1991;
10. КЛЕЙН Л.С. ПРИНЦИПЫ АРХЕОЛОГИИ, СПБ, 2001; КЛЕЙН Л.С. ВВЕДЕНИЕ В ТЕОРЕТИЧЕСКУЮ АРХЕОЛОГИЮ, СПБ, 2004; КЛЕЙН Л.С. АРХЕОЛОГИЧЕСКИЕ ИСТОЧНИКИ. 1978.

Opțională:

1. Hodder I., *The archaeological process. An Introduction*. Oxford: Oxford University Press. 1999;
2. Jonson, M., *Archaeological theory*. Oxford: Blackwell, 1999;
3. Binford, L., *Debating Archaeology*. New York, Academic Press, 1989;
4. Renfrew, C. and P. Bahn. *Archaeology: Theory, Methods and Practice*. London: Thames and Hudson. 1991;
5. Trigger, B. G.. *A History of Archaeological Thought*. Cambridge: Cambridge University Press, 1989.;
7. Генинг, В.Ф., Объект и предмет науки в археологии, Київ, 1983;
8. Мартынов, А.И., Шер, Я. А., Методы археологического исследования, М, 1989;
9. Методика полевых археологических исследований, Л-д, 1989;
10. Монгайт А.Л. Археология Западной Европы. Каменный век. М., 1973;
11. Монгайт А.Л. Археология Западной Европы: Бронзовый и железный века. М.: Наука, 1974;
12. Предмет и объект археологии и вопросы методики археологических исследований. М. 1975;
13. Проблемы абсолютного датирования в археологии. М., 1972; Щукин. М.Б. На рубеже эр. Спб: Фарн, 1994.

* - sarcina și textul se anexează

** – data indicată aici și în oricare altă parte, este data-limită de predare a materialelor solicitate, după care nici un document nu mai poate fi receptat, iar studentul nu mai poate acumula punctele respective în anul curent.

*** - lista temelor pentru referate se anexează. Elaborarea referatelor se va realiza în grupuri a câte 2 persoane. Grupurile se constituie în baza listelor din registru, în ordine alfabetică. Fiecare grup va prelucra temele conform numărului de ordine în lista de teme. Ex.: *grupul nr. 1* (primele 2 persoane din listele din registru) vor realiza referat pe *tema nr. 1* din lista anexată cu temele de cercetare ; *grupa nr. 2* – tema nr. 2 etc.

Denumirea programului de studii		Istorie (FR)				
Ciclul		I, Licență				
Denumirea cursului		Arheologia și Științele istorice auxiliare/ compartiment Științele istorice auxiliare				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale				
Titular de curs		Octavian Munteanu, conf. univ. Galina Bodareu, lector superior				
Cadre didactice implicate		Octavian Munteanu/compartiment Arheologie				
Aprobat		Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023				
e-mail		galinacer@yahoo.com munteanu.octavian@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.01.O.003	2 din 4 (total modul)	I	I	60	12	48
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Științele istorice auxiliare constituie un domeniu specific al științei istorice generale. Studiarea lor contribuie la formarea unor cunoștințe teoretice și abilități practice în domeniul cercetării istorice. La baza lor se află principiul de analiză și interpretare a izvoarelor istorice. Conținutul cursului se axează pe cunoașterea tipurilor de izvoare istorice, în conformitate cu natura lor prin care au parvenit din realitatea istorică a timpului, și metodele generale și particulare de lucru cu ele în vederea reconstituirii trecutului istoric. La etapa actuală știința istorică dispune de o metodologie avansată a cercetării izvoarelor istorice, care permite descoperirea noilor aspecte despre faptele, fenomenele, procesele, evenimentele istorice, dar și precizarea, iar uneori determinarea unui caracter contraversat. Ca disciplină de studiu, științele istorice auxiliare formează un ansamblu al științelor ce au drept obiect de studiu diferite categorii ale izvoarelor istorice: numismatice, heraldice, arhivistice, epigrafice, paleografice, sfragistice, metrologice, cronologice, onomastice genealogice, diplomatice și altele. Cursul este elaborat pentru studenții tuturor specialităților Facultății de Istorie și Etnopedagogie. Prin aceasta se explică rolul primordial al Științelor istorice auxiliare în raport cu celelalte domenii ale științei istorice: generale și speciale.</p> <p>Conținutul tematic al cursului vizează studiarea acestor științe în contextul constituirii lor ca domenii de cercetare istorică în Europa Occidentală în epoca modernă, încadrând în acest context și preocupările în aceste domenii ale specialiștilor români. Totodată, problematica cursului scoate</p>						

în evidență particularitățile conținutului fiecărei dintre științele istorice auxiliare în raport cu obiectul de studiu.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe de cunoaștere și înțelegere

- Descrierea obiectului de studiu al Științelor istorice auxiliare și determinarea rolului primordial, pe care îl ocupă aceste științe în știința istorică generală;
- Explicarea condițiilor istorice, în contextul cărora s-au constituit Științele istorice auxiliare;
- Cunoașterea principiilor de clasificare și categoriile de izvoare istorice și metodele generale și specifice de lucru cu izvoarele istorice în dependență de natura surselor;

Competențe de aplicare și formare a abilităților de învățare autonomă

- Stabilirea legăturilor inter- și pluridisciplinare între științele istorice auxiliare;
- Elaborarea tipologiei surselor istorice în baza principiilor de clasificare selectate;
- Aplicarea etapelor de cercetare istorică în procesul de identificare, descoperire, analiză și interpretare a surselor pentru reconstituirea faptelor, fenomenelor istorice;
- Utilizarea terminologiei istorice în procesul de redactare a textului istoric;
- Elaborarea textelor istorice în corespundere cu metodologia scrierii academice și utilizarea aparatului științific;

Competențe de comunicare și exprimare a atitudinilor

- Valorizarea izvoarelor istorice în cadrul științelor istorice auxiliare în vederea descoperirii și argumentării adevărului istoric;
- Aprecierea rolului științelor istorice auxiliare în argumentarea, precizarea și completarea informației istorice;
- Argumentarea contribuției științifice a personalităților distinse din epocile modernă și contemporană în dezvoltarea științelor istorice auxiliare și în apariția noilor ramuri științifice.
-

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului studenții vor putea:

Cunoaștere și înțelegere

- Să explice obiectul de studiu al Științelor istorice auxiliare și să determine rolul primordial, pe care îl ocupă aceste științe în știința istorică generală
- Să cunoască condițiile istorice, în contextul cărora s-au constituit Științele istorice auxiliare;
- Să identifice categoriile de izvoare istorice și să identifice metode generale și specifice de lucru cu izvoarele istorice în dependență de natura surselor;

Aplicare

- Să utilizeze sursele istorice de diferită natură și să descopere informații despre fapte, evenimente, procese istorice din diferite surse istorice;
- Să construiască discursuri structurate cu utilizarea tipologiei variate a izvoarelor istorice;
- Să argumenteze locul și rolul științelor istorice auxiliare în procesul de reconstituire a faptelor, fenomenelor, proceselor, evenimentelor istorice;
- Să utilizeze terminologia istorică generală și specială la scrierea textelor istorice;
- Să elaboreze texte istorice cu aparat științific în baza metodologiei scrierii academice;
- Să susțină discursuri cu utilizarea TIC.

Sinteză și integrare

- Să utilizeze argumentativ izvoarele istorice în cercetarea istorică primară;
- Să redacteze texte științifice structurate cu caracter analitic, în baza izvoarelor istorice de diferite tipuri, prin utilizarea terminologiei istorice, cu elaborarea listelor bibliografice tematice și aplicarea aparatului științific;

- Să exprime opinii proprii în procesul de descoperire și interpretare a izvoarelor istorice;
- Se elaboreze prezentări sistematizate prin aplicarea TIC.

Precondiții

Studii de bacalaureat. Cunoștințe generale în domeniul istoriei.

Unități de curs

Tema 1. Introducere în cursul Științele istorice auxiliare. Obiectul de studiu al științelor istorice auxiliare.

Tema 2. Terminologia istorică. Cercetarea istorică.

Tema 3. Izvoarele istorice. Tipologia izvoarelor istorice.

Tema 4. Știința și arta heraldică.

Tema 5. Paleografia.

Tema 6. Numismatica și medalistica.

Tema 7. Sfragistica.

Tema 8. Cronologia istorică.

Tema 9. Metrologia istorică.

Tema 10. Codicologia și arhivistica.

Tema 11. Onomastica.

Tema 12. Elaborarea practică a unui studiu în baza selectării și cercetării a diferitor tipuri de izvoare istorice.

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Predarea și învățarea cursului se bazează pe însușirea cunoștințelor și formarea competențelor cu caracter cognitiv. Formarea profesională a studenților se axează pe cunoașterea conținutului concepțiilor și teoriilor constituite în știința istorică și pe capacitatea aplicării adecvate a acestor cunoștințe în analiza izvoarelor istoriografice. Strategia de predare-învățare evidențiază metoda inductiv-deductivă, care determină dezvoltarea propriilor competențe ale studenților ca subiect activ al procesului de studiu. Activitatea didactică este structurată în prelegeri interactive și seminare, la care participarea activă a studentului este însoțită de analize critice și expunerea opiniilor.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va efectua în sistemul cumulativ de 10 puncte, pe care studentul le acumulează pe parcursul semestrului în două etape în baza grilei:

I - evaluarea curentă - 6 puncte din nota totală:

- Participarea activă la seminarii prin răspunsuri de bază, completări, precizări -2 puncte;
- Realizarea testului curent la sfârșitul semestrului -2 puncte;
- Realizarea unei lucrări practice -2 puncte;

II - evaluarea finală – 4 puncte din nota totală.

Bibliografie

Bibliografie obligatorie:

1. Berciu-Drăghicescu A., *Științele auxiliare ale istoriei*, București, 1988;
2. Bogdan D., *Paleografia româno-chirilică*, Bucurtești, 1978;

3. Boiangiu A., *Paleografia româno-chirilică*, București, 1978;
4. Constantinescu N., *Dicționar onomastic românesc*, București, 1963;
5. Cosniceanu M., *Studiu asupra numelor de persoane*, Chișinău, 1973;
6. *Dicționar al științelor speciale ale istoriei*, București, 1982;
7. Dogaru M., *Sigiliile, mărturii ale trecutului istoric. Album sigilografic*, București, 1976;
8. Drâmba C., *Timpul și măsurarea lui*, București, 1952;
9. Edroiu N., *Introducere în Științele Auxiliare ale Istoriei*, Cluj-Napoca, 1992;
10. Eremia A., *Nume de localități. Studiu de toponimică moldovenească*, Chișinău, 1970;
11. Ionescu C., *Mica enciclopedie onomastică*, București, 1975;
12. Iordan I., *Toponimica românească*, București, 1963;
13. Stănilă Gh., *Sisteme calendaristice*, București, 1980;
14. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Paleografie>
15. *Dicționar de numismatică*
16. Georges Depeyrot, *Le Bas Empire romain, économie et numismatique (284-491)*, Édition Errance, 1987 p. [ISBN 2903442401](https://www.isbn-international.org/product/9782903442401)
17. Georges Depeyrot, *La monnaie romaine : 211 av. J.-C. - 476 apr. J.-C.*, Éditions Errance, 2006, 212 p. [ISBN 2877723305](https://www.isbn-international.org/product/9782877723305)
18. Hubert Zehnacker, *Moneta. Recherches Sur l'Organisation et l'Art des Émissions Monétaires de la République Romaine* 2vo, École de Rome, 1973, 1214 pages, ([ISBN 2728304599](https://www.isbn-international.org/product/9782728304599))
19. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Sigilografie>
20. [https://ro.wikipedia.org/wiki/Genealogie_\(criteriu_de_clasificare\)](https://ro.wikipedia.org/wiki/Genealogie_(criteriu_de_clasificare))
21. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Onomastic%C4%83>

Bibliografie opțională:

1. Avramescu A., Căndea V., *Introducere în documentarea științifică*, București, 1960;
2. *Enciclopedia antichității românești*, București, 1978;
3. Grigoraș E., *Criptografia și istoria românească*, București, 1924;
4. *Istoria României în date*, București, 1971;
5. Preda C., *Moneda antică în România*, București, 1969
6. Idem, *Monedele geto-dacilor*, București, 1973;
7. Secășanu C., *Numismatica medievală și modernă*, București, 1942;
8. Vârtosu E., *Paleografia românească chirilică*, București, 1968;
9. Xenopol A. D., *Principiile fundamentale ale istoriei*, Iași, 1900;
10. Кобрин Н. В.В *Вспомогательные исторические дисциплины*, Москва, 1984,
11. Гусаров Т.П. *Введение в специальные исторические дисциплины*, Москва, 1990.

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	Preistoria și Istoria Orientului Antic
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Munteanu O. conf. univ. Bodareu G., asistent univ.
Cadre didactice implicate	
Aprobat	Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023

e-mail			galinacer@yahoo.com munteanu.octavian@upsc.md			
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.01.O.004	4	I	1	120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul abordează problemele fundamentale ale evoluției omului și societății umane de la origini până la apariția scrisului și a statului, precum și se axează pe analiza primei etape din istoria statalității- istoria statelor antice orientale. Deși programele de studii preuniversitare reflectă esența acestor mari compartimente din istoria universală, cursul universitar abordează o problematică teoretică mai profundă a acestor domenii din știința istorică. În acest context, studierea lor se bazează pe formarea unor aptitudini mai dezvoltate de lucru cu textul istoric, în vederea selectării, sistematizării informației, precum și a analizei lui critice. Studenții se încadrează atât în procesul de asimilare critică a cunoștințelor teoretice, cât și în cel de cercetare teoretică, prin elaborarea unor lucrări. Caracterul complex al tematicii cursului este exprimat de conținutul variat al problemelor fundamentale, ce caracterizează aceste domenii ale științei istorice: originea și evoluția omului, transformările radicale din societatea preistorică, probleme de constituire statelor timpurii, precum și cele ce reflectă evoluția economică, socială și politică a statelor din Orientul Antic.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe de cunoaștere și înțelegere

- Cunoașterea esenței noțiunilor fundamentale: „preistorie”, „protoistorie”, „istorie”, „istorie antică”;
- Cunoașterea cadrului cronologic general al epocii preistorice și antice orientale și determinarea principalelor etape în evoluția acestor epoci;
- Explicația noțiunii de „stat”, a etapele evoluției lui în Istoria Orientului Antic;
- Explicarea fenomenelor, proceselor, faptelor istorice din epoca preistorică și a Orientului Antic;
- Cunoașterea problemelor fundamentale în istoriografia Preistoriei și a Istoriei Orientului Antic, a teoriilor, concepțiilor, școlilor și curentelor apărute în aceste domenii în istoriografia modernă și contemporană;
- Cunoașterea specificului izvoarelor de cercetare a preistoriei și a istoriei antice;

Competențe de aplicare și formare a abilităților de învățare autonomă

- Argumentarea faptologică a cauzelor și consecințelor fenomenelor istorice cu referire la Preistorie și Istoria Orientului Antic ;
- Argumentarea specificului Preistoriei și Istoriei Orientului Antic;
- Stabilirea sincronismelor cronologice între evenimentele, procesele, fenomenele istorice;
- Utilizarea terminologiei istorice în procesul de redactare a textului istoric;
- Elaborarea textelor istorice în corespundere cu metodologia scrierii academice și utilizarea aparatului științific;
- Sistematizarea cunoștințelor pentru formularea concluziilor despre legitățile în evoluția statului antic oriental la diferite etape cronologice;

Competențe de comunicare și exprimare a atitudinilor

- Aprecierea importanței studierii Preistoriei și Istoriei Orientului Antic ca etape în procesul evoluției în istoria economică, socială, politică și în cultura universală;
- Exprimarea argumentativă a propriilor viziuni despre procesele, faptele, fenomenele istorice ale epocii;
- Valorificarea patrimoniului cultural-istoric al Preistoriei și Istoriei antice orientale în istoria și cultura universală.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului studenții vor putea:

Cunoaștere și înțelegere:

- Să explice esența noțiunilor din contextele istorice ale epocilor studiate;
- Să cunoască cadrul cronologic general și spațiul geografic al epocii preistorice și antice orientale și principalelor etape în evoluția acestor epoci;
- Să identifice caracteristici distinctive ale etapelor în evoluția Preistoriei și în Istoria Orientului Antic;
- Să descrie fenomene, procese, fapte istorice din epoca preistorică și a Orientului Antic;
- Să explice problemele fundamentale din istoriografia Preistoriei și a Istoriei Orientului Antic, teorii, concepții, școli și curente în istoriografia modernă și contemporană cu referire la epocile studiate;
- Să explice specificul izvoarelor de cercetare a Preistoriei și a Istoriei Orientului Antic;

Aplicare

- Să stabilească conexiuni logice între procese, evenimente, fenomene istorice prin descoperirea premizelor și cauzelor, care le-au generat, precum și a consecințelor, pe care le-au determinat;
- Să selecteze critic informații din sursele istorice prin comparații, tipologizare, clasificări;
- Să sistematizeze informațiile prin scheme, tabele, diagrame;
- Să încadreze evenimente, procese, fenomene în spațiu și timp;
- Să utilizeze noțiunile istorice în contexte noi de exprimare orală și scrisă;

Precondiții

Studii de bacalaureat. Cunoștințe generale în domeniul istoriei antice.

Unități de curs

Tema 1. Introducere în Istorie.

Tema 2. Obiectul de studiu al Preistoriei.

Tema 3. Izvoarele de cercetare a Preistoriei.

Tema 4. Istoriografia Preistoriei.

Tema 5. Metodele de cercetare a Preistoriei.

Tema 6. Periodizarea epocii preistorice.

Tema 7. Antropogeneza.

Tema 8. Sociogeneza. Etapele evoluției societății preistorice. Destrămarea societății preistorice.

Tema 9. Cultura societății preistorice.

Tema 10. Orientul Antic. Curs introductiv.

Tema 11. Specificul antichității orientale.

Tema 12. Egiptul Antic. Curs introductiv. Egiptul în Regatul Vechi și Mijlociu.

- Tema 13. Ascensiunea Egiptului lui în Regatul Nou. Crearea și căderea Imperiului.
 Tema 14. Cultura Egiptului Antic.
 Tema 15. Mesopotamia. Curs introductiv.
 Tema 16. Babilonul în Regatul Vechi. Legile lui Hammurappi ca izvor istoric.
 Tema 17. Babilonul în Regatul Nou. Crearea Imperiului.
 Tema 18. Asiria.
 Tema 19. Cultura popoarelor din Mesopotamia.
 Tema 20. Regatul Hitit.
 Tema 21. Statele din Bazinul de Est a Mării Mediterane.
 Tema 22. Regatul Urartu.
 Tema 23. Iranul și Asia Mijlocie.
 Tema 24. India Antică
 Tema 25. China Antică
 Tema 26. Constituirea marilor imperii în Orientul Antic.

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Predarea și învățarea cursului se bazează pe însușirea cunoștințelor și formarea competențelor generale și specifice le istorie cu caracter cognitiv, stabilirea legăturilor interdisciplinare. Formarea profesională a studenților se axează pe cunoașterea conținutului concepțiilor și teoriilor constituite în știința istorică și pe capacitatea aplicării adecvate a acestor cunoștințe în analiza izvoarelor istoriografice. Strategia de predare-învățare evidențiază metoda inductiv-deductivă, care determină dezvoltarea propriilor competențe ale studenților ca subiect activ al procesului de studiu. Activitatea didactică este structurată în prelegeri interactive și seminare, la care participarea activă a studentului este însoțită de analize critice și expunerea opiniilor.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va efectua în sistemul cumulativ de 10 puncte, pe care studentul le acumulează pe parcursul semestrului, în două etape, în baza grilei:

I etapă – 2 evaluări curente - 6 puncte din nota totală:

- Participarea activă la seminarii prin răspunsuri de bază, completări, precizări-3 puncte;
- Realizarea testelor curente la mijlocul și sfârșitul semestrului –2 puncte;
- Realizarea unui referat -1 punct;

II - evaluarea finală – 4 puncte din nota totală.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Amiet Pierre, *Antichitatea orientală*, București, 2003.
2. Capița C., *Curs de Preistorie generală*. <http://documents.tips/search/?q=Curs+Preistorie>
3. Clayton Peter A., Price Martin J., *Cele șapte minuni ale lumii antice*, București, 2006.
4. Cristian, V., Iordăchescu L., Popescu M., *Crestomație de istorie universală*, vol. 1, Iași, 2001.
5. Laszlo A. *Preistorie generală*, Iași, 2015-2016 <http://history.uaic.ro/wp-content/uploads/2012/12/2015sem1-Preistorie-generală.pdf>

6. Ursu Naniu, Bîrzu L., *Istoria Orientului Antic*. București, 2010
<https://ru.scribd.com/doc/38434635/Ligia-Barzu-Rodica-Ursu-Naniu-Istoria-Orientului-Antic>
7. Vercoutter J., *Egiptul Antic*, București, 2002.
8. Weigall Arthur, *Istoria Egiptului Antic*, București, 1996.
9. *Всемирная история. Век железа. Древнейшие цивилизации Востока*, Москва, 2000.

Bibliografie opțională:

1. Barbarin Georges, *Secretul mării piramide*, Iași, 2007.
2. Braunstein F., *Istoria civilizațiilor*, București, București, 2017.
3. Clayton Peter A., Price Martin J., *Cele șapte minuni ale lumii antice*, București, 2006.
4. Drâmba O., *Istoria culturii și civilizației*, vol. 1, București, 1997; vol. 2, București, 1997;
5. Matei H., *Enigmele Terrei*, 2 vol. București, 1996.
6. Rachet G., *Universul arheologiei. Tehnică, istorie, bilanț*, 2 vol., București, 1977.
7. Stamm Anne, *Civilizațiile africane*, București, 2003

Denumirea programului de studii			Istorie (FR)			
Ciclul			Licență			
Denumirea cursului			Preistoria spațiul carpato-dunărean			
Facultatea/catedra responsabilă de curs			Filologie și Istorie / Catedra Istorie și Științe Sociale			
Titular de curs			Sergiu Musteață , prof. univ. dr.			
Cadre didactice implicate						
e-mail			musteata.sergiu@upsc.md			
Aprobat			Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023			
Codul cursului	Număr credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S.01.O.005	4	I	II	120	24	96
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
Cursul se încadrează în contextul programului de studii al Facultății de Filologie și Istorie și pune bazele cunoașterii și cercetării istorice care începe cu perioada preistorică. Cursul face parte din categoria fundamental și este pentru toți studenții specialității istorie.						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea izvoarelor de studiere a preistoriei și aplicarea lor în procesul cercetării; • Cunoașterea principalelor teorii, curente istoriografice privind preistoria și istoria veche; • Conștientizarea rolul preistoriei în evoluția omenirii; • Cunoașterea culturilor arheologice preistorice, particularitățile și aria lor de răspândire; • Însușirea caracteristicilor fiecărei etape din preistoria regiunilor carpato-dunărene; • Însușirea particularităților modului de viață și culturii oamenilor preistorici. 						

- Formarea competențelor și deprinderilor de lucru individual și în grup în vederea cunoașterii și analizei realităților istorico-arheologice din spațiul carpato-danubiano-pontic din preistorie;
- Analiza comparativă a culturilor arheologice preistorice din bazinul carpatic cu cele din alte regiuni europene;
- Realizarea proiectelor de cercetare în domeniul preistoriei și aplicarea cunoștințelor însușite la curs în procesul didactic.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Orientarea în timpul și spațiul preistoric european și universal.
- Caracterizarea culturilor și populațiilor preistorice din Europa.
- Elaborarea eseurilor la teme privind antropogeneza, dezvoltarea habitatului și caracteristica culturilor preistorice.

Precondiții

Ținând cont de faptul că acest curs este adresat studenților anului I (Semestrul I), majoritatea cărora sunt absolvenți de liceu și au susținut examenele de BAC, inclusiv la istorie, ei trebuie să aibă cunoștințe elementare în domeniul istoriei vechi.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Introducere. Scopul, obiectivele și structura cursului
 Tema 2. Cadrul geografic și cronologic
 Tema 3. Izvoarele de studiere
 Tema 4. Istoriografia studierii preistoriei
 Tema 5. Paleoliticul în spațiul carpato-dunărean
 Tema 6. Antropogeneza în spațiul carpato-dunărean
 Tema 7. Epipaleoliticul în spațiul carpato-dunărean
 Tema 8. Neoliticul în spațiul carpato-dunărean
 Tema 9. Eneoliticul (chaleoliticul) în spațiul carpato-dunărean
 Tema 10. Indoeuropenii în spațiul carpato-dunărean
 Tema 11. Epoca bronzului în spațiul carpato-dunărean

Metode și tehnici de predare și învățare

Cursul va fi predat utilizând metodelor interactive, inclusiv prezentări în Power Point, Video, activitatea individuală și în grup, elaborarea eseurilor, lectura critică a monografiilor etc.

Strategii de evaluare

Pe parcursul semestrului studenții vor fi evaluați prin teste, lucrări practice, elaborarea lucrărilor scrise și participarea activă la seminare.

Evaluarea curentă se va efectua în formă de teste, lucrări de control, activitatea la seminare; elaborarea a două eseuri științifice și prezentarea a cel puțin două monografii, care vor însuma **60% din examen** Pentru a fi admis la examen, studentul trebuie să obțină note pozitive la **două evaluări intermediare** și să frecventeze cel puțin 2/3 din lecții și seminare.

Evaluare finală: Răspunsul propriu zis al studenților la examen oral/scrise vs fi apreciat cu note tradiționale (de la 1 la 10). Nota atribuită la examen constituie **40% din nota finală**.

Bibliografie selectivă

Obligatorii

1. Crișan, I.H., Civilizația geto-dacilor, volumele I și II, București, 1993.
2. Daicoviciu, Hadrian, Dacia de la Burebista la cucerirea romană, Cluj, 1972.
3. Gostar, Nicolae, Vasile Lica, Societatea geto-dacică de la Burebista la Decebal, Iași, 1984.
4. Husar, A., Dacia Preromană, Cluj-Napoca, 2000.
5. Istoria Românilor, vol. 1, Moștenirea timpurilor îndepărtate, Academia Română, București, 2001.
6. Istoria Românilor, vol. 2, Daco-romani, romanici, alogeni, Academia Română, București, 2001.
7. Petolescu, C. C., Dacia și Imperiul Roman. De la Burebista pînă la sfîrșitul antichității, București, 2000.

Opționale

1. Arnăuț, T. Vestigii ale sec. VII-III a.Chr. în spațiul de la răsărit de Carpați, Chișinău, 2003.
2. Daicoviciu, Hadrian, Dacia de la Burebista la cucerirea romană, Cluj, 1972.
3. Enciclopedia Arheologiei și Istoriei Vechi a României, v. I, II, III, București, 1994.
4. Petrescu-Dîmbovița, M., Daicoviciu H., Teodor D., Bîrzu L. Preda F., Istoria Românilor. De la începuturi pînă la secolul al VIII-lea, București, 1995.
5. Pîrvan, V., Getica, București, 1926 (Chișinău 1993).
6. Sanie, S., Din istorie culturii și religiei geto-dacice, Iași, 1995.
7. Husar, A., Din istoria Daciei romane, structuri de civilizație, Cluj-Napoca, 2002.

ANUL I

SEMESTRUL II

UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

Denumirea programului de studii		Istorie (FR)				
Ciclul		Licență				
Denumirea cursului		Didactica generală				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Facultatea Științe ale educației și informatică, Catedra Științe ale educației și management				
Titular de curs		Țărână Ecaterina dr. hab. conf. univ. Zagaievschi Corina, dr. conf. univ.				
Cadre didactice implicate		Ilașcu Yu., dr., conf. univ.				
e-mail		zagaievschi.corina@upsc.md , ilascu.iurie@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.006	3	1	2	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul abordează problemele fundamentale ale didacticii, precum și unele probleme pedagogice complementare de interes major. La acest curs studenții vor studia componentele ideatice de bază ale teoriei și metodologiei instruirii. Aceste componente sunt: problematica și dimensiunile procesului de învățământ, sistemul de învățământ, principiile didactice, finalitățile microstructurale, conținuturile procesului de învățământ, tehnologia didactică, strategia didactică, metode de învățământ, mijloace didactice, proiectarea și evaluarea activității didactice.

Cunoașterea și aplicarea datelor ce constituie conținutul cursului oferă posibilitatea manifestării inițiativei pedagogice ideatice și practice a viitorilor profesori.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențe cognitive și instrumental-aplicative;
- Aplicarea în diverse contexte a conceptelor și principiilor de bază ale teoriei și metodologiei instruirii;
- Interpretarea metodologiei specifice organizării /realizării procesului de învățământ;
- Utilizarea / îmbinarea eficientă a diverselor metode didactice în proiectarea / realizarea / evaluarea activităților didactice;
- Proiectarea / realizarea / evaluarea activităților didactice clasice și interactive;
- Implementarea cunoștințelor teoretice în abordarea creativă a activităților de instruire;
- Creativitate, deschidere față de nou.

Finalități de studii

- să argumenteze că didactica este teoria generală a procesului de învățământ;
- să analizeze caracteristicile de bază ale procesului de învățământ;
- să interpreteze conceptele pedagogice specifice instruirii;
- să explice relația dintre predare-învățare-evaluare, ca acțiuni de bază ale procesului de învățământ;
- să prezinte schematic structura sistemului de învățământ din R. Moldova;
- să interiorizeze funcțiile principiilor didactice;
- să conștientizeze importanța respectării principiilor didactice pentru calitatea procesului de instruire;
- să formuleze corect, după algoritmul prezentat obiectivele operaționale pentru o lecție;
- să interpreteze corect noțiunea *conținuturile procesului de învățământ*;
- să elaboreze o strategie didactică adecvată unei situații didactice concrete;
- să interpreteze corect conceptul de *proiectare didactică*;
- să proiecteze o activitate didactică în baza necesităților clasei de elevi;
- să manifeste deschidere față de nou și creativitate în proiectarea didactică.

Precondiții

Discipline studiate anterior: Fundamentele științelor educației, Cultura comunicării, Psihologia generală. Cunoștințe generale. Atitudine creativă, deschidere față de nou.

Conținutul unităților de curs

- Tema 1. Didactica. Precizări terminologice.
- Tema 2. Sistemul de învățământ.
- Tema 3. Conceptul de principiu didactic.
- Tema 4. Finalitățile microstructurale/obiectivele procesului de învățământ.
- Tema 5. Definiri conceptuale. Caracteristicile și componentele conținutului învățământului.
- Tema 6. Conceptul de tehnologie, metodologie, metodă, mod de organizare a învățării.
- Tema 7. Sistemul metodelor de învățământ.
- Tema 8. Definiri conceptuale. Clasificarea mijloacelor de învățământ.
- Tema 9. Esența și necesitatea și rolul proiectării didactice.

Strategii de evaluare

Calitatea participării studenților în cadrul orelor practice: discuții-dezbateri, studii de caz cu expunerea de opinii argumentate, răspunsuri orale argumentate logic, simulări, elaborarea și susținerea proiectului unei lecții, consultarea surselor bibliografice de bază. Sumarizarea celor două probe obligatorii: 1-test de verificare a cunoștințelor , 2-proiectul didactic al unei lecții; evaluare finală-examen.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Sadovei L., Papuc L. , Cojocaru M., Teoria și metodologia instruirii. Suport de curs. Chișinău, 2009.
2. Sadovei L. , Papuc L. , Cojocaru M., Teoria și metodologia instruirii. Sarcini didactice Chișinău, 2009.
3. Bocoș M., Juncan D., Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării. Pitești: Ed. Paralela 45, 2019
4. Bocoș M., Instruirea interactivă. Ghidul profesorului. Iași: Polirom, 2013
5. Cerghit I. Metode de învățământ. București, 2006.
6. Cristea S. Fundamentele științelor educației. Litera Educațional. București, 2010
7. Jinga I., Istrate E. Manual de pedagogie. ALL, București, 2008.
8. Romiță B.I. Instruirea școlară .Perspective teoretice și aplicative. Polirom, 2008
9. Pânișoară I.-O. Comunicarea eficientă. Iași: Polirom, 2008
10. Negreț-Dobridor I.,Pânișoară I.O. Știința învățării. De la teorie la practică .Polirom, 2005.
11. Albușescu I., Pragmatica predării. Activitatea profesorului între rutină și creativitate. Pitești: Ed. Paralela 45, 2004

Opțională:

1. Antonesei, L. O introducere în pedagogie. Dimensiuni axiologice și transdisciplinare ale educației. Iași: Polirom, 2002.
2. Cozma, T. O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea. Iași: Polirom, 2002.
3. Cristea G. Pedagogie generală. București: Editura Didactică și pedagogică, 2002.
4. Educația centrată pe cel ce învață. Ghid metodologic, CEP USM, Chișinău, 2009.
5. Papuc L. Epistemologia și praxiologia curriculumului pedagogic universitar.Studiu monografic, Chișinău,2005.
6. Păun, E., Potolea D. (coord.) Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative. Iași: Polirom, 2002.
7. www.mecc.gov.md

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)			
Ciclul	I (Licență)			
Denumirea cursului	Psihologia dezvoltării			
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Psihologie			
Titular de curs	Maria Pleșca, conf., dr.			
Cadre didactice implicate	Jelescu Petru, dr. hab., prof univ., Chitoroga Lucia, dr., Popescu Maria, dr.			
Aprobat	19.09.2023			
e-mail	plesca.maria@upsc.md , jelescu.petru@upsc.md , chitoroga.lucia@upsc.md , popescu.maria@upsc.md			
	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore

Codul cursului	Număr de credite ECTS				Contact direct	Studiu individual
F.02O.007	3	I	II	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Psihologia dezvoltării*, care face parte din pachetul de discipline psihopedagogice, vizează integrarea multi-dimensională a informațiilor despre dezvoltarea și funcționarea umană, de la momentul concepției, până la finalul vieții. De asemenea, cursul își propune transferul informațiilor acumulate în viitoarea profesie și presupune parcurgerea conceptului de dezvoltare, a stadiilor, a teoriilor și a factorilor explicativi, precum și a primelor etape ale dezvoltării: concepția, nașterea și nou-născutul, copilăria mică, preșcolăritatea, mica școlaritate, preadolescența, adolescența. Studenții vor dobândi atât cunoștințe de ordin teoretic vizând caracteristicile dezvoltării de la concepție până în maturitate, despre schimbările normative pe parcursul etapelor de vârstă, cât și abilități practice cum ar fi: abilitatea de a observa și analiza comportamentul uman din perspectiva proceselor de dezvoltare care se derulează la o anumită vârstă; abilitatea de a combate argumentat miturile nefundamentate științific cu privire la dezvoltarea copiilor, preadolescenților, adolescenților; abilitatea de a înțelege individul și posibilele dificultăți cu care se confruntă și din perspectiva sarcinilor de dezvoltare specifice etapei în care se află; abilitatea de a rezolva situații – problemă centrate pe înțelegerea unor diferențe de vârstă.

În cadrul acestui curs vor fi dobândite deprinderi esențiale în ceea ce privește rolul factorilor genetici, de mediu și educaționali în dezvoltare, precum și în ceea ce privește înțelegerea diferențelor interindividuale și a rolului lor în explicarea și predicția comportamentelor. Astfel, acest curs va permite actualilor studenți să deruleze eficient cercetări în cadrul programelor formale de studiu (studii de licență, master, doctorat) și viitorilor practicieni să își calibreze practicile și metodele de lucru în funcție de cele mai relevante rezultate științifice.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- **Competențe cognitive:** studentul va demonstra cunoașterea problemelor generale ale dezvoltării umane bio-psihosociale, cauzelor, legilor și caracteristicilor dezvoltării umane individuale și transformărilor omului de-a lungul vieții în vederea discriminării lor adecvate în situații concrete; însușirea unei optici vaste de analiză a reperelor psihogenetice ale stadiilor dezvoltării psihice la diferite vârste; va ști cum să opereze analitic, sintetic și critic cu cunoștințele legate de autocunoașterea și dezvoltarea personală a elevului.
- **Competențe de învățare:** se exprimă în capacitatea de a asimila informația psihologică din diferite surse în vederea organizării unui demers didactic eficient, conform obiectivelor enunțate; în informarea la zi privind problemele legate de psihologia copilului, preadolescentului, adolescentului; în formularea de obiective cognitive și alegerea modalităților/căilor de atingere a lor.
- **Competențe de aplicare:** se materializează în produse din aria designului educațional și în realizări concrete (referate, postere, analiză de caz, fișe de caracterizare psihologică, proiecte de analiză și cercetare psihologică); în capacitatea de a realiza transferuri interdisciplinare (literatură, istorie) pentru analiza particularităților de vârstă a copiilor; aplicarea principiilor, rolurilor, funcțiilor și scopurilor evaluării, precum și a metodelor și instrumentelor de evaluare potrivite cu stadiul de dezvoltare psihică, fizică, intelectuală și afectivă a preșcolărilor, școlărilor mici, preadolescenților, adolescenților.

- **Competențe de analiză:** se denotă prin capacitatea de a evalua dezvoltarea psihică a personalității la diferite stadii de vârstă, prin compararea și prin utilizarea unor instrumente adecvate de măsurare; de a analiza posibilitățile de dezvoltare personală din perspectiva cunoștințelor de psihologie; de a identifica tipurile principale de activitate ale subiectului pentru anumite vârste și de a analiza funcțional activitatea copilului în contextul firesc al executării ei.
- **Competențe de comunicare:** se arată în capacitatea de a se exprima în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, utilizând limbajul specific psihologiei în diverse contexte socio-culturale și profesionale; în abilitățile de a realiza convorbiri, expuneri, caracterizări de factură psihologică și de a reacționa adecvat la solicitările exprimate în limbaj psihologic.
- **Competențe la nivel de integrare:** se dovedesc prin capacitatea de folosire independentă a informațiilor oferite de acest curs și de alte surse în activitățile didactice printr-o viziune sistematică asupra vieții psihice umane; valorizarea diferențelor interindividuale; manifestarea atitudinilor creatoare în studiu și cercetare; exercitarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice profesiei; aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară; autoevaluarea nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica contextului social.

Finalități de studii

- Să definească principalele concepte din domeniul psihologiei dezvoltării.
- Să explice principiile care au stat la baza diferitelor teorii privind dezvoltarea umană și să analizeze comparativ principalele teorii privind dezvoltarea umană.
- Să identifice factorii și premisele dezvoltării fenomenelor psihice și să recunoască principalele momente ale devenirii lor.
- Să comenteze științific importanța cunoașterii sintetice a personalității în practica psihopedagogică.
- Să prezinte proiecte de cercetare asupra progreselor și continuităților implicate în fiecare nou stadiu al dezvoltării persoanei.
- Să realizeze convorbiri, expuneri, caracterizări de factură psihologică a copiilor de diferite vârste și să reacționeze adecvat la solicitările exprimate în limbaj psihologic.
- Să proiecteze investigarea dezvoltării la vârsta preadolescenței și la vârsta adolescenței, apelând la metodele specifice domeniului.
- Să delimiteze și să evalueze elementele de unitate și diversitate psihologică a copiilor de diferite vârste.
- Să aplice fișe de caracterizare psihologică a copiilor la diferite stadii de dezvoltare în contextul dinamicii de vârstă.
- Să realizeze analize de caz și protocoale caracterologice care ar reflecta modificările ontogenetice de la naștere până la moarte prin prisma mecanismelor și a factorilor care stau la baza acestora.

Precondiții

- Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede limba de instruire.
  - Studenții au nevoie de abilități de analiză, abstractizare, sinteză și generalizare a datelor și informațiilor științifice; capacitatea de analiză critică a literaturii de specialitate din domeniul psihologiei dezvoltării.
  - Le vor fi solicitate cunoștințele din domeniul *Psihologiei generale*, *Fundamentelor științelor educației*, *Didacticii generale*.
- Lectura fiecărui modul și realizarea conștientă a lucrărilor de evaluare garantează nivele înalte de înțelegere a conținutului tematic și totodată sporesc șansele promovării cu succes a acestei discipline.

Conținutul unităților de curs

Unitatea de învățare 1. Obiectul psihologiei dezvoltării.

Unitatea de învățare 2. Dezvoltarea psihică - categorie a psihologiei dezvoltării.

Unitatea de învățare 3. Etapa prenatală. Dezvoltarea copilului în primul an de viață.

Unitatea de învățare 4. Dezvoltarea copilului de la 1 la 3 ani (copilăria mică, vârsta anteprescolară).

Unitatea de învățare 5. Dezvoltarea copilului de la 3 la 6/7 ani (copilăria mijlocie, vârsta preșcolară).

Unitatea de învățare 6. Psihologia școlarului mic (copilăria mare).

Unitatea de învățare 7. Psihologia școlarului mijlociu. Pubertatea.

Unitatea de învățare 8. Psihologia școlarului mare. Adolescența.

Strategii de predare și învățare

În procesul de predare și învățare a cunoștințelor din cadrul disciplinei se utilizează așa metode precum: Prelegerea; prelegerea interactivă; exemplificarea demonstrativă; descoperirea asistată, cu support multimedia; Expunerea cu oponent; Conversația euristică; Dezbateră; Clarificarea conceptuală, Activități de grup, Studiul de caz, Seminarul socratic, Jocul de rol.

În predarea și însușirea acestei discipline, sunt utilizate tehnologii educaționale multimedia: prelegeri interactive (prezentări), folosind MS Power Point; tehnologii de învățare contextuală: lucrul cu materiale text; tehnologii de dialog: organizarea discuțiilor de grup, utilizarea „brainstorming-ului”.

Strategii de evaluare

Evaluarea la această disciplină va fi formată din: a) evaluarea continuă a cunoștințelor și a abilităților achiziționate la curs (60% din punctaj) și b) evaluarea sumativă a abilităților și a competențelor dobândite prin sarcinile prevăzute pentru examenul final (40% din punctaj).

Evaluarea continuă (formativă) se face pe baza următoarelor sarcini prevăzute a se realiza în seminarii: elaborarea unui studiu de caz, cu plan de intervenție; realizarea unui eseu reflexiv pe tema specificului utilizării noțiunilor specifice, având ca tema una din problematicile studiate. Ideile personale trebuie susținute cu argumente științifice, din bibliografia recomandată și cea suplimentară primită pe parcursul semestrului și studii de specialitate (min. 5 surse).

Evaluarea sumativă se realizează printr-un examen final scris. Examenul constă într-o probă scrisă de tip grilă. Numărul de itemi specific fiecărei tematici va fi proporțional cu orele de curs alocate respectivei tematici. Testul va conține studiu de caz cu plan de intervenție. Pentru promovarea examenului este obligatorie obținerea unei note de trecere (minimum nota 5).

Bibliografie

Obligatorie:

1. BIRCH, A. *Psihologia dezvoltării*. București: Editura Științifică și Tehnică, 2000.
2. GOLU, F. *Manual de psihologia dezvoltării*. Iași: Polirom, 2015.
3. MOCANU, V. *Psihologia vârstelor*. Chișinău, 2020.
4. MUNTEANU, A. *Psihologia copilului și adolescentului*. Timișoara: Augusta, 2014.
5. MUNTEANU, A. *Psihologia dezvoltării umane*. Iași: Polirom, 2006.
6. RAYNER, E. *Psihodinamica dezvoltării umane*. Creștere, maturitate, senectute. București: Trei, 2012
7. SĂLCEANU, C. *Psihologia dezvoltării umane*. București: Ed. Sitech, 2016.
8. SCHAFFER, H. *Introducere în psihologia copilului*. Cluj-Napoca: Ed. ASCR, 2010.
9. VERZA E., VERZA, F. *Psihologia copilului*. București: Trei, 2017.

Opțională:

1. ATKINSON, R.L. ș.a. *Dezvoltarea psihologică. În Introducere în psihologie*, Ed. Tehnică, 2002.
2. BRAZELTON, B. *Puncte de cotitură. De la naștere la 3 ani*. București: Fundația Generația, 2007.
3. BRAZELTON, B. *Puncte de cotitură. De la 3 ani la 6 ani*. București: Fundația Generația, 2007.
4. CREȚU, T. *Psihologia vârstelor*. Iași: Polirom, 2009.
5. DINCĂ, M. *Adolescenții într-o societate în schimbare*. București: Paideea, 2004.
6. FABER, A. *Comunicarea eficientă cu copiii. Acasă și la școală*. București: Curtea veche, 2019.
7. GAFITA, M. *Adolescenții scăpați de sub control*. București: Humanitas, 2020.
8. GHAZI, L. *Relația mamă-copil în perioada prenatală și primul an de viață*. Timișoara: Editura Universității de Vest, 2012.
9. LANSBURY, J. *Cum să educăm copiii cu respect și blândețe*. București: Univers, 2020.
10. MODREA, M. *Imagine de sine și personalitate în adolescență. Studii teoretice și experimentale*. Focsani: Ed. Aliter, 2006.
11. PĂNIȘOARA, G., SĂLĂVASTRU D., MITROFAN, L. *Copilăria și adolescența. Provocări actuale în psihologia educației și dezvoltării*. Iași: Polirom, 2016.
12. RACU, IG., RACU, IU. *Psihologia dezvoltării*. Chișinău, 2007.

Denumirea programului de studii			Istorie (FR)			
Ciclul			I			
Denumirea cursului			Tehnologii Informaționale și de Comunicare			
Facultatea/catedra responsabilă de curs			Informatică și Tehnologii Informaționale în Instruire			
Titular de curs			Chiriac Tatiana, dr. conf. univ. Bostan Marina, asistent universitar			
Cadre didactice implicate						
Aprobat			Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 19.09.2023			
e-mail			sirghi.olesea@upsc.md chiriac.tatiana@upsc.md , bostan.marina@upsc.md			
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total	
					ore de contact	ore de studiu individual
G.02.O.008	2	I	II	60	12	48
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
Cursul “ Tehnologii Informaționale și de Comunicare” contribuie la formarea competențelor digitale, cognitive și de aplicare privind utilizarea produselor software specializate pentru elaborarea și gestionarea conținuturilor digitale, imaginilor, prezentărilor electronice, comunicarea în spațiul online, inițierea în serviciile de bază Google pentru educație, în vederea asigurării unui demers didactic de calitate, conform cerințelor documentelor strategice naționale, și curriculum actualizat disciplinar.						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<i>Competențe la nivel de cunoaștere și înțelegere:</i>						
<ul style="list-style-type: none"> ● identificarea elementelor componente ale calculatorului personal și a funcțiilor sistemului de operare ale acestuia; 						

- familiarizarea cu conceptele de bază privind produsele software specializate în crearea documentelor electronice în diferit format;
- înțelegerea opțiunilor de operare, aplicare și procesare a informației, având la bază programe specializate în editarea informației digitale;
- cunoașterea modului de căutare și selectare a informațiilor din Internet, gestionare a informațiilor relevante și comunicare în spațiul virtual;
- cunoașterea riscurilor și a regulilor de etică în spațiul virtual;
- familiarizarea cu serviciile de bază *Google* pentru educație, beneficiile și soluțiile *GSuite* pentru procesul didactic;
- cunoașterea aplicațiilor web în scopul dinamizării procesului didactic cu ajutorul resurselor online.

competențe la nivel de aplicare:

- utilizarea efectivă a sistemului software a calculatorului pentru gestionarea datelor și a informațiilor;
- proiectarea, elaborarea și editarea documentelor digitale în format text și a prezentărilor electronice (ppt), utilizând programe bazate pe folosirea tehnologiei informației și a comunicațiilor;
- aplicarea operațiilor specifice editoarelor grafice în vederea realizării unor produse digitale;
- căutarea și selectarea informațiilor relevante din diverse surse online și comunicarea prin poșta electronică;
- întrebuințarea aplicațiilor specializate pentru prezentarea informațiilor multimedia în demersul didactic;
- utilizarea site-urilor de socializare ca instrumente didactice;
- inițierea în utilizarea aplicațiilor educaționale *Google* pentru educație în predare-învățare-evaluare, comunicare și colaborare și livrarea conținuturilor *GSuite*;

competențe la nivel de integrare:

- integrarea tehnologiilor digitale și de comunicare în activitatea didactică pentru eficientizarea procesului de predare-învățare-evaluare la clasă;
- promovarea educației digitale în rândul elevilor, profesorilor etc. și gestionarea schimbărilor necesare la nivel instituțional, comunitar, regional;
- încurajarea elaborării și editării de produse digitale pentru asigurarea unui proces didactic de calitate, conform cerințelor actualelor documente curriculare;
- sensibilizarea cadrelor didactice cu privire la utilizarea tehnologiilor digitale în demersul didactic, și a serviciilor de bază Google pentru educație;
- conștientizarea riscurilor și problemelor ce pot apărea în spațiul virtual;
- integrarea în propriul sistem de valori, atitudini și comportamente a achizițiilor specifice educației digitale prin stabilirea programului individual de formare profesională cu referire la dezvoltarea competenței digitale, racordat la necesitățile personale, ale instituției de învățământ și a comunității.

Competențe la nivel de analiză:

- de evaluare critică a posibilităților TIC, care pot fi integrate în elaborarea diferitor tipuri de conținuturi digitale.

Competențe de comunicare:

- în limba maternă într-o manieră clară și concisă, oral și în scris, utilizând tehnologia informației și de comunicații în diverse contexte socio-culturale și profesionale; competențe de comunicare într-o limbă străină în vederea de a citi și de a înțelege destinația corectă a meniurilor și operațiilor din programele aplicative.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Să explice conceptele de bază cu privire la structura și principalele funcții ale calculatorului personal;
- Să utilizeze calculatorul personal pentru a căuta, a colecta, a primi, a stoca și a procesa informația;
- Să demonstreze capacități de căutare și selectare a informațiilor relevante cu ajutorul motoarelor de căutare ale Internetului;
- Să cunoască oportunitățile și riscurile potențiale ale Internetului și ale comunicării cu ajutorul mediilor electronice, etica comunicării online;
- Să creeze și să gestioneze adresa de e-mail pentru a interacționa online, realiza schimbul de informații digitale;
- Să explice conceptele de bază cu privire la aplicațiile software specializate în crearea conținuturilor digitale în diferit format (editare de text, editare de imagini, prezentări electronice);
- Să cunoască natura, rolului și posibilitățile tehnologiilor informaționale și de comunicare (TIC) în viața cotidiană;
- Să elaboreze documente digitale cu un program de editare text și să aplice operațiile de bază și modalități avansate necesare prelucrării unui document în format textual.
- Să elaboreze și să editeze imagini cu aplicații software specializate pentru procesarea de imagini;
- Să aplice în mod profesional tehnicile de prezentare și să utilizeze posibilitățile multimedia puse la dispoziție de un program pentru realizarea prezentărilor.
- Să utilizeze unele facilități avansate ale aplicațiilor software destinate creării conținuturilor digitale în diferit format.
- Să utilizeze responsabil mijloacele digitale;

Precondiții

Cursanții trebuie să dețină cunoștințe generale despre:

- componentele și gestionarea unui sistem de calcul;
- aplicațiile grafice utilizate în procesarea imaginilor;
- utilizarea posibilităților de navigare în mediul Internet.

Unități de curs

Modulul 1. INTRODUCERE. GESTIONAREA DATELOR ÎN CALCULATOR

1. *Calculatorul personal.*
2. *Componentele hardware și software.*
3. *Stocarea internă a datelor.*
- 4.

Modulul 2. SERVICII INTERNET. APLICAȚII DESTINATE ACCESĂRII ȘI NAVIGĂRII PE INTERNET

1. *Aplicații destinate accesării și navigării în Internet.*
2. *Navigare în Internet.*
3. *Securitatea informatică.*
4. *Serviciul de poștă electronică.*
5. *Etică spațiului virtual*

Modulul 3. PROCESARE GRAFICĂ

1. *Aplicația Paint.*
2. *Aplicația online Google Drawings.*

Modulul 4. PROCESARE AVANSATĂ A TEXTELOR

1. *Aplicații de editare a documentelor.*
2. *Opțiuni de bază asupra unui document.*
3. *Formatarea caracterelor.*
4. *Formatarea paragrafelor.*
5. *Formatarea paginii.*
6. *Numerotarea paginilor.*
7. *Crearea/ordonarea listelor numerotate sau marcate cu simboluri de evidențiere.*
8. *Instrumente de corectare.*
9. *Imprimarea documentelor.*
10. *Crearea tabelelor.*
11. *Crearea/inserarea diagramelor pentru prezentarea datelor.*
12. *Importarea imaginilor în document.*
13. *Crearea/inserarea schemelor și obiectelor grafice.*
14. *Inserarea simbolurilor și formulelor matematice.*

Modulul 5. ELABORAREA ȘI EDITAREA PREZENTĂRILOR ELECTRONICE INTERACTIVE

1. *Elaborarea prezentărilor electronice.*
2. *Inserarea și editarea textului.*
3. *Inserarea și editarea imaginilor.*
4. *Crearea tabelelor.*
5. *Crearea/inserarea diagramelor.*
6. *Crearea/inserarea schemelor.*
7. *Inserarea multimedia.*
8. *Efecte de animație; tranziția diapozitivelor; derularea prezentărilor.*

Modulul 6. COMUNICAREA ÎN SPAȚIUL VIRTUAL

1. *Rețele de socializare.*
2. *Comunicarea virtuală.*
3. *Mijloace de comunicare sincronă. Chat și Instant Messenger.*

Modulul 7. SERVICII DE COLABORARE GOOGLE

1. *Serviciile de bază Google.*

Metode și tehnici de predare și învățare

Învățare centrată pe student:

- prelegeri interactive,
- lucrări de laborator,
- e-portofoliu,
- conținuturi digitale individuale.

Strategii de evaluare

Evaluările curente se realizează prin teste sumative, lucrări de laborator și lucrări individuale. Lucrarea finală de examen reprezintă o formă practică și constă în crearea unor fișiere de tip document, tabel electronic și prezentare electronică pe o temă specifică domeniului de specialitate, care să satisfacă anumite criterii.

Nota finală constă din componentele: 40% - lucrarea finală de examen, 40% - teste sumative, 20% - realizarea lucrărilor de laborator și lucrărilor individuale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Ajutor și învățare Word. Disponibil pe <https://support.microsoft.com/ro-ro/word> (accesat la 26.05.2021).
2. Ajutor și învățare PowerPoint. Disponibil pe <https://support.microsoft.com/ro-ro/powerpoint> (accesat la 08.05.2021).
3. Ardelean, A., Mândruț O. Didactica formării competențelor. Arad: „Vasile Goldiș” University Press, 2012.
4. Cojanu, Ș. ș.a. Cu privire la tendințele dezvoltării domeniului tehnologiei informației. Disponibil pe: www.academiaromana.ro/pro_pri/doc/st_a02.doc (accesat la 26.05.2021).
5. Chiriac, T., Aplicații generice (suport de curs), Univ.Ped. de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Teacher Education Review and Update of Curriculum. – Chișinău: Tipografia Centrală, 2014.
6. Microsoft Office Access 2007. Manual pentru uz școlar. Disponibil pe: <https://testeinfotic.files.wordpress.com/2012/12/microsoft-office-publisher-2007.pdf> (accesat la 26.05.2021).
7. Popov, L., Evdochimov R. Tehnologii Informaționale și Comunicaționale, Modulul Conceptele de bază ale tehnologiei informației și sistemului de calcul. Bălți: US “Alec Russo”, 2017.

Opțională:

1. Codul Educației al Republicii Moldova, 2014, modificat LP138 din 17.06.16, MO184-192/01.07.16 art. 401; în vigoare 01.07.16.
2. Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația-2020”. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, nr. 944 din 14.11.2014. publicat în Monitorul Oficial, nr. 345-351 din 21.11.2014.
3. Strategia Moldova Digitală 2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 857 din 31.10.2013.
4. Standardele de competențe digitale pentru cadrele didactice din învățământul general, aprobate prin ordinul Ministerului Educației nr. 862 din 07 septembrie 2015.
5. Standarde de competențe digitale ale elevilor din ciclul primar, gimnazial și liceal. Aprobate prin ordinul Ministerului Educației nr. 862 din 7 septembrie 2015.
6. Cojanu, Ș. ș.a. Cu privire la tendințele dezvoltării domeniului tehnologiei informației. Disponibil pe: www.academiaromana.ro/pro_pri/doc/st_a02.doc (accesat la 26.05.2021).
7. Marhan, A.-M. Competența digitală https://www.researchgate.net/profile/Ana_Maria_Marhan2/publication/237192126_Competenta_digitala/links/0deec51ba2212e647d000000/Competenta-digitala.pdf (accesat la 26.05.2021).
1. Word 2016 Tutorials. Disponibil pe: <https://edu.gcfglobal.org/en/word2016/> (accesat la 26.05.2021).

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	Istoria Antică a Greciei și Romei
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale

Titular de curs		Dr. conf. univ. Octavian Munteanu				
Cadre didactice implicate						
Aprobat		Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023				
e-mail		ocmunteanu@gmail.com				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.02.O.009	5	I	II	150	30	120

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Clădirea viitorului deseori se aseamănă cu edificarea unei construcții. A nu se uita, în acest context, că reușita construcției este în directă dependență de trăinicia temeliei, și că multe construcții pe parcursul timpului s-au prăbușit anume din lipsa unui fundament solid (dincolo de temelie pe care au avut-o celelalte componente ale edificiului). Edificiul cunoștințelor istorice universale are la baza sa, printre altele, și ceea ce numim Antichitatea Clasică – Istoria Greciei și a Romei Antice. Este o componentă fundamentală a Istoriei Europei Vechi, iar prin intermediul ei și a întregii istorii: forme de organizare statală, modele de structuri economice și sociale, valori științifice și culturale, credințe și sisteme religioase – toate se nasc acolo – în Antichitatea Clasică. Iată de ce cursul poate oferi cheia înțelegerii multora dintre fenomenele pe care astăzi abia le intuim.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Formarea unei viziuni de ansamblu asupra modelelor clasice de evoluție a comunităților în care se conturează condițiile ce contribuie la constituirea statului și cunoașterea condițiilor în care s-au constituit și au evoluat statele grec și roman în Antichitate;
- Familiarizarea cu principalele forme de organizare statală în antichitate și particularitățile lor: monarhia și republica; democrația, oligarhia și anarhia etc.;
- Formarea deprinderilor de analiză și interpretare a surselor scrise și a celor materiale, identificând condițiile de apariție, evoluție și funcționare a statelor grec și roman în antichitate;
- Formarea deprinderilor de lectură și gândire critică;
- Formarea și exersarea aptitudinilor de prezentare orală și scrisă a materialului investigat;
- Formarea deprinderilor de evidențiere și analiză a structurilor sociale, economice și politice în antichitatea clasică;
- Formarea deprinderilor de comparație și corelare a fenomenelor din antichitate;
- Formarea deprinderilor de a compara fenomenele din antichitate cu cele contemporane și a găsi analogii;
- Formarea unei atitudini profesioniste față de abordarea rolului și locului Istoriei Antice în evoluția Umanității, respectiv identificarea căilor de influență a civilizației greco-romane asupra constituirii civilizațiilor contemporane.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului studenții vor putea:

- să utilizeze terminologia de specialitate;
- să selecteze și să consulte bibliografia din domeniu;
- să-și formeze și să-și perfecționeze deprinderile de analiză și interpretare a surselor scrise și a celor materiale, identificând condițiile de apariție, evoluție și funcționare a formelor statelor grec și roman în antichitate;
- să sistematizeze și să sintetizeze informația din sursele bibliografice;
- să citească și să analizeze critic texte din domeniul istoriei antice,
- să elaboreze prezentări orale și texte cu conținut corespunzător materialului investigat;
- să compare și să coreleze fenomenele din antichitate, dar și fenomenele din antichitate cu cele contemporane, găsiindu-le analogii, respectiv identificând căile de influență a civilizației greco-romane asupra constituirii civilizațiilor contemporane.

Precondiții

Acumularea creditelor la cursurile de Preistorie și Istorie a Orientului Antic

Repartizarea orelor la cursul *Istoria Antică a Greciei și Romei*

Conținutul unităților de curs

1. Obiectul de studiu. Cadrul cronologic, teritorial și geo-climateric. Probleme de periodizare.
2. Aspecte ale civilizației minoice
3. Societățile myceniene: repere civilizatorii.
4. Arta crito-myceniană
5. Societatea greacă în baza epeilor homerice
6. Grecia în epoca arhaică. Constituirea polisurilor.
7. Particularitățile constituirii statului la greci. Regimul politic în polisurile grecești. Marea colonizare greacă: cauze, direcții, centre și procese.
8. Democrația atheniană
9. Arta greacă în perioada arhaică
10. Războaiele medice. Liga de la Delos.
11. Războiul peloponesiac: prima manifestare a crizei sistemului poliad.
12. Grecia după războiul peloponesiac. Întărirea Macedoniei și extinderea hegemoniei ei în sudul Balcanilor (Elada).
13. Statele elenistice: constituirea și particularitățile evoluției
14. Obiectul de studiu. Cadrul cronologic și teritorial. Populațiile Italiei.
15. Vechile populații ale Italiei. Etruscii: o enigmă a istoriei Italiei timpurii
16. Vechile populații ale Latiumului. Fondarea Romei: mit și realitate.
17. Societatea romană în perioada regală. Organizarea socială și politică. Reformele lui Servius Tullius și consecințele acestora.

18. Societatea romană în perioada republicană timpurie. Lupta dintre patricieni și plebei. Extinderea hegemoniei romane în peninsula Apenină și constituirea confederației italice..
19. Societatea romană în baza legilor celor XII table.
20. Extinderea hegemoniei romane în Mediterană.
21. Problemele interne ale Romei la finele secolului II a. Chr. Războaiele externe la finele sec.II a Chr și luptele interne pe parcursul sec. II-I a Chr. (până la Sylla).
22. Reformele fraților Grachus.
23. Activizarea luptei politice la Roma pe parcursul sec. I a Chr.: de la dictatura lui Sylla pînă la prăbușirea Republicii.
24. Triumviratele și prăbușirea republicii romane.
25. Arta romană în perioada republicană.
26. Principatul lui Augustus – noua formă de organizare politică a Romei.
27. Roma în perioada imperială timpurie.
28. Colonalul: noile realități social-economice ale Imperiului Roman.
29. Criza secolului III. Roma în perioada Dominatului.
30. Instituțiile politice romane republicane.
31. Arta în perioada Imperială.
32. Societatea romană în sec. IV-V p. Chr. Divizarea Imperiului și prăbușirea celui de Apus.
33. Constituirea și evoluția creștinismului în primele secole de existență.

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategii de predare & învățare:

Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul cursului sunt de natură inductiv-deductivă, contribuind la formarea competențelor cu caracter cognitiv din domeniul de formare, accent punându-se pe cunoașterea și utilizarea adecvată a conceptelor și teoriilor constituite. Totodată, demersul strategic presupune învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe. În acest sens, structurarea activităților didactice este realizată sub forma prelegerilor, care tind a fi cât mai interactive și sub forma seminariilor în care inițiativa studentului este încurajată la maximum, stimulând analiza critică și exprimarea punctelor de vedere alternative.

Strategii de evaluare

Strategii de evaluare:

Evaluarea se va efectua în baza sistemului cumulativ de 10 puncte. Acordarea punctelor se va efectua în baza grilei de mai jos:

Evaluarea curentă – 6 puncte (5 puncte pentru secția FR), dintre care:

- Participarea activă la seminarii – 20%
- Prezentare de carte– 25% (expedierea prin poșta electronică pînă la data de 30 martie)
- Realizarea testelor curente – 20%
- Participarea în cadrul elaborării unui referat științific(text și prezentare PPT) – 35% (expedierea prin poșta electronică pînă la data de 10 mai)

Evaluarea finală (examen, scris) – 4 (5 puncte pentru secția FR) puncte din nota finală.**Bibliografie****Obligatorie:**

- J. B. Bury, Russell Meiggs Istoria Greciei pana la moartea lui Alexandru cel Mare. Ed. a IV-a, Buc. 2008
- M Cary H Scullard, Istoria Romei pînă la domnia lui Constantin, Ed. a III-a, Buc. 2008
- Bloch, R., *Roma și destinul ei*, Buc., 1985.
- Boardmann, J., *Grecii de peste mări*, Buc., 1988.
- Bonfante, L., *Civilizația etruscilor*, Buc., 1996.
- Bury J. B., Russell Meiggs Istoria Greciei pana la moartea lui Alexandru cel Mare. Ed. a IV-a, Buc. 2008
- Cary M, H Scullard, Istoria Romei pină la domnia lui Constantin, Ed. a III-a, Buc 2008
- Chamoux, Fr., *Civilizația greacă în epocile arhaică și clasică*, Buc., 1985, Vol. 1-2.
- Gramatopol, M., *Civilizația elenistică*, Buc., 1974.
- Crawford, M., *Republica romană*, London, 1978.
- Grimal, P., *Civilizația romană*. Buc., 1987 (2 vol.).
- Leveque, P., *Aventura greacă*, Buc., 1987. (2 vol.).
- Platon, N., *Civilizația egeeană*, 4 vol., Buc., 1992.
- Snodgrass, A.M., *Grecia epocii întunecate*, Buc., 1994

Opțională:

- Bonnard, A., *Civilizația greacă*, Buc., 1969...
- Brilliant, P., *De la Grice a L'Orient. Alexandre le Grand.*, Paris, 1987.
- Burian, I., Mouchova, B., *Misterioșii etrusci*, Buc., 1973.
- Childe, V.Gordon, *Fâurirea civilizației*, Buc., 1966.
- Crawford, M., *Republica romană*, London, 1978.
- Eliade, M., *Istoria credințelor și ideilor religioase*, Buc. 1991 (3 vol.).
- Ellinism: economica, politica, cul'tura*, M., 1990
- Faure, P., *Viața cotidiană în Creta lui Minos*, Buc. 1977.
- Finley, M. I., *Lumea lui Odiseu*, Buc., 1968.
- Finley, M.I., *Vechii greci*, Buc., 1974.
- Flaceliere, R., *Viața de toate zilele în Grecia secolului lui Pericle*, Buc., 1976.
- Fustel de Coulanges, N-D., *Cetatea Antică*, Buc., 1992.
- Glitz, G., *Cetatea greacă*, Buc., 1992.
- Mommsen, T., *Istoria Romană*, Buc., 1987.

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Istoria antică a spațiului carpato-dunărean
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie Catedra Istorie și Științe Sociale

Titular de curs		Sergiu Musteață, prof. univ.				
Cadre didactice implicate						
e-mail		musteata.sergiu@upsc.md				
Aprobat		Șed. Catedrei pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023				
Codul cursului	Număr credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.02.O.010	4	I	II	150	30	120
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
Cursul Istoria antică a spațiului carpato-dunărean se studiază în semestrul II la Facultatea de Filologie și Istorie și prevede 120 ore, inclusiv 60 ore de contact (30 ore prelegeri și 30 ore seminare) și 60 ore lucru individual.						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<ul style="list-style-type: none"> • conștientizarea rolului istoriei antice în evoluția popoarelor europene; • cunoașterea istoriografiei și izvoarelor de studiere a istoriei antice; • analiza comparativă a principalelor teorii, curente privind istoria și cultura geto-dacilor; • descrierea culturilor arheologice din perioada antică, particularitățile și aria lor de răspândire; • cunoașterea principalelor descoperiri arheologice privind realizările geto-dacilor; • însușirea particularităților modului de viață, culturii materiale și spirituale geto-dace; • analiza critică a izvoarelor privind războaiele daco-romane și consecințele lor; • evidențierea cauzelor și condițiilor proceselor de romanizare; • însușirea etapelor, condițiilor și ariei de formare a poporului român. • dezvoltarea competențelor de lucru individual și în grup în vederea cunoașterii și analizei realităților istorico-arheologice din spațiul carpato-danubian din perioada antică; • analiza comparativă și contextuală a evenimentelor din spațiul carpato-danubiano-pontic și alte regiuni europene. 						
Finalități de studii realizate la finele cursului						
<ul style="list-style-type: none"> • să se orienteze în timpul și spațiul antic european. • să analizeze critic particularitățile teoriilor privind istoria antică a spațiului carpato-dunărean. • să caracterizeze culturile și populațiile antice din spațiul carpato-dunărean. • să elaboreze eseuri la teme privind istoria spațiului carpato-dunărean. • să prezente comparația diverselor aspecte din istoria antică a spațiului carpato-dunărean. • să aplice în practică (școală) și în cadrul proiectelor proprii de cercetare cunoștințele însușite la curs. 						
Precondiții						
Ținând cont de faptul că acest curs este adresat studenților anului I (Semestrul II), majoritatea cărora sunt absolvenți de liceu și au susținut examenele de BAC, inclusiv la istorie, ei trebuie să aibă cunoștințe elementare în domeniul istoriei antice.						
Conținutul unităților de curs						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Introducere 2. Izvoarele De Studiere A Istoriei Antice 3. Istoriografia Studierii Lumii Antice 						

4. Tracii
5. Geto-Dacii În Sec. Vi – Sec. Ii A. Chr.
6. Regatul Lui Burebista
7. De La Burebista La Decebal
8. Organizarea Socială A Geto-Dacilor
9. Cucerirea Daciei De Către Romani
10. Provincia Romană Dacică
11. Dacii Liberi
12. Romanizarea Geto-Dacilor
13. Daco-Romanii Și Populațiile Migratoare
14. Populația Romanică din sec. V-VII
15. Etnogeneza Românilor

Metode și tehnici de predare și învățare

Cursul va fi predat utilizând metodelor interactive, inclusiv prezentări în Power Point, Video, activitatea individuală și în grup, elaborarea eseurilor, lectura critică a monografiilor etc.

Strategii de evaluare

Pe parcursul semestrului studenții vor fi evaluați prin teste, lucrări practice, elaborarea lucrărilor scrise și participarea activă la seminare.

Evaluarea curentă se va efectua în formă de teste, lucrări de control, activitatea la seminare; elaborarea a două eseuri științifice și prezentarea a cel puțin două monografii, care vor însuma **60% din examen** Pentru a fi admis la examen, studentul trebuie să obțină note pozitive la **două evaluări intermediare** și să frecventeze cel puțin 2/3 din lecții și seminare.

Evaluare finală: Răspunsul propriu zis al studenților la examen oral/scris vs fi apreciat cu note tradiționale (de la 1 la 10). Nota atribuită la examen constituie **40% din nota finală**.

Bibliografie selectivă

Obligatorii

1. Crișan, I.H., Civilizația geto-dacilor, volumele I și II, București, 1993.
2. Daicoviciu, Hadrian, Dacia de la Burebista la cucerirea romană, Cluj, 1972.
3. Gostar, Nicolae, Vasile Lica, Societatea geto-dacică de la Burebista la Decebal, Iași, 1984.
4. Husar, A., Dacia Preromană, Cluj-Napoca, 2000.
5. Istoria Românilor, vol. 1, Moștenirea timpurilor îndepărtate, Academia Română, București, 2001.
6. Istoria Românilor, vol. 2, Daco-romani, romanici, alogeni, Academia Română, București, 2001.
7. Petolescu, C. C., Dacia și Imperiul Roman. De la Burebista până la sfârșitul antichității, București, 2000.

Opționale

1. Arnăut, T. Vestigii ale sec. VII-III a.Chr. în spațiul de la răsărit de Carpați, Chișinău, 2003.
2. Daicoviciu, Hadrian, Dacia de la Burebista la cucerirea romană, Cluj, 1972.
3. Enciclopedia Arheologiei și Istoriei Vechi a României, v. I, II, III, București, 1994.
4. Petrescu-Dîmbovița, M., Daicoviciu H., Teodor D., Bîrzu L. Preda F., Istoria Românilor. De la începuturi până la secolul al VIII-lea, București, 1995.
5. Pîrvan, V., Getica, București, 1926 (Chișinău 1993).

6. Sanie, S., Din istorie culturii și religiei geto-dacice, Iași, 1995.
7. Husar, A., Din istoria Daciei romane, structuri de civilizație, Cluj-Napoca, 2002.

Anul II

semestrul III

UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

Denumirea programului de studii		Istorie (FR)				
Ciclul		I				
Denumirea cursului		Managementul clasei de elevi				
Facultatea		Facultatea Științe ale Educației și Informatică				
Catedra responsabilă de curs		Catedra Științe ale Educației și Management				
Titular de curs		Raileanu Olga, dr., conf. universitar				
Cadre didactice implicate		-				
Aprobat		19.09.2023				
e-mail		raileanu.olga@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.03.O.011	2	II	3	60	12	48
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						

Cursul „Managementul clasei de elevi” cuprinde un pachet de 4 unități delimitate în consens cu cerințele înaintate de documentele în vigoare. Conținuturile cursului cuprind probleme ce țin de formarea și dezvoltarea abilității viitorilor învățători în conceperea și derularea Managementului educațional la nivelul clasei de elevi prin valorificarea strategiilor manageriale în vederea optimizării permanente a activității de predare-învățare prin identificarea și gestionarea situațiilor de criză educațională.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cognitive:

- definirea conceptelor: management, management educațional, manageri educaționali, managementul organizației școlare, managementul clasei, învățător-diriginte – manager al clasei de elevi, stil managerial, climat educațional, clasă de elevi, abandon școlar, coeziune, sintonitate, disciplină, disciplinare, criză, situații de criză educațională;
- determinarea : structurilor dimensionale ale managementului clasei; statutului și rolului învățătorului – manager al clasei de elevi; regulile de disciplinare;
- identificarea competențelor manageriale ale învățătorului; stilurilor manageriale; metodelor prin care se poate stimula creșterea coeziunii clasei; dinamicii grupului de școlari ai clasei; situațiilor de criză educațională;

Aplicative:

- generalizarea autoritatea formală și autoritatea personală prin statutul pe care îl detine învățătorul;
- stabilirea legăturii : între etapele Ciclul tehnologic al muncii educative;
- determinarea corelațiilor între învățătorul-consilier al întregii clase și al fiecărui elev în parte;
- operaționalizarea strategiilor de constituire a colectivului de elevi;
- compararea regulilor care îi ajută pe elevi să-și controleze comportamentul impulsiv;
- prezentarea un model de echipă didactică educativă a clasei care promovează parteneriatul educativ centrat asupra dezvoltării elevului;
- extinderea stilurilor clasificate după relația educatorului cu elevii clasei;

Integrative:

- construirea modelului de implicare a elevilor în activitatea de învățare prin utilizarea metodelor activ participative;
- argumentarea necesității dezvoltării inteligenței emoționale și gestionare eficientă a propriilor emoții în raport cu scopurile personale;
- dezvoltarea tehnicilor de stimulare a situației de succes a celor educați; reguli de consiliere;
- simularea unei forme de comunicare cu părinții; strategie de gestionare a crizei educaționale la nivelul clasei de elevi;
- motivarea necesității influenței caracteristicilor relației învățător –elev asupra climatului clasei;
- analiza situațiilor concrete de intervenție în cazul absenteismului școlar; stabilire a problemelor de disciplină din clasă
- selectarea tehnicilor de identificare a absenteismului, insuccesului și eșecului școlar;
- proiectarea strategiilor de interacțiuni sociale din interiorul clasei de elevi;
- dezvoltarea formelor de cooperare între învățătorul clasei și profesorii care predau la aceeași clasă; reguli de disciplinare la clasă.

Finalități de studii

La sfârșitul cursului studentul va putea să:

- definească conceptele: management, management educațional, manageri educaționali, managementul organizației școlare, managementul clasei, învățător-diriginte – manager al clasei de elevi, stil managerial, climat educațional, clasă de elevi, abandon școlar, coeziune, sintalitate, disciplină, disciplinare, criză, situație de criză educațională
- determine: structuri dimensionale a managementului clasei; a statutului și rolului învățătorului – manager al clasei de elevi; regulilor de disciplinare;
- înțeleagă: ciclului tehnologic al muncii cu clasa; influenței caracteristicilor relației învățător-elev asupra climatului clasei; interacțiunilor sociale din interiorul clasei de elevi; sistemului de reguli, norme și proceduri care reglementează desfășurarea activității educaționale;
- identifice: competențelor manageriale ale învățătorului; stilurilor manageriale; metodelor prin care se poate stimula creșterea coeziunii clasei; dinamicii grupului de școlari ai clasei; situațiilor de criză educațională
- distingă sensul de: parteneriat în echipa didactică - educativă; Organizarea clasei; elevii „slabi” și inadaptații clasei; management al comunicării cu părinții;
- extindă: etapele constituirii colectivului de elevi; statuturilor și rolurilor în clasa de elevi; modalităților de intervenție în cazul absenteismului școlar; strategiilor de management al clasei; formelor de participare a părinților în viața școlii; strategiilor de gestionare a situațiilor de criză educațională
- elaboreze: strategii de cunoaștere și autocunoaștere a elevului; modelului „Regulile clasei”; activităților de ameliorare a atmosferei în clasa de elevi

Precondiții

Pentru realizarea obiectivelor puse studentul trebuie să posede cunoștințe din cursul de: Teoria și metodologia instruirii; Psihologia generală. Didactica generală etc.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Particularitățile orelor de dirigenție pentru atingerea idealului educațional al societății.
 Tema 2. Învățătorul clasei de elevi.
 Tema 3. Profilul de competență al învățătorului-diriginte la clasa de elevi.
 Tema 4. Învățătorul-consilier al întregii clase și al fiecărui elev în parte.
 Tema 5. Evaluarea activității învățătorului-diriginte.

Strategii de predare și învățare

Prelegerea magistrală, conversația euristică, demonstrația, observația, portofoliul, studiul de caz, lucrarea practică, modelarea etc.

Strategii de evaluare

- **Evaluarea curentă** se va realiza prin aplicarea diverselor metode-orale, scrise, practice (conversația euristică, activitate de lucru individual, prezentarea produselor activității, explicația, proiectarea demersurilor didactice, simularea în fața grupei a unei secvențe din demersul didactic etc.) și forme de organizare (individuală, în perechi, de grup).
- Condiții de admitere pentru evaluarea finală: prezența activă la seminar, prezența obligatorie la evaluările formative(2 evaluări) și la alte lucrări, obținerea notei de trecere la activitățile de studiu individual și la cele de seminar.
- Proba obligatorie 2 (evaluarea formativă): Proiect educative integral.
- **Evaluare formativă**
- *Proba obligatorie 1*
- **Probă scrisă:** Elaborarea unei secvențe de proiect didactic la dirigenție

- Tematici propuse pentru ora de dirigenție în cl. I - IV:
- Drepturi și responsabilități la școală
- Bunele maniere pe stradă și în transportul public
- Cerințe: pentru realizarea probei scrise se vor folosi următoarele piese curriculare: Curriculumul la Dirigenție cl I-IV (2007); Ghidul de implementare a curriculumului la dirigenție cl. I-IV (2010). Curriculumul și standardele la disciplina Dezvoltare personală.
- identificarea punctelor tari și slabe ale pregătirii studenților;
- întărirea încrederii în ei (motivare) ;
- predicția performanțelor universitare și a șanselor de reușită în cariera didactică ;
Tendințele înregistrate în acest domeniu vor fi:
- aprecierea se se face în cadrul cursului și seminarului (nu doar prin examene scrise/orale, în finalul acestei activități) ;
- la apreciere să participe și studenții ;
- criteriile după care se face aprecierea și se acordă notele să fie precizate de la început și aduse la cunoștința studenților ;
- să se dea o atenție mai mare evaluării procesului, nu rezultatelor ;
- să se evalueze competențele (de a ști, a face și a fi) și nu doar conținutul programelor analitice.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Iucu, R., Managementul clasei de elevi, Ed. Polirom, Iași, 2006.
2. Iucu, R., Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, Editura Polirom, Iași, 2004
3. Stan, E., Managementul clasei, Editura Aramis, București, 2003
4. Mihăescu, M., Managementul clasei - Pentru o experiență de succes, Editura Gimnasium, 2003
5. Jinga, I., Managementul învățământului, Editura ASE, București, 2003.

Opțională:

1. Olsen, J. și Nielsen, T., Metode și strategii pentru managementul clasei, Didactica Publishing House, 2009.
2. Petty, G., Profesorul azi, Editura Atelier Didactic, 2007.
3. Ulrich, C., Managementul clasei, Învățare prin cooperare, Editura Corint, București, 2000.
4. Faber, A., Mazlish, E., Comunicarea eficientă cu copiii, acasă și la școală, Editura Curtea Veche, București, 2002.
5. Peretti de, A., Legrand J.A., Boniface, J., Tehnici de comunicare, Polirom. Iași, 2001.

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	I (Licență)
Denumirea cursului	Psihologia educației
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Psihologie
Titular de curs	Maria Pleșca, conf., dr.
Cadre didactice implicate	Jelescu Petru, dr. hab., prof univ., Chitoroga Lucia, dr., Popescu Maria, dr.

e-mail	plesca.maria@upsc.md , jelescu.petru@upsc.md , chitoroga.lucia@upsc.md , popescu.maria@upsc.md
---------------	--

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
F.03.A.012	2	II	3	60	12	48

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Psihologia educației* face parte din pachetul de discipline fundamentale, nivel licență, din cadrul Facultăților Universității pedagogice din Chișinău. Cursul este o introducere în abordarea științifică a relației complexe dintre psihologie, educație și instruire, cu accent pe aplicațiile psihologiei în domeniul educației. Cursul prezintă atât opinii clasice cât și opinii actuale, fundamentate teoretic și empiric cu privire la implicațiile educaționale ale teoriilor clasice și moderne ale dezvoltării, ale învățării, ale funcționării psihice și ale adaptării umane. Cursul vizează înțelegerea fundamentelor psihologice ale naturii și scopului educației și instruirii, formarea bazei de cunoștințe necesare cadrelor didactice în domeniul asistării copiilor, a tinerilor și a adulților angajați într-o formă de învățământ, precum și a cadrelor didactice în procesul educațional.

La cursul *Psihologia educației* studenții vor însuși cunoștințe despre aspectele importante ale procesului de învățare: mecanismele generale și specifice ale învățării, motivația și strategiile de învățare, elementele de diversitate și aplicațiile educaționale ale acestora; vor studia mecanismele psihologice ale educației ca proces bine orientat de formare a personalității copilului și specificul relației profesor – elev: comunicarea didactică, conflictul și managementul conflictelor educaționale. Cursul se va axa pe formarea competențelor necesare pentru proiectarea și asistarea unor intervenții educaționale eficiente, aplicabile în diverse contexte, de la mediul școlar la dezvoltarea personală. Studenții vor însuși strategii și metode de intervenție practică în domeniul educațional în vederea optimizării activității de învățare școlară.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va dovedi cunoașterea principalelor repere psihogenetice și educaționale ale dezvoltării psihice a elevului pe parcursul vârștelor școlare, în vederea proiectării și desfășurării optime a activităților instructiv-educative; cunoașterea tendințelor teoretice, metodologice și practice specifice domeniului psihologiei educației; va demonstra o optică vastă de analiză a relației profesor – elev; va opera analitic, sintetic și critic cu cunoștințele legate de autocunoașterea și dezvoltarea personală a elevului.

Competențe de învățare: se exprimă în capacitatea de a asimila informația psihologică din diferite surse în vederea organizării unui demers didactic eficient, conform obiectivelor enunțate; în informarea la zi privind problemele legate de psihologia procesului instructiv-educativ; în priceperea de a consulta sursele de specialitate și de a învăța din propriul demers educativ.

Competențe de aplicare: studentul va exersa tehnici de elaborare a unor intervenții psihopedagogice; va aplica strategii de analiză a particularităților și nevoilor de dezvoltare ale elevilor, profesorilor și părinților în context educațional (în cadrul simulărilor și al practicii psihopedagogice); va transfera în mod creativ cunoștințele psihologice în practica educațională: va utiliza selectiv a teoriile, modelele de bază și/sau cadrele de referință pentru interpretarea și analiza critică a evidențelor cercetării calitative și cantitative, în vederea dezvoltării și a promovării practicii bazate pe dovezi în domeniul educațional; va realiza unele materiale de suport pentru discursul științific focalizat pe temele fundamentale ale psihologiei educației.

Competențe de analiză: se exprimă în abilitatea de a analiza faptele psihologice de educație în conformitate cu cunoștințele achiziționate; de a evalua datele, procesele și conceptele specifice fiecărui palier psihologic al educației (cognitiv, afectiv, motivațional, social-moral); în manifestarea capacității de analiză reflexivă a propriei activități academice și identificarea nevoilor de formare profesională continuă.

Competențe de comunicare: se demonstrează în situațiile de comunicare didactică într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, utilizând limbajul specific psihologiei în diverse contexte socio-culturale și profesionale; în capacitatea de explicare și interpretare a fenomenelor specifice domeniului educației din perspectiva psihologiei; în deprinderea de a realiza convorbiri, expuneri, caracterizări de factură psihologică și să reacționeze adecvat la solicitările exprimate în limbaj psihologic și de a realiza comunicare eficientă și un management adecvat în activitatea educațională; în comunicarea eficientă în plan profesional și interpersonal.

Competențe la nivel de integrare: se dovedesc prin capacitatea de folosire independentă a informațiilor oferite de acest curs și de alte surse în activitățile didactice printr-o viziune sistematică asupra procesului educațional; de a aprecia un demers didactic asistat sau realizat; în identificarea rolurilor și a relațiilor profesionale ale specialiștilor în domeniile aplicative ale psihologiei în context instructiv-educativ; în înțelegerea necesității aplicării principiilor psihologiei în gestionarea mediului și a procesului educativ.

Finalități de studii

- Să aplice în practica educațională cunoștințe cu privire la principalele noțiuni implicate în procesualitatea complexă a cunoașterii și învățării de tip școlar.
- Să posede capacitatea de a opera analitic, sintetic și critic-constructiv în explicarea și interpretarea fenomenologiei dezvoltării psihice în context instructiv-educativ.
- Să aplice principiile psihologiei generale în rezolvarea situațiilor specifice procesului educativ.
- Să utilizeze creativ paradigmele psihologiei contemporane în practica educațională.
- Să facă dovadă a unui sistem de atitudini pozitive și responsabile manifestate prin interes și receptivitate crescută față de elev și profesia didactică.
- Să analizeze faptele psihologice de educație în conformitate cu cunoștințele achiziționate.
- Să conceapă strategii conceptual-practice de cunoaștere psihologică a elevilor.
- Să elaboreze și să implementeze programe psihopedagogice de optimizare a relației profesor-elev.
- Să elaboreze și să aplice fișe de observații, protocoale caracterologice și demersuri educaționale care să vizeze stimularea creativității elevilor.
- Să realizeze analize de caz referitoare la comunicare în discursul educațional.
- Să aplice strategii conceptual-practice de abordare a cunoașterii psihologice a elevilor și principiile de management a conflictelor educaționale.
- Să se implice în propriul proces de formare și dezvoltare personală.

Precondiții

- Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede limba de instruire.
- Studenții au nevoie de abilități de analiză, abstractizare, sinteză și generalizare a datelor și informațiilor științifice.
- Le vor fi solicitate cunoștințele din domeniul *Psihologiei generale, Psihologiei dezvoltării, Fundamentelor științelor educației, Didacticii generale, Managementului clasei de elevi.*
- Li se cer deprinderi de învățare activă și de monitorizare a învățării și înțelegerii.
Lectura fiecărui modul și realizarea conștientă a lucrărilor de evaluare garantează nivele înalte de înțelegere a conținutului tematic și totodată sporesc șansele promovării cu succes a acestei discipline.

Conținutul unităților de curs

Unitatea de învățare 1. Introducere în psihologia educației.

Unitatea de învățare 2. Învățarea școlară - mecanismele și condițiile ei psihologice.

Unitatea de învățare 3. Succesul și insuccesul școlar.

Unitatea de învățare 4. Autocunoașterea și dezvoltarea personală a elevilor.

Unitatea de învățare 5. Profesorul și dimensiunile psihosociale ale activității sale.

Unitatea de învățare 6. Comunicarea didactică.

Strategii de predare și învățare

În procesul de predare și învățare a cunoștințelor din cadrul disciplinei se utilizează așa metode precum: Prelegerea; prelegerea interactivă; exemplificarea demonstrativă; descoperirea asistată, cu support multimedia; Expunerea cu oponent; Conversația euristică; Dezbaterea; Clarificarea conceptuală, Activități de grup, Studiul de caz, Seminarul socratic, Jocul de rol.

În predarea și însușirea acestei discipline, sunt utilizate tehnologii educaționale multimedia: prelegeri interactive (prezentări), folosind MS Power Point; tehnologii de învățare contextuală: lucrul cu materiale text; tehnologii de dialog: organizarea discuțiilor de grup, utilizarea „brainstorming-ului”.

Strategii de evaluare

Evaluarea la această disciplină va fi formată din: a) evaluarea continuă a cunoștințelor și a abilităților achiziționate la curs (60% din punctaj) și b) evaluarea sumativă a abilităților și a competențelor dobândite prin sarcinile prevăzute pentru examenul final (40% din punctaj).

Evaluarea continuă (formativă) se face pe baza următoarelor sarcini (activități practice) prevăzute a se realiza în seminarii și ore practice: a) un proiect de grup (cu două componente:

1. realizarea/organizarea și 2. prezentarea/derularea în seminar); b) un proiect semestrial.

Exigențele/baremul de evaluare a calității activităților practice vor fi comunicate și explicate/justificate în primul curs (titularul cursului) și în primul seminar alocat cursului (conducătorul activității de seminar). Intră în responsabilitatea studenților să se informeze cu privire la aceste exigențe (baremul de evaluare).

Proiectul de semestru este un raport (analiză a unei situații psihoeducaționale după o schemă dată) asupra unui exercițiu derulat în seminar de alte grupuri decât cel în care s-a derulat activitatea concretă. Proiectul de semestru va fi evaluat de către titularul cursului. Intră în responsabilitatea studenților să se informeze cu privire la aceste exigențe (baremul de evaluare). Pentru predarea proiectului de semestru se va respecta termenul de depunere care va fi stabilit de către titularul cursului în acord cu studenții.

Evaluarea sumativă se realizează printr-un examen final scris și constă în două categorii de subiecte: a) un subiect de tip narativ de argumentare a concepției personale cu privire la una dintre temele parcurse; b) 2-3 subiecte de tip narativ (studiu de caz) centrate pe conținuturile/unitățile de învățare la sfârșitul semestrului.

Bibliografie

Obigatorie:

1. BONCU, S., CEOBANU, C. *Psihosociologie scolara*. Iasi: Polirom, 2013.
2. COCORADA, E. *Introducere în teoriile învățării*. Iasi: Polirom, 2010.
3. COSMOVICI, A., IACOB L. *Psihologie școlară*. Iasi: Polirom, 1998.
4. CREȚU, T. *Psihologia educației*. București: Credis, 2004.
5. GAVRELIUC, D, GAVRELIUC, A. *Școală și schimbare socială*. Timișoara: Universitatea de Vest, 2012.
6. GOLU, P. *Psihologia învățării și a dezvoltării*. București: Humanitas, 2001.
7. GOLU, P., GOLU, I. *Psihologie educațional*. București: Miron, 2003.
8. JURCĂU, N. (coord.), *Psihologia educației*. Cluj-Napoca: U.T. Pres, 2001.
9. MĂGĂȚ CÂNDEA, A. *Psihologie educațională*. Timișoara: Universitatea de Vest, 2003.
10. SĂLĂVĂSTRU, D. *Psihologia educației*. Iasi: Polirom, 2004.
11. PETRESCU, P. *Psihologie și educație*. Timișoara: Eurostampa, 2007.

Opțională:

1. ALBU, G. *O psihologie a educației*. Iași: Institutul European, 2005.
2. BERNAT, S. E. *Tehnica învățării eficiente*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2003.
3. CRAHAY, M. *Psihologia educației*. București: Trei, 2009.
4. DRAPEAU, CH. *Învăță cum să înveți repede. Tehnici de învățare accelerată*. București: Teora, 2000.
5. JOIȚA, E. *Management educațional*. Profesorul manager: roluri și metodologie. Iasi: Polirom, 2000.
6. JUDE, I. *Psihologie școlară și optim educațional*. București: E.D.P., 2002.
7. ILERIS, K. *Teorii contemporane ale învățării*. Autori de referință. București: Trei, 2014.
8. HATIE, J. *Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori*. București: Trei, 2014.
9. LINKSMAN, R. *Învățarea rapidă*. București: Teora, 2000.
10. MARZANO, R. *Arta și știința predării. Un cadru cuprinzător pentru o instruire eficientă*. București: Trei, 2015.
11. NEACȘU I. *Metode și tehnici de învățare eficientă*. Iași: Polirom, 2015. 320 p.
12. NEGOVAN, V. *Psihologie pozitivă aplicată în educație*. București: Universitară, 2015.
13. NEGOVAN, V. *Introducere în psihologia educației*. Ed. Universitară, București, 2005.
14. PĂNIȘOARĂ, I.O. *Comunicarea eficientă*. Ed. a III-a., Ed. Iasi: Polirom, 2006.
15. PĂNIȘOARĂ, I. O. *Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică*. Iasi: Polirom, 2015.
16. PĂNIȘOARA, G., SĂLĂVĂSTRU D., MITROFAN, L. *Copilăria și adolescența. Provocări actuale în psihologia educației și dezvoltării*. Iași: Polirom, 2016.
17. POPESCU-NEVEANU, P. (coord.), *Psihologie școlară*. București: Universității, 1987.
18. ROBERT, J.M. *Arta și știința predării*. Bucuresti: Trei, 2015.
19. SĂLĂVĂSTRU, D. *Psihologia învățării*. Iasi: Polirom, 2009.
20. ȘOITU, L., HĂVĂRNEANU, C. *Agresivitatea în școală*. Iasi: Institutul European, 2001.
21. VRABIE, D., ȘTIR, C. *Psihologia educației*. Galați: Fundația Universitară "Dunărea de Jos", 2004.

Denumirea programului de studii	Istorie FR
Ciclul	I
Denumirea cursului	Educația incluzivă
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra Psihopedagogie Specială

Titular de curs	Catedra Psihopedagogie Specială
Cadre didactice implicate	Buzenco A. dr.conf.univ., Ponomari D., dr.conf.iniv., Pîrvan M., lector univ. Ciubotaru N, lect.univ.
Aprobat	19.09.2023
e-mail	ppscatedra@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anu I	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
F.03.O.012	2	II	III	60	12	48

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Educația incluzivă* constituie parte a modului psihopedagogic, standard de formare inițială necesar studenților altor facultăți. Cursul *Educația incluzivă* este actual prin reformele în domeniul educației, inclusiv reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului, includerea în învățământul general a tot mai mulți copii cu cerințe educaționale speciale. Importanța cursului *Educația incluzivă* constă în pregătirea cadrelor didactice de-a face față provocărilor induse de transformările care se produc în abordarea individualizată a copiilor și acordarea asistenței calitative și calificate în corespundere cu necesitățile diferitor categorii de copii, iar demersul didactic se cere a fi regândit din perspectiva educației incluzive. Poziționarea cursului este logică și se înscrie armonios în ciclul disciplinelor în contextul procesului de reformă declanșat în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova. Acest curs are conexiuni cu alte cursuri ca Psihologia generală, Psihologia vîrstelor, Psihologia educației, Pedagogia generală, Pedagogia socială ș.a.

Cursul *Educația incluzivă* face parte din cursurile opționale ce are misiunea să asigure pregătirea studenților în **problemele teoretico - practice privind integrarea și incluziunea copiilor/tinerilor cu cerințe educaționale speciale. Ca obiectiv general are la bază formarea la studenți a sistemului de cunoștințe, abilități și atitudini privind intervenția psihopedagogică în școala incluzivă; informații referitoare la diverse aspecte ale dezvoltării învățământului integrat/incluziv ce se sprijină pe:** cadrul conceptual și legislativ de dezvoltare a educației incluzive, evaluarea copilului cu cerințe educaționale speciale, particularitățile de dezvoltare a copiilor cu cerințe educaționale speciale, particularitățile procesului educațional incluziv, parteneriatul socio-educațional și managementul educației incluzive.

După audierea cursului *Educația incluzivă*, cu tangențe în psihologia generală, psihologia dezvoltării, psihologia educației, pedagogia, medicina, ș.a. conținutul curriculumului vizează, în principal, pentru studenții altor facultăți cu profil umanist: să fie bine pregătiți pentru a face față provocărilor induse de transformările care se produc în abordarea individualizată a copiilor și să acorde asistență calitativă și calificată în corespundere cu necesitățile diferitor categorii de copii; demersurile didactice să fie regândite din perspectiva educației incluzive.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe de cunoaștere și înțelegere:

- formarea viziunii de ansamblu asupra celor mai importante concepte, principii, definiții privind educația incluzivă;
- familiarizarea cu particularitățile de dezvoltare a copilului cu cerințe educaționale speciale.

Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor:

- formarea competențelor de elaborare/realizare a planului educațional individualizat și adaptărilor curriculare în organizarea procesului educațional incluziv.

<p>Competențe de analiză:</p> <ul style="list-style-type: none"> • achiziția unor modele de analiză și acțiune operaționale în contexte educaționale incluzive. <p>Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identificarea și determinarea rolului și responsabilității subiecților implicați în promovarea educației incluzive. <p>Competențe de dezvoltare profesională continuă: dezvoltarea atitudinilor pozitive, a gândirii critice și relaționale despre structurile, procesele și valorile sistemului educațional aplicate în dezvoltarea și susținerea practicilor incluzive.</p>
<p>Finalități de studii</p> <ul style="list-style-type: none"> - să cunoască, să înțeleagă și să explice principalele documente de politici și acte legislative, teorii, concepții, principii în domeniul educației incluzive; - să identifice particularitățile de dezvoltare a copilului cu cerințe educaționale speciale; - să elaboreze și să realizeze planuri educaționale individualizate, adaptări curriculare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul general; - să adapteze procesul educațional la necesitățile copiilor cu cerințe educaționale speciale; - să aplice principiile abordării individualizate în toate activitățile ce vizează procesul educațional; - să opereze cu noi modele de analiză și acțiune operaționale în contexte educaționale incluzive.
<p>Precondiții</p> <p>1. Discipline anterior studiate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psihologia generală, Psihologia vârstelor, Psihologia educației, Pedagogia generală, Pedagogia socială, etc. <p>2. Condiții prealabile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea particularităților de dezvoltare a copiilor obișnuiți, evaluarea și instuirea acestora; - operaționalizarea termenilor în domeniul: psihologiei, pedagogiei; <p>formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizarea independentă a activității de învățare la cursul <i>Educația incluzivă</i>.</p>
<p>Conținutul unităților de curs</p> <p>Unitate de învățare 1. Educația incluzivă: cadrul conceptual și legislativ.</p> <p>Unitate de învățare 2. Particularități de dezvoltare a copilului cu cerințe educaționale speciale.</p> <p>Unitate de învățare 3. Evaluarea și abordarea individualizată în contextul educației incluzive a copilului cu dizabilități: evaluarea inițială a dezvoltării copilului</p> <p>Unitate de învățare 4. Adaptări curriculare. Tehnologii didactice incluzive.</p> <p>Unitate de învățare 5. Parteneriatul în educația incluzivă.</p> <p>Unitate de învățare 6. Managementul educației incluzive.</p>
<p>Strategii de evaluare</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Proba I de evaluare curentă:</i> test de cunoaștere a conceptelor de bază în sistemul educațional al persoanelor cu cerințe educaționale speciale; 2. <i>Proba II de evaluare curentă:</i> elaborarea referatului tematic și prezentarea discursului/studiu de caz; Prezentări orale, participări în dezbateri, analiza studiilor de caz, planuri de intervenție elaborate etc. 3. <i>Proba de evaluare finală:</i> test de cunoaștere a conceptelor de bază ale cursului <i>Educația incluzivă</i>.
<p>Bibliografie</p> <p>Obligatorie:</p>

1. Bodorin, C.; Racu, A.; Gînu, D. Educație incluzivă – Unitate de curs. Chișinău: Ed. Cetatea de Sus, 2012.
2. Booth, T., Ainscow, M. Indexul incluziunii: dezvoltarea procesului de învățare și participare în școli. Ediția a treia, revizuită și extinsă. Chișinău: Biotehdesign, 2015.
1. Ciobanu, A., Pîrvan, M. Pregătirea cadrelor didactice din învățământul superior pentru educația incluzivă a studenților cu dizabilități. În: Școala modernă: provocări și oportunități. Materialele Conferinței Științifice Internaționale 5 - 7 noiembrie. IȘE. Chișinău, 2015. p. 188-192.
3. Ciobanu, A. Psihologia Specială. Suport de curs. Chișinău, 2019.
4. Educație incluzivă. Suport de curs pentru formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul educației incluzive centrate pe copil. Vol. I. Chișinău: Lyceum, 2016.
5. Racu, A.; Verza, E., Verza, F., Racu, S. Pedagogia specială. Chișinău: Ed. Tipografia Centrală, 2012.

Opțională:

1. Mogonea, F.R. Psihopedagogia copiilor cu dificultăți. Cluj-Napoca: Ed. Presa universitară clujeană, 2014.
2. Schipor, D. M. Psihopedagogia copilului cu dificultăți de învățare (note de curs). Suceava, 2013.
3. Racu, A., Racu, S., ș.a. Psihopedagogia integrării. Chișinău: Tip. Centrală, 2014.
4. Rotaru, M. Metodologii de sprijin în educația incluzivă. Chișinău, 2013.
5. Ратнер Ф.Л., Юсупова А. Ю. Интегрированное обучение детей с ограниченными возможностями в обществе здоровых детей. Москва, Владос, 2014.

Bibliografia de referință:

1. Racu, A.; Racu, S. Dicționar enciclopedic de psihopedagogie specială. Chișinău, 2013.
2. Racu, A., Bodorin, C., ș. a. Asistența psihopedagogică a copiilor cu dizabilități și a familiilor în condițiile educației inclusive. Ghid practic. Chișinău, 2012.

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	licență
Denumirea cursului	Managementul resurselor umane
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Crețu V. dr. lector univ., Savițchi C. asist. univ.
Cadre didactice implicate	
Aprobat	Șed. Catedrei, pr. verbal nr. 1 din 01.09.2023
e-mail	savecorina@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
U.03.A.013	3	II	III	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul fiind o disciplină cu caracter opțional, contribuie la extinderea și completarea orizontului de cunoștințe specializate în: pedagogie, psihologie, asistență socială, cu informații din domeniul ”Managementul resurselor umane” fapt ce va contribui la dezvoltarea și consolidarea unui set de competențe (cunoștințe, abilități, atitudini) care conduc la formarea multilaterală a personalității și la dezvoltarea unei categorii de profesioniști capabili să se integreze cu succes în viața socială. Acest curs va familiariza studenții cu obiectivele, metodele, procedeele, mecanismele managementului resurselor umane, cu aspectele planificării strategice a necesarului de muncă, gruparea lui pe posturile de muncă, etapele de recrutare, selectare și integrare profesională a personalului, cu modalitatea evaluării performanțelor profesionale, etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- cunoașterea conceptelor, metodelor, tehnicilor și instrumentelor de bază ale MRU;
- argumentarea tendințelor actuale în domeniul MRU;
- explicarea importanței planificării strategice a resurselor umane;
- identificarea metodelor specifice diferitor activități specifice MRU: recrutare, selectare, integrare, motivare, evaluare etc;

Competențe de aplicare:

- elaborarea fișelor de post;
- crearea condițiilor pentru integrarea/adaptarea noilor angajați în cadrul organizației;
- determinarea direcțiilor prioritare de formare profesională continuă a angajaților în cadrul organizației;
- demonstrarea importanța evaluării performanțelor personalului la întreprindere;

Competențe de analiză:

- aprecierea rolului și a importanței resurselor umane în cadrul organizației;
- clasificarea tipurilor de angajați la întreprindere;
- distingerea metodelor de dezvoltare profesională
- analiza etapelor de promovare în carieră

Competențe de comunicare:

- utilizarea limbajului de specialitate;
- cooperare în realizarea sarcinilor de grup.

Finalități de studii

- să explice rolul și importanța resurselor umane în cadrul organizațiilor în perioada actuală;
- să descrie procesul de planificare, recrutare și selectare a resurselor umane;
- să cunoască importanța, particularitățile, motivațiile pregătirii profesionale a resurselor umane din cadrul organizațiilor;
- să prezinte obiectivele și particularitățile salarizării resurselor umane din cadrul organizațiilor;
- să fie capabili să evalueze obiectiv superiorii, subordonații și să se autoevalueze;
- să cunoască ultimele tendințe care se înregistrează la ora actuală în domeniul MRU;

- să conștientizeze importanța MRU în contextul globalizării, integrării economice și asocierii RM la UE;

Precondiții

Dezvoltarea conștiinței economice a tineretului studios se realizează prin interacțiunea cunoștințelor cu caracter economic acumulate în instituțiile anterioare de învățământ (licee, colegii) cu cunoștințele obținute la facultate în cadrul disciplinelor de specialitate. Studenții cunosc să explice un șir de procese legate de angajarea personalului pe piața forței de muncă cum ar fi: recrutarea, selectarea, integrarea, promovarea, motivarea lucrătorilor, etc., iar audierea cursului respectiv va contribui la dezvoltarea cunoștințelor și priceperi noi ce îi va ajuta să se integreze cu succes pe piața muncii și în viața socială.

Conținutul unităților de curs

- Tema 1. Introducere în Managementul resurselor umane.
- Tema 2. Strategii și politici în domeniul Managementului resurselor umane.
- Tema 3. Planificarea strategică a resurselor umane.
- Tema 4. Analiza și descrierea posturilor.
- Tema 5. Recrutarea și selecția personalului.
- Tema 6. Integrarea profesională a personalului.
- Tema 7. Motivația pentru muncă.
- Tema 8. Comunicarea în cadrul organizației.
- Tema 9. Pregătirea profesională și dezvoltarea carierei.
- Tema 10. Evaluarea performanțelor personalului.
- Tema 11. Disciplina muncii: legislație, drepturi, obligații.
- Tema 12. Recompensele personalului.
- Tema 13. Relațiile cu sindicatele.

Strategii de evaluare

În scopul realizării unei evaluări eficiente vor fi utilizate două forme de evaluare: evaluare curentă și evaluare finală. **Evaluarea curentă:** discuții ghidate, oral și în scris, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări de control, participarea la discuții în timpul orelor teoretice și practice, portofolii. Evaluarea curentă prevede 2 testări obligatorii, lucrări de control în fiecare grupă academică, referate, studiu de caz, răspunsuri la seminare etc. (60% din nota finală). **Evaluarea finală** – examen final care se realizează în formă scrisă sau orală (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Dimitrescu M, Managementul resurselor umane; formarea, motivarea și promovarea elitelor, Editura Victor, București, 2010.
2. Bîrcă A., Managementul resurselor umane, Editura A.S.E.M., Chișinău, 2005.
3. Cornescu V., Bonciu C., Managementul resurselor umane, București, 2008.
4. Pânișoară G., Pânișoară I-O., Managementul resurselor umane. Ghid practic. Iași, 2007.
5. Gamov I., Gamanjii A., Garștea S., Managementul personalului, Chișinău, 2004.

6. Cojocaru S., Managementul resurselor umane, Chișinău, 1998.
7. Jalencu M., Managementul resurselor umane (suport de curs). Chișinău: UCCM, 2003.

Opțională:

1. Manolescu, A. - Managementul resurselor umane, ediția a treia, Editura Economică, București, 2003.
2. Ilieș L., Osoian C. și Petelean A., Managementul resurselor umane, Cluj-Napoca: Dacia, 2002.
3. Cole G.A., Managementul personalului. București, Editura Codecs, 2000.
4. Codul muncii al Republicii Moldova.
5. Ionescu, Gh. Gh. – Dimensiunile culturale ale managementului, Editura Economică, București, 1996.

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	INTEGRARE ECONOMICĂ EUROPEANĂ
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Crețu Vasile , dr., lect. univ. Maistru Rodica , dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Savițchi Corina, asistent univ.
Aprobat	Ședința catedrei Istorie și Științe Sociale, proces-verbal nr. 1 din 01.09.2023
e-mail	vascretu@gmail.com savitchic.11@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
U.03.A.013	4	II	IV	120	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Aderarea sistemului de învățământ superior al RM la procesul de la Bologna denotă tendința tot mai pregnantă de a introduce în mediul academic liceal și universitar fundamentele unor cercetări sistematice ale aspectelor și problemelor de integrare și unificare europeană. În același context de supoziții, subliniem că participarea universităților naționale la programele de mobilitate academică ERASMUS, contribuie fundamental la apropierea tinerilor de valorile și standardele europene, în special de cele educaționale. Deși tinerii aplică pentru diferite domenii și specialități, totuși, introducerea lor în programul universităților-gază se realizează printr-un chestionar asupra Uniunii Europene cu toate implicațiile ei. Subliniem astfel că studierea cursului de Integrare europeană în universitatea de origine este imperioasă în formarea personalității tinerilor, implicațiile și consecințele

fiind de lungă durată. Este un adevăr că studenții de la specialitățile cu profil politologic sau juridic vor fi mult mai capabil să perceapă anumite noțiuni, date, modele de interacțiune instituțională, însă ar fi incorect a limita accesul celorlalți studenți implicați în studierea aprofundată a matematicii sau informaticii, a biologiei sau a chimiei. Procesul globalizării intensive și fără precedent solicită cunoașterea lumii contemporane prin toate aspectele ei, implicând cercetări transdisciplinare și interdisciplinare. Studiul general al integrării europene a devenit o necesitate a timpului, dar și o cerință a sistemului de învățământ.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențele dezvoltate prin interacțiunea subiectului pe care se centrează educația și cursul Integrare Economică Europeană se manifestă prin următoarele:

- Competențe de implicare directă și continuă a participanților (student profesor) la cunoașterea proceselor integraționiste, determinarea cauzelor, analiza efectelor, compararea finalităților după criterii (geografici, economici, sociali, politici).

- Competențe de informare sunt un atribut necesar în obținerea rezultatelor trasante, deoarece integrarea europeană este un proces dinamic, fiind în continuă transformare, iar deținerea informației reprezintă un instrument necesar pentru consolidarea cunoștințelor. Prin lectură, identificarea informațiilor și plasarea lor în context, prin asaltul de idei, întrebări și răspunsuri studenții devin capabili să perceapă în profunzime mecanismul de funcționare a Uniunii Europene.

- Competența de procesare a informației determină reperul care solicită capacități de interpretare a informației primite, aplicarea ei în contextul temei, dar și în contextul cunoștințelor generale despre lume, despre Europa și despre procesul integraționist european, implicare în discuții și dezbateri tematice între colegi, analiza impactului, a tipologiei lui (pozitiv sau negativ), durata efectelor, comparații după criteriile spațial sau temporal, selectarea informațiilor relevante dintr-un context mai amplu construiesc capacitățile care vor ajuta subiectul să înțeleagă derularea fenomenului de integrare europeană, chiar dacă nu vine cu un bagaj de cuvinte sau cunoștințe deja formate la alte discipline.

-Competența de comunicare și exprimare a opiniilor pe marginea subiectelor studiate și analizate vor contribui la dezvoltarea competențelor de diseminare a informațiilor, dar și valorificarea potențialului de cunoștințe acumulat. Prin evocare, reflecție și exprimare elevii și studenții vor înțelege gradul de comprensivitate al temei și își vor dezvolta spiritul oratoric.

- Competența decizională și capacitatea de a lua și a-și asuma deciziile prezintă un atribut substanțial în formarea personalității complexe. Prin studierea cursului de Integrare europeană, subiecții vor fi capabili să înțeleagă și să decidă asupra impactului procesului integraționist pentru stat, pentru comunitate, dar și pentru sine, evaluând gradul de dependență a întregii societăți față de obiectivele și finalitățile politicii externe exprimate prin platforme electorale și programe de guvernare. Studenții care au fost și sunt implicați în programe de studiere a integrării europene vor deveni mesagerii mesajelor integraționiste.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

- Să evalueze formele și procesele primare de unificare a teritoriului european.
- Să analizeze impactul suportului juridico-legal de funcționare a Uniunii Europene;
- Să determine importanța arhitecturii instituționale a Uniunii Europene;
- Să caracterizeze politicile comunitare și impactul lor asupra economiei Uniunii Europene;
- Să analizeze mecanismul succeselor economice ale Uniunii Europene;
- Să evalueze impactul monedei unice europene asupra caracterului modern al economiei comunitare;
- Să disemineze conținutul și impactul politicilor de mediu ale Uniunii Europene;

- Să demonstreze importanța strategiei comunitare cu privire la siguranța alimentelor de pe piața Uniunii Europene;
- Să compare politica națională în domeniul protecției mediului cu cea a Uniunii Europene.
- Să evalueze impactul liberalizării serviciilor, mărfurilor, persoanelor și capitalurilor în interiorul spațiului comunitar;
- Să elaboreze recomandări de soluționare a problemelor actuale ale Uniunii Europene.

Precondiții

Cunoștințe profunde despre integrare europeană și politica externă a Republicii Moldova.

Studentii trebuie să cunoască procesul decizional la nivel comunitar dar și al statelor terțe pe segmentul de integrare și aderare la Uniunea Europeană. Studentii trebuie să poată raporta prevederile legislației comunitare cu cerințele actuale ale pieții comunitare. Studentii trebuie să cunoască mecanismele de funcționare a arhitecturii instituționale comunitare și esența politicilor comunitare și impactul lor asupra dezvoltării durabile a spațiului comunitar european dar și a teritoriilor adiacente. Studentii trebuie să poată aplica metode de analiză a formelor de integrare la nivel politic, economic și social. Studentii trebuie să evidențieze domeniile de aplicare practică a cunoștințelor acumulate. De asemenea o condiție este și competențele obținute de studenți la cursurile de Științe politice, Culturologie, etc.

Conținutul unităților de curs

- Tema 1. Integrare Europeană În Evoluție Istorică
- Tema 2. Mișcarea Pan-Europeană Între Cele Două Războaie
- Tema 3. Formarea Comunităților Europene. Părinții Fondatori Ai Uniunii Europene
- Tema 4. Formarea Și Extinderea Teritoriului European (1957-1995; 2004-2013)
- Tema 5. Tratatul De Formare Și Funcționare A Uniunii Europene
- Tema 6. Instituțiile Uniunii Europene

- Tema 7. Politicile Uniunii Europene
- Tema 8. Politica De Educație Și Formare Profesională În Uniunea Europeană
- Tema 9. Piața Unică Europeană
- Tema 10. Moneda Euro Și Formarea Uniunii Economice Și Monetare
- Tema 11. Bugetul Uniunii Europene. Surse De Formare Și Priorități De Finanțare
- Tema 12. Drepturile Și Libertățile Cetățenilor În Uniunea Europeană
- Tema 13. Relațiile Republicii Moldova Cu Uniunea Europeană
- Tema 14. Relațiile Externe Ale Uniunii Europene

Strategii de evaluare

Pentru o evaluare eficientă a finalităților vor fi utilizate forme și instrumente complementare de evaluare, cum ar fi proiectul, portofoliul, studiile de caz, prezentări cu elaborarea de suporturi TIC, autoevaluarea ș.a. care au un rol deosebit în dezvoltarea capacității de integrare și în formarea/evaluarea competențelor specifice, inclusiv a competenței de educație economică. Situațiile de integrare vor fi urmate de sarcini concise și clare, limita de timp și, uneori de volum, alte condiții de realizare. Obiectivele evaluării vor pune accent pe progresul personal, atitudinile față de propria persoană, interesele privind evoluția personală în diferite activități profesionale.

Evaluarea curentă: discuții ghidate, oral și în scris, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări de control, participarea la discuții în timpul orelor teoretice și practice, portofolii,

prezentări orale a unei teme pentru studenții de la învățământul cu frecvență redusă **Evaluarea curentă** prevede 2 testări obligatorii, lucrări de control în fiecare grupă academică, referate, studii de caz, răspunsuri la seminare etc. (60% din nota finală). **Evaluarea finală** – examen final se realizează în formă scrisă sau orală(40% din nota finală).

Bibliografie

1. Site-ul oficial al Uniunii Europene https://europa.eu/european-union/index_ro
2. Fișe descriptive despre Uniunea Europeană <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/home>
3. Blumer Simion, Christian Lequesne. Statele membre ale Uniunii Europene. Chișinău: Cartier, 2009. 488 p.
4. Grabbe Heather. Puterea de transformare a Uniunii Europene. Chișinău: Ed. Epigraf SRL, 2008. 248 p.
5. Henderson Karen. Spațiul libertății, securității și justiției. Chișinău: Ed. ARC, 2003. 508 p.
6. Thatham Allan. Dreptul Uniunii Europene. Chișinău: ED. ARC, 2003. 508 p.
7. Molle Willem. Economia integrării europene: teorie, practică, politic. Chișinău: ED. Epigraf SRL, 2009. 494 p.
8. Scăunaș Stelian. Uniunea Europeană. Construcție, instituții, drept. București: ALL. Beck, 2005. 230 p.
9. Fuerea Augustin. Manualul Uniunii Europene. București: Univers juridic, 2006. 430 p.
10. Cotea Felician. Drept comunitar european. București: Ed. Wolters Kluwer, 2009. 676 p.
11. Mazilu Dumitru. Integrare Europeană. București: Ed. Lumina Lex, 2000. 542 p.
12. Gyula Fabian. Drept instituțional european. Cluj: Ed. SFERA, 2004. 480 p.
13. Jinga Ion, Popescu Andrei. Integrare Europeană. Dicționar de termeni comunitari. București: Ed. Lumina Lex, 2000. 207 p.
14. Jinga Ion. Uniunea Europeană în căutarea viitorului. București: Ed. C.H.Beck, 2008. 176 p.
15. Vataman Dan. Organizații europene și euroatlantice. București: Ed. C.H.Beck, 2009. 678 p.
16. Enciu Nicolae, Enciu Valentina. Construcția europeană (1945-2007). Curs universitar. Chișinău: CIVITAS, 2007. 392 p.

Ludmila Barbă, Gh. Valeriu, Felea Alina. Uniunea Europeană: istorie, instituții, politici. Rep. Moldova în noua arhitectură europeană. Chișinău: CEP USM, 2007. 179 p.

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	ISTORIA MEDIE ȘI MODERNĂ TIMPURIE UNIVERSALĂ (P I-II)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra de Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Igor Sava , dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Igor Sava
Aprobat	Ședința Cetedrei, pr. verb. Nr. 1 din 01.09.2023
e-mail	igorsava.upc@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	An	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
S.03.O.014 (P I)	6	II	III	180	36	144

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul **Istoria medie și modernă timpurie universală** are tendința de a prezenta o evoluție de circa un mileniu (secolele IV/V-XVI/XVII) în principalele planuri ale **Europei medievale** – sintagmă care astăzi se impune tot mai mult în abordările din științele sociale. Perioada cronologică abordată este o istorie complexă a civilizației europene în care sunt reflectate principalele creații din domeniile – politică și ideologie, economie și societate, spiritualitate, cultură și mentalități, - ale popoarelor/„națiunilor” medievale mari și mici, dintr-o perspectivă a unității în diversitate. Logica demersului didactico-științific constă în sensul că sunt accentuate atât caracterele comune în evoluția de ansamblu a principalelor entități statale și civilizații în epocă, ținând cont de tendința spre unitate a continentului, dar și particularitățile dezvoltării istorice ale unor grupuri de țări, țări și regiuni din spațiul Europei medievale, tentințe încadrate în sfera discordiilor, contradicțiilor interne, conflictelor și a divizărilor. Este de fapt o abordare actuală a Medievalisticii europene din perspectiva *construcției Europei*, o entitate care de fapt își trage originile din epoca medievală, menită să arunce lumină asupra trecutului continentului. „Europa se construiește. Iată o mare speranță, care se va împlini numai dacă se va ține seama de istorie: o Europă fără istorie ar fi orfană și nenorocită... Un trecut ce nu trebuie să paralizeze prezentul, ci să-l ajute să fie diferit în fidelitate și nou în progres (Jacques Le Goff)”.

Cursul elaborat de titular vizează teme de istorie încadrate în conceptul tradițional de *Evul Mediu*, o sintagmă deși disputată, revăzută dar acceptată, cu nuanțările de rigoare, în studiul și cuprinderea acestei epoci. Temele cursului vizează cronologic și geografic *Europa de Apus și Bizanțul*, văzute ca centre și modele de civilizație în jurul cărora s-a coagulat procesul de unitate creștină, atât cât a fost posibil, în Europa medievală. Din rațiuni didactice, deși există ample discuții privind periodizarea Evului Mediu, am optat pentru limitele cronologice ale cursului încadrate între secolele IV/V – XVI/XVII. Perioada începe cu tranziția de la Antichitate la Evul Mediu (secolele V-VII/VIII), marcată de „marea” migrație a populațiilor în Europa și de constituirea în Occident a unor noi forme de organizare politică și socială, și de lentă evoluție în Răsărit de la Imperiul Roman la Imperiul Bizantin cu trăsăturile sale originale. Ea se finalizează cu tranziția în Europa de Apus la o nouă epocă istorică, marcată de emergența modernității, și cu declinul și dispariția ca stat (nu însă fără impact) al Bizanțului. Tot aici ținem să menționăm faptul că, istoria statelor și a civilizațiilor medievale din Europa Centrală și de Est și din Orientul Apropiat sunt integrate ca componente distincte ale cursului integral *Istoria medie și modernă timpurie universală*. În logica noastră referirile și conexiunile la evenimentele din aceste spații, deși uneori, din rațiuni didactice, sunt selective și tangențiale, au menirea să contribuie la cuprinderea de ansamblu a procesului istoric și de a oferi cadrul necesar analizei și înțelegerii faptelor istorice.

Orele de curs și seminarele sunt structurate pe teme și probleme, dintre care multe constituie subiecte controversate în Medievalistica contemporană. Astfel, cursul constituie un suport – teoretic, necesar abordării metodologice în studiul anumitor probleme, informațional și bibliografic -, propus să faciliteze înțelegerea proceselor și a fenomenelor istorice din epoca medievală. Activitățile practice sunt axate pe discuții, dezbateri, prezentări orale și scrise și sunt însoțite de bibliografii tematice

selective, menite să ajute la pregătirea sistematică a seminarelor, la înțelegerea temelor cursului și la însușirea subiectelor pentru evaluări. Suportul de curs prezintă, totodată, și un reper pentru proiecte de cercetare științifică individuale și colective etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cunoaștere, înțelegere, explicare și interpretare:

- determinarea obiectului, parametrilor spațiali și temporali ai disciplinei;
- cunoașterea principalelor evenimente și fenomene politice, religioase și ideologice, economice și sociale, particularitățile culturale și mentale specifice evoluției societăților europene în această epocă;
- conceperea complexității și caracterul pluridisciplinar al cursului;
- interpretarea evoluției principalelor concepte privind istoria Evului Mediu;
- definirea complexului de idei politice, sociale și religioase caracteristice fiecărei etape de evoluție a civilizației europene medievale;
- identificarea elementelor unității, dar și a diversității europene a Evului Mediu.

Instrumental-aplicative:

- clasificarea principalelor grupuri de izvoare ale istoriei Evului Mediu și să le valorifice în spirit critic;
- stabilirea legăturilor cauzale dintre fapte, evenimente și complexitatea factorilor care au determinat evoluția societății europene medievale;
- compararea modelelor de civilizație europeană medievală (bizantină, occidentală, islamică, slavă) și să evidențieze spațiile în care au fost receptate;
- aplicarea metodelor eficiente în formarea unei culturi de specialitate.

Atitudinale (integrarea):

- estimarea raporturilor de continuitate și discontinuitate între istoria Evului Mediu și Antichitate;
- stabilirea valorică a rolului Europei medievale în istoria universală;
- evidențierea impactului civilizației europene asupra civilizațiilor din Orient (Apropiat și Mijlociu) și reversibilitatea acestui proces; în mod special, interferențele dintre civilizațiile creștină și islamică în zona Mediteranei;
- receptarea conceptelor și teoriilor despre stat, societate produse în arealul european medieval;
- manifestarea atitudinilor față de evenimentele și procesele istorice specifice spațiului și epocii;
- rezolvarea unor situații de problemă (studii de caz) în proiectele de cercetare științifică.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului *Istoria medie universală și modernă timpurie (Europa de Apus și Bizanțul)* studenții vor putea:

- să cunoască principalele evenimente și procese politice, ideologice, religioase, economice și sociale, particularitățile culturale și mentale specifice evoluției societăților încadrate în „Lumea Veche” în epoca medievală;
- să identifice elementele unității, dar și a diversității europene a Evului Mediu
- să compare modelele de civilizație în epoca medievală (creștină, islamică, hindusă, chineză);
- să interpreteze critic textele medievale și să le poată aplica în studiul temelor pe care le propune cursul;
- să comunice, să dezbată și să explice unele dintre problemele cardinale ale disciplinei.

Precondiții

Acumularea creditelor la Istoria Orientului Antic, Istoria Greciei și Romei Antice, Arheologie și științe istorice auxiliare. Astfel, studenții trebuie să posede deja abilități de muncă intelectuală și să

aibă competențe de: analiză critică a textelor istorice, înțelegere și explicare a faptelor istorice, argumentare a opiniilor, organizare de discuții, elabora prezentări orale și scrise etc.

Repartizarea orelor de curs

Partea I SEMESTRUL III

MODULUL nr. 1. *Introducere în Medievalică*

PARTEA I. Evul Mediu timpuriu (secolele V-X) Geneza Europei medievale

MODULUL nr. 2. *Tranziția de la Antichitate la Evul Mediu în Europa de Apus*

Tema 1. Tranziția Imperiului Roman de la Antichitate la Evul Mediu

Tema 2. „Marea” migrație a populațiilor și rolul ei în geneza societății din Europa medievală (secolele IV-VII)

MODULUL nr. 3. *Formațiunile politice post-romane în Europa Occidentală (secolele V-VIII). Modele ale sintezei romano-germanice*

Tema1. Regatul vizigot

Tema 2. Regatul ostrogot

Tema 3. Regatul franc merovingian

Tema 4. Regatele anglo-saxone din Britania

Tema 5. Regatul longobard

MODULUL nr. 4. *Imperiul Bizantin de la Constantin cel Mare la „criza iconoclastă” (secolele IV-VIII)*

Tema 1. Geneza statului bizantin (secolele IV-V)

Tema 2. „Secolul de aur” al Bizanțului

Tema 3. Catastrofă, reconstrucție și criză (secolele VII-VIII)

MODULUL nr. 5. *Ideea imperială și imperiul în Europe de Apus (secolele IX-X)*

Tema 1. Imperiul Carolingian – prima unificare politică a Occidentului

Tema 2. Restaurația ottoniană a Imperiului

MODULUL nr. 6. *Apogeul Imperiului Bizantin (jumătatea secolului IX – jumătatea secolului XI)*

MODULUL nr. 7. *Constituirea și evoluția statelor slave (secolele VII-XI)*

Tema 1. Primul Țarat Bulgar.

Tema 2. Moravia Mare și geneza statului ceh.

Tema 3. Formațiunile politice sârbo-croate.

Tema 4. Rusia Kieveană.

Tema nr. 5. Geneza statului polon.

MODULUL nr. 8. *„Periferiile” Europei medievale*

Tema 1. Islamul și Califatul: de la origini la apogeu (secolele VII-IX)

Tema 2. Andalusia - Spania musulmană (secolele VIII-X)

Tema 3. Scandinavia în „epoca vikingilor” (secolul IX – jumătatea secolului XI).

Tema 4. Statul anglo-saxon unitar (secolul IX – jumătatea secolului XI)

Tema nr. 5. Geneza statului ungar.

PARTEA a II-a. Evul Mediu clasic (secolele X-XIII)

Apogeul civilizației medievale în Europa de Apus

MODULUL nr. 9. Economie și societate în Europa medievală: abordare comparativă (Occident - Bizanț)

Tema 1. Economia medievală și trăsăturile ei

Tema 2. Renașterea vieții urbane. Orașul medieval

Tema 3. Societatea Europei medievale: tipologie și structuri

MODULUL nr. 10. „Imperium” și „sacerdotium” în secolele XI-XIII: apogeul disputei dintre „spiritual” și „temporal” pentru hegemonie universală în Occident

Tema 1. Creștinătatea latină, teocrația pontificală și Imperiul în ajunul procesului de reformare spirituală a Bisericii (secolele X-XI)

Tema 2. Imperiul și Sacerdoțiul în secolele XII-XIII – etapa finală în disputa pentru hegemonie universală

MODULUL nr. 11. Evoluția statului în Europa Apuseană între centralizarea statală și diviziunea politică a monarhiilor medievale (secolele XI-XIII)

Tema 1. Regatul Franței în secolul al X-lea – începutul secolului al XIV-lea

Tema 2. Monarhia engleză de la cucerirea normandă la începutul secolului al XIV-lea

Tema 3. Reconquista și formarea statelor monarhice iberice

MODULUL nr. 12. Cruciadele latine, Bizanțul și Califatul în secolele XI-XIII

Strategii și metode de predare-învățare

Metodologia cursului se va axa pe învățarea activă în domeniul istoriei și științelor sociale, atât în cadrul orelor teoretice cât și cele practice, și va fi realizată cu ajutorul tehnicilor și mijloacelor didactice selectate în funcție de eficiență și posibilitatea aplicării lor la teme, situații-problemă și studii de caz. Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul orelor teoretice urmăresc să contribuie la formarea competențelor cu caracter cognitiv, în special de înțelegere și interpretare, din domeniul de formare, insistându-se pe caracterul interactiv al prelegerilor. Metodologia aplicată în cadrul cadrelor seminariilor va urmări învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe, în special: aptitudini de analiză și interpretare a surselor scrise, nescrise, materiale, iconografice etc; deprinderi de lectură și gândire critică; abilități de comparație și corelare a evenimentelor și proceselor istorice din epoca medievală. Pentru realizarea obiectivelor, structura orelor practice va fi variată și va include: analiza și interpretarea critică a documentelor și surselor actuale; discutarea temelor fundamentale ale cursului și a unor probleme; dezbateri asupra unor subiecte controversate, prin prisma analizei lucrărilor științifice reprezentative; prezentări de referate și lucrări monografice etc.

Strategii de evaluare

Cerințe pentru a fi admis la examen și a promova cursul

La stabilirea notei finale se iau în considerare	Ponderea exprimată în % (total 100)
Media notelor acordate la seminar, fiind formată din:	%

Nota medie obținută la testele ce constituie cele 2 evaluările curente	20 %
Participarea la discuții în cadrul seminarelor	20 %
Pregătirea temelor de acasă (elaborarea – referate, eseuri, traduceri, studii de caz, bibliografii,)	10 %
Participarea la cercuri științifice, conferințe, concursuri profesionale etc. Realizarea proiectelor de cercetare individuale și colective (au pondere în situația când sunt realizate)	5 %
Lecturi obligatorii (vezi lista de mai jos)	5 %
Nota acordată la examinarea finală	40 %

Cerințe minime pentru nota 5 (valabile în cazul evaluării finale - examen):

- cunoașterea și utilizarea adecvată minimă a noțiunilor esențiale specifice Istoriei Evului Mediu;
- cunoașterea minimă a principalelor izvoare și lucrări ce vizează istoria medievală a Europei;
- expunerea principalelor fapte și date cronologice care vizează civilizațiile Europei medievale (creștină și islamică);
- explicarea și interpretarea unor procese specifice arealului și perioadei prin prisma cauzalității și interdependenței faptelor.

NB: Pentru a fi admis la examenul final, fiecare student trebuie să promoveze evaluările curente, să prezinte (în scris și oral) **un referat științific** (în format Microsoft Power Point) pe semestru (vezi ordinea seminarelor și temele referatelor) și recenziile la lucrările monografice din secțiunea Lecturi obligatorii.

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în formele exprimate mai sus (teste, efectuarea studiului de caz, eseuri, referate, portofolii, răspunsuri la seminarii, elaborarea de bibliografii tematice etc.) și constituie *60% din nota finală*.

Evaluarea finală, exprimată prin aprecierea competențelor pe baza unor teste, formează *40% din nota finală*.

LECTURII OBLIGATORII

Semestrul III: Helene Ahrweiler, *Ideologia politică a Imperiului Bizantin*, București, 2002; Jacques Le Goff, *Civilizația Occidentului medieval*, București, 1971; Jacques Le Goff, (coord.), *Omul medieval*, Iași, 1999; Jean Flori, *Război sfânt, jihad, cruciadă. Violență și religie în creștinism și slam*, Chișinău, 2003; Jeanine Quillet, *Cheile puterii în Evul Mediu*, București, 2003; Pierre Richè, *Invaziile barbare*, București, 2000.

Semestrul IV: Peter Burke, *Renașterea europeană: centre și periferii*, Iași, 2005; Fernand Braudel, *Structurile cotidianului. Posibilul și imposibilul*, vol. I-II, București, 1984; Michele Pastoureau, *O istorie simbolică a Evului Mediu occidental*, Chișinău, 2012; Platon Alexandru Florin, *Societate și mentalități în Europa medievală*, Iași, 2000; Keith Randell, *Luther și Reforma în Germania, 1517-1555*, București, 1994. Michel Senellart, *Artele guvernării. De la conceptul de Regimen medieval la cel de guvernare*, București, 1998.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

IZVOARE

- *A City of Byzantium, Annals of Niketas Choniates*, Detroit, 1984.
- *Carolingian Chronicles: Royal Frankish Annals and Nithard's Historiess*, University of Michigan Press, Ann Arbor, 1970.
- Cocârlă P., *Istoria medievală universală. Crestomație*, vol. I-II, Chișinău, 2003.
- Căzan, F., (coord.), *Culegere de documente privind trecerea de la Antichitate la Evul Mediu în Europa Occidentală, (secolele III-VIII)*, București, 1979.
- *Crestomație de istorie universală medie. Evul Mediu timpuriu*, sub redacția lui Pall, Fr., București, 1970.
- Eginhard, *Vita Karoli Magna – Viața lui Carol cel Mare*, București, 2001.
- Laran, M., Saussay, I., *La Rusie ancienne, recueil de textes (IXe-XVIIe)*, Paris, 1975.
- Platon, A.-F., Rădvan, L., *De la Clovis la edictul de la Nantes. Izvoare de istorie medievală*, Iași, 2005.
- Whitelock, Dorothy, *English Historical Documents*, London, Eyre, Spottiswoode, 1955.
- Адам Бременский, Гельмольд из Босау, Арнольд Любекский, *Славянские хроники. Mediaevalia. Средневековые литературные памятники и источники*, Москва, 2011.
- *Хрестоматия по истории южных и западных славян*, т. 1, под ред. М. М. Фрейденберга, Минск, 1987.
- *Свод древнейших письменных известий о славянах*, т. II (VII–IX вв.), Москва, 1995.
- *Хрестоматия по истории средних веков*, под ред. С. Д. Сказкина, т. 1-2, Москва, 1961-1963.
- *Хрестоматия по истории Халифата*, Москва, 1960.
- *Хрестоматия по Исламу*, Москва, 1994.
- "Повесть временных лет", ч. 1-2, Москва-Ленинград, 1950.
- *История литературы западных и южных славян*, т. 1., Москва, 1997.

ATLASE, DICȚIONARE

- Cocârlă, Pavel, *Dicționar explicativ de istorie medievală*, vol. I-II, Chișinău, 2010.
- Cross, F. L., *The Oxford dictionary of the Cristian Church*, Oxford, 1957.
- Dașkov, Serghei, *Dicționar de împărați bizantini*, București, 1999.
- Dictionary of the Middle Ages*, ed. Joseph R. Strayer, vol. 13, New York, 1982-1989.
- Dictionnaire encyclopédique du Moyen Âge*, sous la direction d 'André Vauchez, 2. vol., Paris, 1997.
- Eliade, Mircea, Ciulanu, Ioan Petru, *Dicționar al religiilor*, București, 1996.
- Hamond Historical Atlas*, Maplewood, 1072.
- Konstant, August, *Historical atlas of the Crusades*, New York, 2002.
- Lawler, Jenifer, *Enciclopedia of the Byzantine Empire*, Jefferson, 2004.
- Le Goff, Jacques, Schmitt, Jean-Claude, (coord.) *Dicționar tematic al Evului Mediu Occidental*, Iași, 2002;
- The Enciclopedia of Islam, new edition/Enciclopédie de L 'Islam, nouvelle édition*, Leiden, New Zork, Paris, 1989.
- Oxford Dictionary of Byzantium*, ed. Alexander Kazhdan, 3. vol., Oxford, 1991.
- Shepherd, W. R., *Historical Atlas*, New York, 1969.
- Thoraval, Yves, *Dicționar de civilizație musulmană*, București, 1997.

LUCRĂRI GENERALE ȘI SPECIALE

- A Concise History of Poland*, by Jerzy Lukowski and Hubert Zawadzki, 2nd edition, Cambridge, 2006.
- Aries, Philippe, Duby, Georges (coord.), *Istoria vieții private*, vol. I-IV, București, 1994-1995;
- Ahrweiler, H., *Ideologia politică a Imperiului Bizantin*, București, 2002.
- Baschet, J., *La civilisation féodale. De l'an mil à la colonisation de l'Amérique*, Paris, 2004.
- Bautier, R., *The economic development of medieval Europe*, London, 1971
- Berștein S., Milza P., *Istoria Europei*, vol. II-III, Iași, 1998;
- Bocancea, C., *Istoria ideilor politice de la antici la moderni*, Iași, 2002.
- Bréhier, L., *Les institutions de l'Empire byzantin*, Paris, 1970.
- Benevolo, Leonardo, *Orașul în istoria Europei*, București, 2003;
- Biliarsky, Ivan, *Word and Power in Mediaeval Bulgaria*, Leiden, Boston, Brill, 2011.
- Bloch, Marc, *Societatea feudală*, vol. I-II, Cluj-Napoca, 1996, 1998;
- Boureau, A., Ingerflom, C.-S., *La Royauté sacrée dans le monde chrétien*, Paris, 1992.
- Braudel, Fernand, *Structurile cotidianului. Posibilul și imposibilul*, vol. I-II, București, 1984;
- Braudel, Fernand, *Timpul lumii*, vol. I-III, București, 1989;
- Burns, J. H., *Histoire de la pensée politique médiévale, 350-1450*, Paris, 1993;
- Cameron, E., *The European Reformation*, Oxford, 1991.
- Canning, J., *Histoire de la pensée politique médiévale, 300-1450*, Paris, 1997.
- Cardini, Franco, *Europa și Islamul*, Iași, 2002.
- Căzan, Florentina, *Cruciadele: momente de confluență între două civilizații și culturi*, București, 1990;
- Chaunu, P., *Le Temps des Reformes.: histoire religieuse et système de civilisation*, vol. I, *La crise de la Chrétienté, 1250-1550*; vol. II, *La Réforme protestante*, Bruxelles, 1984.
- Condratieva, Tamara, *Vechea Rusie*, București, 2000;
- Colin, Imber, *The Ottoman Empire, 1300–1650: The Structure of Power*, 2002.
- Corbin, A., Courtine, J.-J., Vigarello, G., (coord.) *Istoria corpului*, vol. I, *De la Renaștere la S Luminilor*, București, 2008.
- Curta, Florin, *Apariția slavilor: istorie și arheologie la Dunărea de Jos în veacurile VI-VII*, Târg 2006.
- Davies, Norman, *God's Playground. A History of Poland*, vol. 1, Oxford, 1981.
- Delumeau, Jean, (coord.), *Religiile lumii*, București, 1995.
- Delumeau, Jean, *Civilizația Renașterii*, București, 1995.
- Delor, R., *La vie au Moyen Âge*, Paris, 1982.
- Drimba, Ovidiu, *Istoria culturii și civilizației*, vol. IV-XIII, București, 1998.
- Dutour, Th., *La ville médiévale. Origine et triomphe de l'Europe urbaine*, Paris, 2003.
- Duby, George, *Hommes et structures du Moyen Âge*, Paris-Leyde, 1973;
- Duby, George, *L'économie rurale et vie des campagnes dans l'Occident médiéval*, 2 vol., Paris, 1962;
- Duggan, A. G., (ed.), *Kings and Kingship in Medieval Europe*, London, 1993.
- Dvornik, Francis, *Slavii în istoria și civilizația europeană*, București, 2001;
- Engel, Pál, *The Realm of St Stephen: A History of Medieval Hungary, 895–1526*, London-New York, 2001.
- Guerreau, A., *La Féodalisme, un horizon théorique*, Paris, 1980.
- Favier, J., *Istoria banilor. Apariția omului de afaceri în Evul Mediu*, ed. Artemis, București, f. a.

- Fédou, R., *L'Etat au Moyene Âge*, Paris, 1971.
- Felea, Aurelia, *Europa Est-Centrală în secolele IX-XII*, Cluj-Napoca, 2007.
- Finkel, Caroline, *Osman's Dream. The Story of the Ottoman Empire, 1300–1923*, New York, 2005.
- Flori, J., *La Chevalerie*, Paris, 1998.
- Flori, Jean, *Război sfânt, jihad, cruciadă. Violență și religie în creștinism și islam*, Chișinău, 2003;
- Fossier, Robert, *Histoire sociale de l'Occident medieval*, Paris, 1970;
- Fossier, Robert, *Paysans d'Occident (XIe-XIVe siècle)*, Paris, 1984.
- Fossier, Robert, *Oamenii Evului Mediu*, București, 2011.
- Fourquin, Guy, *Histoire économique de l'Occident médiéval*, Paris, 1969 ;
- Histoire du quotidien* (sous la direction d'Alf Ludtke), Paris, 1994.
- Gimpel, Jean, *Revoluția industrială în Evul Mediu*, București, 1983;
- Goldenberg S., Belu S., *Epoca marilor descoperiri geografice*, București, 1971;
- Quillet, J., *Cheile puterii în Evul Mediu*, București, 2003.
- Kantorowicz, E., *Cele două corpuri ale regelui. Studiu asupra teologiei politice în Evul Mediu*, Iași, 2013.
- Inalcic, Halil, *Imperiul Otoman. Epoca clasică*, București, 1996;
- Jaroslav Pánek, Tůma Oldřich et al., *A History of the Czech lands*, Prague, 2009.
- Le Goff, Jacques, *Civilizația Occidentului medieval*, București, 1971;
- Le Goff, J., *Pentru un alt Ev Mediu. Valori umaniste în cultura și civilizația Evului Mediu*, vol. I-II, București, 1986.
- Le Goff, J., (ed.), *L'Etat et les pouvoirs*, Paris, 1989.
- Le Goff, J., *Imaginarul medieval. Eseuri*, București, 1991.
- Le Goff, Jacques (coord.), *Omul medieval*, București, 1999;
- Lendvai, Paul, *Ungurii. Timp de un mileniu învingători în înfrângeri*, București, 2001.
- Logan, Donald, *Vikingii în istorie*, București, 1990;
- Longworth, Philip, *Crearea Europei de Est*, București, 2002.
- Manolescu, Radu, *Societatea feudală în Europa apuseană*, București, 1974.
- Manolescu R., (coord.) *Istoria medie universală*, București, 1980;
- Manolescu R., *Istoria Evului Mediu*, vol. I, partea 1-2, București, 1993, 1994;
- Rezachevici C., *Istoria popoarelor vecine și a neamului românesc în Evul Mediu*, București, 1998;
- Massimo, L. B., *Populația în istoria Europei*, București, 2003.
- Martin Janet, *Medieval Russia (980-1584)*, Cambridge, 1995.
- Martin, H., *Mentalités médiévales, XIe-XVe siècle*, Paris, 1996.
- Meududi, G., *Războiul în Evul Mediu*, București, 2003.
- Montanari, M., *Foamea și abundența*, București, 2003.
- Musnier R., *Monarhia absolută în Europa din secolul al V-lea până în zilele noastre*, București, 2000.
- Nay, Olivier, *Istoria ideilor politice*, Iași, 2008.
- Nicolas, D., *The Evolution of the Medieval Word: Society, Government, Thought, 312-1500*, London and New York, 1992.
- Obolensky, D., *The Byzantine Commonwealth: Eastern Europe, 500-1453.*, London 1971.
- Ostrogorsky, G., *Histoire de l'Etat Byzantin*, Paris, 1969.
- Pacaut, M., *Les structures politiques de l'Occident medieval*, Paris, 1969.
- Pacaut, M., *Historire de la papauté. Des origines a Concile de Trente*, Paris, 1976.
- Pacaut, M., *La théocratie. L'Eglise et le pouvoir au Moyen Âge*, Paris, 1989.
- Pastoureau, M., *O istorie simbolică a Evului Mediu oocidental*, Chișinău, 2012.

- Peyronnet, G., *L'Islam et la civilisation islamique, VII-XIIIe siècle*, Paris, 1992.
- Platon, A.-F., *Societate și mentalități în Europa medievală*, Iași, 2000.
- Platon, A.-F., Rădvan, L., Maleon, B.-P., *O istorie a Europei de Apus în Evul Mediu. De la Imperiul Roman târziu la marile descoperiri geografice (secolele V-XVI)*, Iași, 2010.
- Purtshet, Ch., *Histoire des institutions, Xe-XVIIIe siècle*, Paris, 1972.
- Randell, Keith, *Luther și Reforma în Germania, 1517-1555*, București, 1994;
- Randel, Keit, *Jean Calvin și Reforma târzie*, București, 1998;
- Rămureanu, I., Șeșan, I., Bodogae, T., *Istoria bisericească universală*, vol. I-II, București, 1987, 1993.
- Riley-Smith, J., *The Oxford History of Crusades*, Oxford, New York, 1999.
- Richè, , *Invaziile barbare*, București, 2000;
- Riché, Pierre, *Les Carolingiens. Une famille qui fit l'Europe*, Paris, 1997.
- Rösener, Werner, *Țăranii în istoria Europei*, Iași, 2003;
- Rörig, F., *The Medieval Town*, Los-Angeles, London, 1971.
- Rucquoi, A., *Histoire médiévale de la Péninsule iberique*, Paris, 1993.
- Runciman, Steven, *Teocratia bizantina*, București, 2012.
- Sedlar, Jean W., *East Central Europe in the Middle Ages, 1000-1500*, Seattle, London, 1994.
- Senellart, M., *Artele guvernării. Dela conceptul de „Regimen” medieval la cel de guvernare*, București, 1998.
- Stoyanov, Yuri, *Tradiția ascunsă a Europei. Istoria secretă a ereziei creștine în Evul Mediu*, București, 1999;
- Sourdel, D., Sourdel-Thomine, J., *Civilizația islamului clasic*, vol. I-III, București, 1975.
- Schmidt, J.-C., *Rățiunea gesturilor în Occidentul medieval*, București, 1998.
- The New Cambridge Medieval History*, vol. 1 (c. 500-700), vol. 2 (C. 700-900), vol. 3 (900-1024), vol. 4 (c. 1024-1198), vol. 5(c. 1198-1300) vol. 6 (c. 1300-1415), vol. 7 (c. 1415-1500), Cambridge, 1995-2005.
- Touchard, J., *Histoire des idées politiques*, I, Paris, 1978;
- Treagold, Waren, *A History of the Byzantine state and society*, Stanford, 1997.
- Ulimann, W., *Principles of Papal Government and Politics in the Middle Ages*, New York, 1966.
- Vauchez, Andre, *Spiritualitatea Evului Mediu occidental, secolele VIII-XIII*, București, 1994.
- Vasiliev, V. V., *Istoria Imperiului Bizantin*, Iași, 2010.
- Vlasto. A. P., *The entry of the slavs into Christendom. An introduction to the medieval history of the slavs*, Cambridge, 1970.
- Werner, K. F., *Istoria Franței*, vol. I, București, 2001.
- Weber, M., *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, București, 1993.
- Большаков, О., *История халифата*, т. I-III, Москва, 1989-1998.
- Брагина, Л. М., *Итальянский гуманизм*, Москва, 1987.
- Григулевич, И. Р., *Инквизиция*, 3-е изд., Москва, 1985.
- Город в средневековой цивилизации Западной Европы*, т. I-IV, Москва, 1999-2000.
- Гуревич, А. Я., *Категории средневековой культуры*. 2-е изд., Москва, 1984
- Гуревич, А.Я., *Культура и общество в средневековой Европе глазами современников*, Москва, 1990.
- Фильштинский, И. М., *История арабов и халифата (750 – 1517 гг.)*, Москва, 1999.
- Флоря, Б. Н., *Отношения государства и церкви у восточных и западных славян: (Эпоха Средневековья)*, Москва, 1992.
- История дипломатии*, т.1-2, Москва, 1959.

История Европы с древнейших времен до наших дней, т. 1-3, Москва, 1992-1994;
История южных и западных славян, т. 1., *Средние века и Новое время*, 2-е изд., Москва, 2001.
 Корсунский, А. П., Гюнтер, Р., *Упадок и гибель Западной Римской империи и возникновение германских королевств*, Москва, 1984.
Культура и искусство западноевропейского средневековья, Москва, 1980.
 Лаптева, Л. П., *История Чехии периода феодализма (V век-1648 г.)*, Москва, 1993.
 Лозинский, С. Г., *История папства*, Москва, 1986;
 Ле Дюк, Виоле, *Жизнь и развлечение в средние века*, СПб, 1997.
Османская империя и страны центральной, Восточной и Юго-Восточной Европы в XV-XVI вв., Москва, 1986;
Османская Империя: государственная власть и социально политическая структура, Москва, 1990.
 Чиркович, С., *Сербия. Средние века*, Москва, 1996.
Становление капитализма в Европе, Москва, 1987;
 Черепнин, Л. В., *Образование Русского централизованного государства в XIV-XV вв. Очерки социально-экономической и политической истории Руси*, Москва, 1960;
 Горский А. А., *Русь: от славянского расселения до Московского царства*, Москва, 2004.
 Гуревич, А. Я., *Проблемы генезиса феодализма в Западной Европе*, Москва, 1970;
История политических и правовых учений. Средние века и Возрождение, Москва, 1986;
История крестьянства в Европе: эпоха феодализма, т. 2, Москва, 1985.
История культуры славянских народов, Т. I: *Древность и Средневековье*, Москва, 2003.
История Словакии, Под ред. Ю. В. Богданова, Москва, 2003.
Ислам. Религия, общество, государство, Москва, 1984.
 Рутенбург, В. И., *Титаны Возрождения*, Москва, 1991.
Принятие христианства народами Центральной и Юго-Восточной Европы и крещение Руси, Москва, 1988.
Типы общественных отношений на Востоке, Москва, 1982.
 Удальцова, З. В., *Византийская культура*, Москва, 1988.
 Уотт, У. М., *Влияние ислама на средневековую Европу*, Москва, 1976.
 Зорин, В., *Запад и Восток в мировой истории XIV-XIX*, Москва, 1991.
 Ястребицкая, А. Л., *Западная Европа XI-XIII вв: эпоха, быт, костюм*, Москва, 1978.

SURSE DIGITALE (izvoare, hărți, cărți, resurse, linkuri de istorie medievală)

- <http://besthistorysites.net>
- <http://www.biblion.ru/catalog/11871>
- www.byzantina.com
- www.fordham.edu/halsall/sbook2.html
- www.hist.msu.ru/ER/Etext/PICT/mediev.htm
- www.knigafund.ru/books
- www.medievalchurch.org.uk
- www.medieval.hse.ru
- www.sourcebooks.fordham.edu
- www.srednieveka.ru
- www.users.clas.ufl.edu/fcurta/Links.html
- www.vostlit.info
- www.wdl.org/en

- www.worldcat.org

Denumirea programului de studii		Istorie (FR)					
Ciclul		Licență					
Denumirea cursului		Istoria medievală a românilor					
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Istorie și Filologie/Istorie și Științe Sociale					
Titular de curs		conf. univ., dr. Silvia Chicu					
Cadre didactice implicate		conf. univ., dr. Silvia Chicu					
Aprobat e-mail		Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023 silviachicu@yahoo.com					
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore		
					contact direct	Studiu individual	
S03.O.015 P I	4	II	III, IV	240	48	192	
S04.O.020 P II	4				(24/24)	(96/96)	

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii	
<p>Cursul <i>Istoria medievală a Românilor</i> face parte din blocul disciplinelor ce au misiunea să asigure pregătirea fundamentală a profesorului de istorie. Cursul oferă o privire de ansamblu asupra principalelor evenimente și fenomene politice și economice, precum și a celor mai importante tendințe specifice evoluției societății din spațiul populat de români în secolele XVI-XVIII. În cadrul cursului vor fi analizate, de asemenea, particularitățile politice, economice, sociale și culturale din acest spațiu geografic și cadru cronologic în raport cu întreg spațiul european.</p>	
Competențe dezvoltate în cadrul cursului	
<ul style="list-style-type: none"> • obținerea cunoștințelor în baza studiilor monografice, publicațiilor; <i>Competențe de cunoaștere și înțelegere</i> • selectarea, analiza critică și aplicarea informației din diferite surse referitoare la istoria medievală a Românilor; <i>Competențe de aplicare cunoștințelor și înțelegerilor</i> • elaborarea unui portofoliu al cursului în care se va colecta suportul informațional; <i>Competențe de aplicare cunoștințelor și înțelegerilor</i> • identificarea generalului și particularului realităților politice, economice și sociale în arealul românesc; <i>Competențe de a face raționamente și decizii argumentate</i> • comunicarea în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, inclusiv utilizând tehnologiile informaționale de comunicare, a cunoștințelor acumulate în studiul cursului; <i>Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor</i> • utilizarea abilităților acumulate în elaborarea unor cercetări individuale în domeniul istoriei medievale a Românilor; <i>Competențe de dezvoltare profesională continuă</i> 	
Finalități de studii realizate la finele cursului	
<ul style="list-style-type: none"> • Să recunoască izvoarele de studiere a istoriei medievale a Românilor; <i>De cunoaștere</i> • Să explice conceptele - cheie ale cursului; <i>De înțelegere</i> 	

- Să elaboreze proiecte de cercetare; *De aplicare*
- Să elaboreze hărți conceptuale, tabele sincronice, indici de noțiuni și nume, portofoliul, liste bibliografice la temă; *De aplicare*
- Să deducă aspecte particulare ale evoluției spațiului românesc în epocă; *De analiză*
- Să formuleze în baza diferitor tipuri de izvoare o ipoteză de cercetare a unui aspect al istoriei medievale a Românilor; *De sinteză*
- Să aprecieze valoarea științifică a diverselor izvoare de studiere a istoriei medievale a Românilor; *De evaluare*

Precondiții

Pentru realizarea obiectivelor propuse studentul trebuie:

- Să cunoască date, evenimente, personalități, din istoria românilor și universală;
- Să utilizeze informația istorică din diverse surse informaționale;
- Să analizeze evenimente, procese și personalități istorice.

Unități de curs

INTRODUCERE
 TEMA I. EVOLUȚIA SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI ÎN SECOLELE VIII-XIII
 TEMA II. CONSTITUIREA STATELOR MEDIEVALE ROMÂNEȘTI.
 TEMA III. ORGANIZAREA INTERNĂ A ȚĂRILOR ROMÂNE PÂNĂ LA LA MIJLOCUL SECOLULUI AL XVI-LEA
 TEMA IV CONSOLIDAREA POLITICĂ INTERNĂ ȘI EXTERNĂ A ȚĂRILOR ROMÂNE LA MIJLOCUL SEC. XIV – ÎNCEPUTUL SECOLULUI AL XV-LEA .
 TEMA V. ȚĂRILE ROMÂNE ÎN LUPTA ANTIOTOMANĂ LA MIJLOCUL SEC. AL XV-LEA

 TEMA VI. ȚARA MOLDOVEI ÎN TIMPUL DOMNIEI LUI ȘTEFAN CEL MARE
 TEMA VII. ȚĂRILE ROMÂNE ÎN PRIMELE DECENII ALE SECOLULUI AL XVI-LEA.
 TEMA VIII. ECONOMIE ȘI SOCIETATE ÎN ȚĂRILE ROMÂNE PÂNĂ LA MIJLOCUL SEC. XVI-LEA
 TEMA IX. CULTURA MEDIEVALĂ ROMÂNEASCĂ PÂNĂ LA MIJLOCUL SECOLULUI AL XVI-LEA
 TEMA X. GENERALIZAREA PROCESULUI DE INSTAURARE A REGIMULUI DE SUZERANITATE OTOMANĂ ÎN ȚĂRILE ROMÂNE.

Metode și tehnici de predare și învățare

Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, proiecte, consultații individuale.

Strategii de evaluare

Evaluare realizată prin diverse metode: oral și în scris, prezentări, rapoarte, portofoliu.
 Evaluarea curentă se bazează pe susținerea lucrărilor individuale, participarea la discuții în timpul orelor, prezentări orale a unor teme.
 Lucrarea finală de examen constă în răspunsul oral și scris în baza unui bilet-test privind evoluția societății medievale românești.
 Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% - răspunsul final de la examen, 60% evaluări curente: 20% - portofoliu și indice de termeni și persoane; +10% - analiza critică a unei monografii la tematica cursului, 30% - participarea la discuții, proiect de cercetare.

Bibliografie

Obigatorie:

1. Bărbulescu M., Deletant D., Hitchins K., Papacostea Ș., Teodor P., *Istoria României*, București, 1998;
2. Giurescu C.C., Giurescu D.C., *Istoria Românilor*, vol. I-III, București, 2000;
3. *Istoria Românilor*. Vol. IV. De la universalitatea creștină la Europa a „patriilor”, Ediția a II-a revăzută și adăugită București, Editura Enciclopedice, 2012
4. *Istoria Românilor*. Vol. V. O epocă de înnoiri în spirit european, Ediția a II-a revăzută și adăugită București, Editura Enciclopedice, 2012

Opțională:

1. Gonța Gh., *Viața politică a Țării Moldovei în epoca lui Ștefan cel Mare și a urmașilor săi*, Chișinău, 2004
2. Panaite V., *Pace, război și comerț în islam. Țările române și dreptul otoman al popoarelor (sec. XV-XVII)*, București, 1997;
3. Pungă Gh., *Țara Moldovei în vremea lui Alexandru Lăpușneanu*, Iași, 1994;
4. Țighiliu I., *Societate și mentalitate în Țara Românească și Moldova. Secolele XV-XVII*, București, 1997.

Anul II

semestrul IV

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)			
Ciclul	I Licență, zi			
Denumirea cursului	Didactica istoriei			
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale			
Titular de curs	Lisnic Angela, dr. conf. universitar,			
Aprobat	Ședința catedrei, pr. verb. Nr. 1 din 01.09.2023			
Cadre didactice implicate	Galina Bodareu, lector universitar, grad didactic II			
e-mail	lisnic.angela@upsc.md bodareu.galina@upsc.md			
	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore

Codul cursului	Număr de credite ECTS				contact direct	Studiu individual
F.04.O.016	6	II	IV	180	36	144

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Didactica istoriei este o disciplină pedagogică care studiază perfecționarea permanentă a multiplelor probleme ale predării-învățării-evaluării cunoștințelor de istorie la toate treptele de învățământ preuniversitar.

Disciplina universitară Didactica istoriei formează la viitorii profesori cunoștințe și abilități de aplicare a metodelor concrete în elaborarea tuturor componentelor procesului de predare-învățare a istoriei în funcție de obiectivele stabilite, de organizare corectă a învățării istoriei în corespundere cu particularitățile individuale și interesele elevilor. Prin studiul Didacticii istoriei viitorii profesori învață să stabilească raporturi exacte între istoria ca știință și istoria ca disciplină de studiu, descoperă potențialul educativ al cursului de istorie, determină căile și mijloacele cele mai eficiente de rezolvare a numeroaselor aspecte și dificultăți în studierea istoriei.

Didactica istoriei se preocupă de stabilirea celor mai eficiente strategii didactice în activitatea școlară în corespundere cu specificul obiectului de studiu, relațiile acestei discipline cu alte materii de studii, de particularitățile de vârstă și intelectuale ale elevilor.

Aserțiunea pentru învățarea pragmatică a istoriei în școală oferă posibilități reale de a forma elevii în contextul principiului transdisciplinar, integrator, stabilind legături reale între teorie și practică, în special în situațiile în care cunoștințele încubă un înalt nivel de aplicabilitate.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- Cunoașterea conținutului curriculei școlare la istorie;
- Cunoașterea fundamentelor teoretice ale metodelor interactive;
- Cunoașterea metodologiei proiectării didactice din perspectiva formării competențelor.
- Cunoașterea principiilor istorice și didactice aplicate în predarea-învățarea-evaluarea cunoștințelor de istorie;
- Cunoașterea conținutului curriculumului școlar de istorie;
- Stabilirea corelației dintre curriculum, manuale și lecții de istoric;
- Identificarea tehnologiilor educaționale din perspectiva pedagogiei competențelor;
- Identificarea obiectivelor din perspectiva valorificării subcompetențelor;
- Determinarea formelor de optimizare a procesului de predare-învățare-evaluare a cunoștințelor de istorie.

Competențe în domeniul explicării și interpretării

- Interpretarea schimbărilor de calitate în educația istorică;
- Interpretarea cadrelor de organizare a unui demers educațional modern relevant pentru formarea competențelor școlare, interpretarea competențelor-cheie din perspectiva integrării în demersul didactic.

Competențe instrumental-aplicative

- Aplicarea curriculei școlare în diferite activități educaționale;
- Corelarea competențelor cu unitățile de competență și a obiectivelor cu unitățile de conținuturi și activitățile de învățare și evaluare;
- Operaționalizarea obiectivelor lecției de istorie;
- Integrarea metodelor didactice în predarea-învățarea istoriei.
- Modelarea situațiilor de organizare a activităților frontale, pe grupuri, individuale;
- Elaborarea proiectelor didactice de lungă durată pe unități de învățare și curente;
- Desfășurarea proceselor de predare-învățare interactivă, centrată pe formarea de competențe.

Competențe atitudinale în cadrul lecției

- Promovarea rolului metodelor ineractive eficiente pentru activizarea elevilor;

<ul style="list-style-type: none"> - Valorificarea mecanismelor integratoare ale personalității elevilor; - Valorificarea modelelor de proiectare didactică constructivistă.
Finalități de studii realizate la finele cursului
<p>La finele cursului studenții vor putea:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să aplice curricula de istorie în diverse activități educaționale; • Să utilizeze diferite tehnologii educaționale în procesul de predare-învățare-evaluare a cunoștințelor de istorie; • Să desfășoare procese de predare-învățare interactivă, centrată pe formarea de competențe; • Să operaționalizeze obiectivele lecției; • Să elaboreze proiecte didactice pentru diferite tipuri de lecții; • Să elaboreze diferite tipuri de itemi în procesul de evaluare.
Precondiții
<p>Studenții trebuie să dețină:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cunoștințe despre curricula de bază și tehnologiile educaționale; - Cunoștințe despre Didactica generală din perspectiva formării competențelor; - Cunoștințe despre lecție ca formă de bază a procesului de predare-învățare a istoriei.
Unități de curs
<p>Tema 1. Obiectul și sarcinile cursului Didactica istoriei</p> <p>Tema 2. Procesul însușirii conținutului istoric</p> <p>Tema 3. Curricula modernizată la istorie</p> <p>Tema 4. Manualul de istorie și rolul lui în formarea competențelor</p> <p>Tema 5. Metode de instruire și autoinstruire din perspectiva formării competențelor utilizate în activitățile didactice la disciplina istorie</p> <p>Tema 6. Mijloacele de învățământ utilizate în predarea-învățarea istoriei Noțiune de mijloc de instruire.</p> <p>Tema 7. Evaluarea randamentului școlar la istorie din perspectiva formării competențelor</p> <p>Tema 8. Diferențierea formelor de optimizare a procesului de predare-învățare a istoriei</p> <p>Tema 9. Lecția modernă de istorie</p> <p>Tema 10. Digitalizarea procesului educațional.</p> <p>Tema 11. Metodologia proiectării didactice din perspectiva formării competențelor</p> <p>Tema 12. Forme de organizare a activității extracurriculare la istorie</p>
Metode și tehnici de predare și învățare
<p>În predarea-învățarea Didacticii istoriei accentul este pus pe strategiile interactive: prelegerea interactivă, discuția ghidată, modelarea, exercițiul, proiectul, experimentul.</p>
Strategii de evaluare
<p>În evaluarea randamentului obținut de studenți vor fi utilizate următoarele strategii didactice: portofoliul, proiectul, probele scrise, testul.</p> <p>Evaluarea curentă a activității de învățare și a competențelor studenților se efectuează prin teste, lucrări practice, studii de caz, dezbateri, susținerea proiectelor, portofolii etc. (60% din nota finală)</p> <p>Evaluarea finală: Răspunsul studenților la examen în scris este apreciat cu note de la 1 la 10. Nota atribuită constituie 40 % din nota finală.</p>
Bibliografie
<p>Obligatorie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Albulescu I., Albulescu M. Predarea și învățarea științelor socio-umane. Iași: Editura Polirom, 2000. • Alexandru Gh. Metodica predării istoriei în învățământul preuniversitar. Craiova: Editura Alexandru, 2000, p. 46-90.

- Bocoș M., Jucan D. Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor. Pitești: Editura Paralela 45, 2008.
- Botgros I., Franțuzan L. Competența școlară - un construct educațional în dezvoltare. Chișinău: IȘE, 2010, 132p.
- Callo T., Ghicov A. Elemente transdisciplinare în predare. Ghid metodologic pentru formarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar. Chișinău: Editura Știința, 2007. 47 p.
- Callo T. O pedagogie a integralității. Teorie și practică. Chișinău: CEP USM, 2007. 171 p.
- Callo T., Paniș A. ș a. Educația centrată pe elev. Ghid metodologic. Chișinău: „Print - Caro” SRL, 2010. 171 p.
- Căpiță C., Căpiță L., Stamatescu M., Didactica istoriei, București, 2005.
- Cerghit I. Metode de învățământ. Iași: Editura Polirom, 2006, 315 p.
- Chiroșca S. Transdisciplinaritatea - în noua abordare a învățării școlare [on-line]. Iași, 2005/2006. www. proeducation. md.
- Felezeu C. Metodica predării istoriei. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2000. 26 Iuțiș Gh. Elemente de didactica istoriei. Iași: Editura Graphis, 2008. 259
- Joița E. Modele de proiectare în instruirea constructivistă. în: Profesorul și alternativa constructivistă a instruirii. Material - suport pedagogic pentru studenții - viitor profesori, 2007.
- Minder M. Didactica funcțională. Obiective, strategii, evaluare - cognitivismul operant. Cluj-Napoca: Editura ASCR, 2011.
- Oprea-C. L. Strategii didactice interactive. Repere teoretice și practice. București: Editura Didactică și Pedagogică, RA, 2009. 315 p.
- Păun Șt. Didactica istoriei. București, 2003.
- Petrovski N. Didactica istoriei. Chișinău: UPS " Ion Creangă", 2007. 165 p.
- Petrovski N. Ghidul profesorului. Istoria, cl. VII, Chișinău, Știința, 2002. 103 p.
- Petrovski N. Ghidul profesorului. Istoria, cl. VI, Chișinău, Știința, 2001. 135 p.
- Petrovski N. Ghid metodologic. Istorie și geografie. Litera, Chișinău, 2000, 87 p.

Opțională

- Manea M. Predarea istoriei secolului 20. Buzău: Tipografia press 2002. 150 p.
- Petrovski N., Proiectarea didactică integralizată din perspectiva educației constructiviste. Didactica Pro... Revistă de teorie și practică și practică educațională, nr. 1 (53), februarie, 2009. p. 26 - 29.
- Stradling R. Să înțelegem istoria secolului XX. București: Editura Sigma, 2002. 240 p.
- Dumitru I. A. Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă. Timișoara: Editura de Vest, 2000.
- Siebert H. Pedagogie constructivistă. Iași: Editura Institutul European (Euronovis), 2001. 228 p.
- Stamatescu M. Predarea-învățarea istoriei și noile tehnologii de informare și documentare. București: SAI, 2000, p. 20-50.

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	I
Denumirea unității de curs	Integrarea tehnologiilor informaționale în demersul didactic

Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea: Fizică, Matematică și Tehnologii Informaționale Catedra: Informatică și Tehnologii Informaționale
Titulari de curs	Chiriac Tatiana, conf. univ., dr.; Bostan M., assist. univ. Sîrghi Olesea, assist. univ., doctorand
e-mail	chiriac.tatiana@upsc.md , sirghi.olesea@upsc.md

Codul modulului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
G.04.O.017	3	II	IV	90	18	72

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii
<p>Unitatea de curs <i>Integrarea tehnologiilor informaționale în demersul didactic</i> are ca scop însușirea achizițiilor generale necesare integrării competențelor digitale cu cele profesionale, aferente procesului educațional, și proceduri de aplicare a informației cu scop specific pentru utilizarea produselor și serviciilor informatice în crearea resurselor educaționale digitale. Competențele vizate în cadrul cursului se referă la dezvoltarea unui set de cunoștințe, capacități, și atitudini profesionale interconectate, ce vor asigura dezvoltarea competențelor digitale din perspectiva utilizării instrumentelor Web la elaborarea produselor educaționale digitale pentru proiectarea, organizarea și evaluarea disciplinelor școlare din învățământul general. Rezultatele învățării urmează a fi valorificate și dezvoltate în cadrul unităților de curs ce vizează didacticele disciplinelor școlare, și alte module/unități de curs specifice unui program de studiu din domeniul științe ale educației, și în cadrul stagiilor de practică de specialitate.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs
<p>C-1. utilizarea instrumentelor web în procesul instructiv-educativ a disciplinelor școlare (proiectarea și crearea de produse educaționale digitale, realizarea proiectelor/produselor/portofoliilor digitale, ș.a.);</p> <p>C-2. integrarea tehnologiilor digitale inovative în activități de comunicare eficientă în grup, autoevaluare reflexivă, învățare bazată pe sarcini, în scopul asigurării procesului interactiv de învățare;</p> <p>C-3. identificarea și cunoașterea instrumentelor web, adecvate proiectării și desfășurării procesului educațional;</p> <p>C-4. dezvoltarea competențelor digitale aplicative privind crearea resurselor educaționale online;</p> <p>C-5. valorificarea strategiilor inovative de predare-învățare, asigurând legătura între conținuturile predate și practica școlară, orientate spre asigurarea calității în educație;</p> <p>C-6. înțelegerea și promovarea paradigmei de predare-învățare-evaluare în format electronic din perspectiva implementării resurselor educaționale digitale.</p>
Finalități de studii
<p>La finalizarea unității de curs, studentul va fi capabil:</p> <p>F-1. să folosească instrumente web de creare a conținuturilor educaționale digitale și să elaboreze resurse educaționale digitale de concepție proprie;</p>

- F-2.** să identifice serviciile online de creare a resurselor digitale și să elaboreze conținuturi electronice în acord cu activitățile de predare, învățare și evaluare;
- F-3.** să aplice tehnologii digitale în desfășurarea unor activități didactice;
- F-4.** să conștientizeze aportul posibil al instrumentelor TIC în cadrul pregătirii și desfășurării unui învățământ asistat de calculator;
- F-5.** să respecte principiile etice de utilizare și publicare a informației și să aplice tehnologii online relevante organizării comunităților virtuale de instruire;
- F-6.** să elaboreze proiecte didactice utilizând tehnologiile digitale învățate pe parcursul unității de curs.

Precondiții

Preachizițiile necesare pentru însușirea unității de curs vizează competențele digitale dezvoltate în cadrul disciplinei *Tehnologii Informaționale și de Comunicare*, competențele în curs de formare în cadrul disciplinelor *Didactică generală, Didacticile disciplinelor școlare*.

Inclusiv studentul trebuie să cunoască: utilizarea procesoarelor de text (MS Word) la nivel de bază, elaborarea prezentărilor electronice (MS PowerPoint), navigare Internet, structurarea și gestiunea informațiilor electronice; utilizare e-mail.

Unități de conținut

Unitatea de învățare nr. 1. Resurse educaționale digitale online; instrumente web relevante pentru elaborarea de produse digitale în cadrul unor activități didactice

Unitatea de învățare nr. 2. Organizarea conținutului digital și gestionarea învățării în mediul online

Unitatea de învățare nr. 3. Implementarea tehnologiilor online pentru procesul de predare-învățare

Unitatea de învățare nr. 4. Instrumente online în organizarea activităților de evaluare

Unitatea de învățare nr. 5. Instrumente online pentru predare interactivă instantanee pentru sala de clasă

Unitatea de învățare nr. 6. Instrumente pentru înregistrarea ecranului și editare video

Strategii de predare și învățare

lecții practice: sarcini de lucru practice/ aplicative la calculator; instruire asistată de calculator; predare interactivă, simulare didactică; scenarizare; rezultate ale proiectelor elaborate individual, sarcini individuale, etc.

Strategii de evaluare

Strategiile de evaluare vor include: evaluarea inițială ; evaluarea formatoare; evaluarea de tip cumulativ: curentă și finală.

Evaluarea inițială se va realiza la începutul fiecărei unități de curs, va avea caracter interactiv, non-instrumental.

Evaluarea formatoare se va realiza continuu pe parcursul activităților în baza metodelor și tehnicilor complementare, cu accent pe autoevaluare și evaluare reciprocă.

Evaluarea curentă se va realiza în perioadele reglementate în baza unor probe practice, fiecare probă vizând concomitent unitățile de învățare din curs.

Evaluarea finală se va realiza în formă de examen pe baza unei probe practice integrate.

Condiții de admitere pentru evaluarea finală: note pozitive (cel puțin nota 5) la evaluarea curentă; realizarea portofoliului cumulativ; realizarea sarcinilor de studiu independent; prezența la cel puțin 30% din orele de contact direct.

Nota semestrială se constituie din: notele obținute la evaluarea curentă obligatorie; notele obținute eventual pentru realizarea sarcinilor aplicative la orele practice, în cadrul studiului individual; nota pentru portofoliul cumulativ.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 60% - nota semestrială, 40% - nota de la examen.

Bibliografie

Cadrul normativ:

1. *Standardele de competențe digitale ale elevilor din ciclul primar, gimnazial și liceal. Standarde de competențe digitale pentru cadrele didactice din învățământul general (ordinul MECC nr. 862/2015);*
https://mec.gov.md/sites/default/files/cnc4_final_competente_digitale_elevi_22iulie2015_1.pdf
2. *Instrucțiunea privind Managementul temelor pentru acasă în învățământul primar, gimnazial și liceal (ordinul MECC nr. 1249/2018);*
https://mec.gov.md/sites/default/files/instructiune_teme_pentru_acasa.pdf
3. *Standardele de competență profesională ale cadrelor didactice din învățământul general (ordinul MECC nr. 1124/2018).*
https://mec.gov.md/sites/default/files/standarde_de_competenta_profesionala_ale_cadrelor_didactice_din_invatamantul_general.pdf
4. *Dezvoltare profesională pentru vizite la clasă. Predarea și învățarea de calitate. Materiale resursă pentru profesori colegi, specialiști OLSDI, directori de școală și formatori pentru toate disciplinele;*
https://mecc.gov.md/sites/default/files/ro_predarea_si_invatarea_de_calitate_1_web_0.pdf

Manuale școlare și ghiduri de implementare a manualelor:

1. *Manuale școlare și ghiduri de implementare a manualelor* <http://ctice.gov.md/manuale-scolare/> (accesat 28.08.2022);

Literatură de specialitate recomandată:

1. Ghid pentru profesori în GOOGLE CLASSROOM. Universitatea din Craiova https://www.ucv.ro/pdf/it_fonduri_eur/servicii_web/tutorial_profesori.pdf (accesat 29.08.2022);
2. Garbatovschi V.; Gavrilenco N., Timofică G. Ghid metodologic de implementare a tehnologiilor Web la specialitățile pedagogice. Chișinău, 2022 http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2022/04/Ghid_Pedagogie.pdf (accesat 28.08.2022);

Suporturi de curs universitar:

1. **Sîrghi, O.** *Suport informativ și modele de realizare a sarcinilor practice, prezentări electronice, fișiere video* plasate pe Google Classroom;
2. **Șchiopu, L., Chiriac, T.** *Integrarea resurselor educaționale digitale online în dezvoltarea competenței de comunicare.* Suport curricular ; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău, Centrul Național de Inovații Digitale în Educație "Clasa Viitorului". – Chișinău : S. n., 2020 (Tipogr. UPS "Ion Creangă"). – 56 p. : tab. Referințe bibliogr.: p. 56 (14 tit.). – 100 ex. ISBN 978-9975-46-478-9.

3. **Chiriac, T.** *Prezentări electronice (modulul Active Presenter):* Domeniul de studii: Tehnologia Informației și Comunicațiilor în Instruire – Chișinău : S. n., 2020 (Tipogr. UPS "Ion Creangă"). – 98 p. : fig., tab. Bibliogr.: p. 97 (15 tit.). – 100 ex. ISBN 978-9975-46-501-4.

Literatură de specialitate (opțional):

- 13 instrumente pentru predare online, <https://gutenberg.ro/instrumente-digitale-pentru-predarea-online/> (accesat 30.08.2022);
- Instrumente online utile în educație <https://rosioru.ro/2020/07/13/peste-100-de-instrumente-online-utile-in-educatie/> accesat 02.02.2022);

Denumirea programului de studii				Istoria (FR)		
Ciclul				Licență		
Denumirea cursului				Cultura politică și mass-media		
Facultatea/catedra responsabilă de curs				Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra istorie și științe sociale		
Titular de curs				L. Noroc, dr. conf. univ.		
Cadre didactice implicate						
Aprobat				Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023		
e-mail				larisa.noroc@gmail.com		
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.04.A.018	3	II	IV	90	18	72
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>În condițiile democratizării regimului politic din Republica Moldova și creare de condiții pentru accesibilitatea cetățenilor în viața politică, subliniem necesitatea dezvoltării noilor competențe din partea tinerii generații, dar și cadrului didactic. Cursul este important pentru a extinde cunoștințele studentului în domeniul politic, media, pentru dezvoltarea abilităților noi de formare profesională. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” este o instituție de orientare socio-umanistică, or cursul Cultura politică și mass-media este unul important pentru dezvoltarea culturii civice, politice, a gândirii critice a cetățeanului, în general și a cadrului didactic în particular, care va promova valorile democratice în rândurile elevilor. Disciplina nominalizată va contribui la formarea persoanelor multilateral dezvoltate, cu inițiativă, capabile să se implice conștient, rațional în viața politică în calitate de subiecți ai societății civile, să-și asume responsabilități și să găsească soluții la imperativele societății. Cursul are conexiune cu disciplinele: istorie, psihologie, filosofie, politologie, economie, unde componenta politică este importantă pentru studierea în ansamblu a sistemelor politice a unui stat.</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<u>Competența gnoseologică</u>						
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cunoașterea cadrului noțional al disciplinei; ➤ Identificarea etapelor de socializare politică; ➤ Consemnarea factorilor de dezvoltare a culturii politice; ➤ Conștientizarea puterii mass-media și specificarea tipurilor de mass-media; ➤ Aplicarea cunoștințelor teoretice în analiza sistemelor politice globale; 						
<u>Competența pronostică</u>						

- Prevederea factorilor care contribuie la evoluția culturii politice;
- stabilirea locului / rolului educației civice sau educației pentru societate în contextul evoluției social-economice și culturale a societății contemporane;
- identificarea problemelor ce există în domeniul educației pentru societate și determinarea soluțiilor de rezolvare a acestora.

Competența praxeologică

- interpretarea informației din diverse surse multimedia necesare activității profesionale a cadrului didactic;
- Formarea abilităților de analiză și estimare a evenimentelor politice din cadrul sistemului politic;
- Formarea atitudinii raționale față de realitatea politică;
- Stabilirea corelației dintre diverse elemente ale evoluției societății pentru eficientizarea activității de educație a culturii politice;
- Promovarea valorilor democratice a societății.
- Distingerea tehnicilor de influență a mass-mediei asupra omului și combaterea metodelor de manipulare.

Competența comunicativă și de inserție socială

- Utilizarea diverselor forme de comunicare pentru formarea culturii politice;
- Ajustarea comportamentului personal la diversitatea situațiilor de comunicare managerială;
- Manifestarea abilităților de a negocia în luarea deciziilor;
- Demonstrarea abilității / capacității de exteriorizare / comunicare a cunoștințelor teoretice în relaționarea subiectului și obiectului politic.

Finalități de studii

Să determine indicatorii culturilor politice și să identifice culturile politice;
 Să analizeze după principiul obiectivității conceptele politice;
 Să evalueze regimurile politice și să identifice avantajele și dezavantajele regimurilor;
 Să aprecieze importanța valorilor democratice;
 Să respecte principiile democratice ale societății, să apere drepturile de gen în viața politică;
 Să distingă metodele de manipulare și prin mijloacele media și să identifice căi de combatere a lor;
 Să aplice terminologia studiată în activitatea profesională;
 Să aplice cunoștințele obținute în vederea dezvoltării profesionale continue.

Precondiții

Studentii trebuie să posede deprinderi de muncă intelectuală precum: analiza critică a unor texte cu caracter istoric/politic, discursuri; înțelegerea ideilor și valorilor democratice/ nedemocratice); argumentarea opiniilor, părerilor; schițarea programelor alternative de conducere, organizarea independentă a activității de învățare etc. În cadrul prelegerilor și seminarelor se va determina nivelul de pregătire teoretico-metodologic, axiologic al studenților și în baza căruia se vor dezvolta cunoștințe și priceperi noi.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Obiectul de studiu al Culturii politice și mass-mediei, esență și conținut (2 ore)
 Tema 2. Cultura politică, structură și tipologie. Specificul culturii politice în RM (2 ore)
 Tema 3. Puterea politică, Legitimitatea politică și Puterea mass-mediei (2 ore)
 Tema 4. Mass-media esență, tipologie. Impactul mass-media în sistemul de educație (2 ore)
 Tema 5. Metode de influență ale mass-mediei. Combaterea manipulării. (2 ore)
 Tema 6. Doctrine politice și promovarea lor prin mass-medie (4 ore)
 Tema 7. Sistemul politic și regimul politic. Relația mass-mediei și regimului politic (2 ore)
 Tema 8. Statul și societatea civilă. Relația societății civile și mass-mediei (4 ore)

Tema 9. Partidele politice și mass-media. Tehnologii media de promovare a partidelor politice (2 ore)
 Tema 10. Liderismul politic și elita politică. Mass-media în crearea imaginii liderului politic (2 ore)
 Tema 11. Alegerile și sistemele electorale. Mass-media și procesul electoral (2 ore)
 Tema 12. Politica națională și relațiile interetnice. Problemele naționale în mass-media (2 ore)

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în formă de teste, lucrări de control, efectuarea studiului de caz, eseuri, referate, portofolii, răspunsuri la seminarii etc.

(60% din nota finală).

- Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral sau scris la examene, sau prin organizarea de teste, lucrări de control etc.

(40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Țârdea B., Noroc L., Politologie. Curs de prelegeri. Chișinău, 2014.
2. Rieffel R. Mass-media și viața politică, 1996. In: CJ Bertrand (coord.). Introducere în presa scrisă și vorbită.
3. Iași: Polirom, 2001.
4. Moraru V. Mass-media vs politica. Chișinău: CEP USM, 2011.
5. Coman C. Sfera publică și imaginea politică. București: C.H. Beck, 2010.
6. Informarea vs manipularea electoratului. coord. V. Dumbraveanu, 2015.
7. Drăgan I. Teorii ale comunicării de masă. Iași: Polirom, 1999.
8. Peru-Balan Aurelia. Managementul PR-ului politic. Vanătoarea de voturi electorale. Chișinău: Cartier, 2014.

Opțională:

1. Vasilescu A. Democrația și mass-media. In: Sfera Politicii, nr. 112.
2. Bertrand J.-C. Deontologia mijloacelor de comunicare. Traducere de Mihaela Gafițescu, prefață de Miruna Runcan. Iași: Institutul European, 2001.
3. Iliescu Ana-Paul, Socaciu Emanuil-Mihail, Fundamentele gândirii politice moderne. Iași, Polirom, 1999.
1. Baconschi. T. Rolul presei libere și independența în construirea democrației în Europa, 2011. In: Romania literară, nr. 48.
2. Souni, Hassan. Manipularea în negocieri. București: Editura Antet, 1998.
6. Малик Е. Н. Средства массовой информации как институт политической социализации молодежи в современной России. Орёл: ОРАГС, 2009, 168 с.
7. Noroc L., Noroc A. Mass-media, metode de influență versus dreptul la informare și formarea gândirii critice. În: Educația în spiritul valorilor naționale și universale din perspectiva dialogului pedagogic. Chișinău: Garamont, 2020.

Denumirea programului de studii

Istorie (FR)

Ciclul

I, Licență

Denumirea cursului	ISTORIA MEDIE ȘI MODERNĂ TIMPURIE UNIVERSALĂ (P II)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra de Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Igor Sava, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Igor Sava
Aprobat	Șed. Catedrei, pr.verb. nr. 1 din 01.09.2023
e-mail	igorsava.upc@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	An	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
S.04.O.019 (P II)	6	II	IV	150	30	120

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul **Istoria medie și modernă timpurie universală** are tendința de a prezintă o evoluție de circa un mileniu (secolele IV/V-XVI/XVII) în principalele planuri ale **Europei medievale** – sintagmă care astăzi se impune tot mai mult în abordările din științele sociale. Perioada cronologică abordată este o istorie complexă a civilizației europene în care sunt reflectate principalele creații din domeniile – politică și ideologie, economie și societate, spiritualitate, cultură și mentalități, - ale popoarelor/„națiunilor” medievale mari și mici, dintr-o perspectivă a unității în diversitate. Logica demersului didactico-științific constă în sensul că sunt accentuate atât caracterele comune în evoluția de ansamblu a principalelor entități statale și civilizații în epocă, ținând cont de tendința spre unitate a continentului, dar și particularitățile dezvoltării istorice ale unor grupuri de țări, țări și regiuni din spațiul Europei medievale, tentințe încadrate în sfera discordiilor, contradicțiilor interne, conflictelor și a divizărilor. Este de fapt o abordare actuală a Medievalisticii europene din perspectiva *construcției Europei*, o entitate care de fapt își trage originile din epoca medievală, menită să arunce lumină asupra trecutului continentului. „Europa se construiește. Iată o mare speranță, care se va înfăptui numai dacă se va ține seama de istorie: o Europă fără istorie ar fi orfană și nenorocită... Un trecut ce nu trebuie să paralizeze prezentul, ci să-l ajute să fie diferit în fidelitate și nou în progres (Jacques Le Goff)”.

Cursul elaborat de titular vizează teme de istorie încadrate în conceptul tradițional de *Evul Mediu*, o sintagmă deși disputată, revăzută dar acceptată, cu nuanțările de rigoare, în studiul și cuprinderea acestei epoci. Temele cursului vizează cronologic și geografic *Europa de Apus și Bizanțul*, văzute ca centre și modele de civilizație în jurul cărora s-a coagolat procesul de unitate creștină, atât cât a fost posibil, în Europa medievală. Din rațiuni didactice, deși există ample discuții privind periodizarea Evului Mediu, am optat pentru limitele cronologice ale cursului încadrate între secolele IV/V – XVI/XVII. Perioada începe cu tranziția de la Antichitate la Evul Mediu (secolele V-VII/VIII), marcată de „marea” migrație a populațiilor în Europa și de constituirea în Occident a unor noi forme de organizare politică și socială, și de lenta evoluție în Răsărit de la Imperiul Roman la Imperiul Bizantin cu trăsăturile sale originale. Ea se finalizează cu tranziția în Europa de Apus la o nouă epocă istorică, marcată de emergența modernității, și cu declinul și dispariția ca stat (nu însă fără impact) al Bizanțului. Tot aici ținem să menționăm faptul că, istoria statelor și a civilizațiilor medievale din Europa Centrală și de Est și din Orientul Apropiat sunt integrate ca componente distincte ale cursului integral *Istoria medie și modernă timpurie universală*. În logica

noastră referirile și conexiunile la evenimentele din aceste spații, deși uneori, din rațiuni didactice, sunt selective și tangențiale, au menirea să contribuie la cuprinderea de ansamblu a procesului istoric și de a oferi cadrul necesar analizei și înțelegerii faptelor istorice.

Orele de curs și seminarele sunt structurate pe teme și probleme, dintre care multe constituie subiecte controversate în Medievalistica contemporană. Astfel, cursul constituie un suport – teoretic, necesar abordării metodologice în studiul anumitor probleme, informațional și bibliografic -, propus să faciliteze înțelegerea proceselor și a fenomenelor istorice din epoca medievală. Activitățile practice sunt axate pe discuții, dezbateri, prezentări orale și scrise și sunt însoțite de bibliografii tematice selective, menite să ajute la pregătirea sistematică a seminarelor, la înțelegerea temelor cursului și la însușirea subiectelor pentru evaluări. Suportul de curs prezintă, totodată, și un reper pentru proiecte de cercetare științifică individuale și colective etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cunoaștere, înțelegere, explicare și interpretare:

- determinarea obiectului, parametrilor spațiali și temporali ai disciplinei;
- cunoașterea principalelor evenimente și fenomene politice, religioase și ideologice, economice și sociale, particularitățile culturale și mentale specifice evoluției societăților europene în această epocă;
- conceperea complexității și caracterul pluridisciplinar al cursului;
- interpretarea evoluției principalelor concepte privind istoria Evului Mediu;
- definirea complexului de idei politice, sociale și religioase caracteristice fiecărei etape de evoluție a civilizației europene medievale;
- identificarea elementelor unității, dar și a diversității europene a Evului Mediu.

Instrumental-aplicative:

- clasificarea principalelor grupuri de izvoare ale istoriei Evului Mediu și să le valorifice în spirit critic;
- stabilirea legăturilor cauzale dintre fapte, evenimente și complexitatea factorilor care au determinat evoluția societății europene medievale;
- compararea modelelor de civilizație europeană medievală (bizantină, occidentală, islamică, slavă) și să evidențieze spațiile în care au fost receptate;
- aplicarea metodelor eficiente în formarea unei culturi de specialitate.

Atitudinale (integrarea):

- estimarea raporturilor de continuitate și discontinuitate între istoria Evului Mediu și Antichitate;
- stabilirea valorică a rolului Europei medievale în istoria universală;
- evidențierea impactului civilizației europene asupra civilizațiilor din Orient (Apropiat și Mijlociu) și reversibilitatea acestui proces; în mod special, interferențele dintre civilizațiile creștină și islamică în zona Mediteranei;
- receptarea conceptelor și teoriilor despre stat, societate produse în arealul european medieval;
- manifestarea atitudinilor față de evenimentele și procesele istorice specifice spațiului și epocii;
- rezolvarea unor situații de problemă (studii de caz) în proiectele de cercetare științifică.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului *Istoria medie universală și modernă timpurie (Europa de Apus și Bizanțul)* studenții vor putea:

- să cunoască principalele evenimente și procese politice, ideologice, religioase, economice și sociale, particularitățile culturale și mentale specifice evoluției societăților încadrate în „Lumea Veche” în epoca medievală;

- să identifice elementele unității, dar și a diversității europene a Evului Mediu
- să compare modelele de civilizație în epoca medievală (creștină, islamică, hindusă, chineză);
- să interpreteze critic textele medievale și să le poată aplica în studiul temelor pe care le propune cursul;
- să comunice, să dezbată și să explice unele dintre problemele cardinale ale disciplinei.

Precondiții

Acumularea creditelor la Istoria Orientului Antic, Istoria Greciei și Romei Antice, Arheologie și științe istorice auxiliare. Astfel, studenții trebuie să posede deja abilități de muncă intelectuală și să aibă competențe de: analiză critică a textelor istorice, înțelegere și explicare a faptelor istorice, argumentare a opiniilor, organizare de discuții, elabora prezentări orale și scrise etc.

Repartizarea orelor de curs

PARTEA a III-a. Evul Mediu târziu (secolele XIV-XV)

MODULUL nr. 13. *State și regimuri social-politice în Europa Apuseană în epoca „Războiului de O sută de Ani”*

Tema 1. Progresele și limitele procesului centralizării statale în Franța și Anglia în timpul și în etapa următoare a Războiului de O Sută de Ani (1337-1453).

Tema 2. Regatele iberice în tranziția spre monarhia unitară

Tema 3. „Sfântul Imperiu Roman de Națiune Germană” și Italia între centralizare statală și diviziune politică

MODULUL nr. 14. *Declinul și dispariția Bizanțului (sfârșitul secolului al XI-lea – mijlocul secolului al XV-lea)*

MODULUL nr. 15. *Construcția statală în Europa Centrală și de Est (secolul XIII - începutul secolului al XVI-lea)*

Tema 1. Regatul Boemiei în căutarea propriei identități.

Tema 2. Polonia, de la reunificare la poziția de mare putere europeană.

Tema 3. Ungaria, de la apogeul centralizării statale la cucerirea otomană.

Tema 4. Formarea statului rus centralizat.

MODULUL nr. 16. *Statele balcanice între Commonwealth-ul bizantin și expansiunea otomană (secolele XIII-XV)*

Tema 1. Bulgaria, de la monarhia Aseneștilor la cucerirea otomană.

Tema 2. Serbia medievală, între ambițiile imperiale și pierderea independenței.

Tema 3. Statul otoman, de la principat de frontieră la imperiu.

MODULUL nr. 17. *Cultura și civilizația Europei medievale: abordare comparativă (Occidentul latin și Bizanțul ortodox)*

Tema nr. 1. Cultura Occidentului medieval

Evul Mediu timpuriu (secolele V-X).

Evul Mediu clasic (secolele XI-XIV/XV).

Tema nr. 2. Civilizația bizantină clasică (secolele VII-XIV)

PARTEA a IV-a. *Europa de la medieval la modern (secolul al XVI-lea - mijlocul secolului al XVII-lea)*

MODULUL nr. 18. Renașterea și Reforma în cadrul civilizației europene

Tema 1. Renașterea și umanismul modern

Tema 2. Reforma secolului al XVI-lea

MODULUL nr. 19. Economie și societate în Europa Apuseană. Geneza capitalismului

MODULUL nr. 20. Instituirea monarhiei absolute în Europa Apuseană

Tema nr. 1. Monarhia franceză de la Francisc I la Ludovic XIII

Tema nr. 2. Absolutismul englez în perioada Tudorilor (1485-1603)

Tema nr. 3. Spania în secolele XVI-XVII: de la „secolul de aur” la decadentă

MODULUL nr. 21. Polonia, Rusia și Imperiul Otoman în secolul XVI: desăvârșirea construcției statale și lupta pentru hegemonie europeană

Tema nr. 1. Rzeczpospolita: finalizarea construcției statale.

Tema nr. 2. Rusia: tranziția de la confederație la imperiu.

Tema nr. 3. Imperiul Otoman, de la apogeul la începutul declinului.

MODULUL nr. 22. Relațiile internaționale ale Europei în secolul al XVI-lea – jumătatea secolului al XVII-lea

MODULUL nr. 23. Viața cotidiană și mentalități în Europa medievală: repere generale

Tema nr. 1. Viața cotidiană: structuri și manifestări

Tema nr. 2. Mentalul colectiv medieval: o abordare interdisciplinară a domeniului

Strategii și metode de predare-învățare

Metodologia cursului se va axa pe învățarea activă în domeniul istoriei și științelor sociale, atât în cadrul orelor teoretice cât și cele practice, și va fi realizată cu ajutorul tehnicilor și mijloacelor didactice selectate în funcție de eficiență și posibilitatea aplicării lor la teme, situații-problemă și studii de caz. Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul orelor teoretice urmăresc să contribuie la formarea competențelor cu caracter cognitiv, în special de înțelegere și interpretare, din domeniul de formare, insistându-se pe caracterul interactiv al prelegerilor. Metodologia aplicată în cadrul seminariilor va urmări învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe, în special: aptitudini de analiză și interpretare a surselor scrise, nescrise, materiale, iconografice etc; deprinderi de lectură și gândire critică; abilități de comparație și corelare a evenimentelor și proceselor istorice din epoca medievală. Pentru realizarea obiectivelor, structura orelor practice va fi variată și va include: analiza și interpretarea critică a documentelor și surselor actuale; discutarea temelor fundamentale ale cursului și a unor probleme; dezbateri asupra unor subiecte controversate, prin prisma analizei lucrărilor științifice reprezentative; prezentări de referate și lucrări monografice etc.

Strategii de evaluare

Cerințe pentru a fi admis la examen și a promova cursul

La stabilirea notei finale se iau în considerare	Ponderea exprimată în % (total 100)
<ul style="list-style-type: none"> • Media notelor acordate la seminar, fiind formată din:	%
<ul style="list-style-type: none"> • Nota medie obținută la testele ce constituie cele 2 evaluările curente	20 %

• Participarea la discuții în cadrul seminarelor	20%
• Pregătirea temelor de acasă (elaborarea - referate, eseuri, traduceri, studii de caz, bibliografii,)	10 %
• Participarea la cercuri științifice, conferințe, concursuri profesionale etc. Realizarea proiectelor de cercetare individuale și colective (au pondere în situația când sunt realizate)	5 %
• Lecturi obligatorii (vezi lista de mai jos)	5 %
• Nota acordată la examinarea finală	40 %

Cerințe minime pentru nota 5 (valabile în cazul evaluării finale - examen):

- cunoașterea și utilizarea adecvată minimă a noțiunilor esențiale specifice Istoriei Evului Mediu;
- cunoașterea minimă a principalelor izvoare și lucrări ce vizează istoria medievală a Europei;
- expunerea principalelor fapte și date cronologice care vizează civilizațiile Europei medievale (creștină și islamică);
- explicarea și interpretarea unor procese specifice arealului și perioadei prin prisma cauzalității și interdependenței faptelor.

NB: Pentru a fi admis la examenul final, fiecare student trebuie să promoveze evaluările curente, să prezinte (în scris și oral) **un referat științific** (în format Microsoft Power Point) pe semestru (vezi ordinea seminarelor și temele referatelor) și recenziile la lucrările monografice din secțiunea Lecturi obligatorii.

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în formele exprimate mai sus (teste, efectuarea studiului de caz, eseuri, referate, portofolii, răspunsuri la seminarii, elaborarea de bibliografii tematice etc.) și constituie *60% din nota finală*.

Evaluarea finală, exprimată prin aprecierea competențelor pe baza unor teste, formează *40% din nota finală*.

LECTURII OBLIGATORII

Semestrul III: Helene Ahrweiler, *Ideologia politică a Imperiului Bizantin*, București, 2002; Jacques Le Goff, *Civilizația Occidentului medieval*, București, 1971; Jacques Le Goff, (coord.), *Omul medieval*, Iași, 1999; Jean Flori, *Război sfânt, jihad, cruciadă. Violență și religie în creștinism și slam*, Chișinău, 2003; Jeanine Quillet, *Cheile puterii în Evul Mediu*, București, 2003; Pierre Richè, *Invaziile barbare*, București, 2000.

Semestrul IV: Peter Burke, *Renașterea europeană: centre și periferii*, Iași, 2005; Fernand Braudel, *Structurile cotidianului. Posibilul și imposibilul*, vol. I-II, București, 1984; Michele Pastoureau, *O istorie simbolică a Evului Mediu occidental*, Chișinău, 2012; Platon Alexandru Florin, *Societate și mentalități în Europa medievală*, Iași, 2000; Keith Randell, *Luther și Reforma în Germania, 1517-1555*, București, 1994. Michel Senellart, *Artele guvernării. De la conceptul de Regimen medieval la cel de guvernare*, București, 1998.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

IZVOARE

- *A City of Byzantium, Annals of Niketas Choniates*, Detroit, 1984.
- *Carolingian Chronicles: Royal Frankish Annals and Nithard's Historiess*, University of Michigan Press, Ann Arbor, 1970.
- Cocârlă P., *Istoria medievală universală. Crestomație*, vol. I-II, Chișinău, 2003.
- Căzan, F., (coord.), *Culegere de documente privind trecerea de la Antichitate la Evul Mediu în Europa Occidentală, (secolele III-VIII)*, București, 1979.
- *Crestomație de istorie universală medie. Evul Mediu timpuriu*, sub redacția lui Pall, Fr., București, 1970.
- Eginhard, *Vita Karoli Magna – Viața lui Carol cel Mare*, București, 2001.
- Laran, M., Saussay, I., *La Rusie ancienne, recueil de textes (IXe-XVIIe)*, Paris, 1975.
- Platon, A.-F., Rădvan, L., *De la Clovis la edictul de la Nantes. Izvoare de istorie medievală*, Iași, 2005.
- Whitelock, Dorothy, *English Historical Documents*, London, Eyre, Spottiswoode, 1955.
- [Адам Бременский, Гельмольд из Босау, Арнольд Любекский, Славянские хроники. Mediaevalia. Средневековые литературные памятники и источники. Москва, 2011.](#)
- *Хрестоматия по истории южных и западных славян*, т. 1, под ред. М. М. Фрейденберга, Минск, 1987.
- *Свод древнейших письменных известий о славянах*, т. II (VII–IX вв.), Москва, 1995.
- *Хрестоматия по истории средних веков*, под ред. С. Д. Сказкина, т. 1-2, Москва, 1961-1963.
- *Хрестоматия по истории Халифата*, Москва, 1960.
- *Хрестоматия по Исламу*, Москва, 1994.
- "Повесть временных лет", ч. 1-2, Москва-Ленинград, 1950.
- [История литератур западных и южных славян, т. 1., Москва, 1997.](#)

ATLASE, DICȚIONARE

- Cocârlă, Pavel, *Dicționar explicativ de istorie medievală*, vol. I-II, Chișinău, 2010.
- Cross, F. L., *The Oxford dictionary of the Cristian Church*, Oxford, 1957.
- Dașkov, Serghei, *Dicționar de împărați bizantini*, București, 1999.
- Dictionary of the Middle Ages*, ed. Joseph R. Strayer, vol. 13, New York, 1982-1989.
- Dictionnaire encyclopédique du Moyen Âge*, sous la direction d'André Vauchez, 2. vol., Paris, 1997.
- Eliade, Mircea, Ciulanu, Ioan Petru, *Dicționar al religiilor*, București, 1996.
- Hamond Historical Atlas*, Maplewood, 1072.
- Konstant, August, *Historical atlas of the Crusades*, New York, 2002.
- Lawler, Jenifer, *Enciclopedia of the Byzantine Empire*, Jefferson, 2004.
- Le Goff, Jacques, Schmitt, Jean-Claude, (coord.) *Dicționar tematic al Evului Mediu Occidental*, Iași, 2002;
- The Enciclopedia of Islam, new edition/Enciclopédie de L'Islam, nouvelle édition*, Leiden, New Zork, Paris, 1989.
- Oxford Dictionary of Byzantium*, ed. Alexander Kazhdan, 3. vol., Oxford, 1991.
- Shepherd, W. R., *Historical Atlas*, New York, 1969.
- Thoraval, Yves, *Dicționar de civilizație musulmană*, București, 1997.

LUCRĂRI GENERALE ȘI SPECIALE

- A Concise History of Poland*, by [Jerzy Lukowski](#) and [Hubert Zawadzki](#), 2nd edition, Cambridge, 2006.
- Aries, Philippe, Duby, Georges (coord.), *Istoria vieții private*, vol. I-IV, București, 1994-1995;
- Ahrweiler, H., *Ideologia politică a Imperiului Bizantin*, București, 2002.
- Baschet, J., *La civilisation féodale. De l'an mil à la colonisation de l'Amerique*, Paris, 2004.
- Bautier, R., *The economic development of medieval Europe*, London, 1971
- Berștein S., Milza P., *Istoria Europei*, vol. II-III, Iași, 1998;
- Bocancea, C., *Istoria ideilor politice de la antici la moderni*, Iași, 2002.
- Bréhier, L., *Les institution de l'Empire byzantin*, Paris, 1970.

Benevolo, Leonardo, *Orașul în istoria Europei*, București, 2003;

[Biliarsky, Ivan](#), *Word and Power in Mediaeval Bulgaria*, Leiden, Boston, Brill, 2011.

Bloch, Marc, *Societatea feudală*, vol. I-II, Cluj-Napoca, 1996, 1998;

Boureau, A., Ingerflom, C.-S., *La Royauté sacrée dans le monde chrétien*, Paris, 1992.

Braudel, Fernand, *Structurile cotidianului. Posibilul și imposibilul*, vol. I-II, București, 1984;

Braudel, Fernand, *Timpul lumii*, vol. I-III, București, 1989;

Burns, J. H., *Histoire de la pensée politique médiévale, 350-1450*, Paris, 1993;

Cameron, E., *The European Reformation*, Oxford, 1991.

Canning, J., *Histoire de la pensée politique médiévale, 300-1450*, Paris, 1997.

Cardini, Franco, *Europa și Islamul*, Iași, 2002.

Căzan, Florentina, *Cruciadele: momente de confluență între două civilizații și culturi*, București, 1990;

Chaunu, P., *Le Temps des Reformes.: histoire religieuse et système de civilisation*, vol. I, *La crise de la Chrétienté, 1250-1550*; vol. II, *La Réforme protestante*, Bruxelles, 1984.

Condratieva, Tamara, *Vechea Rusie*, București, 2000;

Colin, Imber, *The Ottoman Empire, 1300–1650: The Structure of Power*, 2002.

Corbin, A., Courtine, J.-J., Vigarello, G., (coord.) *Istoria corpului*, vol. I, De la Renaștere la Secolul Lu
București, 2008.

Curta, Florin, *Apariția slavilor: istorie și arheologie la Dunărea de Jos în veacurile VI-VII*, Târgoviște, 2002.

Davies, Norman, *God's Playground. A History of Poland*, vol. 1, Oxford, 1981.

Delumeau, Jean, (coord.), *Religiile lumii*, București, 1995.

Delumeau, Jean, *Civilizația Renașterii*, București, 1995.

Delor, R., *La vie au Moyen Âge*, Paris, 1982.

Drimba, Ovidiu, *Istoria culturii și civilizației*, vol. IV-XIII, București, 1998.

Dutour, Th., *La ville médiévale. Origine et trioumphe de l'Europe urbaine*, Paris, 2003.

Duby, George, *Hommes et structures du Moyén Âge*, Paris-Leyde, 1973;

Duby, George, *L' économie rurale et vie des campagnes dans l'Occident medieval*, 2 vol., Paris, 1962;

Duggan, A. G., (ed.), *Kings and Kingship in Medieval Europe*, London, 1993.

Dvornik, Francis, *Slavii în istoria și civilizația europeană*, București, 2001;

Engel, Pál, *The Realm of St Stephen: A History of Medieval Hungary, 895–1526*, London-New York, 2001.

Guerreau, A., *La Féodalisme, un horizon théorique*, Paris, 1980.

Favier, J., *Istoria banilor. Apariția omului de afaceri în Evul Mediu*, ed. Artemis, București, f. a.

Fédou, R., *L'Etat au Moyene Âge*, Paris, 1971.

Felea, Aurelia, *Europa Est-Centrală în secolele IX-XII*, Cluj-Napoca, 2007.

Finkel, Caroline, *Osman's Dream. The Story of the Ottoman Empire, 1300–1923*, New York, 2005.

Flori, J., *La Chevalerie*, Paris, 1998.

Flori, Jean, *Război sfânt, jihad, cruciadă. Violență și religie în creștinism și islam*, Chișinău, 2003;

Fossier, Robert, *Histoire sociale de l'Occident medieval*, Paris, 1970;

Fossier, Robert, *Paysans d'Occident (XIe-XIVe siècle)*, Paris, 1984.

Fossier, Robert, *Oamenii Evului Mediu*, București, 2011.

Fourquin, Guy, *Histoire économique de l'Occident médiéval*, Paris, 1969 ;

Histoire du quotidien (sous la direction d'Alf Ludtke), Paris, 1994.

Gimpel, Jean, *Revoluția industrială în Evul Mediu*, București, 1983;

Goldenberg S., Belu S., *Epoca marilor descoperirii geografice*, București, 1971;

Quillet, J., *Cheile puterii în Evul Mediu*, București, 2003.

Kantorowicz, E., *Cele două corpuri ale regelui. Studiu asupra teologiei politice în Evul Mediu*, Iași, 2013.

Inalcic, Halil, *Imperiul Otoman. Epoca clasică*, București, 1996;

Jaroslav Pánek, Tůma Oldřich et al., *A History of the Czech lands*, Prague, 2009.

Le Goff, Jacques, *Civilizația Occidentului medieval*, București, 1971;

- Le Goff, J., *Pentru un alt Ev Mediu. Valori umaniste în cultura și civilizația Evului Mediu*, vol. I-II, București, 1986.
- Le Goff, J., (ed.), *L'Etat et les pouvoirs*, Paris, 1989.
- Le Goff, J., *Imaginarul medieval. Eseuri*, București, 1991.
- Le Goff, Jacques (coord.), *Omul medieval*, București, 1999;
- Lendvai, Paul, *Ungurii. Timp de un mileniu învingători în înfrângeri*, București, 2001.
- Logan, Donald, *Vikingii în istorie*, București, 1990;
- Longworth, Philip, *Crearea Europei de Est*, București, 2002.
- Manolescu, Radu, *Societatea feudală în Europa apuseană*, București, 1974.
- Manolescu R., (coord.) *Istoria medie universală*, București, 1980;
- Manolescu R., *Istoria Evului Mediu*, vol. I, partea 1-2, București, 1993, 1994;
- Rezachevici C., *Istoria popoarelor vecine și a neamului românesc în Evul Mediu*, București, 1998;
- Massimo, L. B., *Populația în istoria Europei*, București, 2003.
- Martin Janet, *Medieval Russia (980-1584)*, Cambridge, 1995.
- Martin, H., *Mentalités médiévales, XIe-XVe siècle*, Paris, 1996.
- Meududi, G., *Războiul în Evul Mediu*, București, 2003.
- Montanari, M., *Foamea și abundența*, București, 2003.
- Musnier R., *Monarhia absolută în Europa din secolul al V-lea până în zilele noastre*, București, 2000.
- Nay, Olivier, *Istoria ideilor politice*, Iași, 2008.
- Nicolas, D., *The Evolution of the Medieval Word: Society, Government, Thought, 312-1500*, London and New York, 1992.
- Obolensky, D., *The Byzantine Commonwealth: Eastern Europe, 500-1453.*, London 1971.
- Ostrogorsky, G, *Histoire de l'Etat Byzantin*, Paris, 1969.
- Pacaut, M., *Les structures politiques de l'Occident medieval*, Paris, 1969.
- Pacaut, M., *Historire de la papauté. Des origines a Concile de Trente*, Paris, 1976.
- Pacaut, M., *La théocratie. L'Eglise et le pouvoir au Moyen Âge*, Paris, 1989.
- Pastoureau, M., *O istorie simbolică a Evului Mediu oocidental*, Chișinău, 2012.
- Peyronnet, G., *L'Islam et la civilisation islamque, VIIe-XIIIe siecle*, Paris, 1992.
- Platon, A.-F., *Societate și mentalități în Europa medievală*, Iași, 2000.
- Platon, A.-F., Rădvan, L., Maleon, B.-P., *O istorie a Europei de Apus în Evul Mediu. De la Imperiul Roman târziu la marile descoperiri geografice (secolele V-XVI)*, Iași, 2010.
- Purtshet, Ch., *Histoire des institutions, Xe-XVIIIe siecle*, Paris, 1972.
- Randell, Keith, *Luther și Reforma în Germania, 1517-1555*, București, 1994;
- Randel, Keit, *Jean Calvin și Reforma târzie*, București, 1998;
- Rămureanu, I., Șeșan, I., Bodogae, T., *Istoria bisericească universală*, vol. I-II, București, 1987, 1993.
- Riley-Smith, J., *The Oxford History of Crusades*, Oxford, New York, 1999.
- Richè, , *Invaziile barbare*, București, 2000;
- Riché, Pierre, *Les Carolingiens. Une famille qui fit l'Europe*, Paris, 1997.
- Rösener, Werner, *Țăranii în istoria Europei*, Iași, 2003;
- Rörig, F., *The Medieval Town*, Los-Angeles, London, 1971.
- Rucquoi, A., *Histoire médiévale de la Péninsule iberique*, Paris, 1993.
- Runciman, Steven, *Teocratia bizantina*, București, 2012.
- Sedlar, Jean W., *East Central Europe in the Middle Ages, 1000-15000*, Seatle, London, 1994.
- Senellart, M., *Artele guvernării. Dela conceptul de „Regimen” medieval la cel de guvernare*, București, 1998.
- Stoyanov, Yuri, *Tradiția ascunsă a Europei. Istoria secretă a ereziei creștine în Evul Mediu*, București, 1999;
- Sourdél, D., Sourdél-Thomine, J., *Civilizația islamului clasic*, vol. I-III, București, 1975.
- Schmidt, J.-C., *Rațiunea gesturilor în Occidentul medieval*, București, 1998.

The New Cambridge Medieval History, vol. 1 (c. 500-700), vol. 2 (C. 700-900), vol. 3 (900-1024), vol. 4 (c. 1024-1198), vol. 5(c. 1198-1300) vol. 6 (c. 1300-1415), vol. 7 (c. 1415-1500), Cambridge, 1995-2005.

Touchard, J., *Histoire des idées politiques*, I, Paris, 1978;

Treagold, Waren, *A History of the Byzantine state and society*, Stanford, 1997.

Ulimann, W., *Principles of Papal Government and Politics in the Middle Ages*, New York, 1966.

Vauchez, Andre, *Spiritualitatea Evului Mediu occidental, secolele VIII-XIII*, București, 1994.

Vasiliev, V. V., *Istoria Imperiului Bizantin*, Iași, 2010.

Vlasto. A. P., *The entry of the slavs into Christendom. An introduction to the medieval history of the slavs*, Cambridge, 1970.

Werner, K. F., *Istoria Franței*, vol. I, București, 2001.

Weber, M., *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, București, 1993.

Большаков, О., *История халифата*, т. I-III, Москва, 1989-1998.

Брагина, Л. М., *Итальянский гуманизм*, Москва, 1987.

Григулевич, И. Р., *Инквизиция*, 3-е изд., Москва, 1985.

Город в средневековой цивилизации Западной Европы, т. I-IV, Москва, 1999-2000.

Гуревич, А. Я., *Категории средневековой культуры*. 2-е изд., Москва, 1984

Гуревич, А.Я., *Культура и общество в средневековой Европе глазами современников*, Москва, 1990.

Фильштинский, И. М., *История арабов и халифата (750 – 1517 гг.)*, Москва, 1999.

Флоря, Б. Н., *Отношения государства и церкви у восточных и западных славян: (Эпоха Средневековья*, Москва, 1992.

История дипломатии, т.1-2, Москва, 1959.

История Европы с древнейших времен до наших дней, т. 1-3, Москва, 1992-1994;

История южных и западных славян, т. 1., *Средние века и Новое время*, 2-е изд., Москва, 2001.

Корсунский, А. П., Гюнтер, Р., *Упадок и гибель Западной Римской империи и возникновение германских королевств*, Москва, 1984.

Культура и искусство западноевропейского средневековья, Москва, 1980.

Лаптева, Л. П., *История Чехии периода феодализма (V век-1648 г.)*, Москва, 1993.

Лозинский, С. Г., *История папства*, Москва, 1986;

Ле Дюк, Виоле, *Жизнь и развлечение в средние века*, СПб, 1997.

Османская империя и страны центральной, Восточной и Юго-Восточной Европы в XV-XVI вв., Москва, 1986;

Османская Империя: государственная власть и социально политическая структура, Москва, 1990.

Чиркович, С., *Сербия. Средние века*, Москва, 1996.

Становление капитализма в Европе, Москва, 1987;

Черепнин, Л. В., *Образование Русского централизованного государства в XIV-XV вв. Очерки социально-экономической и политической истории Руси*, Москва, 1960;

Горский А. А., *Русь: от славянского расселения до Московского царства*, Москва, 2004.

Гуревич, А. Я., *Проблемы генезиса феодализма в Западной Европе*, Москва, 1970;

История политических и правовых учений. Средние века и Возрождение, Москва, 1986;

История крестьянства в Европе: эпоха феодализма, т. 2, Москва, 1985.

История культуры славянских народов, Т. I: *Древность и Средневековье*, Москва, 2003.

История Словакии, Под ред. Ю. В. Богданова, Москва, 2003.

Ислам. Религия, общество, государство, Москва, 1984.

Рутенбург, В. И., *Титаны Возрождения*, Москва, 1991.

Принятие христианства народами Центральной и Юго-Восточной Европы и крещение Руси, Москва, 1988.

Типы общественных отношений на Востоке, Москва, 1982.

Удальцова, З. В., *Византийская культура*, Москва, 1988.
 Уотт, У. М., *Влияние ислама на средневековую Европу*, Москва, 1976.
 Зорин, В., *Запад и Восток в мировой истории XIV-XIX*, Москва, 1991.
 Ястребицкая, А. Л., *Западная Европа XI-XIII вв: эпоха, быт, костюм*, Москва, 1978.

SURSE DIGITALE (izvoare, hărți, cărți, resurse, linkuri de istorie medievală)

- <http://besthistorysites.net>
- <http://www.biblion.ru/catalog/11871>
- www.byzantina.com
- www.fordham.edu/halsall/sbook2.html
- www.hist.msu.ru/ER/Etext/PICT/mediev.htm
- www.knigafund.ru/books
- www.medievalchurch.org.uk
- www.medieval.hse.ru
- www.sourcebooks.fordham.edu
- www.srednieveka.ru
- www.xrestomatia.narod.ru
- www.users.clas.ufl.edu/fcurta/Links.html
- www.vostlit.info
- www.wdl.org/en
- www.worldcat.org

Denumirea programului de studii		Istorie (FR)				
Ciclu		Licență				
Denumirea cursului		Istoria medievală a românilor P II				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Filologie și Istorie/Istorie și Științe Sociale				
Titular de curs		conf. univ., dr. Silvia Chicu				
Aprobat		Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023				
Cadre didactice implicate		conf. univ., dr. Silvia Chicu				
e-mail		silviachicu@yahoo.com				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.O.020 P II	4	II	IV	120	24	96
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
Cursul <i>Istoria medievală a Românilor</i> face parte din blocul disciplinelor ce au misiunea să asigure pregătirea fundamentală a profesorului de istorie. Cursul oferă o privire de ansamblu asupra principalelor evenimente și fenomene politice și economice, precum și a celor mai importante tendințe specifice evoluției societății din spațiul populat de români în secolele XVI-XVIII. În cadrul cursului vor fi analizate, de asemenea, particularitățile politice, economice, sociale și culturale din acest spațiu geografic și cadru cronologic în raport cu întreg spațiu european.						

Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<ul style="list-style-type: none"> • obținerea cunoștințelor în baza studiilor monografice, publicațiilor; <i>Competențe de cunoaștere și înțelegere</i> • selectarea, analiza critică și aplicarea informației din diferite surse referitoare la istoria medievală a Românilor; <i>Competențe de aplicare cunoștințelor și înțelegerilor</i> • elaborarea unui portofoliu al cursului în care se va colecta suportul informațional; <i>Competențe de aplicare cunoștințelor și înțelegerilor</i> • identificarea generalului și particularului realităților politice, economice și sociale în arealul românesc; <i>Competențe de a face raționamente și decizii argumentate</i> • comunicarea în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, inclusiv utilizând tehnologiile informaționale de comunicare, a cunoștințelor acumulate în studiul cursului; <i>Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor</i> • utilizarea abilităților acumulate în elaborarea unor cercetări individuale în domeniul istoriei medievale a Românilor; <i>Competențe de dezvoltare profesională continuă</i>
Finalități de studii realizate la finele cursului
<ul style="list-style-type: none"> • Să recunoască izvoarele de studiere a istoriei medievale a Românilor; <i>De cunoaștere</i> • Să explice conceptele - cheie ale cursului; <i>De înțelegere</i> • Să elaboreze proiecte de cercetare; <i>De aplicare</i> • Să elaboreze hărți conceptuale, tabele sincronice, indici de noțiuni și nume, portofoliul, liste bibliografice la temă; <i>De aplicare</i> • Să deducă aspecte particulare ale evoluției spațiului românesc în epocă; <i>De analiză</i> • Să formuleze în baza diferitor tipuri de izvoare o ipoteză de cercetare a unui aspect al istoriei medievale a Românilor; <i>De sinteză</i> • Să aprecieze valoarea științifică a diverselor izvoare de studiere a istoriei medievale a Românilor; <i>De evaluare</i>
Precondiții
<p>Pentru realizarea obiectivelor propuse studentul trebuie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să cunoască date, evenimente, personalități, din istoria românilor și universală; • Să utilizeze informația istorică din diverse surse informaționale; • Să analizeze evenimente, procese și personalități istorice.
Unități de curs
<p>TEMA XI. SITUAȚIA POLITICĂ A ȚĂRILOR ROMÂNE ÎN A DOUA JUMĂTATE A SEC. AL XVI-LEA.</p> <p>TEMA XII. SITUAȚIA INTERNĂ ȘI CONJUNCTURA INTERNAȚIONALĂ A ȚĂRILOR ROMÂNE ÎN ULTIMUL DECENIU AL SEC. AL XVI-LEA. UNIREA POLITICĂ A ȚĂRILOR ROMÂNE</p> <p>TEMA XIII. ORGANIZAREA STATULUI ȘI EVOLUȚIA POLITICĂ INTERNĂ A ȚĂRILOR ROMÂNE ÎN SEC. AL XVII-LEA</p> <p>TEMA XIV. ECONOMIE ȘI SOCIETATE ÎN ȚĂRILE ROMÂNE ÎN SEC. AL XVII-LEA</p> <p>TEMA XV. ȚĂRILE ROMÂNE ÎN CADRUL RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE ÎN SECOLUL AL XVII-LEA</p>

TEMA XVI. ȚĂRILE ROMÂNE ÎN CADRUL PROBLEMEI ORIENTALE ÎN PRIMA JUMĂTATE A SECOLULUI AL XVIII-LEA

TEMA XVII. ȚARA MOLDOVEI ȘI ȚARA ROMÂNEASCĂ ÎN VREMEA DOMNIILOR FANARIOTE DIN SEC. AL XVIII-LEA.

TEMA XVIII. REGIMUL DOMINAȚIEI HABSBUGICE ÎN TRANSILVANIA (SFÂRȘITUL SECOLULUI XVII - SECOLUL AL XVIII-LEA).

TEMA XIX. COTIDIAN ȘI PRIVAT ÎN SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ (SEC. XVI-XVIII)

TEMA XX. CULTURA ROMÂNEASCĂ ÎN SECOLELE XVII-XVIII)

Metode și tehnici de predare și învățare

Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, proiecte, consultații individuale.

Strategii de evaluare

Evaluare realizată prin diverse metode: oral și în scris, prezentări, rapoarte, portofoliu.

Evaluarea curentă se bazează pe susținerea lucrărilor individuale, participarea la discuții în timpul orelor, prezentări orale a unor teme.

Lucrarea finală de examen constă în răspunsul oral și scris în baza unui bilet-test privind evoluția societății medievale românești.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% - răspunsul final de la examen, 60% evaluări curente: 20% - portofoliu și indice de termeni și persoane; +10% - analiza critică a unei monografii la tematica cursului, 30% - participarea la discuții, proiect de cercetare.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bărbulescu M., Deletant D., Hitchins K., Papacostea Ș., Teodor P., *Istoria României*, București, 1998;
2. Giurescu C.C., Giurescu D.C., *Istoria Românilor*, vol. I-III, București, 2000;
3. Istoria Românilor. Vol. IV. De la universalitatea creștină la Europa a „patriilor”, Ediția a II-a revăzută și adăugită București, Editura Enciclopedice, 2012
4. Istoria Românilor. Vol. V. O epocă de înnoiri în spirit european, Ediția a II-a revăzută și adăugită București, Editura Enciclopedice, 2012

Opțională:

1. Gonța Gh., Viața politică a Țării Moldovei în epoca lui Ștefan cel Mare și a urmașilor săi, Chișinău, 2004
2. Panaite V., Pace, război și comerț în islam. Țările române și dreptul otoman al popoarelor (sec. XV-XVII), București, 1997;
3. Pungă Gh., Țara Moldovei în vremea lui Alexandru Lăpușeanu, Iași, 1994;
4. Țighiliiu I., Societate și mentalitate în Țara Românească și Moldova. Secolele XV-XVII, București, 1997;

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Cronologie și Metrologie istorică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie/Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Sava Igor, dr. conf. universitar
Cadre didactice implicate	Galina Bodareu, lector universitar

Aprobat		Șed. catedrei, pr. verb. nr. 1 din 2022				
e-mail		sava.igor@upsc.md galinacer@yahoo.com				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S04.O.021	2	II	IV	60	12	48
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Cunoașterea procesului istoric presupune o interferență interdisciplinară a științelor istorice generale, special și auxiliare. Cursul opțional Cronologie și Metrologie istorică vine să aprofundeze problematica cursului Științelor istorice auxiliare. El este alcătuit din două părți: Cronologie istorică și Metrologie istorică. Subiectele principale asupra cărora se axează tematica conținutului cursului vizează problema constituirii Cronologiei și Metrologiei ca științe istorice și analiza evoluției lor în contextual istoric al civilizației umane.</p> <p>Cronologia istorică urmărește procesul apariției și dezvoltării cunoștințelor umane empirice și teoretice în ceea ce privește măsurarea timpului, prin elaborarea unităților și modalităților de măsură a lui, precum și a sistemelor de evidență a timpului la diferite popoare ale lumii din cele mai vechi timpuri până în epoca contemporană. Conținutul cursului scoate în evidență importanța Cronologiei istorice în datarea izvoarelor istorice și principiile de datare a izvoarelor scrise. Un accent esențial îl constituie studierea cronologiei izvoarelor documentare din Moldova, Țara Românească și Transilvania.</p> <p>Metrologia istorică abordează importanța datelor metrologice ca izvor istoric și încearcă prin prisma studierii procesului de constituire și evoluție în context istoric a unităților și modalităților de măsură a lungimii, suprafeței, volumului, capacității și greutateii să stabilească corespondența unităților trecutului cu sistemul metric contemporan.</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<p>La nivel de cunoaștere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea și înțelegerea noțiunilor Cronologie istorică, Metrologie istorică, a obiectelor de studiu și a sarcinilor fundamentale ale acestor domenii ale științei istorice; • Determinarea rolului condițiilor istorice în constituirea Cronologiei și Metrologiei; • Cunoașterea unităților și sistemelor cronologice și metrologice. <p>La nivel de aplicare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Crearea deprinderilor de cercetare a textelor istorice cu date cronologice și metrologice; • Determinarea elementelor cronologice fundamentale și secundare. <p>La nivel de integrare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea corespondenței între sistemele cronologice și metrologice istorice cu cele contemporane; • Determinarea etapelor în evoluția unităților și sistemelor cronologice și metrologice universale și naționale. 						
Finalități de studii realizate la finele cursului						
<p>La finele cursului studenții vor putea:</p> <ul style="list-style-type: none"> • să stabilească conexiuni între procesele ce caracterizează fenomenul originii cronologiei astronomice și a celei istorice, a caracterului empiric și teoretic al Metrologiei; • să realizeze un eseu despre problematica Cronologiei și Metrologiei istorice, cu utilizarea terminologiei științifice; 						

- să transcrie în sistemul actual de socotire a timpului a datelor exprimate în alte sisteme calendaristice
- să analizeze probleme cu conținut contradictoriu, încadrându-le în abordări interdisciplinare

Precondiții

Științele istorice auxiliare

Unități de curs

1. Noțiuni generale despre cronologie.
2. Modalități de măsurare a timpului în trecut.
3. Originea și evoluția calendarului.
4. Erele cronologice și stilurile cronologice.
5. Datarea textelor scrise (epigrafice, documente).
6. Noțiuni generale despre metrologie.
7. Unitățile de măsură a lungimii, suprafeței, capacității și volumului.
8. Generalizări.

Repartizarea orelor de curs

1. Noțiuni generale despre cronologie.
2. Modalități de măsurare a timpului în trecut.
3. Originea și evoluția calendarului.
4. Erele cronologice și stilurile cronologice.
5. Datarea textelor scrise (epigrafice, documente).
6. Noțiuni generale despre metrologie.
7. Unitățile de măsură a lungimii, suprafeței, capacității și volumului.
8. Generalizări.

Tema 1. Noțiuni generale despre cronologie istorică.

Tema 2. Modalități de măsurare a timpului în trecut.

Tema 3. Originea și evoluția calendarului.

Tema 4. Erele cronologice și stilurile cronologice.

Tema 5. Datarea textelor scrise (epigrafice, documente).

Tema 6. Noțiuni generale despre metrologie istorică.

Tema 7. Unitățile de măsură a lungimii, suprafeței, capacității și volumului.

Tema 8. Generalizări. Evoluția cercetărilor în domeniul Cronologiei istorice ca știință istorică auxiliară.

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategia fundamentală a cursului se bazează pe aplicarea principiului de predare axată pe student, având drept scop formarea și dezvoltarea abilităților lui cognitive. Procesul de predare, realizat sub formă de prelegeri și seminare, are la bază metodele inductiv-deductive și interactivitatea în procesul expunerii informației, fiind apreciate analizele critice ale conținutului.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va efectua în baza sistemului cumulativ de 10 puncte. Acordarea punctelor se va efectua în baza grilei de mai jos:

Evaluarea curentă – 6 puncte:

- Realizarea testului curent la sfârșitul semestrului – 2 puncte
- Realizarea sarcinilor curente și participarea activă la seminarii – 4 puncte

Evaluarea finală (examen) – 4 puncte din nota finală

Bibliografie

Obligatorie:

- Dodoc, Petre, Metrologie generală, București, EDP, 1979, 236 p.
- Drîmbă, Const., Timpul și măsurarea lui, București, 1952.
- Ionașcu, Ion, și Pall, Francisc, Elemente de cronologie, în volumul Documente privind istoria României. Introducere. I, București, Ed. Academiei, 1956, p. 387-663.
- Leonăchescu, N. P., Bătălia pentru sistemul metric, București, 1986, 112 p.
- Millea, Aurel, Cartea metrologului: metrologie generală, București, Editura Tehnică, 1985, 280 p.
- Puri, Gerhard, Metrologie generală, Timișoara, 1983, 278 p.
- Ruxandra, Valeriu, Metrologie, Partea I, București, 1983, 206 p.
- Sistemul internațional de unități, ediția a 2-a, traducere după ed. a 4-a elaborate de Biroul Internațional de Măsuri și Greutăți, București, EDP, 1982, 44 p.
- Stoicescu, Nicolae, Cum măsurau strămoșii? Metrologia medieval pe teritoriul României. Cu o introducere despre metrologia antică de acad. Em. Condurachi, București, Editura Științifică, 1971, 331 p.

Opțională:

- Bodareu Galina, Probleme privind geneza culturii Cucuteni în spațiul pruto-nistrean, în Studii de istorie veche și medievală, Chișinău, 2004;
- Bodareu Galina, Unele precizări ale cronologiei absolute a complexului cultural Cucuteni-Tripolie în baza datelor spațiului pruto-nistrean, în: Probleme ale științelor socio-umanistice și ale modernizării învățământului. Chișinău, 1997
- Bărbulescu, Ion, Ivanovici Gh., Manualul cântăritului, ed. a II-a, revizuită și completată, București, Editura Tehnică, 1970, 336 p.
- Istoria lumii în date, București, Editura Enciclopedică Română, 1972, XVI + 616 p.
- Istoria României în date, București, Editura Enciclopedică Română, 1971, 525 p.
- Lucrările Simpozionului Național de Metrologie consacrat aniversării a 30 de ani de la înființarea Institutului Național de Metrologie (1951-1981), 29-31 oct. 1981, Vol. I-IV, București, 1983, 1020 p
Stoicescu, N., D. Mioc, Ponduri medievale în Valahia. Instrumente de măsurare de capacitate și greutate, în Stdii, 18, 1964, p. 87-105.

ANUL III

SEMESTRUL V

UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	I Licență
Denumirea cursului	Textul istoric în cheia gândirii critice (Modul)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie / Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Lisnic Angela , doctor conferențiar univ.
Cadre didactice implicate	
Aprobat	01.09.2023

e-mail alisnic2009@gmail.com						
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.05.O.022	2	III	V	60	12	48
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Prezentul curs presupune dezvoltarea abilităților în cunoașterea istoriei, prin intermediul analizei diverselor tipuri de texte în cheia gândirii critice. Acest obiectiv major este racordat la didactica generală și la metode disciplinelor cu conținut istoric, care prin esența sa și prin forma sa este un obiect actual și frecvent utilizat în instituțiile de învățământ, de fapt răspunde la obiectivele majore ale societății contemporane, care își dorește să aibă o personalitate dotată cu gândire critică și abilității de asimilare a informației în formule moderne deschise spre schimbare. Cunoașterea și cu precădere aplicarea lor ar permite studenților să sesizeze și să se deschide spre schimbări în gândire și în recepționare a informației istorice prin prisma gândirii critice.</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<ul style="list-style-type: none"> - Competențe cognitive Identificarea diverselor tipuri de texte istorice. - Competențe de aplicare Proiectarea cauzalității și efectelor istorice prin aplicarea metodelor gândirii critice - De analiză și sinteză Analiza unor evenimente, personalități istorice în baza surselor istorice - Stabilirea reprezentărilor spațiale și temporare prin intermediul gândirii critice - De comunicare Utilizarea adecvată a conceptelor și teoriilor din științele istorice privind lectura textelor în cadrul cunoașterii istoriei - De învățare: Utilizarea informației istorice din diverse surse informaționale 						
Finalități de studii						
<ul style="list-style-type: none"> ● Să explice noțiunile cheie ale cursului; ● Să identifice diferite tipuri de texte istorice; ● Să analizeze textele istorice din diferite epoci istorice prin aplicarea algoritmuri de analiză a diverselor texte istorice; ● Să realizeze mini-discurcuri cu aplicații de analiză critică a textelor istorice din diferite epoci istorice; ● Să elaboreze un eseu privind valoarea textelor istorice în cunoașterea istoriei. 						
Precondiții						
<p>Studentul trebuie să dețină:</p> <p>Cunoștințe de bază despre diferite date, evenimente, personalități, procese din diferite perioade istorice</p> <p>Să dețină deprinderi de sistematizare a informației din diverse surse informaționale.</p>						
Conținutul unităților de curs						
<p>Introducere.</p> <p>Tema 1. Tipurile textelor cu conținut istoric.</p>						

Tema 2. Metodele de lucru cu textele istorice.
 Tema 3. Analiza textelor din perioada antică.
 Tema 4. Analiza textelor din perioada medievală.
 Tema 5. Analiza textelor din perioada modernă.
 Tema 6. Analiza textelor din perioada contemporană.
 Tema 7. Problemele de stocare și de analiză a textelor cu conținut istoric.

Strategii de evaluare

Evaluare cursului va fi realizată prin:

Evaluarea curentă 60% din nota finală, se evaluează aplicând următoarea formulă:

Activitatea la prelegeri, seminare-10% ; Lucrările practice analiza a 4 texte istorice aplicând algoritmul de analiză corespunzător 40%(10%+10%+10%+10% ; 10% pagina de reflexie

Evaluarea finală 40% Examen susținerea publică a proiectului „Analiza textului istoric”, în format PPT, aplicând strategiile și tehnicile gândirii critice

Bibliografie

1. Elena Ungureanu: Textul și –textele <https://idsi.md/textul-si-textele>
2. Didactica istoriei 2 http://hiphi.ubbcluj.ro/Public/File/sup_curs/istorie26.pdf
3. COPIII NOȘTRI ȘI GÂNDIREA CRITICĂ GHID PENTRU PĂRINȚI/<http://www.european-family.ro/documents/products/products7.pdf>
4. [Argumentare si gandire critica - curs 4 by Gheorghe Stefanov on Prezi](https://prezi.com/ouaueqjtdgs/argumentare-si-gandire-critica-curs-4/)
5. Тош Дж. Стремление к истине. Как овладеть мастерством историка / Пер. с англ. М.Л. Коробочкин. М.: Весь Мир, 2000. 296 с.
6. Типология и взаимосвязи средневековых литератур Востока и Запада / Отв. ред. Б. Л. Рифтин. — М., 1974.
7. Блок М. Ремесло историка, или Апология истории. 2-е изд., доп. М.: Наука, 1986. Гл. 3. \
8. Жан Ж. История письменности и книгопечатания. М. 2005

Denumirea programului de studii		Istorie (FR)				
Ciclul		Licență I				
Denumirea cursului		Analiza manualelor școlare				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Filologie și Istorie / Catedra Istorie și Științe Sociale				
Titular de curs		Sergiu Musteață, prof. univ. dr.				
Aprobat		01.09.2023				
Cadre didactice implicate		sergiu_musteata@yahoo.com				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.05.O.022	2	III	V	60	12	48

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
Cursul <i>Analiza manualelor școlare</i> este inclus în programul de studii la Facultatea de Istorie și Geografie a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” în semestrul V pe criterii opționale.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea istoricului direcției de analiză și cercetare a manualelor școlare; • Cunoașterea căilor și criteriilor de analiză a manualelor școlare; • Însușirea metodelor și mijloacelor de analiză; • Analiza critică a factorilor care influențează „viața unui manual”; • Lucrul individual și în grup în domeniul elaborării și analizei manualelor școlare; • Utilizarea cunoștințelor obținute în cadrul lecțiilor de istorie și propriilor proiecte de cercetare.
Finalități de studii realizate la finele cursului
<p>La finele cursului studenții vor fi capabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • să prezinte obiectiv calitățile unui manual școlar; • să analizeze critic subiectele abordate în manualele școlare; • să formeze atitudini față de subiectele analizate; • să conștientizeze responsabilitate civică și profesională față de importanța și valoarea manualului școlar.
Precondiții
Toți studenții înscriși la curs trebuie să aibă cunoștințe din domeniile istorie și științe ale educației și să aibă susținute cursurile pedagogie și didactică.
Unități de curs
<p>Tema 1. Introducere. Noțiuni generale. Metodele și principiile de studiu</p> <p>Tema 2. Curriculumul școlar vs. Manualul școlar</p> <p>Tema 3. Istoricul analizei manualelor școlare ca direcție de cercetare internațională. Așteptările față de un manual</p> <p>Tema 4. Căi de analiză: testare, chestionare, evaluare, cercetare. Metode și mijloace de analiză.</p> <p>Tema 5. Criterii de analiză</p> <p>Tema 6. Factori care influențează „viața unui manual”</p> <p>Tema 7. Așteptările față de un manual. Caracteristicile unui manual reușit</p>
Metode și tehnici de predare și învățare
Cursul va fi predat utilizând metodelor interactive, inclusiv prezentări în Power Point, Video, activitatea individuală și în grup, elaborarea unor lucrări scrise, lectura critică a lucrărilor științifice și manualelor școlare etc.
Strategii de evaluare

Pe parcursul semestrului studenții vor fi evaluați prin teste, lucrări practice, elaborarea lucrărilor scrise și participarea activă la seminare.

Evaluarea curentă se va efectua în formă de teste, lucrări de control, activitatea la seminare; elaborarea a două eseuri științifice și prezentarea a cel puțin două manuale, care vor însuma **40% din examen** (10% - participarea la lecțiile teoretice, 10% - participarea activă la seminare, 10% - lucrul în echipă (sarcini, teme pentru acasă și 10% - scrierea a 2 eseuri). Pentru a fi admis la examen, studentul trebuie să obțină note pozitive la **două evaluări intermediare**, care întrunesc 40% din nota finală.

Evaluare finală: Răspunsul propriu zis al studenților la examen oral/scris va fi apreciat cu note tradiționale (de la 1 la 10). Nota atribuită la examen constituie **60% din nota finală** (20% - analiza și prezentarea a 2 manuale și 40% - răspunsul de la examen).

Nota 5 – 70%

Nota 8 – 81-85%

Nota 6 – 71-75%

Nota 9 – 86-90%

Nota 7 – 76-80%

Nota 10 – 91-100%

Bibliografie

Obligatorii

- Musteață, S., Cum să elaborăm și analizăm manualele școlare, Chișinău: Cartdidact, 2006.
- Musteață, S., Predarea istoriei. Îndrumar metodic pentru profesori, Chișinău, Editura Pontos, 2010.
- Pingel, F., UNESCO guidebook on textbook research and textbook revision, Hannover, 1999.
- Seguin, R., The elaboration of school textbooks. Methodological guide, Paris, UNESCO, 1989, http://www.unesco.org/education/pdf/55_16.pdf
- Stradling, R., *Multiperspectivitatea în predarea istoriei: un ghid pentru profesori*, In: http://www.coe.int/T/E/Cultural_Cooperation/education/History%5FTeaching/European_Dimension/Multiromanian.asp#TopOfPage
- UNESCO: Guidelines for curriculum and textbook development in international education. Paris, UNESCO, 1995, http://www.unesco.org/education/pdf/55_16.pdf
- Баконис, Евалдас, Сост., Учебник: десять разных мнений (Сборник статей). Вильнюс, 2000.

Opționale

1. Аймермахера, К. и Г. Бордюгова, Под ред., *Историки читают учебники истории: Традиционные и новые концепции учебной литературы*, Москва, 2002.
2. Choppin, A., *Manuels scolaires: Histoire et actualité*, Paris, 1992.
3. Mikk, J., *Textbook: research and writing*, Frankfurt am Main, 2000.
4. Musteață, S., *Educația istorică între discursul politic și identitar în Republica Moldova*, Seria IDN, M3, Chișinău, Editura Pontos, 2010.
5. Nicholls, J., *Methods in school textbook research*, In: *International Journal of Historical Learning, Teaching and Research*, vol. 3, 2003, no. 2. Published online at: <http://www.ex.ac.uk/historyresource/journal6/6contents.htm>
6. Ojog, I., Gavriliță, G., *Problema identității naționale în manualele de istorie din Republica Moldova*, In: F. Solomon, Al. Zub, (eds.), *Basarabia. Dilemele identității*, Iași, 2001, p. 83-96.
7. Rudic, Gh., *Cum să alegi un manual. Tehnologoa pedagogică modulară pentru autoinstruire*, Chișinău, 2000.

Denumirea programului de studii	Istorie și geografie/ Istorie și limbă engleză
Ciclul	I Licență
Denumirea cursului	Dezvoltarea gândirii critice la orele de istorie.
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Istorie și Geografie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Lisnic Angela , doctor conferențiar
Cadre didactice implicate	
Aprobat	01.09.2023
e-mail	lisnic.angela@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.05.O.022	2	III	V	60	12	48

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Prezentul curs presupune dezvoltarea abilităților în cunoașterea istoriei, prin intermediul analizei diverselor tipuri de texte în cheia gândirii critice. Acest obiectiv major este racordat la didactica generală și la metode disciplinelor cu conținut istoric, care prin esența sa și prin forma sa este un obiect actual și frecvent utilizat în instituțiile de învățământ, de fapt răspunde la obiectivele majore ale societății contemporane, care își dorește să aibă o personalitate dotată cu gândire critică și abilități de asimilare a informației în formule moderne deschise spre schimbare. Cunoașterea și cu precădere aplicarea lor ar permite studenților să sesizeze și să se deschide spre schimbări în gândire și în recepționare a informației istorice prin prisma gândirii critice.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- *Competențe cognitive*
- Definierea noțiunilor -cheie privind conceptul de gândire critică
- Identificarea diverselor tipuri de texte istorice.
- *Competențe de aplicare* Proiectarea cauzalității și efectelor istorice prin aplicarea metodelor gândirii critice
- *De analiză și sinteză* Analiza unor evenimente, personalități istorice în baza surselor istorice
- Stabilirea reprezentărilor spațiale și temporare prin intermediul gândirii critice
- *De comunicare* Utilizarea adecvată a conceptelor și teoriilor din științele istorice privind lectura textelor în cadrul cunoașterii istoriei
- *De învățare:* Utilizarea informației istorice din diverse surse informaționale

Finalități de studii

- Să explice noțiunile cheie ale cursului;
- Să identifice diferite tipuri de texte istorice;
- Să analizeze textele istorice din diferite epoci istorice prin aplicarea algoritmului de analiză a diverselor texte istorice;
- Să realizeze mini-discursuri cu aplicații de analiză critică a textelor istorice din diferite epoci istorice;
- Să elaboreze un eseu privind valoarea textelor istorice în cunoașterea istoriei.

Precondiții

<p>Studentul trebuie să dețină: Cunoștințe de bază despre diferite date, evenimente, personalități, procese din diferite perioade istorice Să dețină deprinderi de sistematizare a informației din diverse resurse informaționale.</p>
<p>Conținutul unităților de curs</p>
<p>Introducere. Tema 1. Abordarea didactică privind conceptul de gândire critică. Tema 2. Clasificarea tipurile de surse și texte cu conținut istoric. Tema 3. Strategii și metode privind dezvoltarea gândirii critice. Tema 4 Metodele de lucru cu textele istorice. Tema 5. Metode și strategii de analiză a textelor din perioada antică. Tema 6. Metode și strategii de analiză a textelor din perioada medievală. Tema 7. Metode și strategii de analiză a textelor din perioada modernă. Tema 8. Metode și strategii de analiză a textelor din perioada contemporană.</p>
<p>Strategii de evaluare</p>
<p>Evaluare cursului va fi realizată prin:</p> <p>Evaluarea curentă 60% din nota finală, se evaluează aplicând următoarea formulă:</p> <p>Activitatea la prelegeri, seminare-10%; Lucrările practice analiza a 4 texte istorice aplicând algoritmul de analiză corespunzător 40% (10%+10%+10%+10% ; 10% pagina de reflexie</p> <p>Evaluarea finală 40% Examen susținerea publică a proiectului „Analiza textului istoric”, în format PPT, aplicând strategiile și tehnicile gândirii critice</p>
<p>Bibliografie</p>
<p>Elena Ungureanu: Textul și –textele https://idsi.md/textul-si-textele Didactica istoriei 2 http://hiphi.ubbcluj.ro/Public/File/sup_curs/istorie26.pdf COPIII NOȘTRI ȘI GÂNDIREA CRITICĂ GHID PENTRU PĂRINȚI/http://www.european-family.ro/documents/products/products7.pdf Argumentare si gandire critica - curs 4 by Gheorghe Stefanov on Prezi https://prezi.com/ouaueqjtbdgs/argumentare-si-gandire-critica-curs-4/ Тош Дж. Стремление к истине. Как овладеть мастерством историка / Пер. с англ. М.Л. Коробочкин. М.: Весь Мир, 2000. 296 с. Типология и взаимосвязи средневековых литератур Востока и Запада / Отв. ред. Б. Л. Рифтин. — М., 1974. Блок М. Ремесло историка, или Апология истории. 2-е изд., доп. М.: Наука, 1986. Гл. 3. Жан Ж. История письменности и книгопечатания. М. 2005</p>

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Culturologie
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale

Titular de curs		Ursu V., dr. conf., Melinte V. lector univ.				
Cadre didactice implicate						
Aprobat e-mail		Șed catedrei, pr. verbal nr. 1 din 01.09.2023 ursu.valentina@upsc.md melinti.veronica@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiul individual
U.05.A.023	3	III	V	90	18	72
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Cursul "Culturologie" este parte a Componentei de orientare socio-umanistică a programelor de studiu Istorie și Geografie, Istorie și Limba engleză, la învățământul cu frecvență la zi și Programele, Geografie, Istorie la învățământ cu frecvență redusă. Asigură formarea unui orizont larg de cultură universală și națională care i-ar permite viitorului specialist să își asume responsabilități într-o societate liberă și să se adapteze operativ și eficient la modificările produse în societate.</p> <p>Este oferit în regim optional și asigură constituirea traseului individual de formare profesională, în funcție de aspirațiile de dezvoltare profesională și perspectivele de angajare în câmpul muncii; Cursul urmărește formarea competențelor de analiză a diverselor concepții și curente culturologice, limbajelor și modelelor culturale. Cunoștințele acumulate și abilitățile formate vor fi aplicate în predarea temelor de istorie a culturii și civilizației în învățământul preuniversitar.</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
Competențe profesionale generale:						
<ol style="list-style-type: none"> Definirea cadrului conceptual; Specificarea terminologiei și metodelor de cercetare ale domeniului; Identificarea conținutului actelor legislative privind organizarea procesului educațional contemporan; Distingerea diferitelor concepte, clasificări, teorii pedagogice și culturologice; Estimarea diverselor aspecte ale sistemului educațional; Analizarea problemelor de cercetare în domeniul științelor educației, culturologiei; Aprecierea perspectivelor dezvoltării sistemului educațional, ale culturologiei; Crearea condițiilor eficiente de receptare a mesajului de către studenți; Valorificarea cunoștințelor acumulate în activitatea didactică; Construirea demersului de cercetare în domeniu; Evaluarea importanței cunoștințelor profunde pentru obținerea rezultatelor importante în activitatea profesională. 						
Competențe profesionale specifice la program:						
1. Cognitive:						
<ol style="list-style-type: none"> Recunoașterea teoriilor culturologice contemporane, Înțelegerea evenimentelor istorice care au influențat progresul culturii universale și naționale, Recunoașterea principalelor procese care au marcat evoluția culturii naționale, Identificarea rolului personalităților culturale făuritoare de capodopere artistice. 						
2. De aplicare:						
<ol style="list-style-type: none"> Stabilirea legităților generale și speciale în evoluția culturii universale și naționale, Aplicarea tehnicilor de lectură critică relevante în elaborarea proiectelor de grup și individuale la culturologie, 						

3. Proiectarea unui plan de acțiuni în studierea problemelor și situațiilor – problemă în cadrul temelor,
4. Utilizarea conștientă a conceptelor, clasificărilor, teoriilor, modelelor din domeniul culturologiei,
5. Ilustrarea faptelor în baza surselor filofofice și culturologice,
6. Demonstrarea abilităților de formare a conștiinței naționale la discipoli.

3. De analiză și zinteză:

1. Evaluarea diverselor puncte de vedere și opinii față de problemele culturii universale și naționale,
2. Realizarea aprecierilor valorice ale patrimoniului culturii universale și naționale,
3. Analizarea critică a evenimentelor din perspectiva noilor date abodări culturologice,
4. Demonstrarea relației cauză–efect în procesul de cercetare culturologică,
5. Stabilirea raporturilor între evenimente, fapte și procese culturale din variate surse,
6. Utilizarea critică a surselor mass-media în cercetările culturologice.

4. De comunicare:

1. De a comunica în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, inclusiv utilizând tehnologiile informaționale și de comunicații, în diverse contexte socio-culturale și profesionale informațiilecunoștințele din domeniul Culturologiei,
2. A evalua o comunicare științifică în care se conțin noțiuni, idei, legi și teorii culturologice,
3. Împărtășirea experienței de cercetare în domeniul culturologiei,
4. Evidențierea subiectelor controversate de istorie a culturii universale și naționale în manualele școlare,
5. Argumentarea/justificarea propriilor poziții în raport cu anumite realități sociale.

5. De învățare:

1. Dezvoltarea abilităților de explicare/argumentare/predare a diverselor teme și subiecte contradictorii,
2. Elaborarea proiectelor de cercetare științifică utilizând limbile străine,
3. Utilizarea cunoștințele obținute la Culturologie în înțelegerea concepțiilor estetice, modelelor și limbajelor culturale,
4. Cercetarea critică a surselor de studiere a fenomenelor culturii materiale și spirituale.

Finalități de studii

Finalități din domeniul cognitiv

- să definească conceptele de bază ale Culturologiei,
- să prezinte conceptograme, tabele sincronice, liste de noțiuni culturologice,
- să recunoască operele de artă și autorii acestora,
- să relateze conținuturile operelor din literatura universală și națională.
- să ordoneze un algoritm de analiză a unei opere artistice.
- să valideze valoarea unei opere a culturii raportată la impactul social al acesteia.

Finalități din domeniul afectiv

- să conștientizeze necesitatea cunoașterii culturii universale și naționale,
- să manifeste respect și loialitate față de exponenții altor culturi
- să formuleze opinia personală despre o operă din domeniul culturii.
- să evalueze resurse informaționale cu carater culturologic (manuale, articole, portofolii ș.a.),

Finalități din domeniul psihomotor: abilități, deprinderi, iscusințe

- să recunoască creații muzicale din patrimonial universal și național,
- să proiecteze un eseu în baza unei opere artistice

Precondiții

Studentii trebuie să dețină cunoștințe temeinice din istoria universală și națională,

Să știe să utilizeze corect conținuturile din diverse surse informaționale.
Conținutul unităților de curs
<p>Conținutulul temelor:</p> <p>Unitatea de curs 1. Obiectul de studiu al Culturologiei. Definiția, structura și funcțiile culturii</p> <p>Unități de curs 2. Evoluția conceptului cultură din antichitate până în epoca modernă.</p> <p>Unități de curs 3. Școli și orientări culturologice în secolul XX.</p> <p>Unități de curs 4. Concepții culturologice în filosofia românească contemporană</p> <p>Unități de curs 5. Concepții privind raportul dintre cultură și civilizație</p> <p>Unități de curs 6. Tipurile istorice ale culturii și specificul periodizării culturii</p> <p>Unități de curs 7. Arta în sistemul culturii spirituale</p> <p>Unități de curs 8. Cultura ca expresie a identității naționale</p> <p>Unități de curs 9. Comunicarea interculturală. Dialogul culturilor.</p> <p>Unități de curs 10. Interacțiunea și influența culturilor</p> <p>Unități de curs 11. Cultura și problemele globale ale umanității</p>
Strategii de evaluare
<p>Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în formă de teste, lucrări de control, efectuarea studiului de caz, eseuri, referate, portofolii, răspunsuri la seminarii etc.</p> <p>(60% din nota finală).</p> <p>- Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral sau scris la examene, sau prin organizarea de teste, lucrări de control etc.</p> <p>(40% din nota finală).</p>
Bibliografie
Obligatorie:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Țârdea B., Noroc L., Politologie. Curs de prelegeri. Chișinău, 2014. 2. Rieffel R. Mass-media și viața politică, 1996. In: CJ Bertrand (coord.). Introducere în presa scrisă și vorbită. Iași: Polirom, 2001. 3. Moraru V. Mass-media vs politica. Chișinău: CEP USM, 2011. 4. Coman C. Sfera publică și imaginea politică. București: C.H. Beck, 2010. 5. Informarea vs manipularea electoratului. coord. V. Dumbraveanu, 2015. 6. Drăgan I. Teorii ale comunicării de masă. Iași: Polirom, 1999. 7. Peru-Balan Aurelia. Managementul PR-ului politic. Vanătoarea de voturi electorale. Chișinău: Cartier, 2014.
Opțională:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Vasilescu A. Democrația și mass-media. In: Sfera Politicii, nr. 112. 2. Bertrand J.-C. Deontologia mijloacelor de comunicare. Traducere de Mihaela Gafițescu, prefață de Miruna 3. Runcan. Iași: Institutul European, 2001. 4. Iliescu Ana-Paul, Socaciu Emanuil-Mihail, Fundamentele gândirii politice moderne. Iași, Polirom, 1999. 5. Baconschi. T. Rolul presei libere și independența în construirea democrației în Europa, 2011. In: Romania literară, nr. 48.

6. Souni, Hassan. Manipularea în negocieri. București: Editura Antet, 1998.
7. Малик Е. Н. Средства массовой информации как институт политической социализации молодежи в современной России. Орёл : ОРАГС, 2009, 168 с.
8. Noroc L., Noroc A. Mass-media, metode de influență versus dreptul la informare și formarea gândirii critice. În: Educația în spiritul valorilor naționale și universale din perspectiva dialogului pedagogic. Chișinău: Garamont, 2020.

Denumirea programului de studii		Istorie (FR)				
Ciclul		I - Licență				
Denumirea cursului		Teoria și metodologia cercetărilor științifice				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Filologie și Istorie / Catedra Istorie și Științe Sociale				
Titular de curs		Sergiu Musteață, prof. univ. dr.				
Cadre didactice implicate						
Aprobat		septembrie 2022				
e-mail		musteata.sergiu@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anu I	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.05.O.024	2	III	V	60	12	48
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Activitatea de cercetare științifică a studenților constituie o parte integră și foarte importantă a procesului de studii. Un rol însemnat în dezvoltarea acestei activități le revine cursurilor opționale, tezelor de an și de licență, practicii pedagogice etc. Cursul respectiv are menirea de a familiariza studenții cu metode și tehnici de investigație științifică și presupune formarea la ei a unei viziuni de ansamblu asupra metodologiei cercetării istorice în general și activității de investigație științifică a studenților în particular.</p>						
Finalități de studii realizate la finele cursului						
<ul style="list-style-type: none"> • Să manifeste o atitudine profesională față de cercetarea științifică și munca intelectuală; • Să explice necesitatea examinării critice a izvoarelor; • Să argumenteze necesitatea utilizării unui principiu sau metode mai indicate în cercetarea istorică; • Să demonstreze deprinderi și capacități de utilizare a metodelor și tehnicilor moderne în cercetarea istorică; • Să exerseze aptitudini de prezentare orală și scrisă a materialelor studiate. 						
Precondiții						
Familiarizarea studenților cu metode și tehnici de muncă intelectuală la seminariile din cadrul cursurilor anterioare.						
Repartizarea orelor la cursul Teoria și metodica cercetării științifice						

Conținutul unităților de curs

- TEMA 1. Legitățile de dezvoltare și formele de organizare a științei în societatea contemporană.
TEMA 2. Obiectul științei istorice și funcțiile ei sociale.
TEMA 3. Suportul metodologic al cercetării istorice.
TEMA 4. Baza izvoristică a cercetării istorice. Laboratoarele de creație ale istoricului.
TEMA 5. Etapele elaborării și structura investigațiilor istorice.
TEMA 6. Metode raționale de lucru cu literatura și izvoarele.
TEMA 7. Activitatea de investigație științifică a studenților.
TEMA 8. Metodologia elaborării tezelor de an și de licență.
TEMA 9. Valorificarea și popularizarea investigațiilor istorice.

Metode și tehnici de predare și învățare

Cursul se va structura în 30 de ore de contact, inclusiv 16 ore sub formă de prelegeri și 14 ore sub formă de seminarii. În cadrul prelegerilor se vor dezbate principalele probleme teoretice ale cursului, iar la seminarii se vor discuta detaliat problemele ce țin nemijlocit de activitatea de investigație științifică a studenților.

Strategii de evaluare

Evaluarea studenților va fi formată din 2 componente: 1) Lucrul în cadrul seminariilor - 60 % (prezentarea comunicărilor și referatelor, participarea activă la discuții, evaluarea curentă în scris sub formă de teste etc.) și 2) Evaluarea finală în formă de examen oral – 40%.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Benga, Daniel, Metodologia studiului și cercetării științifice în teologie. București, 2003.
2. Cozma Valeria, Inițiere în metodologia cercetării științifice. Teza de curs la istorie, Chișinău, 2008.
3. Ferréol, G., Flageul, N., Metode și tehnici de exprimare scrisă și orală, București, Polirom, 2007.
4. Rad, Ilie, Cum se scrie un text științific, București, Polirom, 2008.
5. Umberto Eco, Cum se face o teză de licență, București, 2000.
6. Zub, Al., Discurs istoric și tranziție, Iași, 1998.
7. Том, Джон, Стремление к истине. Как овладеть мастерством историка, Москва, 2000.

Opțională

1. Havârneanu, Cornel, Metodologia cercetării în științele sociale. Iași: Editura „Erota”, 2000.
2. Lucas, Christopher J., and John W. Murry, Jr., New Faculty. A practical guide for academic beginners. New York: Palgrave, 2002.
3. Mihai, Nicolae, Introducere în filosofia și metodologia științei, Chișinău, 1996.
4. Topolski, Jerzy, Metodologia istoriei. - București, 1987.
5. Țapoc, Vasile, Capcelea Valeriu. Cercetarea științifică, Chișinău, 2008.
6. Țapoc, Vasile, Toma, Melentina. Disertația științifică, Iași, 2001.
7. Zaiț, Dumitru, Elemente de metodologia cercetării. Ghid practic de elaborare a lucrărilor de licență, Iași, 1997.

Denumirea programului de studii		Istorie (FR)				
Ciclul		I, Licență				
Denumirea cursului		ISTORIE MODERNĂ UNIVERSALĂ P. I				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Facultatea de Filologie și Istorie Catedra de Istorie și Științe Sociale				
Titular de curs		Lucia Sava, dr., conf. univ. Aurelii Tverdohleb, asistent univ.				
Cadre didactice implicate						
e-mail		luciasmd@yahoo.com aureliitverdohleb@gmail.com				
Aprobat		septembrie 2022				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	An	Semestru	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
S.05.O.025	5	III	V	150	30	120
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Epoca modernă s-a impus ca perioadă distinctă în istoria umanității prin transformările complexe înregistrate în toate domeniile societății. Economia modernă se dezvoltă în baza liberei concurențe; ea devine o economie monetară, de schimb. Proprietatea, care în evul mediu era izvorul privilegiilor, în epoca modernă dă naștere obligațiilor. Monarhiile despotice sunt înlocuite cu state constituționale naționale; este fundamentat, prin constituție, principiul separării puterilor în stat; supușii seniorilor și ai monarhului se transformă în cetățeni cu drepturi depline. Cultura și ideologia epocii moderne se bazează pe valori umane, pe rațiune și toleranță. În societate se afirmă o mentalitate nouă, opusă celei medievale. Aceste transformări complexe ale Europei se regăsesc în conținutul programei disciplinei.</p> <p>Cursul de <i>Istoria modernă universală</i> este alcătuit din trei părți distincte.</p> <p>Partea I. <i>Istoria modernă a Europei de Vest și Americii</i> își propune să contribuie la aprofundarea pregătirii istoricului în domeniul de specialitate, prin adăugarea de informații din literatura de specialitate, prin reținerea interpretărilor din cercetarea științifică recentă, prin decantarea semnificațiilor și evidențierea consecințelor în timp, referitoare la problematica complexă de istorie modernă națională, balcanică, sud-est europeană, vest europeană și universală.</p> <p>În parcurgerea graduală și stadială a acestei problematice complexe, disciplina își propune realizarea acurateței științifice în însușirea noțiunilor, conceptelor și categoriilor istorice și încadrarea lor într-un sistem logic și coerent; parcurgerea cursurilor într-o viziune nouă, structuralistă, cât și o integrare armonioasă a istoriei noastre în contextul universal; sublinierea cauzalității evenimentelor și faptelor istorice, punerea accentului pe latura interpretativă, corelarea pluridisciplinară pentru a accede la adevărul istoric; formarea deprinderilor necesare prezentării științifice a obiectivelor istorice, a studierii literaturii de specialitate, a surselor istorice etc.</p> <p>Partea a II-a. <i>Istoria modernă a Europei de Est</i> este axată pe problemele economice, sociale și politice din cadrul istoriei Imperiului Rus, începând de la perioada lui Petru cel Mare și până la Revoluția din 1917. Vom studia reformele lui Petru I și moștenirea acestora, formarea și funcționarea Imperiului Rus și a societății ruse pe parcursul secolelor XVIII și XIX, precum și problemele și tensiunile care au subminat treptat Vechiul Regim, ducând, în ultimă instanță, la prăbușirea acestuia, în februarie 1917. Problemele centrale discutate în cadrul cursului vor include natura și esența statalității ruse în perioada modernă, relația dintre guvern / puterea centrală și societate, politicile imperiale și coloniale ale Imperiului Rus, eforturile de modernizare a acestei țări extrem de vaste, predominant agrare și rurale, șerbia ca instituție socială, gândirea politică rusă, cristalizată în proiecte ambițioase de transformare social-politică și ideologică, tendințele reformatoare din perioada domniei</p>						

lui Alexandru II și mișcarea revoluționară, precum și inteligența ca fenomen social și cultural. Cursul se va încheia cu examinarea Primului Război Mondial și a Revoluției din Februarie, care au marcat criza finală și prăbușirea Rusiei imperiale. Se va accentua, în special, natura imperială a statului rus și rolul autocrației în consolidarea acesteia, iar în perioada finală – cauzele crizei regimului imperial. Cunoașterea acestor probleme contribuie, în mod esențial, la înțelegerea profundă a evoluției ulterioare a spațiului rus / sovietic în perioada contemporană.

Partea a III-a. Istoria modernă a Țărilor Asiei și Africii abordează monogenitatea dezvoltării statelor în această perioadă a istoriei. Începutul istoriei moderne a stabilitățile Asiei și Africii în perioada feudalismului dezvoltat. Pentru aceste state este caracteristică perioada de criză a structurilor feudale, procese de simplificare. Catalizarea obiectivelor tinerilor state capitaliste: de a supune și subjugă aceste teritorii. În perioada istoriei moderne toate statele Asiei și Africii (cu excepția Japoniei) se vor transforma în colonii și semicolonii. Evoluția acestor state va primi niște forme schimonosite deoarece se înfăptuia sub dictatul metropolelor. În același timp putem evidenția și anumite laturi comune, în cazul când sistemul colonial a încadrat state Asiei și Africii în sistemul economic mondial capitalist de gospodărire. În acest caz statele Asiei și Africii, alături de cele occidentale devin subiecte pe pieții economice mondiale. Sfârșitul perioadei istoriei moderne pentru statele Asiei și Africii este un început de stabilire a relațiilor capitaliste. Apariția și stabilirea noilor relații de producție au fost semnalate prin revoluțiile burgheze de la începutul secolului al XX-lea: China, Iran, Turcia etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- determinarea obiectului, parametrilor spațiali și temporali ai disciplinei;
- cunoașterea contextului intern și extern al evoluției statelor din Europa de Vest, SUA, Europa de Est, din Africa și Asia în perioada modernă;
- interpretarea evoluției principalelor concepte ale elitelor politice în perioada modernă;
- explicarea ideilor politice, sociale, culturale și religioase caracteristice perioadei;

La nivel de aplicare:

- stabilirea legăturilor cauzale dintre fapte, evenimente și complexitatea factorilor care au determinat evoluția procesului de modernizare a continentului european;
- compararea modelelor de diplomatie europeană și să evidențiez spațiile în care acestea au fost receptate;
- clasificarea principalelor tipuri de documente ale studierii istoriei moderne și să le valorifice în spirit critic;
- aplicarea unor metode eficiente în formarea unei culturi de specialitate;
- determinarea nivelului de interacțiune între societățile occidentale și orientale în perioada istoriei moderne.

La nivel de integrare:

- estimarea raporturilor de continuitate și discontinuitate în *Istoria modernă a Europei și Americii*;
- aprecierea valorică a rolului și locului Europei în contextul modernizării umanității;
- manifestarea atitudinii proprii față de evenimentele și procesele istorice și să încadreze spațiul românesc în contextul european;

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului de *Istoria modernă universală*, studenții vor putea:

- să identifice conceptele fundamentale ale modernității;
- să interpreteze din diverse perspective textele istorice și faptele istorice din istoria modernă a Europei;
- să realizeze o apreciere argumentată a evenimentelor istorice din epoca modernă studiate în cadrul cursului;
- să compare și determine specificul evoluției societății din Europa de Est în raport cu Occidentul;
- să identifice, explice impactul fenomenelor epocii moderne asupra societății contemporane;
- să analizeze critic politica de subjugare a țărilor Asiei și Africii și urmările ei asupra istoriei acestor state ;

- să aplice cunoștințele generale și de specialitate în procesul activităților instructiv-educative;

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul orelor teoretice urmăresc să contribuie la formarea competențelor cu caracter cognitiv din domeniul de formare, insistându-se pe caracterul interactiv al prelegerilor. Totodată, demersul strategic în cadrul seminariilor va urmări învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe. Pentru a atinge aceste obiective, structura orelor practice va fi foarte variată și va include: discutarea unor subiecte controversate, analiza de documente, dezbaterile unor studii și lucrări științifice reprezentative ș.a.

Bibliografie de referință (opțională):

1. Lucrări generale, sinteze, istoria civilizațiilor:

Jean Carpentier, François Lebrun (coord.), Istoria Europei, B., Humanitas, 1997.

Serge Berstein, Pierre Milza, Istoria Europei, Iași, Institutul European, 1998 (ed. a II-a), vol. III-IV.

Jean-Michel Gaillard, Anthony Rowley, Istoria continentului european. De la 1850 până la sfârșitul secolului al XX-lea, B., 2001.

Camil Mureșanu, Europa modernă. De la Renaștere la sfârșitul de mileniu, Cluj-Napoca, 1997.

John R. Barber, Istoria Europei moderne, B., 1998.

Fernand Braudel, Gramatica civilizațiilor, vol. I-II, B., 1994.

Roland Mousnier, Monarhia absolută în Europa din secolul al V-lea până în zilele noastre, B., 2000.

Pierre Chaunu, Civilizația Europei clasice, vol. I-III, B., 1989.

Idem, Civilizația Europei în Secolul Luminilor, vol. I-II, B., 1986.

Walter Oppenheim, Europa șidespoțiiluminați, B., 1998.

Eric J. Hobsbawm, Era Revoluției. 1789-1848, Chișinău-Buc., Cartier-Codex 2000, 2002.

Idem, Era Capitalului. 1848-1875, Chișinău-Buc., Cartier-Codex 2000, 2002.

Idem, Era Imperiului. 1875-1914, Chișinău-Buc., Cartier-Codex 2000, 2002.

P. Milza, S. Berstein (sub red.), Istoria secolului XX (1900-1945). Sfârșitul „lumii europene”, B., 1998, vol. I

Henry Kissinger, Diplomația, ed. a II-a, B., 2002.

Pierre Renouvin, Primul Război Mondial, B., 2001.

VyvyenBrendon, Primul Război Mondial. 1914-1918, B., 2003.

Charles Tilly, Revoluțiile europene (1492-1992), Iași, Polirom, 2002.

2. Țări, popoare, regiuni:

- Marea Britanie

George M. Trevelyan, Istoria ilustrată a Angliei, Buc., Ed. Științifică, 1975, p. 432-820.

André Maurois, Istoria Angliei, Buc., Ed. Orizonturi, 1996 (ediția I: Buc., Ed. Politică, 1970).

Camil Mureșanu, Alexandru Vianu, Robert Păiușan, Downing Street 10, Cluj-Napoca, 1984.

Angela Anderson, Războaiele civile. 1640-1649, Buc., ALL, 2002.

Camil Mureșanu, Revoluția burgheză din Anglia, Buc., Ed. Științifică, 1964.

Idem, Imperiul britanic. Scurtă istorie, Buc., Ed. Științifică, 1967.

Frank McDonough, Imperiul Britanic, 1815-1914, Buc., ALL, 1998.

- Franța

Jean Carpentier, François Lebrun (coord.), Istoria Franței, Iași, Institutul European, 2001.

Jacques Madaule, Istoria Franței, Buc., 1973, vol. I, p. 342-380, vol. II, vol. III, p. 5-119.

Richard Wilkinson, Franțași cardinalii. 1610-1661, Buc., ALL, 1999.

Idem, Ludovic al XIV-lea, Franțași Europa. 1661-1715, Buc., ALL, 1999.

Philippe Séguin, Ludovic Napoleon cel Mare, Buc., 1994.

Alexandru Vianu, Camil Mureșan, Robert Păiușan, Simona Nistor, Președinții Franței, Ed. Universalia — Dialog, Craiova, 1991.

GeoffreyEllis, Imperiul lui Napoleon, Buc., 2008.

- Spațiul german și austriac

- Jean Bérenger, Istoria Imperiului Habsburgilor. 1273-1918, Buc., 2000.
Erich Zöllner, Istoria Austriei, vol. I-II, Buc., Ed. Enciclopedică, 1997.
A.J.P. Taylor, Monarhia Habsburgică. 1809-1918. O istorie a Imperiului Austriac și a Austro-Ungariei, Buc., ALL, 2000.
Nick Pelling, Imperiul Habsburgic. 1815-1918, Buc., ALL, 2002.
Jacques Droz, Istoria Germaniei, Buc., Corint, 2000.
Jacques Le Rider, Mitteleuropa, Iași, Polirom, 1997.
Walter Oppenheim, Habsburgii și Hohenzollernii. 1713-1786, Buc., ALL, 1995.
Andrina Stiles, Unificarea Germaniei, 1815-1890, Buc., ALL, 1998.
Geoff Layton, De la Bismarck la Hitler: Germania, 1890-1933, Buc., ALL, 2002.
William Manchester, Armele lui Krupp, Buc., Ed. Politică, 1973.
Brigitte Hamann, Viena lui Hitler. Anii de ucenicie ai unui dictator, Buc., Ed. Vivaldi, 2000.

- Alte state europene

- Martyn Rady, De la revoltă la independență. Țările de Jos, 1550-1650, Buc., ALL, 2001.
Jean-Jacques Bouquet, Istoria Elveției, Buc., Corint, 2001.
Giuliano Procacci, Istoria italienilor, Buc., Ed. Politică, 1975.
Francesco Traniello, Gianni Sofri, Il Risorgimento. Scurtă istorie, Cluj-Napoca, Dacia, 2002.
Andrina Stiles, Unificarea Italiei. 1815-1870, Buc., ALL, 1995.
Mark Robson, Italia: liberalism și fascism. 1870-1945, Buc., ALL, 1997.
Pierre Vilar, Istoria Spaniei, Buc., Corint, 2000.
Jill Kilsby, Spania: mărire și decădere, 1474-1643, Buc., ALL, 1998.
Ion Hurdubețiu, Istoria Suediei, Buc., Ed. Științifică și Enciclopedică, 1985.
Andrina Stiles, Suedia și zona baltică, 1523-1721, Buc., ALL, 2001.

- Rusia

- Geoffrey Hosking, Rusia. Popor și imperiu 1552-1917, Iași, Polirom, 2001.
Russell Sherman, Rusia, 1815-1881, Buc., BIC ALL, 2001.
Michael Lynch, Reacțiune și revoluție: Rusia 1881-1924, Buc., ALL, 2000.
Martyn Rady, Țării, Rusia, Polonia și Ucraina, Buc., ALL, 2002.
Richard Pipes, Scurtă istorie a revoluției ruse, Buc., Humanitas, 1998.
Hélène Carrère d'Encausse, Blestemul rușilor. Eseu despre asasinatul politic, Iași, Polirom, 2000.
Henri Troyat, Petru cel Mare, Buc., Humanitas, 1994.
Idem, Viața de fiecare zi din Rusia ultimului țar, Buc., Humanitas, 1993.
Marchizul de Custine, Scrisori din Rusia. Rusia în 1839, Buc., Humanitas, 1993.

- Europa de Est, Imperiul Otoman, Peninsula Balcanică

- Philip Longworth, Crearea Europei de Est, Buc., Ed. "Curtea Veche", 2002, p. 120-216
Francis Dvornik, Slavii în istoria și civilizația europeană, Buc., ALL, 2001.
Piotr S. Wandycz, Prețullibertății. O istorie a Europei Central-Răsăritene din Evul Mediu până în prezent, Buc., ALL, 1998.
Nicolae Ciachir, Istoria modernă a Poloniei (1795-1918), Buc., 1987.
András Gergely, Istoria Ungariei, Buc.-Cluj, Kriterion, 2000.
Paul Lendvai, Ungurii. Timp de un mileniu învingători în înfrângeri, Buc., Humanitas, 2001.
Robert Mantran (coord.), Istoria Imperiului Otoman, Buc., BIC ALL, 2001.
Mustafa Ali Mehmed, Istoria turcilor, Buc., Ed. Științifică și Enciclopedică, 1976.
Andrina Stiles, Imperiul Otoman, 1450-1700, Buc., ALL, 1998.
Idem, Rusia, Polonia și Imperiul Otoman, 1725-1800, Buc., ALL, 2001.
Stevan K. Pavlowitch, Istoria Balcanilor. 1804-1945, Iași, Polirom, 2002.
Barbara Jelavich, Istoria Balcanilor, I-II, Iași, Institutul European, 2000.
Charles & Barbara Jelavich, Formarea statelor naționale balcanice. 1804-1920, Cluj, 1999.

Veselin Trajkov, Curențe ideologice și programe din mișcările de eliberare națională din Balcani până în anul 1878, Buc., Ed. Științifică și Enciclopedică, 1986.

Ivan Ilcev, Are dreptate sau nu, e patria mea. Propaganda în politica externă a țărilor balcanice (1821-1923), Buc., Ed. "Curtea Veche", 2002.

Nicolae Ciachir, Istoria modernă a Serbiei, Buc., 1974.

Gheorghe Zbucă, Istoria Iugoslaviei, Buc., Corint, 2001.

Plamen Plavov, Iordan Ianev, Daniel Cain, Istoria Bulgariei, Buc., Corint, 2002.

Constantin Velichi, Curs de istoria modernă a Bulgariei, Buc., 1974.

Kopi Kyçyku, Istoria Albaniei, Buc., Corint, 2002.

- Statele Unite ale Americii și Canada

Alexis de Tocqueville, Despre democrație în America, vol. I-II, Buc., Humanitas, 1995.

George Brown Tindall, David E. Shi, America: o istorie narativă, vol. I-III, Buc., Ed. Enciclopedică, 1996.

Scurtă istorie a Statelor Unite ale Americii, ed. a II-a, Buc., Silex, 1995.

René Remond, Istoria Statelor Unite ale Americii, Buc., Corint, 1999.

Allan Nevins, Henry Steele Commager, Istoria Statelor Unite, Buc., Cartea Românească, 1996.

Camil Mureșanu, Alexandru Vianu, Președinte la Casa Albă, Buc., Ed. Politică, 1974.

Corneliu Nicolescu, America: de la descoperire la războiul de secesiune, Cluj, Dacia, 1998.

Leon Lemonnier, Războiul de Secesiune, Buc., Ed. Universul, 1997.

Henry Steele Commager, Spiritul american, Buc., Ed. Enciclopedică, 1998.

Paul-André Linteau, Istoria Canadei, Buc., Corint, 2000.

- Asia, America Latină, Africa

Vasile Cristian, Istoria Asiei, București, Corint, 2002.

Idem, Asia și America în sec. XVI-XVIII, Iași, Ed. Universității "Al.I. Cuza", 1993.

Jacques Gernet, Lumea chineză, Buc., Meridiane, 1985, vol. II, p. 99-361.

Bai Shouyi (coord.), Scurt tratat de istoria Chinei, Buc., Ed. Enciclopedică, 1997.

C. P. Fitzgerald, Istoria culturală a Chinei, Buc., Humanitas, 1998.

Anne Cheng, Istoria gândirii chineze, Iași, Polirom, 2001.

Kenneth G. Henshall, O istorie a Japoniei. De la epoca de piatră la superputere, Buc., 2002.

Constantin Bușe, Zorin Zamfir, Japonia: un secol de istorie, Buc., Humanitas, 1990.

Constantin Vlad, Japonia: introducere în istorie, cultură și civilizație, Buc., 1998.

Mihai Martiș, De la Bhārata la Gandhi. Civilizație, istorie și cultură indiană, Buc., 1987.

Eduardo Galeano, Memoria focului, Buc., Ed. Politică, 1988.

Constantin Bușe, De la Bolívar la Cardenas, Buc., Ed. Științifică, 1984.

Camil Mureșanu, Simón Bolívar (1783-1830), Buc., Ed. Politică, 1983.

Viorel Sârbu, Revoluția hispano-americană, Buc., Ed. Științifică, 1970.

Hernâni Donato, Scurtă istorie a Braziliei. 1500-1996, Buc., Univers, 2000.

E. Jefferson Murphy, Istoria civilizației africane, vol. I-II, Buc., Minerva, 1981.

Louis C. D. Joos, Scurtă istorie a Africii Negre, Buc., Ed. Politică, 1966.

- Geografia simbolică, reprezentări ale Celuilalt

Larry Wolff, Inventarea Europei de Est. Harta civilizației în Epoca Luminilor, Buc., Humanitas, 2000.

Maria Todorova, Balcanii și balcanismul, Buc., Humanitas, 2000.

Edward W. Said, Orientalism. Concepțiile occidentale despre Orient, Timișoara, Amarcord, 2001.

Simona Corlan-Ioan, Inventarea Africii Negre. Călătorii în imaginarul european al secolului al XIX-lea, Cluj, Dacia, 2001.

Vesna Goldsworthy, Inventarea Ruritaniei, Imperialismul imaginației, Buc., Ed. "Curtea Veche", 2002.

3. Revoluția Franceză și perioada napoleoniană:

Alexis de Tocqueville, Vechiul Regim și Revoluția, Buc., Nemira, 2000.

Edmund Burke, Reflecții asupra Revoluției din Franța, Buc., Nemira, 2000.
François Furet, Reflecții asupra Revoluției Franceze, Buc., Humanitas, 1992.
Idem, Revoluția în dezbateri, Iași, Polirom, 2000.
Duncan Townson, Franța în revoluție, Buc., ALL, 2000.
BronislawBaczko, Ieșirea din Teroare. Termidor șiRevoluția, Buc., Humanitas, 1993.
Jean Tulard, Napoleon, Buc., Compania, 2000.
AndrinaStiles, Napoleon, Franțași Europa, Buc., ALL, 1995.
André Castelot, Napoleon Bonaparte, vol. I-II, Buc., Ed. Politică, 1970.
Pieter Geyl, Napoleon pro și contra, Buc., Ed. Științifică, 1968.

4. Istorie economică și socială:

Fernand Braudel, Structurile cotidianului: posibilul și imposibilul, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1984
Idem, Jocurile schimbului, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1985.
Idem, Timpul lumii, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1989.
Immanuel Wallerstein, Sistemul mondial modern: mercantilism și consolidarea economiei mondiale europene (1600-1750), vol. I-IV, Buc., Meridiane, 1993.
Eric R. Wolf, Europa și populațiile fără istorie, Chișinău, Ed. Arc, 2001.
Michel Beaud, Istoria capitalismului. De la 1500 până în 2000, Buc.-Chișinău, Cartier, 2001.
Robert L. Heilbroner, Filozofii lucrurilor pământești. Viețile, epocile și ideile marilor economiști, Buc., Humanitas, 1994.

5. Istorie intelectuală, a ideologiilor și a ideilor politice:

- Istoria ideilor, istorie intelectuală și culturală

Michel Foucault, Cuvinteleși lucrurile. O arheologie a științelor umane, Buc., Univers, 1996.
Idem, Istoria nebuniei în epoca clasică, Buc., Humanitas, 1996.
Idem, A supraveghea și a pedepsi. Nașterea închisorii, Buc., Humanitas, 1997.
Idem, Nașterea clinicii, Buc., Ed. Științifică, 1998.
Idem, Arheologia cunoașterii, Buc., Univers, 1999.
Idem, "Trebuie să apărăm societatea". Cursuri rostite la Collège de France (1975-1976), Buc., 2000.
Alexandre Koyré, De la lumea închisă la universul infinit, Buc., Humanitas, 1997.
Amos Funkenstein, Teologieși imaginația științifică. Din Evul Mediu până în secolul al XVII-lea, Buc., Humanitas, 1998.
Roger Chartier, Lecturi și cititori în Franța Vechiului Regim, Buc., Meridiane, 1997.
Paul Hazard, Criza conștiinței europene, Buc., Univers, 1972.
Idem, Gândirea europeană în secolul al XVIII-lea, Buc., Univers, 1981.
Jean Starobinski, 1789. Emblemele rațiunii, Buc., Meridiane, 1990.
Lewis Perry, Viața intelectuală în America. O istorie, Cluj, Dacia, 1995.
Alain Besançon, Originile intelectuale ale leninismului, Buc., Humanitas, 1993.

- Istoria gândirii politice: bibliografie

Terence Ball, Richard Dagger, Ideologii politice și idealul democratic, Iași, Polirom, 2000.
ÉvelynePisier (coord.), Istoria ideilor politice, Timișoara, Amarcord, 2000.
Pierre Manent, Istoria intelectuală a liberalismului: zece lecții, Buc., Humanitas, 1992.
Raymond Trousson, Istoria gândirii libere. De la origini până în 1789, Iași, Polirom, 1997.

- Istoria gândirii politice: instrumente de lucru și texte

David Miller (coord.), Enciclopedia Blackwell a gândirii politice, Buc., Humanitas, 2000.
Adrian-Paul Iliescu, Emanuel-Mihail Socaciu (coord.), Fundamentele gândirii politice moderne. Anthologie comentată, Iași, Polirom, 1999.
John Locke, Al doilea tratat despre cărmuire. Scrisoare despre toleranță, Buc., Nemira, 1999.
Benjamin Constant, Despre libertate la antici și la moderni, Iași, Institutul European, 1996.

John Stuart Mill, Despre libertate, Buc., Humanitas, 1994.
Lord Acton, Despre libertate, Iași, Institutul European, 2000.
George Ene, Filosofia politică a lui John Stuart Mill, Iași, Polirom, 2000.
Olivier Nay, Istoria ideilor politice, Iași, Polirom, 2008.
Leon P. Baradat, Ideologiile politice. Origini și impact, Iași, Polirom, 2012.

- Cultura vieneză la 1900

Jacques Le Rider, Modernitatea vieneză și crizele identității, Iași, Ed. Universității "Al. I. Cuza", 1995.
Carl E. Schorske, Viena fin-de-siècle. Politică și cultură, Iași, Polirom, 1998.
Michael Pollak, Viena 1900. O identitate rănită, Iași, Polirom, 1998.
Allan Janik, Stephen Toulmin, Viena lui Wittgenstein, Buc., Humanitas, 1998.
William M. Johnston, Spiritul Vienei. O istorie intelectuală și socială. 1848-1938, Iași, Polirom, 2000.

6. Istoria naționalismului:

Lucian Boia, Două secole de mitologie națională, Buc., Humanitas, 1999.
Urs Altermatt, Previziunile de la Sarajevo. Etnonaționalismul în Europa, Iași, Polirom, 2000.
Eric J. Hobsbawm, Națiunișinaționalism din 1780 până în prezent. Program, mit, realitate, Chișinău, Ed. Arc, 1997.
Ernest Gellner, Națiunișinaționalism, Buc., Antet, CEU, 1997.
Benedict Anderson, Comunități imaginate, Buc., Interval, 2001.
Anne-Marie Thiesse, Crearea identităților naționale în Europa. Secolele XVIII-XX, Iași, Polirom, 2000.
Guy Hermet, Istoria națiunilor și a naționalismului în Europa, Iași, Institutul European, 1997.
Serge Cordellier, Élisabeth Poisson (coord.), Națiunișinaționalisme, Buc., Corint, 2002.
Maurizio Viroli, Din dragoste de patrie. Eșeu despre patriotism și naționalism, Buc., Humanitas, 2002.
Tzvetan Todorov, Noi și ceilalți. Despre diversitate, Iași, Institutul European, 1999.
Alain Finkielkraut, Înfângerea gândirii, Buc., Humanitas, 1992.

7. Istoria vieții private, a mentalităților și a sexualității:

Philippe Ariès, Georges Duby (coord.), Istoria vieții private, vol. V-VI: De la Renaștere la Epoca Luminilor ; vol. VII-VIII: De la Revoluția franceză la primul război mondial, Buc., Meridiane, 1995-1997.
Norbert Elias, Procesul civilizației. Cercetări sociogenetice și psihogenetice, I-II, Iași, Polirom, 2002.
Robert Darnton, Marele masacru al pisicii și alte episoade din istoria culturală a Franței, Iași, Polirom, 2000.
Rosario Villari (coord.), Omul baroc, Iași, Polirom, 2000.
Michele Vovelle (coord.), Omul Luminilor, Iași, Polirom, 2000.
François Furet (coord.), Omul romantic, Iași, Polirom, 2000.
Ute Frevert, Heinz-Gerhard Haupt, Omul secolului al XIX-lea, Iași, Polirom, 2002.
Philippe Ariès, Omul în fațamorții, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1996.
Georges Minois, Istoria sinuciderii. Societatea occidentală în fațamorții voluntare, Buc., Humanitas, 2002.
Robert Muchembled (coord.), Magia și vrăjitoria în Europa din Evul Mediu până astăzi, Buc., Humanitas, 1997.
Gisela Bock, Femeia în istoria Europei. Din Evul Mediu până în zilele noastre, Iași, Polirom, 2002.
Michel Foucault, Istoria sexualității, Timișoara, Editura de Vest, 1995.
Thomas Laqueur, Corpul și sexul de la greci la Freud, Buc., Humanitas, 1998.
Georges Vigarello, Istoria violului. Secolele XVI-XX, Timișoara, Amarcord, 1998.
Philippe Ariès et al., (cu o introducere de Georges Duby), Amor și sexualitate în Occident, Buc., Ed. Artemis, 1994.

8. Culegeri de texte, atlase, instrumente de lucru:

Bogdan Murgescu (coord.), Istoria lumii în texte. De la începuturi până în zilele noastre, Buc., Teora, 1999, p. 153-264.

Camil Mureșanu (coord.), Culegere de texte pentru istoria universală. Epoca modernă, vol. I-II, Buc., Editura Didactică și Pedagogică, 1973-1975.

Eugeniu Certan (coord.), Valeria Cozma, Stelian Culea, Istoria universală modernă (1640-1850).Crestomație, Chișinău, Prut Internațional, 2000.

Mircea Popa, Lucia Popa (ed.), Primul Război Mondial. 1914-1918. Texte și documente, Buc., 1981.

Jérôme Hélie, Mic atlas istoric al Timpurilor moderne, Iași, Polirom, 2001.

Marc Nouschi, Mic atlas istoric al secolului XX, Iași, Polirom, 2002.

Ștefan Pascu (coord.), Atlas istoric, Buc. Ed. Didactică și Pedagogică, 1971.

Vasile Pascu, Atlas istoric didactic comentat și ilustrat, ed. a II-a, Buc., Clío Nova, 1998.

Iancu Moșu, Atlas istoric școlar , Buc., Corint, 1998.

Marcel D. Popa, Horia C. Matei, Mică enciclopedie de istorie universală, Buc., Ed. Politică, 1988.

Horia C. Matei, Statele lumii: mică enciclopedie de istorie, Buc., Ed. Meronia, 1999.

Florența Sădeanu, Dicționar de pronunțare. Nume proprii străine, Buc., Ed. Enciclopedică Română, 1973.

Obligatorie: Europa de Est

1. Certan, E. Cozma V. Cristian. ș.a. Istoria modernă a Europei și Americii. Vol. II. Chișinău: Prut Internațional, 2000.
2. Lynch Michael. Reacțiune și revoluție: Rusia 1881 – 1924. Traducerea: Emilia Stere. București: BIC ALL, 2000, 208 p. Capit. I-IV.
3. Hosking, Geoffrey. Rusia: Popor și imperiu, 1552 – 1917. Traducere de Dana Crăciun, Hortensia Pârlog și Maria Teleagă. Iași: Polirom, 2001.
4. Russell, Sherman. Rusia, 1815-1881. Traducere de Radu Paraschivescu. București: Editura BIC ALL, 2001.
5. Верт, Пол В., П. С. Кабытов, А. И. Миллер (сост.). Российская империя в зарубежной историографии. Работы последних лет. Москва: Новое Издательство, 2005.
6. История России с начала XVIII – до конца XIX века. Москва, 1966.
7. Каррерд'Анкосс, Элен. Евразийская империя: История Российской Империи с 1552 года до наших дней. Москва: Росспэн, 2007.
8. Ливен, Доминик. Российская империя и её враги с XVI века до наших дней. Москва: Издательство «Европа», 2007.
9. Мадариага, Исабель де. Россия в эпоху Екатерины Великой. Москва: Новое Литературное Обозрение, 2002.
10. Фёдоров В.А. История России, 1661-1917. Москва, «Высшая школа», 2001.

Opțională: Europa de Est

1. The Cambridge History of Russia. Volume 2. Imperial Russia, 1689-1917. Edited by Dominic Lieven. Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
2. The Cambridge History of Russia. Volume 3. The Twentieth Century. Edited by Ronald Grigor Suny. Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
3. Ciachir, Nicolae. Diplomația europeană în epoca modernă. - București, 1984.
4. Istoria URSS în secolul XIX – începutul secolului XX. - Chișinău, 1989.
5. Riasanovsky, Nicholas V. O istorie a Rusiei. Traducere de Areta Voroniuc; Ediție îngrijită, note și postfață de Mihai Cojocariu. Iași: Institutul European, 2001.
6. Istoria universală modernă (1640-1850). Crestomație. Alcătuitori: E. Certan (coordonator), V. Cozma, S. Culea. - Chișinău : Prut Internațional, 2000.
7. Marchizul de Custine. Scrisorid în Rusia. Rusia în 1839. Chișinău, 1992.

8. Абалихин, Б., Дунаевский, В. 1812 год на перекрестках мнений советских историков 1917-1987. Москва, 1990.
9. Аврех А. Царизм накануне свержения.-Москва, 1989.
10. Восстание 1863г. в Литве и Белоруссии. Материалы и документы, Москва, 1965.
11. Восточный вопрос во внешней политике России. Конец XVIII – начало XX века. Отв. ред. Н.С. Киняпина. – Москва, 1978.
12. Выскочков, Л.В. Николай I. М.: Мол. Гвардия, 2003.
13. Демин, В.А. Государственная дума в России (1906-1917). Механизм функционирования. М., 1996.
14. Дружинин, Н. Русская деревня на переломе 1861-1880 гг. Москва. 1978.
15. Ерошкин, Н.П. История государственных учреждений дореволюционной России. Москва, 1983.
16. Зайончковский, П. А. Отмена крепостного права в России. Москва, 1968.
17. Зырянов П. История России XIX век. Москва, 1994.
18. История политических партий в России. М, 1994.
19. Каменский, Александр Б. Российская империя в XVIII веке: традиции и модернизация. Москва: Новое Литературное Обозрение, 1999.
20. Киняпина Н. Внешняя политика России в первой половине XIX в. Москва, 1963.
21. Косик В. Русская политика в Болгарии 1879-1886. Москва 1991.
22. Кюстин, А. de Николаевская Россия. La Russie en 1839. / Перевод с фр. М.: Политиздат, 1990.
23. Литвак, Б. Переворот 1861 года в России: почему не реализовалось реформаторская альтернатива. Москва, 1991.
24. Миллер, А.И. Империя Романовых и национализм: Эссе по методологии исторического исследования. Москва: Новое Литературное Обозрение, 2009.
25. Миронов, Б. Н. Социальная история России периода империи (XVIII – начало XX века). Генезис личности, демократической семьи, гражданского общества и правового государства. В 2-х томах. Санкт-Петербург: «Дмитрий Буланин», 2003.
26. Рынзюнский П. Утверждение капитализма в России 1850-1880. М., 1978.
27. Соловьева А. Промышленная революция в России в XIX веке. М., 1990.
28. Тарновский К. Социально-экономическая история России. Начало XX века. Москва, 1990.
29. Троицкий Н. Россия в XIX веке. Курс лекций. Москва, 1997.
30. Уортман, Ричард С. Сценарии власти: Мифы и церемонии русской монархии. В 2 т. Т.1: От Петра Великого до смерти Николая I / Пер. с англ С.В. Житомирской. – М.: ОГИ, 2004.
31. Чибиряев, С.А. Великий русский реформатор. Жизнь, деятельность, политические взгляды М. М. Сперанского. М., 1989.
32. Чулков, Г. И. Императоры России. Психологические портреты. М. : Слово, 2003. 384 с.
33. Эткинд, Александр. Внутренняя колонизация: Имперский опыт России. Москва: Новое Литературное Обозрение, 2013.

Obligatorie: Istoria modernă a Asiei și Africii

1. Cristian, V., Istoria Asiei. București, 2002;
2. Elisseff, D., Istoria Chinei. București, f.a.;
3. Elisseff, D., Istoria Japoniei. București, f.a.;
4. Filimon, A., Istoria Africii. Iași, 1999;
5. Mantran R., Istoria Imperiului Otoman. București, 2001;
6. Mitu, S., Istoria Asiei Moderne. București, 2003;
7. Roșulescu, V., Istoria Asiei. Craiova, 2001;
8. История стран Азии и Африки в новое время. Ч. 1. Учебник. Москва, 1989;
9. История стран Азии и Африки в новое время. Ч.2. Учебник. Москва, 1991;
10. История стран Азии и Африки в новое время. Ч. 3. Москва, 2004.

Opțională:

1. Bușe, C., Zamfir, Z., Japonia. Un secol de istorie. 1853-1945. București, 1990;
2. Lombord, D., China imperială. București, 2003;
3. Mehmed Mustafa Ali, Istoria turcilor. București, 1976;

Scurt tratat de istoria Chinei. București, 1997

Denumirea programului de studii				Istoria (FR)		
Ciclul				licență		
Denumirea cursului				Istoria modernă a Românilor (partea I)		
Facultatea/catedra responsabilă de curs				Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra Istoria și Științe Sociale		
Titular de curs				dr, conf. univ. Nicolae Ciubotaru		
Aprobat				Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023		
Cadre didactice implicate				dr, conf. univ. Nicolae Ciubotaru		
e-mail				ciubotaru.nicolae@upsc.md		
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S.05.O.026	5	III	V	120	24	96
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Cursul Istoria modernă a românilor presupune studierea și cercetarea evoluției națiunii române, neamului românesc, încadrată în limitele cronologice – sfârșitul secolului al XVIII-lea – anul 1848/49. Spațiul etnic și geografic constituind Țara Moldovei, Țara Românească, Principatul Transilvaniei, dar și provinciile românești înstrăinate; Bucovina, Basarabia, Dobrogea, și Banat.</p> <p>Necesitatea acestui curs reiese din studierea comparată a tuturor provinciilor istorice românești, caracterul general, dar și particularitățile acestora determinate de condițiile istorice ale evoluției neamului românesc în epoca modernă, în corelație cu civilizațiile occidentale și orientale.</p> <p>Pornind de la izvoarele istorice și contribuțiile istoriografice în cadrul acestui curs se analizează diverse opinii și concepții ale istoricilor, contribuind astfel și la orientarea științifică a studenților asupra cercetării unor pagini istorice mai puțin cunoscute sau chiar neelucidate în știința istorică contemporană.</p> <p>Cursul de Istoria modernă a Românilor reprezintă istoria națională care este totodată nu numai o disciplină a cunoașterii și a cercetării istorice dar și a educației patriotice și ale demnității naționale ale generației tinere pe baza faptelor premergătorilor noștri. Cursul de istorie națională este unul din pilonii de bază a creșterii și progresului istoric unei națiuni și a integrării europene prin trăsături de caracter general, dar și prin diversitate de culturi și civilizații. Aplicațiile elaborate vor avea tangență cu conținuturi din curriculumul școlar la nivel gimnazial și liceal.</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<ul style="list-style-type: none"> ● Competențe de cunoaștere și înțelegere:<ul style="list-style-type: none"> - de căutare, de aplicare și cunoaștere a informației din diferite tipuri de surse referitoare la problematica istoriei moderne a românilor; - a reproduce în formă orală și scrisă inclusiv utilizând mijloace tehnice fapte, evenimente și procese importante din istoria modernă a românilor; ● Competențe de explicare și interpretare:<ul style="list-style-type: none"> - de explicare și interpretare a noțiunilor și conceptelor-cheie ale istoriei moderne a românilor; - de a identifica diverse opinii față de evenimentele și faptele majore ale istoriei moderne a românilor. ● Competențe instrumental-aplicative:<ul style="list-style-type: none"> - de a elabora un portofoliu al cursului cu conținuturi informaționale;						

<ul style="list-style-type: none"> - de a întocmi liste bibliografice tematice; - de a elabora conceptograme, tabele sincronice, liste de noțiuni. ● Competențe de integrare <ul style="list-style-type: none"> - de a proiecta un plan de cercetare al unei teme din istoria modernă a românilor; - de a estima importanța istorică a unor evenimente din istoria modernă a românilor.   ● Competențe atitudinale <ul style="list-style-type: none"> - a valida o abordare obiectivă, critică a faptelor, evenimentelor și personalităților din istoria modernă a românilor - de a educa o atitudine corectă și obiectivă față de propria istorie dar și de respect și toleranță față de istoria altor popoare.
<p>Finalități de studii realizate la finele cursului</p> <ul style="list-style-type: none"> ● să cunoască evenimentele, faptele și personalitățile reprezentative ale istoriei moderne a românilor; ● să determine cauzalitatea fenomenelor istorice, ● să înțeleagă trăsăturile generale și particulare ale istoriei moderne a românilor, ● să explice noțiunile, teoriile principale ale cursului, ● să aplice algoritmi de evaluare și analiză a diferitor categorii de surse la istoria modernă a românilor ● să aplice cunoștințele obținute în realizarea unui proiect de cercetare proprie a unei teme/compartiment din istoria modernă a românilor.
<p>Precondiții</p> <ul style="list-style-type: none"> ● cunoștințe generale despre diferite date, evenimente, personalități, procese din diferite perioade istorice ● abilități de analiză a unui articol științific, monografie ș.a.; ● capacități de analiză a unor evenimente, personalități istorice; ● abilități de utilizare a informației istorice din diverse surse informaționale. ● abilități aplicare a cunoștințelor în cadrul dezbaterilor, în scrierea unor referate, comunicări științifice, elaborarea tezelor de licență prin folosirea lucrărilor monografice și ale publicațiilor științifice
<p>Unități de curs</p> <p>Conținutul desfășurat al cursului pe teme:</p> <p>Tema 1. Introducere.</p> <p>Tema 2. Principatele Române la sfârșitul secolului al XVIII-lea - începutul secolului al XIX-lea.</p> <p>Tema 3. Basarabia sub dominația regimului țarist în prima jumătate a secolului al XIX-lea.</p> <p>Tema 4. Revoluția de la 1821 și mișcarea eteristă în Țările Române.</p> <p>Tema 5. Principatele române în perioada regulamentului organic.</p> <p>Tema 6. Revoluția de la 1848-1849 în Țările Române.</p> <p>Tema 7. Cultura românească în prima jumătate a secolului al XIX-lea.</p>
<p>Metode și tehnici de predare și învățare</p> <p>Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, lucrări practice, proiecte, consultații.</p>
<p>Strategii de evaluare</p> <p>Evaluare realizată prin diverse metode: orale și scrise, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări practice, participarea la discuții, portofolii.</p> <p>Evaluarea curentă se bazează pe, susținerea lucrărilor individuale, participarea la discuții în timpul orelor, prezentări orale a unor teme, chestionare.</p> <p>Lucrarea finală de examen constă în expunerea unor subiecte din istoria modernă care să satisfacă anumite criterii. Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% - nota de la examen, 60% - se formează din: 40% pentru două evaluări curente, 20% constituie punctajul pentru lucrări practice cu harta de contur și axa cronologică, studii de caz, eseuri, referate, răspunsuri individuale la seminare, dezbateri, portofolii, alcătuirea bibliografiilor tematice.</p>

Bibliografie

Obligatorie:

1. Ciachir N., Istoria relațiilor internaționale de la pacea westfalică (1648) până la contemporaneitate (1947), București, 1988.
2. Giurescu C.C. Istoria Românilor, vol. III, București, 2000, 2007.
3. Hitchins K., Români, 1774-1866, București, 1998, 2003.
4. Istoria Românilor, vol. VII, VIII, București, 2003.
5. Maior L., 1848-1849. Români și unguri în revoluție, București, 1998.
6. Platon Gh., Moldova și începuturile revoluției de la 1848, Chișinău, 1993.
7. История народного хозяйства МССР, том I, Кишинев, 1976.
8. Istoria Românilor, Vol. VII, Tom I, București, Editura Enciclopedică, 2003.

Opțională:

1. Apostol S., Protectoratul Rusiei asupra Principatelor Române. 1774-1856, București, 1999.
2. Arbore Z., Basarabia în secolul al XIX-lea, Chișinău, 2001.
3. Boldur Al., Autonomia Basarabiei sub administrație rusă (1811-1828), Chișinău, 1929.
4. Filliti I.C., Principatele Române de la 1828 la 1834. Ocupația țaristă și Regulamentele Organice, București, 1934
5. Georgescu Gr., Istoria culturii române moderne, București, 2009.
6. Regulamentul Organic al Moldovei al Moldovei, Iași, 2004.
7. Texte și documente privind istoria modernă a românilor, vol. I (1774-1866), Târgoviște, 2009
8. Tomuleț V., Basarabia în sistemul economic și politic al Imperiului Rus (1812-1868), Chișinău, 2012
9. Зеленчук В. С., Население Бессарабии и Население Бессарабии и Поднепровья в XIX в. (Этнические и социально-демографические процессы), Кишинев, 1978.
10. Мунтяну М. П., Налоги и повинности крестьян в Бессарабии в первой половине XIX в. В: Ежегодник по аграрной истории Восточной Европы, Кишинев, 1965.

Anul III

semestrul VI

UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	I - Licență

Denumirea cursului	Civilizației europene/Istoria Integrării Europene
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Sava Lucia, conf. univ. Tverdohleb Aureli, asistent universitar
Cadre didactice implicate	
aprobat	Șed. Catedrei, pr. verb. Nr. 1 din 01.09.2023
e-mail	aureliitverdohleb@gmail.com tverdohleb.aureli@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
U.06.O.027	2	III	VI	60	12	48

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Civilizație europeană. Istoria Integrării Europene* este constituit din două componente și se axează pe studierea principalelor aspecte și etape a evoluției civilizației și istoriei integrării europene. Acceptul primordial este pus pe studierea evenimentelor secolului al XX-lea, de la primele proiecte înaintate de „părinții fondatori” și până la semnarea Tratatului de la Maastricht cu continuarea studierii până în ziua de azi. Cursul *Civilizație europeană. Istoria Integrării Europene* are un caracter preponderent istoric, evident presupune utilizarea fragmentară sau integrală a unui sau mai multe Documente în studierea temelor. Menit să marcheze laturile pozitive ale proceselor de integrare, în cadrul temelor propuse sunt analizate contradicțiile, dificultățile, obstacolele de care s-au lovit statele pe parcursul proceselor integraționiste. Cursul este elaborat pentru studenții tuturor specialităților de la Facultatea de Filologie și Istorie.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Cunoașterea și utilizarea definițiilor, termenilor specifici cursului.
- Înțelegerea elementelor unitare și diferențelor în evoluția civilizației europene.
- Evidențierea principalelor etape și specificul lor în calea integrării europene.
- Cunoașterea documentelor fondatoare ale comunităților europene.
- Analiza evoluției sistemului instituțional al Uniunii Europene.
- Utilizarea conceptelor și noțiunilor acumulate la analiza evenimentelor politice ce se petrec în cadrul acestei structuri.
- Aprecierea critică a evenimentelor istorice.
- Formarea deprinderilor de prognozare de perspectivă a procesului de integrare europeană.
- Formarea unei atitudini proeuropene în baza studierii valorilor europene.
- Cultivarea sentimentului priorităților de apartenență a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.
- Analiza activității guvernării Republicii Moldova în politica de aderare la Uniunea Europeană.

Finalități de studii

- Să explice conceptele de bază ale cursului *Civilizație europeană. Istoria Integrării Europene*;

- Să elaboreze diferite scenarii privind procesul de integrare europeană a statelor lumii;
- Să evalueze resursele informaționale cu caracter istoric și diplomatic;
- Să realizeze liste bibliografice tematice;
- Să aprecieze rolul Uniunii Europene în procesele integraționiste.
- Să argumenteze importanța Uniunii Europene pe plan regional și global.

Precondiții

Studentii trebuie să dețină:

- Cunoștințe de bază în domeniile *Istorie, Politologie, Teorie economică, Geopolitică* etc.
- Să știe cum să utilizeze informația istorică și diplomatică din diverse surse informaționale;
- Să realizeze analiza materialelor istorice și diplomatice etc.

Conținutul unităților de curs

MODULUL I. EUROPA ȘI EVOLUȚIA IDEII DE UNIFICARE EUROPEANĂ

Tema 1. Europa și europenii. Caracteristici istorice, geografice și culturale ale spațiului european

Tema 2. Europa și civilizația europeană

Tema 3. Europa și evoluția ideii de unificare europeană

Tema 4. Fundamentele civilizației europene. Grecia antică

Tema 5. Fundamentele civilizației europene. Civilizația romană. URBS Romana

Tema 6. Cultura și civilizația Europei medievale

Tema 7. Civilizația Renașterii Europene

Tema 8. Civilizația Europei în Secolul Luminilor

Tema 9. Civilizația Europei moderne

Tema 10. Civilizația europeană în secolul XX

Tema 11. Europeanizare, globalizare, cultură în secolul XXI. Civilizații puse la încercare. Încotro ne îndreptăm?

MODULUL II. CONSTRUCȚIA EUROPEI UNITARE. INSTITUȚII EUROPENE

Tema 1. Ideea organizării europene pe parcursul istoriei: din antichitate până la contemporanietate (1918).

Tema 2. Ideea integrării europene în secolul al XX-lea (1914-1950).

Tema 3. SUA și rolul lor în construirea unei Europe comunitare.

Tema 4. Consiliul Europei.

Tema 5. Apariția comunităților europene. Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului (CECO). Comunitatea Europeană de Apărare.

Tema 6. Comunitatea Economică Europeană (CEE). Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euroatom și CEEA).

Tema 7. Contradicțiile și dificultățile politice între două Europe (1954-1969).

Tema 8. Unificarea organelor comunitare.

Tema 9. Summitul de la Haga. Relansarea comunității europene.

MODULUL III. UNIUNEA EUROPEANĂ DE LA EXTINDERE LA ACTUALITATE

Tema 1. Extinderile Comunității și Uniunii Europene din anii '70 până în prezent.

Tema 2. Problema Integrării politice a comunității statelor europene: tratative și rezultate.

Tema 3. Instituțiile comunitare.

Tema 4. Actul Unic European.

Tema 5. *Tratatul de la Maastricht și crearea Uniunii Europene.*

Tema 6. Relațiile URSS – Comunitatea Europeană (1950-1991).

Tema 7. Uniunea Europeană la etapa actuală.

Strategii de evaluare
<p>Evaluarea realizată prin diverse metode: oral și în scris, prezentări PowerPoint, participarea la discuții, portofolii etc.</p> <p>Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formale în cadrul disciplinei se efectuează sub formă de lucrări de control și testări (60% din nota finală).</p> <p>Evaluarea finală: răspunsul propriu-zis al studentului la examen (scris sau oral) apreciat cu note tradiționale (de la 1 la 10). Nota atribuită constituie 40% din nota finală.</p>
Bibliografie
<p>Obigatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Documente de bază ale Uniunii și Comunității Europene. București, 1999; 1. Ferreal, G., <i>Dicționarul Uniunii Europene</i>. București, 2001; 2. Kraijdan, A., <i>Organizațiile internaționale europene</i>. Chișinău, 2001; 3. Railean V., Borș V., <i>Republica Moldova și integrarea europeană</i>. Chișinău, 2000; 4. Railean, V., <i>Integrarea țărilor est-europene în Uniunea Europeană: precepte pentru Moldova</i>. Chișinău, 2000. 5. Rață, Gh., <i>Integrarea Europeană: istorie, documente, analize</i>. Chișinău, 2001; <p>Opțională:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Crampton, R., <i>Europa Răsăriteană în secolul al XX-lea... și după</i>. București, 2002; 1. Hobsbawm, E., <i>O istorie a secolului XX</i>. Chișinău, 1999; 2. <i>Manualul Consiliului Europei</i>. București, 1999; 3. Manolache, O., <i>Drptul comunitar. Cele patru libertăți fundamentale. Politici comunitare</i>. București, 1999

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	ISTORIE MODERNĂ UNIVERSALĂ (P II)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie Catedra de Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Lucia Sava, dr., conf. univ. Aureliu Tverdohle, lector univ.
Cadre didactice implicate	
E-mail	sava.lucia@upsc.md luciasmd@yahoo.com aureliitverdohle@gmail.com
Aprobat	Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023

Codul cursului	Număr de credite ECTS	An	Semestru	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
S.06.O.028	4	III	VI	120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Epoca modernă s-a impus ca perioadă distinctă în istoria umanității prin transformările complexe înregistrate în toate domeniile societății. Economia modernă se dezvoltă în baza liberei concurențe; ea devine o economie monetară, de schimb. Proprietatea, care în evul mediu era izvorul privilegiilor, în epoca modernă dă naștere obligațiilor. Monarhiile despotice sunt înlocuite cu state constituționale și naționale; este fundamentat, prin constituție, principiul separării puterilor în stat; supușii seniorilor și ai monarhului se transformă în cetățeni cu drepturi depline. Cultura și ideologia epocii moderne se bazează pe valori umane, pe rațiune și toleranță. În societate se afirmă o mentalitate nouă, opusă celei medievale. Aceste transformări complexe ale Europei se regăsesc în conținutul programei disciplinei.

Cursul de *Istoria modernă universală* este alcătuit din trei părți distincte:

Partea I. *Istoria modernă a Europei de Vest și Americii* își propune să contribuie la aprofundarea pregătirii istoricului în domeniul de specialitate, prin adăugarea de informații din literatura de specialitate, prin reținerea interpretărilor din cercetarea științifică recentă, prin decantarea semnificațiilor și evidențierea consecințelor în timp, referitoare la problematica complexă de istorie modernă națională, balcanică, sud-est europeană, vest europeană și universală.

În parcurgerea graduală și stadială a acestei problematice complexe, disciplina își propune realizarea acurateții științifice în însușirea noțiunilor, conceptelor și categoriilor istorice și încadrarea lor într-un sistem logic și coerent; parcurgerea cursurilor într-o viziune nouă, structuralistă, cât și o integrare armonioasă a istoriei noastre în contextul universal; sublinierea cauzalității evenimentelor și faptelor istorice, punerea accentului pe latura interpretativă, corelarea pluridisciplinară pentru a accede la adevărul istoric; formarea deprinderilor necesare prezentării științifice a obiectivelor istorice, a studierii literaturii de specialitate, a surselor istorice etc.

Partea a II-a. *Istoria modernă a Europei de Est* este axată pe problemele economice, sociale și politice din cadrul istoriei Imperiului Rus, începând de la perioada lui Petru cel Mare și până la Revoluția din 1917. Vom studia reformele lui Petru I și moștenirea acestora, formarea și funcționarea Imperiului Rus și a societății ruse pe parcursul secolelor XVIII și XIX, precum și problemele și tensiunile care au subminat treptat Vechiul Regim, ducând, în ultimă instanță, la prăbușirea acestuia, în februarie 1917. Problemele centrale discutate în cadrul cursului vor include natura și esența statalității ruse în perioada modernă, relația dintre guvern / puterea centrală și societate, politicile imperiale și coloniale ale Imperiului Rus, eforturile de modernizare a acestei țări extrem de vaste, predominant agrare și rurale, șerbia ca instituție socială, gândirea politică rusă, cristalizată în proiecte ambițioase de transformare social-politică și ideologică, tendințele reformatoare din perioada domniei lui Alexandru II și mișcarea revoluționară, precum și intelighenția ca fenomen social și cultural. Cursul se va încheia cu examinarea Primului Război Mondial și a Revoluției din Februarie, care au marcat criza finală și prăbușirea Rusiei imperiale. Se va accentua, în special, natura imperială a statului rus și rolul autocrației în consolidarea acesteia, iar în perioada finală – cauzele crizei regimului imperial. Cunoașterea acestor probleme contribuie, în mod esențial, la înțelegerea profundă a evoluției ulterioare a spațiului rus / sovietic în perioada contemporană.

Partea a III-a. *Istoria modernă a Țărilor Asiei și Africii* abordează omogenitatea dezvoltării statelor în această perioadă a istoriei. Începutul istoriei moderne a stabilit țările Asiei și Africii în perioada feudalismului dezvoltat. Pentru aceste state este caracteristică perioada de criză a structurilor feudale, proces ce a simplificat realizarea obiectivelor tinerilor state capitaliste: de a supune și subjugă aceste teritorii. În perioada istoriei moderne toate statele Asiei și Africii (cu excepția Japoniei) se vor transforma în colonii și semicolonii. Evoluția acestor state va primi niște forme schimonosite deoarece se înfăptuia sub dictatul metropolelor. În același timp putem evidenția și anumite laturi comune, în cazul când sistemul colonial a încadrat state Asiei și Africii în sistemul economic mondial capitalist de gospodărire. În acest caz statele Asiei și Africii, alături de cele occidentale devin subiecte a pieții economice mondiale. Sfârșitul perioadei istoriei moderne pentru statele

Asiei și Africii este un început de stabilire a relațiilor capitaliste. Apariția și stabilirea noilor relații de producție au fost semnalate prin revoluțiile burgheze de la începutul secolului al XX-lea: China, Iran, Turcia etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- determinarea obiectului, parametrilor spațiali și temporali ai disciplinei;
- cunoașterea contextului intern și extern al evoluției statelor din Europa de Vest, SUA, Europa de Est, din Africa și Asia în perioada modernă;
- interpretarea evoluției principalelor concepte ale elitelor politice în perioada modernă;
- explicarea ideilor politice, sociale, culturale și religioase caracteristice perioadei;

La nivel de aplicare:

- stabilirea legăturilor cauzale dintre fapte, evenimente și complexitatea factorilor care au determinat evoluția procesului de modernizare a continentului european;
- compararea modelelor de diplomatie europeană și să evidențieze spațiile în care acestea au fost receptate;
- clasificarea principalelor tipuri de documente ale studierii istoriei moderne și să le valorifice în spirit critic;
- aplicarea unor metode eficiente în formarea unei culturi de specialitate;
- determinarea nivelului de interacțiune între societățile occidentale și orientale în perioada istoriei moderne.

La nivel de integrare:

- estimarea raporturilor de continuitate și discontinuitate în *Istoria modernă universală*;
- aprecierea valorică a rolului și locului Europei în contextul modernizării umanității;
- manifestarea atitudinii proprii față de evenimentele și procesele istorice și să încadreze spațiul românesc în contextul european.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului de *Istoria modernă universală*, studenții vor putea:

- să identifice conceptele fundamentale ale modernității;
- să interpreteze din diverse perspective textele istorice și faptele istorice din istoria modernă a Europei;
- să realizeze o apreciere argumentată a evenimentelor istorice din epoca modernă studiate în cadrul cursului;
- să compare și determine specificul evoluției societății din Europa de Est în raport cu Occidentul;
- să identifice, explice impactul fenomenelor epocii moderne asupra societății contemporane;
- să analizeze critic politica de subjugare a țărilor Asiei și Africii și urmările ei asupra istoriei acestor state ;
- să aplice cunoștințele generale și de specialitate în procesul activităților instructiv-educative.

Precondiții

Studierea cursului *Istoria universală medie și modernă timpurie*.

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul orelor teoretice urmăresc să contribuie la formarea competențelor cu caracter cognitiv din domeniul de formare, insistându-se pe caracterul interactiv al prelegerilor. Totodată, demersul strategic în cadrul seminariilor va urmări învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe. Pentru a atinge aceste obiective, structura orelor practice va fi foarte variată și va include: discutarea unor subiecte controversate, analiza de documente, dezbaterile unor studii și lucrări științifice reprezentative ș.a.

Strategii de evaluare

Activitatea la seminare (participarea la discuții, comentariul unui document sau a unui eveniment istoric, lectura bibliografiei obligatorii, realizarea sarcinilor pentru studiul individual, inclusiv prezența) va conta la notarea

finală în proporție de 60%. Totodată, pentru a fi admis la examenul final, fiecare student trebuie să elaboreze individual câte două lucrări pe semestru, conform planului și cerințelor elaborate de profesor. Verificarea finală se va realiza prin examen scris (*test*) și va constitui 40% din notă.

Bibliografie de referință (opțională):

1. Lucrări generale, sinteze, istoria civilizațiilor:

- Jean Carpentier, François Lebrun (coord.), *Istoria Europei*, B., Humanitas, 1997.
- Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*, Iași, Institutul European, 1998 (ed. a II-a), vol. III-IV.
- Jean-Michel Gaillard, Anthony Rowley, *Istoria continentului european. De la 1850 până la sfârșitul secolului al XX-lea*, B., 2001.
- Camil Mureșanu, *Europa modernă. De la Renaștere la sfârșitul de mileniu*, Cluj-Napoca, 1997.
- John R. Barber, *Istoria Europei moderne*, B., 1998.
- Fernand Braudel, *Gramatica civilizațiilor*, vol. I-II, B., 1994.
- Roland Mousnier, *Monarhia absolută în Europa din secolul al V-lea până în zilele noastre*, B., 2000.
- Pierre Chaunu, *Civilizația Europei clasice*, vol. I-III, B., 1989.
- Idem, *Civilizația Europei în Secolul Luminilor*, vol. I-II, B., 1986.
- Walter Oppenheim, *Europa și despoții luminați*, B., 1998.
- Eric J. Hobsbawm, *Era Revoluției. 1789-1848*, Chișinău-Buc., Cartier-Codex 2000, 2002.
- Idem, *Era Capitalului. 1848-1875*, Chișinău-Buc., Cartier-Codex 2000, 2002.
- Idem, *Era Imperiului. 1875-1914*, Chișinău-Buc., Cartier-Codex 2000, 2002.
- P. Milza, S. Berstein (sub red.), *Istoria secolului XX (1900-1945). Sfârșitul „lumii europene”*, B., 1998, vol. I
- Henry Kissinger, *Diplomația*, ed. a II-a, B., 2002.
- Pierre Renouvin, *Primul Război Mondial*, B., 2001.
- Vyvyen Brendon, *Primul Război Mondial. 1914-1918*, B., 2003.
- Charles Tilly, *Revoluțiile europene (1492-1992)*, Iași, Polirom, 2002.

2. Țări, popoare, regiuni:

- Marea Britanie

- George M. Trevelyan, *Istoria ilustrată a Angliei*, Buc., Ed. Științifică, 1975, p. 432-820.
- André Maurois, *Istoria Angliei*, Buc., Ed. Orizonturi, 1996 (ediția I: Buc., Ed. Politică, 1970).
- Camil Mureșanu, Alexandru Vianu, Robert Păiușan, *Downing Street 10*, Cluj-Napoca, 1984.
- Angela Anderson, *Războaiele civile. 1640-1649*, Buc., ALL, 2002.
- Camil Mureșanu, *Revoluția burgheză din Anglia*, Buc., Ed. Științifică, 1964.
- Idem, *Imperiul britanic. Scurtă istorie*, Buc., Ed. Științifică, 1967.
- Frank McDonough, *Imperiul Britanic, 1815-1914*, Buc., ALL, 1998.

- Franța

- Jean Carpentier, François Lebrun (coord.), *Istoria Franței*, Iași, Institutul European, 2001.
- Jacques Madaule, *Istoria Franței*, Buc., 1973, vol. I, p. 342-380, vol. II, vol. III, p. 5-119.
- Richard Wilkinson, *Franța și cardinalii. 1610-1661*, Buc., ALL, 1999.
- Idem, *Ludovic al XIV-lea, Franța și Europa. 1661-1715*, Buc., ALL, 1999.
- Philippe Séguin, *Ludovic Napoleon cel Mare*, Buc., 1994.
- Alexandru Vianu, Camil Mureșanu, Robert Păiușan, Simona Nistor, *Președinții Franței*, Ed. Universală — Dialog, Craiova, 1991.
- Geoffrey Ellis, *Imperiul lui Napoleon*, Buc., 2008.

- Spațiul german și austriac

- Jean Bérenger, *Istoria Imperiului Habsburgilor. 1273-1918*, Buc., 2000.
- Erich Zöllner, *Istoria Austriei*, vol. I-II, Buc., Ed. Enciclopedică, 1997.
- A.J.P. Taylor, *Monarhia Habsburgică. 1809-1918. O istorie a Imperiului Austriac și a Austro-Ungariei*, Buc., ALL, 2000.

Nick Pelling, *Imperiul Habsburgic. 1815-1918*, Buc., ALL, 2002.
Jacques Droz, *Istoria Germaniei*, Buc., Corint, 2000.
Jacques Le Rider, *Mitteleuropa*, Iași, Polirom, 1997.
Walter Oppenheim, *Habsburgii și Hohenzollernii. 1713-1786*, Buc., ALL, 1995.
Andrina Stiles, *Unificarea Germaniei, 1815-1890*, Buc., ALL, 1998.
Geoff Layton, *De la Bismarck la Hitler: Germania, 1890-1933*, Buc., ALL, 2002.
William Manchester, *Armele lui Krupp*, Buc., Ed. Politică, 1973.
Brigitte Hamann, *Viena lui Hitler. Anii de ucenicie ai unui dictator*, Buc., Ed. Vivaldi, 2000.

- Alte state europene

Martyn Rady, *De la revoltă la independență. Țările de Jos, 1550-1650*, Buc., ALL, 2001.
Jean-Jacques Bouquet, *Istoria Elveției*, Buc., Corint, 2001.
Giuliano Procacci, *Istoria italienilor*, Buc., Ed. Politică, 1975.
Francesco Traniello, Gianni Sofri, *Il Risorgimento. Scurtă istorie*, Cluj-Napoca, Dacia, 2002.
Andrina Stiles, *Unificarea Italiei. 1815-1870*, Buc., ALL, 1995.
Mark Robson, *Italia: liberalism și fascism. 1870-1945*, Buc., ALL, 1997.
Pierre Vilar, *Istoria Spaniei*, Buc., Corint, 2000.
Jill Kilsby, *Spania: mărire și decădere, 1474-1643*, Buc., ALL, 1998.
Ion Hurdubețiu, *Istoria Suediei*, Buc., Ed. Științifică și Enciclopedică, 1985.
Andrina Stiles, *Suedia și zona baltică, 1523-1721*, Buc., ALL, 2001.

- Rusia

Geoffrey Hosking, *Rusia. Popor și imperiu 1552-1917*, Iași, Polirom, 2001.
Russell Sherman, *Rusia, 1815-1881*, Buc., BIC ALL, 2001.
Michael Lynch, *Reacțiune și revoluție: Rusia 1881-1924*, Buc., ALL, 2000.
Martyn Rady, *Țării, Rusia, Polonia și Ucraina*, Buc., ALL, 2002.
Richard Pipes, *Scurtă istorie a revoluției ruse*, Buc., Humanitas, 1998.
Hélène Carrère d'Encausse, *Blestemul rușilor. Eseu despre asasinatul politic*, Iași, Polirom, 2000.
Henri Troyat, *Petru cel Mare*, Buc., Humanitas, 1994.
Idem, *Viața de fiecare zi din Rusia ultimului țar*, Buc., Humanitas, 1993.
Marchizul de Custine, *Scrisori din Rusia. Rusia în 1839*, Buc., Humanitas, 1993.

- Europa de Est, Imperiul Otoman, Peninsula Balcanică

Philip Longworth, *Crearea Europei de Est*, Buc., Ed. "Curtea Veche", 2002, p. 120-216
Francis Dvornik, *Slavii în istoria și civilizația europeană*, Buc., ALL, 2001.
Piotr S. Wandycz, *Prețul libertății. O istorie a Europei Central-Răsăritene din Evul Mediu până în prezent*, Buc., ALL, 1998.
Nicolae Ciachir, *Istoria modernă a Poloniei (1795-1918)*, Buc., 1987.
András Gergely, *Istoria Ungariei*, Buc.-Cluj, Kriterion, 2000.
Paul Lendvai, *Ungurii. Timp de un mileniu învingători în înfrângeri*, Buc., Humanitas, 2001.
Robert Mantran (coord.), *Istoria Imperiului Otoman*, Buc., BIC ALL, 2001.
Mustafa Ali Mehmed, *Istoria turcilor*, Buc., Ed. Științifică și Enciclopedică, 1976.
Andrina Stiles, *Imperiul Otoman, 1450-1700*, Buc., ALL, 1998.
Idem, *Rusia, Polonia și Imperiul Otoman, 1725-1800*, Buc., ALL, 2001.
Stevan K. Pavlowitch, *Istoria Balcanilor. 1804-1945*, Iași, Polirom, 2002.
Barbara Jelavich, *Istoria Balcanilor*, I-II, Iași, Institutul European, 2000.
Charles & Barbara Jelavich, *Formarea statelor naționale balcanice. 1804-1920*, Cluj, 1999.
Veselin Trajkov, *Curenți ideologice și programe din mișcările de eliberare națională din Balcani până în anul 1878*, Buc., Ed. Științifică și Enciclopedică, 1986.
Ivan Ilcev, *Are dreptate sau nu, e patria mea. Propaganda în politica externă a țărilor balcanice (1821-1923)*, Buc., Ed. "Curtea Veche", 2002.
Nicolae Ciachir, *Istoria modernă a Serbiei*, Buc., 1974.

Gheorghe Zbucnea, *Istoria Iugoslaviei*, Buc., Corint, 2001.
Plamen Plavov, Iordan Ianev, Daniel Cain, *Istoria Bulgariei*, Buc., Corint, 2002.
Constantin Velichi, *Curs de istoria modernă a Bulgariei*, Buc., 1974.
Kopi Kyçyku, *Istoria Albaniei*, Buc., Corint, 2002.

- Statele Unite ale Americii și Canada

Alexis de Tocqueville, *Despre democrație în America*, vol. I-II, Buc., Humanitas, 1995.
George Brown Tindall, David E. Shi, *America: o istorie narativă*, vol. I-III, Buc., Ed. Enciclopedică, 1996.
Scurtă istorie a Statelor Unite ale Americii, ed. a II-a, Buc., Silex, 1995.
René Remond, *Istoria Statelor Unite ale Americii*, Buc., Corint, 1999.
Allan Nevins, Henry Steele Commager, *Istoria Statelor Unite*, Buc., Cartea Românească, 1996.
Camil Mureșanu, Alexandru Vianu, *Președinte la Casa Albă*, Buc., Ed. Politică, 1974.
Corneliu Nicolescu, *America: de la descoperire la războiul de secesiune*, Cluj, Dacia, 1998.
Leon Lemonnier, *Războiul de Secesiune*, Buc., Ed. Universul, 1997.
Henry Steele Commager, *Spiritul american*, Buc., Ed. Enciclopedică, 1998.
Paul-André Linteau, *Istoria Canadei*, Buc., Corint, 2000.

- Asia, America Latină, Africa

Vasile Cristian, *Istoria Asiei*, București, Corint, 2002.
Idem, *Asia și America în sec. XVI-XVIII*, Iași, Ed. Universității "Al.I. Cuza", 1993.
Jacques Gernet, *Lumea chineză*, Buc., Meridiane, 1985, vol. II, p. 99-361.
Bai Shouyi (coord.), *Scurt tratat de istoria Chinei*, Buc., Ed. Enciclopedică, 1997.
C. P. Fitzgerald, *Istoria culturală a Chinei*, Buc., Humanitas, 1998.
Anne Cheng, *Istoria gândirii chineze*, Iași, Polirom, 2001.
Kenneth G. Henshall, *O istorie a Japoniei. De la epoca de piatră la superputere*, Buc., 2002.
Constantin Bușe, Zorin Zamfir, *Japonia: un secol de istorie*, Buc., Humanitas, 1990.
Constantin Vlad, *Japonia: introducere în istorie, cultură și civilizație*, Buc., 1998.
Mihai Martiș, *De la Bhārata la Gandhi. Civilizație, istorie și cultură indiană*, Buc., 1987.
Eduardo Galeano, *Memoria focului*, Buc., Ed. Politică, 1988.
Constantin Bușe, *De la Bolívar la Cardenas*, Buc., Ed. Științifică, 1984.
Camil Mureșanu, *Simón Bolívar (1783-1830)*, Buc., Ed. Politică, 1983.
Viorel Sârbu, *Revoluția hispano-americană*, Buc., Ed. Științifică, 1970.
Hernâni Donato, *Scurtă istorie a Braziliei. 1500-1996*, Buc., Univers, 2000.
E. Jefferson Murphy, *Istoria civilizației africane*, vol. I-II, Buc., Minerva, 1981.
Louis C. D. Joos, *Scurtă istorie a Africii Negre*, Buc., Ed. Politică, 1966.

- Geografia simbolică, reprezentări ale Celuilalt

Larry Wolff, *Inventarea Europei de Est. Harta civilizației în Epoca Luminilor*, Buc., Humanitas, 2000.
Maria Todorova, *Balcanii și balcanismul*, Buc., Humanitas, 2000.
Edward W. Said, *Orientalism. Concepțiile occidentale despre Orient*, Timișoara, Amarcord, 2001.
Simona Corlan-Ioan, *Inventarea Africii Negre. Călătorii în imaginarul european al secolului al XIX-lea*, Cluj, Dacia, 2001.
Vesna Goldsworthy, *Inventarea Ruritaniei, Imperialismul imaginației*, Buc., Ed. "Curtea Veche", 2002.

3. Revoluția Franceză și perioada napoleoniană:

Alexis de Tocqueville, *Vechiul Regim și Revoluția*, Buc., Nemira, 2000.
Edmund Burke, *Reflecții asupra Revoluției din Franța*, Buc., Nemira, 2000.
François Furet, *Reflecții asupra Revoluției Franceze*, Buc., Humanitas, 1992.
Idem, *Revoluția în dezbateri*, Iași, Polirom, 2000.
Duncan Townson, *Franța în revoluție*, Buc., ALL, 2000.
Bronislaw Baczko, *Ieșirea din Teroare. Termidor și Revoluția*, Buc., Humanitas, 1993.

Jean Tulard, *Napoleon*, Buc., Compania, 2000.
Andrina Stiles, *Napoleon, Franța și Europa*, Buc., ALL, 1995.
André Castelot, *Napoleon Bonaparte*, vol. I-II, Buc., Ed. Politică, 1970.
Pieter Geyl, *Napoleon pro și contra*, Buc., Ed. Științifică, 1968.

4. Istorie economică și socială:

Fernand Braudel, *Structurile cotidianului: posibilul și imposibilul*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1984
Idem, *Jocurile schimbului*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1985.
Idem, *Timpul lumii*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1989.
Immanuel Wallerstein, *Sistemul mondial modern: mercantilism și consolidarea economiei mondiale europene (1600-1750)*, vol. I-IV, Buc., Meridiane, 1993.
Eric R. Wolf, *Europa și populațiile fără istorie*, Chișinău, Ed. Arc, 2001.
Michel Beaud, *Istoria capitalismului. De la 1500 până în 2000*, Buc.-Chișinău, Cartier, 2001.
Robert L. Heilbroner, *Filozofii lucrurilor pământești. Viețile, epocile și ideile marilor economiști*, Buc., Humanitas, 1994.

5. Istorie intelectuală, a ideologiilor și a ideilor politice:

- Istoria ideilor, istorie intelectuală și culturală

Michel Foucault, *Cuvintele și lucrurile. O arheologie a științelor umane*, Buc., Univers, 1996.
Idem, *Istoria nebuniei în epoca clasică*, Buc., Humanitas, 1996.
Idem, *A supraveghea și a pedepsi. Nașterea închisorii*, Buc., Humanitas, 1997.
Idem, *Nașterea clinicii*, Buc., Ed. Științifică, 1998.
Idem, *Arheologia cunoașterii*, Buc., Univers, 1999.
Idem, "Trebuie să apărăm societatea". *Cursuri rostite la Collège de France (1975-1976)*, Buc., 2000.
Alexandre Koyré, *De la lumea închisă la universul infinit*, Buc., Humanitas, 1997.
Amos Funkenstein, *Teologie și imaginația științifică. Din Evul Mediu până în secolul al XVII-lea*, Buc., Humanitas, 1998.
Roger Chartier, *Lecturi și cititori în Franța Vechiului Regim*, Buc., Meridiane, 1997.
Paul Hazard, *Criza conștiinței europene*, Buc., Univers, 1972.
Idem, *Gândirea europeană în secolul al XVIII-lea*, Buc., Univers, 1981.
Jean Starobinski, *1789. Emblemele rațiunii*, Buc., Meridiane, 1990.
Lewis Perry, *Viața intelectuală în America. O istorie*, Cluj, Dacia, 1995.
Alain Besançon, *Originile intelectuale ale leninismului*, Buc., Humanitas, 1993.

- Istoria gândirii politice: bibliografie

Terence Ball, Richard Dagger, *Ideologii politice și idealul democratic*, Iași, Polirom, 2000.
Évelyne Pisier (coord.), *Istoria ideilor politice*, Timișoara, Amarcord, 2000.
Pierre Manent, *Istoria intelectuală a liberalismului: zece lecții*, Buc., Humanitas, 1992.
Raymond Trousson, *Istoria gândirii libere. De la origini până în 1789*, Iași, Polirom, 1997.

- Istoria gândirii politice: instrumente de lucru și texte

David Miller (coord.), *Enciclopedia Blackwell a gândirii politice*, Buc., Humanitas, 2000.
Adrian-Paul Iliescu, Emanuel-Mihail Socaci (coord.), *Fundamentele gândirii politice moderne. Anthologie comentată*, Iași, Polirom, 1999.
John Locke, *Al doilea tratat despre cărmuire. Scrisoare despre toleranță*, Buc., Nemira, 1999.
Benjamin Constant, *Despre libertate la antici și la moderni*, Iași, Institutul European, 1996.
John Stuart Mill, *Despre libertate*, Buc., Humanitas, 1994.
Lord Acton, *Despre libertate*, Iași, Institutul European, 2000.
George Ene, *Filosofia politică a lui John Stuart Mill*, Iași, Polirom, 2000.
Olivier Nay, *Istoria ideilor politice*, Iași, Polirom, 2008.
Leon P. Baradat, *Ideologiile politice. Origini și impact*, Iași, Polirom, 2012.

- Cultura vieneză la 1900

- Jacques Le Rider, *Modernitatea vieneză și crizele identității*, Iași, Ed. Universității "Al. I. Cuza", 1995.
Carl E. Schorske, *Viena fin-de-siècle. Politică și cultură*, Iași, Polirom, 1998.
Michael Pollak, *Viena 1900. O identitate rănită*, Iași, Polirom, 1998.
Allan Janik, Stephen Toulmin, *Viena lui Wittgenstein*, Buc., Humanitas, 1998.
William M. Johnston, *Spiritul Vienei. O istorie intelectuală și socială. 1848-1938*, Iași, Polirom, 2000.

6. Istoria naționalismului:

- Lucian Boia, *Două secole de mitologie națională*, Buc., Humanitas, 1999.
Urs Altermatt, *Prezidiul de la Sarajevo. Etnonaționalismul în Europa*, Iași, Polirom, 2000.
Eric J. Hobsbawm, *Națiuni și naționalism din 1780 până în prezent. Program, mit, realitate*, Chișinău, Ed. Arc, 1997.
Ernest Gellner, *Națiuni și naționalism*, Buc., Antet, CEU, 1997.
Benedict Anderson, *Comunități imaginate*, Buc., Interval, 2001.
Anne-Marie Thiesse, *Crearea identităților naționale în Europa. Secolele XVIII-XX*, Iași, Polirom, 2000.
Guy Hermet, *Istoria națiunilor și a naționalismului în Europa*, Iași, Institutul European, 1997.
Serge Cordellier, Élisabeth Poisson (coord.), *Națiuni și naționalisme*, Buc., Corint, 2002.
Maurizio Viroli, *Din dragoste de patrie. Eseu despre patriotism și naționalism*, Buc., Humanitas, 2002.
Tzvetan Todorov, *Noi și ceilalți. Despre diversitate*, Iași, Institutul European, 1999.
Alain Finkielkraut, *Înfrângerea gândirii*, Buc., Humanitas, 1992.

7. Istoria vieții private, a mentalităților și a sexualității:

- Philippe Ariès, Georges Duby (coord.), *Istoria vieții private*, vol. V-VI: *De la Renaștere la Epoca Luminilor*; vol. VII-VIII: *De la Revoluția franceză la primul război mondial*, Buc., Meridiane, 1995-1997.
Norbert Elias, *Procesul civilizării. Cercetări sociogenetice și psihogenetice*, I-II, Iași, Polirom, 2002.
Robert Darnton, *Marele masacru al pisicii și alte episoade din istoria culturală a Franței*, Iași, Polirom, 2000.
Rosario Villari (coord.), *Omul baroc*, Iași, Polirom, 2000.
Michele Vovelle (coord.), *Omul Luminilor*, Iași, Polirom, 2000.
François Furet (coord.), *Omul romantic*, Iași, Polirom, 2000.
Ute Frevert, Heinz-Gerhard Haupt, *Omul secolului al XIX-lea*, Iași, Polirom, 2002.
Philippe Ariès, *Omul în fața morții*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1996.
Georges Minois, *Istoria sinuciderii. Societatea occidentală în fața morții voluntare*, Buc., Humanitas, 2002.
Robert Muchembled (coord.), *Magia și vrăjitoria în Europa din Evul Mediu până astăzi*, Buc., Humanitas, 1997.
Gisela Bock, *Femeia în istoria Europei. Din Evul Mediu până în zilele noastre*, Iași, Polirom, 2002.
Michel Foucault, *Istoria sexualității*, Timișoara, Editura de Vest, 1995.
Thomas Laqueur, *Corpul și sexul de la greci la Freud*, Buc., Humanitas, 1998.
Georges Vigarello, *Istoria violului. Secolele XVI-XX*, Timișoara, Amarcord, 1998.
Philippe Ariès et al., (cu o introducere de Georges Duby), *Amor și sexualitate în Occident*, Buc., Ed. Artemis, 1994.

8. Culegeri de texte, atlase, instrumente de lucru:

- Bogdan Murgescu (coord.), *Istoria lumii în texte. De la începuturi până în zilele noastre*, Buc., Teora, 1999, p. 153-264.
Camil Mureșanu (coord.), *Culegere de texte pentru istoria universală. Epoca modernă*, vol. I-II, Buc., Editura Didactică și Pedagogică, 1973-1975.
Eugeniu Certan (coord.), Valeria Cozma, Stelian Culea, *Istoria universală modernă (1640-1850). Crestomație*, Chișinău, Prut Internațional, 2000.
Mircea Popa, Lucia Popa (ed.), *Primul Război Mondial. 1914-1918. Texte și documente*, Buc., 1981.
Jérôme Hélie, *Mic atlas istoric al Timpurilor moderne*, Iași, Polirom, 2001.

Marc Nouschi, *Mic atlas istoric al secolului XX*, Iași, Polirom, 2002.
Ștefan Pascu (coord.), *Atlas istoric*, Buc. Ed. Didactică și Pedagogică, 1971.
Vasile Pascu, *Atlas istoric didactic comentat și ilustrat*, ed. a II-a, Buc., Clio Nova, 1998.
Iancu Moțu, *Atlas istoric școlar*, Buc., Corint, 1998.
Marcel D. Popa, Horia C. Matei, *Mică enciclopedie de istorie universală*, Buc., Ed. Politică, 1988.
Horia C. Matei, *Statele lumii: mică enciclopedie de istorie*, Buc., Ed. Meronia, 1999.
Florența Sădeanu, *Dicționar de pronunțare. Nume proprii străine*, Buc., Ed. Enciclopedică Română, 1973.

Obligatorie: Europa de Est

11. Certan, E. Cozma V. Cristian. ș.a. *Istoria modernă a Europei și Americii*. Vol. II. Chișinău: Prut Internațional, 2000.
12. Lynch Michael. *Reacțiune și revoluție: Rusia 1881 – 1924*. Traducerea: Emilia Stere. București: BIC ALL, 2000, 208 p. Capit. I-IV.
13. Hosking, Geoffrey. *Rusia: Popor și imperiu, 1552 – 1917*. Traducere de Dana Crăciun, Hortensia Pârlog și Maria Teleagă. Iași: Polirom, 2001.
14. Russell, Sherman. *Rusia, 1815-1881*. Traducere de Radu Paraschivescu. București: Editura BIC ALL, 2001.
15. Верт, Пол В., П. С. Кабытов, А. И. Миллер (сост.). *Российская империя в зарубежной историографии. Работы последних лет*. Москва: Новое Издательство, 2005.
16. *История России с начала XVIII – до конца XIX века*. Москва, 1966.
17. Каррер д'Анкосс, Элен. *Евразийская империя: История Российской Империи с 1552 года до наших дней*. Москва: Росспэн, 2007.
18. Ливен, Доминик. *Российская империя и её враги с XVI века до наших дней*. Москва: Издательство «Европа», 2007.
19. Мадариага, Исабель де. *Россия в эпоху Екатерины Великой*. Москва: Новое Литературное Обозрение, 2002.
20. Фёдоров В.А. *История России, 1661-1917*. Москва, «Высшая школа», 2001.

Opțională: Europa de Est

34. *The Cambridge History of Russia. Volume 2. Imperial Russia, 1689-1917*. Edited by Dominic Lieven. Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
35. *The Cambridge History of Russia. Volume 3. The Twentieth Century*. Edited by Ronald Grigor Suny. Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
36. Ciachir, Nicolae. *Diplomația europeană în epoca modernă*. - București, 1984.
37. *Istoria URSS în secolul XIX – începutul secolului XX*. - Chișinău, 1989.
38. Riasanovsky, Nicholas V. *O istorie a Rusiei*. Traducere de Areta Voroniuc; Ediție îngrijită, note și postfață de Mihai Cojocariu. Iași: Institutul European, 2001.
39. *Istoria universală modernă (1640-1850). Crestomație*. Alcătuitori: E. Certan (coordonator), V. Cozma, S. Culea.-Chișinău : Prut Internațional, 2000.
40. Marchizul de Custine. *Scrisori din Rusia. Rusia în 1839*. Chișinău, 1992.
41. Абаляхин, Б., Дунаевский, В. *1812 год на перекрестках мнений советских историков 1917-1987*. Москва, 1990.
42. Аврех А. *Царизм накануне свержения*. - Москва, 1989.
43. *Восстание 1863г. в Литве и Белоруссии. Материалы и документы*, Москва, 1965.
44. *Восточный вопрос во внешней политике России. Конец XVIII – начало XX века*. Отв. ред. Н.С. Киняпина. – Москва, 1978.

45. Выскочков, Л.В. *Николай I*. М.: Мол. Гвардия, 2003.
46. Демин, В.А. *Государственная дума в России (1906-1917). Механизм функционирования*. М., 1996.
47. Дружинин, Н. *Русская деревня на переломе 1861-1880 гг.* Москва. 1978.
48. Ерошкин, Н.П. *История государственных учреждений дореволюционной России*. Москва, 1983.
49. Зайончковский, П. А. *Отмена крепостного права в России*. Москва, 1968.
50. Зырянов П. *История России XIX век*. Москва, 1994.
51. *История политических партий в России*. М, 1994.
52. Каменский, Александр Б. *Российская империя в XVIII веке: традиции и модернизация*. Москва: Новое Литературное Обозрение, 1999.
53. Киняпина Н. *Внешняя политика России в первой половине XIX в.* Москва, 1963.
54. Косик В. *Русская политика в Болгарии 1879-1886*. Москва 1991.
55. Кюстин, А.де. *Николаевская Россия. La Russie en 1839.* / Перевод с фр. М.: Политиздат, 1990.
56. Литвак, Б. *Переворот 1861 года в России: почему не реализовалось реформаторская альтернатива*. Москва, 1991.
57. Миллер, А.И. *Империя Романовых и национализм: Эссе по методологии исторического исследования*. Москва: Новое Литературное Обозрение, 2009.
58. Миронов, Б. Н. *Социальная история России периода империи (XVIII – начало XX века). Генезис личности, демократической семьи, гражданского общества и правового государства*. В 2-х томах. Санкт-Петербург: «Дмитрий Буланин», 2003.
59. Рындынский П. *Утверждение капитализма в России 1850-1880*. М., 1978.
60. Соловьева А. *Промышленная революция в России в XIX веке*. М., 1990.
61. Тарновский К. *Социально-экономическая история России. Начало XX века*. Москва, 1990.
62. Троицкий Н. *Россия в XIX веке. Курс лекций*. Москва, 1997.
63. Уортман, Ричард С. *Сценарии власти: Мифы и церемонии русской монархии. В 2 т. Т.1: От Петра Великого до смерти Николая I* / Пер. с англ С.В. Житомирской. – М.: ОГИ, 2004.
64. Чибиряев, С.А. *Великий русский реформатор. Жизнь, деятельность, политические взгляды М. М. Сперанского*. М., 1989.
65. Чулков, Г. И. *Императоры России. Психологические портреты*. М. : Слово, 2003. 384 с.
- Эткинд, Александр. *Внутренняя колонизация: Имперский опыт России*. Москва: Новое Литературное Обозрение, 2013.

Obligatorie: Istoria modernă a Asiei și Africii

6. Cristian, V., *Istoria Asiei*. București, 2002;
7. Elisseff, D., *Istoria Chinei*. București, f.a.;
8. Elisseff, D., *Istoria Japoniei*. București, f.a.;
9. Filimon, A., *Istoria Africii*. Iași, 1999;
10. Mantran R., *Istoria Imperiului Otoman*. București, 2001;
11. Mitu, S., *Istoria Asiei Moderne*. București, 2003;
12. Roșulescu, V., *Istoria Asiei*. Craiova, 2001;
13. *История стран Азии и Африки в новое время*. Ч. 1. Учебник. Москва, 1989;
14. *История стран Азии и Африки в новое время*. Ч.2. Учебник. Москва, 1991;
15. *История стран Азии и Африки в новое время*. Ч. 3. Москва, 2004.

Opțională:

4. Bușe, C., Zamfir, Z., Japonia. Un secol de istorie. 1853-1945. București, 1990;
  5. Lombord, D., China imperială. București, 2003;
  6. Mehmed Mustafa Ali, Istoria turcilor. București, 1976;
- Scurt tratat de istoria Chinei. București, 1997

Denumirea programului de studii	Istorie (fr)
Ciclul	licență
Denumirea cursului	Istoria modernă a Românilor (partea II)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	dr, conf. univ. Ciubotaru N.
Aprobat	Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023
Cadre didactice implicate	dr, conf. univ. Ciubotaru N.
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S.06.O.029	3	III	VI	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Istoria modernă a românilor (Partea II)* presupune studierea și cercetarea evoluției națiunii române, neamului românesc, încadrată în limitele cronologice – mijlocul secolului al XIX-lea – anul 1918. Spațiul etnic și geografic constituind Țara Moldovei, Țara Românească, Principatul Transilvaniei, dar și provinciile românești înstrăinate; Bucovina, Basarabia, Dobrogea, și Banat.

Necesitatea acestui curs reiese din studierea comparată a tuturor provinciilor istorice românești, caracterul general, dar și particularitățile acestora determinate de condițiile istorice ale evoluției neamului românesc în epoca modernă, în corelație cu civilizațiile occidentale și orientale.

Pornind de la izvoarele istorice și contribuțiile istoriografice în cadrul acestui curs se analizează diverse opinii și concepții ale istoricilor, contribuind astfel și la orientarea științifică a studenților asupra cercetării unor pagini istorice mai puțin cunoscute sau chiar neelucidate în știința istorică contemporană.

Cursul de Istoria modernă a Românilor reprezintă istoria națională care este totodată nu numai o disciplină a cunoașterii și a cercetării istorice dar și a educației patriotice și ale demnității naționale ale generației tinere pe baza faptelor premergătorilor noștri. Cursul de istorie națională este unul din pilonii de bază a creșterii și progresului istoric unei națiuni și a integrării europene prin trăsături de caracter general, dar și prin diversitate de culturi și civilizații. Aplicațiile elaborate vor avea tangență cu conținuturi din curriculumul școlar la nivel gimnazial și liceal.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- cunoașterea informației din diferite tipuri de surse referitoare la problematica istoriei moderne a românilor;
- reproducerea în formă orală și scrisă inclusiv utilizând mijloace tehnice fapte, evenimente și procese importante din istoria modernă a românilor;
- interpretarea noțiunilor și conceptelor-cheie ale istoriei moderne a românilor;
- identificarea diverselor opinii față de evenimentele și faptele majore ale istoriei moderne a românilor.
- elaborarea unui portofoliu al cursului cu conținuturi informaționale;

- întocmirea liste bibliografice tematice;
- proiectarea unui plan de cercetare al unei teme din istoria modernă a românilor;
- estimarea importanței istorice a unor evenimente din istoria modernă a românilor.
- validarea unei abordări obiective, critice a faptelor, evenimentelor și personalităților din istoria modernă a românilor
- educarea unei atitudini corecte și obiective față de propria istorie dar și de respect și toleranță față de istoria altor popoare.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- să cunoască evenimentele, faptele și personalitățile reprezentative ale istoriei moderne a românilor;
- să determine cauzalitatea fenomenelor istorice,
- să înțeleagă trăsăturile generale și particulare ale istoriei modern a românilor,
- să explice noțiunile, teoriile principale ale cursului,
- să aplice algoritmi de evaluare și analiză a diferitor categorii de surse la istoria modernă a românilor
- să aplice cunoștințele obținute în realizarea unui proiect de cercetare proprie a unei teme/compartiment din istoria modernă a românilor.

Precondiții

- cunoștințe generale despre diferite date, evenimente, personalități, procese din diferite perioade istorice
- abilități de analiză a unui articol științific, monografie ș.a.
- capacități de analiză a unor evenimente, personalități istorice
- abilități de utilizare a informației istorice din diverse surse informaționale
- abilități aplicare a cunoștințelor în cadrul dezbaterilor, în scrierea unor referate, comunicări științifice
- elaborarea tezelor de licență prin folosirea lucrărilor monografice și ale publicațiilor științifice

Unități de curs

Conținutul desfășurat al cursului pe teme

Partea II-a

Tema 1. Constituirea statului modern român.

Tema 2. Instaurarea și consolidarea regimului monarhiei constituționale în România.

Tema 3. Transilvania și Bucovina sub regimul politic al habsburgilor.

Tema 4. Viața politică și economică a Basarabiei sub regimul țarist în a doua jumătate a secolului al XIX-lea -începutul secolului al XX-lea.

Tema 5. România și ținuturile românești înstrăinate în anii primului război mondial.

Tema 6. Desăvârșirea procesului de constituire a statului național unitar român.

Tema 7. Cultura românească în a doua jumătate a sec. al XIX-lea- începutul sec. al XX-lea.

Metode și tehnici de predare și învățare

Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, lucrări practice, proiecte, consultații.

Strategii de evaluare

Evaluare realizată prin diverse metode: orale și scrise, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări practice, participarea la discuții, portofolii.

Evaluarea curentă se bazează pe, susținerea lucrărilor individuale, participarea la discuții în timpul orelor, prezentări orale a unor teme, chestionare.

Lucrarea finală de examen constă în expunerea unor subiecte din istoria modernă care să satisfacă anumite criterii. Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% - nota de la examen, 60% - se formează din: 40% pentru două evaluări curente, 20% constituie punctajul pentru lucrări practice cu harta de contur și axa cronologică, studii de caz, eseuri, referate, răspunsuri individuale la seminare, dezbateri, portofolii, alcătuirea bibliografiilor tematice.

Bibliografie Partea II

Obligatorie:

1. Giurescu C.C. Viața și opera lui Cuza Vodă. Chișinău, 1992
2. Scurtu I. Monarhia în România, Buc.1991
3. Focșeneanu E. Istoria Constituțională a României 1859-1991, Buc. 1998
4. Independența României. Documente, Vol I-III, Buc., 1977
5. Boldur A. Istoria Basarabiei, Buc., 1992

Opțională:

1. Iscru I. Istoria Modernă a României, Vol.I-II, Buc., 1986
2. Gh. Iacob .Istoria României Compendiu, Cluj-Napoca, 2014
3. Memoriile regelui Carol I al României. Vol. I-III, Buc., 1994
4. Iurie Colesnic Generația Unirii, Chișinau 2004.

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Mișcarea Națională în Basarabia (mijlocul sec. XIX-începutul sec. XX) Curs opțional
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Dr. conf. univ. Nicolae Ciubotaru
Aprobat	01 septembrie 2023
Cadre didactice implicate	
e-mail	ciubotaru.nicolae@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.A.030	2	III	VI	60	12	48

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

În cadrul acestui curs se presupune studierea procesului istoric al formării și afirmării națiunii române; politica deznaționalizatoare promovată de țarism; dezvoltarea conștiinței unității naționale de la Anexarea Basarabiei până la Unirea Principatelor Române; mișcarea național-culturală pentru păstrarea spiritualității românești în Basarabia, grupări și tendințe politice din Basarabia în perioada consolidării statului modern român; rolul clerului în păstrarea tradițiilor în Basarabia, creșterii mișcării de eliberare națională la începutul sec. al XX – lea, formarea curentului național – democratic în Basarabia; dezvoltarea mișcării de eliberare și unitate naționa-statală.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- cunoașterea noțiunilor principale, formelor de manifestare a conștiinței naționale;
- determinarea obiectului de studiu al cursului;
- cunoașterea surselor istorice principale;
- stabilirea spațiului geografic și cadrului cronologic;
- conștientizarea angajării forțelor naționale pentru păstrarea tradițiilor naționale, istorice, limbi române;
- stabilirea locului românilor basarabeni în cadrul românilor de pretutindeni

Finalități de studii realizate la finele cursului

- să cunoască sursele istorice și istoriografia mișcării naționale;
- să evidențieze particularitățile mișcării naționale din Basarabia;
- să caracterizeze portretele personalităților basarabene implicate în mișcarea națională;
- să aprecieze rolul mișcării naționale din Basarabia în cadrul păstrării identității românilor basarabeni;
- să determine cauzalitatea creșterii avântului mișcării de eliberare națională;
- să promoveze cunoștințelor prin intermediul participării la conferințe și mese rotunde ale studenților, elevilor și profesorilor din gimnazii.

Precondiții

- Cunoașterea evenimentelor, personalități basarabene angajate în păstrarea etnicității românești de la lecțiile de istorie de la ciclul liceal, din presă națională și internațională.

Unități de curs

Conținutul desfășurat al cursului pe teme:

- Tema 1. Introducere
- Tema 2. Procesul istoric de afirmare a națiunii române
- Tema 3. Politica deznaționalizatoare promovată de țarism în Basarabia
- Tema 4. Dezvoltarea conștiinței unității naționale de la Anexarea Basarabiei la Unirea Principatelor
- Tema 5. Mișcarea național-culturală pentru păstrarea spiritualității românești în Basarabia
- Tema 6. Grupări și tendințe politice din Basarabia în perioada consolidării statului modern român
- Tema 7. Rolul clerului în păstrarea tradițiilor în Basarabia
- Tema 8. Creșterea mișcării de eliberare națională la începutul sec. al XX-lea
- Tema 9. Formarea curentului național – democratic în Basarabia
- Tema 10. Încheiere

Metode și tehnici de predare și învățare

Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, lucrări practice, proiecte, consultații.

Strategii de evaluare

Evaluare realizată prin diverse metode: orale și scrise, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări practice, participarea la discuții, portofolii.

Evaluarea curentă se bazează pe, susținerea lucrărilor individuale, participarea la discuții în timpul orelor, prezentări orale a unor teme, chestionare.

Lucrarea finală de examen constă în expunerea unor subiecte din istoria modernă care să satisfacă anumite criterii. Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% - nota de la examen, 60% - se formează din: 40% pentru două evaluări curente, 20% constituie punctajul pentru lucrări practice cu harta de contur și axa cronologică, studii de caz, eseuri, referate, răspunsuri individuale la seminare, dezbateri, portofolii, alcătuirea bibliografiilor tematice.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Ciubotaru N., Ecoul Unirii de la 1859 în Basarabia, în Civilizația medievală și modernă în Moldova. Studii, Civitas, Chișinău, 2006.
2. Ciubotaru N., Repere istoriografice privind mișcarea națională în teritoriile românești aflate sub ocupație străină (sec. XIX – înc. sec. XX), în România din afara granițelor țării. Evoluție istorică și situație prezentată în perspectiva integrării României în UE. Simpozion internațional Iași – Chișinău, 8 – 12 noiembrie 2006. Casa Editorială Demiurg.
3. Eugen I., Melic Principiul naționalităților și întregirea României. Chișinău, 1991.
4. Negru Gh., Mișcarea națională în Basarabia în a doua jum. a sec. XIX – înc. sec. XX. // Destin românesc, nr. IV, 1996.
5. Negru Gh., Cercul basarabean al institutului filantropic național din București // nr. IV, 1996.

Opțională:

1. Bobeică A., Sfatul Țării – standard al renașterii naționale.
2. Bodea C., 1848 la Români. O istorie în date și mărturii. București, 1983.
3. Ciubotaru N., Basarabia și lupta pentru unitatea națională a Românilor în revoluția de la 1848. // Probleme ale științelor socio-umaniste și ale modernizării învățământului. Chișinău, 1997.
4. Ciubotaru N., Mișcarea națională în Basarabia în anii 1905-1907. // Probleme ale științelor socio-umaniste și ale modernizării învățământului. Chișinău, 1999.
5. Ciobanu Șt. Unirea Basarabiei. Chișinău, 1993

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Relațiile Româno – Franceze în Epoca Modernă. Curs opțional
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Istorie și geografie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Dr. conf. univ. Nicolae Ciubotaru
Aprobat	Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023
Cadre didactice implicate	
e-mail	ciubotaru.nicolae@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.A. 030	4	III	VI	60	12	48

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul Istoria modernă a românilor presupune studierea și cercetarea evoluției națiunii române, neamului românesc, Problema relațiilor româno-franceze prezintă un interes deosebit pentru știința istorică. Franța și cultura franceză au avut cea mai puternică influență asupra destinului și istoriei românilor în epoca modernă. Romanitatea și latinitatea au fost condiții importante pentru dezvoltarea relațiilor româno-franceze. Iluminismul francez și ideile liberale ale revoluției franceze de la 1789 au lăsat o amprentă puternică asupra societății culturale românești la răscrucea secolelor XVIII și XIX. Limba franceză în prima jumătate a secolului al XIX-lea a devenit limba principală la curțile domnești în Moldova și Țara Românească, în sistemul de învățământ și în societatea cultă românească.

Stabilirea contractelor diplomatice și deschiderea consulatelor franceze la Iași și la București au avut o influență benefică asupra vieții politice din Principatele Române. Parisul a devenit centrul principal de studii al tineretului român.

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea Franța a jucat un rol important în susținerea procesului de unire a Moldovei cu Țara Românească prin intermediul forurilor internaționale.

În cadrul sistemului de tratate de la Versailles Franța a susținut retrocedarea teritoriilor istorice românești.

La etapa actuală oportunitatea acestui curs este condiționat de stabilirea relațiilor diplomatice dintre Republica Moldova și Franța, includerea țării în Uniunea Țărilor francofone.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- analiză a primelor legături româno-franceze.
- cunoașterea premiselor dezvoltării relațiilor dintre societatea franceză și cea românească
- aplicare a cunoștințelor istorice a raporturilor româno-franceze în condițiile actuale
- cunoaștere a realităților culturale româno-franceze prin prisma activității uniunii țărilor francofone.
- aprecierea importanței relațiilor franco-române în perioada constituirii și a întregirii statului modern român.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- să cunoască istoriografia și sursele editate
- să însușească particularitățile, legăturile dintre Franța și intelectualitatea română
- Să evidențieze personalitățile din Franța și Țărilor Române

Precondiții

- Cunoașterea evoluției relațiilor româno-franceze în etapele principale de constituire a statului modern român.
- Să cunoască personalități ale diplomației și culturii românești și franceze.

Unități de curs

Conținutul desfășurat al cursului pe teme:

- Tema 1. Introducere
- Tema 2. Principatele Dunărene în sfera de interese a politicii externe a lui Napoleon I Bonaparte
- Tema 3. Viața politică în principatele Române și influența franceză (1822-1849)
- Tema 4. Relațiile româno-franceze în perioada revoluției de la 1848
- Tema 5. Franța și problema românească la conferința de la Viena
- Tema 6. Diplomația franceză la Congresul de pace de la Paris și problema principatelor Române
- Tema 7. Franța și statutul Principatelor Române la conferința de la Paris (1858)
- Tema 8. Relațiile româno-franceze în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza
- Tema 9. Domnia lui Carol I și relațiile cu Franța
- Tema 10. Evoluția relațiilor economice româno-franceze
- Tema 11. Relații politice și militare româno-franceze în anii primului război mondial

Metode și tehnici de predare și învățare

Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, lucrări practice, proiecte, consultații.

Strategii de evaluare

Evaluare realizată prin diverse metode: orale și scrise, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări practice, participarea la discuții, portofolii.

Evaluarea curentă se bazează pe, susținerea lucrărilor individuale, participarea la discuții în timpul orelor, prezentări orale a unor teme, chestionare.

Lucrarea finală de examen constă în expunerea unor subiecte din istoria modernă care să satisfacă anumite criterii. Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% - nota de la examen, 60% - se formează din: 40% pentru două evaluări curente, 20% constituie punctajul pentru lucrări practice cu harta de contur și axa cronologică, studii de caz, eseuri, referate, răspunsuri individuale la seminare, dezbateri, portofolii, alcătuirea bibliografiilor tematice.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Ciachir N., Istoria relațiilor internaționale de la pacea westfalică (1648) până la contemporaneitate (1947), București, 1988.
2. Giurescu C.C. Istoria Românilor, vol. III, București, 2000, 2007.
3. Hitchins K., Români, 1774-1866, București, 1998, 2003.
4. Istoria Românilor, vol. VII, VIII, București, 2003.
5. Maior L., 1848-1849. Români și unguri în revoluție, București, 1998.
6. Platon Gh., Moldova și începuturile revoluției de la 1848, Chișinău, 1993.
7. История народного хозяйства МССР, том I, Кишинев, 1976.

Opțională:

6. Apostol S., Protectoratul Rusiei asupra Principatelor Române. 1774-1856, București, 1999.
7. Arbore Z., Basarabia în secolul al XIX-lea, Chișinău, 2001.
8. Boldur Al., Autonomia Basarabiei sub administrație rusă (1818-1828), Chișinău, 1929.
9. Filliti I.C., Principatele Române de la 1828 la 1834. Ocupația țaristă și Regulamentele Organice, București, 1934
10. Georgescu Gr., Istoria culturii române moderne, București, 2009.

11. Regulamentul Organic al Moldovei al Moldovei, Iași, 2004.
12. Texte și documente privind istoria modernă a românilor, vol. I (1774-1866), Târgoviște, 2009
13. Tomuleț V., Basarabia în sistemul economic și politic al Imperiului Rus (1812-1868), Chișinău, 2012
14. Зеленчук В. С., Население Бессарабии и Население Бессарабии и Поднепровья в XIX в. (Этнические и социально-демографические процессы), Кишинев, 1978.
15. Мунтяну М. П., Налоги и повинности крестьян в Бессарабии в первой половине XIX в. В: Ежегодник по аграрной истории Восточной Европы, Кишинев, 1965.

Denumirea programului de studii	Istorie (forma de învățământ cu frecvență redusă)
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	<i>MENTALITĂȚI ȘI VIAȚĂ PRIVATĂ ÎN EUROPA OCCIDENTALĂ</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra de Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Lucia Sava, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	
E-mail	sava.lucia@upsc.md luciasmd@yahoo.com
Aprobat	01.09.2023

Codul cursului	Număr de credite ECTS	An	Semestru	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
S.06.A.030	4	III	VI	60	12	48

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cercetarea *istoriei mentalităților și a vieții private* constituie o direcție nouă de abordare istorică (denumită convențional *La nouvelle histoire*), care a avut un puternic impact în istoriografia contemporană. Programul „noului tip de istorie” lansat în Franța (anilor 20 ai secolului trecut) de Marc Bloch și Lucien Febvre, s-a opus prevalenței istoriei politice, care este înlocuită cu „o istorie mai amplă și mai umană”, o istorie care să includă toate activitățile umane și să fie preocupată mai puțin de povestirea evenimentelor și mai mult de analiza „structurilor”.

Abordarea științifică a subiectelor ce țin de domeniul vieții private, ca și cele despre mentalități, imaginar ș.a. se realizează dintr-o pluridisciplinară, cercetătorii utilizând în demersurile lor istorice, achizițiile unor științe social-umanistice conexe, cum ar fi: psihologia socială, geografia umană, demografia istorică, sociolingvistica, semiotica, etc.

Deși rămân încă foarte actuale și în prezent, studiile de acest gen, sunt puțin cunoscute și valorificate în cercetările istorice din spațiul nostru. Din acest punct de vedere, cursul ***Mentalități și viață privată în Europa Occidentală***, care este parte a unui curs mai amplu, își propune să inițieze studenții ciclului I, licență în problematica complexă a vieții private, cât și în metodologia de cercetare a unor asemenea subiecte.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- Să determine obiectul și sarcinile de studiu al disciplinei.
- Să definească conținutul, metodele de studiu, precum și conceptele de *mentalități, viață privată*.
- Să determine rolul și semnificația cotidianului în viața omului modern.
- Să determine originea, influențele, structura și principalele mecanisme de funcționare a modelelor comportamentale umane din epoca modernă.

La nivel de aplicare:

- Să identifice și clasifice varietatea componentelor structurale ale cotidianului modern în Europa.
- Să analizeze și interpreteze în mod critic sursele documentare, narative, literare și artistice referitoare la viața privată.
- Să evidențieze și să clasifice tipurile de mentalități și comunitățile europene după criteriul etno-lingvistic și socio-profesional în epoca modernă.
- Să dezvolte aptitudini de investigație științifică și scriere a textelor argumentative referitoare la domeniul istoriei mentalităților și a vieții private.

La nivel de integrare:

- Să stabilească locul și semnificația mentalităților și a cotidianului în contextul procesului general istoric.
- Să aprecieze în mod adecvat importanța studierii acestei discipline pentru înțelegerea globală a istoriei moderne a Europei.
- Să stabilească influența componentelor structurale ale societății moderne asupra patrimoniului cultural european.
- Să stabilească corelația dintre sursele documentare, narative și artistice în elucidarea proceselor istorice din epoca modernă.
- Să elaboreze proiecte de cercetare științifică în domeniul istoriei vieții private.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele ***cursului MENTALITĂȚI ȘI VIAȚĂ PRIVATĂ ÎN EUROPA OCCIDENTALĂ***, studenții vor putea:

- să identifice conceptele fundamentale ale problematicii vizate;
- să interpreteze din diverse perspective lecturile istorice realizate;

- să realizeze un proiect de cercetare științifică;
- să aplice cunoștințele generale și de specialitate în procesul activităților instructiv-educative.

Precondiții

Studierea cursului **ISTORIA MODERNĂ UNIVERSALĂ**

Conținutul unităților de curs

Tema 1. **INTRODUCERE.**

Tema 2. Direcțiile de cercetare ale *Istoriei mentalităților și a vieții private*. „Școala Analelor”.

Tema 3. *Timpul și spațiul* în Europa modernă.

Tema 4. *Spațiul* – cadru mental fundamental.

Tema 5. Habitatul.

Tema 6. Alimentație și gust. Atitudini față de hrană și practici culinare. Tabuuri alimentare.

Tema 7. Ținute vestimentare, modă și lux. Tendințe, schimbări, caracteristici.

Tema 8. Viziunea despre lume a omului modern.

Tema 9. Forme de conflict în epoca modernă.

Tema 10. Divertismentele.

Tema 11. Rituri și stiluri de viață ale omului modern.

Tema 12. Atitudinea omului modern în fața morții.

Tema 13. Onoare și dezonoare în Europa modernă.

Tema 14. Marginalii: celibatari și solitari.

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul **cursului MENTALITĂȚI ȘI VIAȚĂ PRIVATĂ ÎN EUROPA OCCIDENTALĂ** urmăresc să contribuie la formarea competențelor de comparație, analiză și sinteză a proceselor și fenomenelor istorice din Europa modernă, cu nivel de aplicare pe caracterul interactiv al orelor teoretice și cele practice. Totodată, demersul strategic în cadrul seminariilor va urmări învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților în proiecte de cercetare bazate pe probleme (micro-studii de caz). Pentru a atinge aceste obiective, structura orelor practice va fi variată și va include: portofoliu, diferite tipuri de prezentări: video, audio, reportaj, PPT și discutarea unor subiecte-cheie, analiza de documente, dezbaterile unor studii și lucrări științifice de referință ș. a.

Strategii de evaluare

Activitatea la seminare (prezentarea, la alegere, a unui subiect sau a unui studiu de caz din problematica propusă) ; comentariul unui document ; recenzarea unei lucrări din lista bibliografiei obligatorii, participarea la discuții, inclusiv prezența) va conta la notarea finală în proporție de 60%. Verificarea finală (examenul) se va realiza sub forma unei lucrări de sinteză (microproiect de cercetare) și va constitui 40% din notă.

Bibliografie

BIBLIOGRAFIE OBLIGATORIE (2 lucrări, la alegere):

1. Philippe Ariès, Georges Duby (coord.), *Istoria vieții private*, vol. VI-VII-VIII: *De la Revoluția franceză la primul război mondial*, Buc., Meridiane, 1995-1997.
2. François Furet (coord.), *Omul romantic*, Iași, Polirom, 2000.
3. Ute Frevert, Heinz-Gerhard Haupt, *Omul secolului al XIX-lea*, Iași, Polirom, 2002.
4. Philippe Ariès, *Omul în fața morții*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1996.

5. Simona Nicoară, Toader Nicoară, *Mentalități colective și imaginar social. Istoria și noile paradigme ale cunoașterii*, Cluj-Napoca, 1996.

BIBLIOGRAFIA ORIENTATIVĂ A CURSULUI

ARIÈS, Philippe, *Essais sur l'histoire de la mort en Occident du Moyen Age à nos jours*, Paris, Ed. Seuil, 1975;

BACHELARD, Gaston, *Poetica spațiului*, trad. de Irina Bădescu, Pitesti, Ed. Paralela 45, 2005;

BOCK, Gisela, *Femeia în istoria Europei. Din Evul Mediu până în zilele noastre*, Iași, Polirom, 2002.

BOIA Lucian, *Pentru o istorie a imaginarii*, Buc., Humanitas, 2000.

BOURDÉ, Guy, MARTIN, Hervé, *Les écoles historiques*, Paris, Ed. Seuil, 1997;

BRAUDEL, Fernand, *Structurile cotidianului: posibilul și imposibilul*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1984

BRAUDEL, Fernand, *Jocurile schimbului*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1985.

BRAUDEL, Fernand, *Timpul lumii*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1989.

CHAUNU Pierre, *Civilizația Europei clasice*, vol. I-III, B., 1989.

CHAUNU Pierre, *Civilizația Europei în Secolul Luminilor*, vol. I-II, B., 1986.

DELACROIX, Christian, DOSSE, François, GARCIA, Patrick, *Les courants historiques en France (19-20 siècles)*, Paris, Ed. Armand Colin, 1999;

DELUMEAU, Jean, *Frica în Occident. O cetate asediată (sec. XIV – XVIII)*, vol. I, II, trad. de Modest Morariu, București, Ed. Meridiane, 1986;

DELUMEAU, Jean, *Rassurer et protéger. Le sentiment de sécurité dans l'Occident d'autrefois*, Paris, Ed. Fayard, 1989;

DOSSE, François, *L'histoire en miette. Des «Annales» à la «Nouvelle Histoire»*, Paris, Ed. La Découverte, 1987;

DRAGAN, Radu, *Lumile răsturnate. Reprezentarea spațiului în societatea tradițională*, trad. de Roxana Pitea, București, Ed. Paideia, 2000;

DUȚU, Alexandru, *Literatura comparată și istoria mentalităților*, București, Ed. Univers, 1982;

DUTU, Alexandru, *Dimensiunea umană a istoriei. Direcții în istoria mentalităților*, București, Ed. Meridiane, 1986;

ELIAS, Norbert, *Procesul civilizației. Cercetări sociogenetice și psihogenetice*, I-II, Iași, Polirom, 2002.

FOUCAULT, Michel, *Cuvintele și lucrurile. O arheologie a științelor umane*, Buc., Univers, 1996.

FOUCAULT, Michel, *Istoria nebuniei în epoca clasică*, Buc., Humanitas, 1996.

FOUCAULT, Michel, *A supraveghea și a pedepsi. Nașterea închisorii*, Buc., Humanitas, 1997.

FOUCAULT, Michel, *Nașterea clinicii*, Buc., Ed. Științifică, 1998.

KOYRE, Alexandre, *De la lumea închisă la universul infinit*, Buc., Humanitas, 1997.

LE GOFF, Jacques, „Les mentalités: une histoire ambiguë”, în *Faire de l'histoire*, (coord.) Jacques Le Goff și Pierre Nora, vol. III (*Nouveaux objets*), Paris, Ed. Gallimard, 1986, pp. 106-128;

LAQUEUR, Thomas, *Corpul și sexul de la greci la Freud*, Buc., Humanitas, 1998.

MINOIS, Georges, *Istoria sinuciderii. Societatea occidentală în fața morții voluntare*, București, Humanitas, 2002.

MONTANARI, Massimo, *Foamea și abundența. O istorie a alimentației în Europa*, trad. de Doina Cernica și Elena Caraboi, Iași, Ed. Polirom, 2003;

MUCHEMBLED, R. *O istorie a Diavolului. Civilizația occidentală în secolele XII-XX*, Ed. Cartier, 2002.

MUCHEMBLED, Robert (coord.), *Magia și vrăjitoria în Europa din Evul Mediu până astăzi*, București, Humanitas, 1997.

NICOARĂ, Simona, *Națiunea modernă. Mituri, simboluri, ideologii*, Cluj-Napoca, Ed. Accent, 2002.

NICOARĂ, Simona, NICOARĂ, Toader, *Istorie și imaginar. Eseuri de antropologie istorică*, Cluj-Napoca, 2001.

NICOARĂ, Toader, „Între istoria reprezentărilor și istoria culturală: istoria mentalităților azi”, în *Tentația Istoriei. In memoriam Profesorului Pompiliu Teodor*, (coord.) Nicolae Bocsan, Ovidiu Ghitta, Doru Radosav, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2003, pp. 471-497;

ONFRAY, Michel, *Ratiunea gurmănda. Filozofia gustului*, trad. de Claudia Dumitriu și Lidia Simion, București, Ed. Nemira, 2001;

PATLAGEAN, E., *L'Histoire de l'imaginaire*, în “La Nouvelle Histoire”, Paris, Éd. Complexe, 1988.

RICOEUR, P., *Memoria, istoria, uitarea*, trad. I. și M. Gyuresik, Timișoara, Amarcord, 2001.

Le RIDER, Jacques, *Modernitatea vieneză și crizele identității*, Iași, Ed. Universității “Al. I. Cuza”, 1995.

SEGRE, M., *Mituri, rituri, simboluri în societatea contemporană*, Timișoara, Ed. Amarcord, 2000.

VILLARI, Rosario (coord.), *Omul baroc*, Iași, Polirom, 2000.

VOVELLE, Michel (coord.), *Omul Luminilor*, Iași, Polirom, 2000.

VOVELLE, Michel, *Idéologies et mentalités*, Paris, Ed. Gallimard, 1992;

VOVELLE, Michel, *La mort et l'Occident. De 1300 à nos jours*, Paris, Ed. Gallimard, 2000.

WUNENBURGER, J.-J., *Utopia sau criza imaginarului*, Cluj-Napoca, Dacia, 2001.

Denumirea programului de studii	Istorie (forma de învățământ cu frecvență redusă)
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	FORMAREA NAȚIUNILOR ȘI A NAȚIONALISMELOR ÎN EUROPA OCCIDENTALĂ: TEORII, PRINCIPII, MODELE
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra de Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Lucia Sava, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	
Aprobat	01.09.2023
E-mail	sava.lucia@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	An	Semestru	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
S.06.A.030	3	III	VI	60	12	48

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Noțiunile de *națiune*, *identitate națională*, *stat național*, *naționalism(-e)* sunt, probabil, cea mai mare provocare a modernității, sunt termenii esențiali, care definesc idealurile Europei, modul în care este organizată societatea modernă în secolul al XIX-lea. Ca idee, dar și ca realitate istorică, *națiunea* și ideologia adiacentă a acesteia, *naționalismul*, au astăzi mare relevanță politică, socială, culturală și constituie obiectul de studiu al diferitor discipline științifice. Fie că apelează la explicații materialiste, structurale (cum ar fi, impactul industrialismului, al capitalismului, al statului modern), fie - la cele idealiste (ideologia modernă, individualismul, manipularea elitelor ș.a.), modernismul susține ideea construcției națiunilor și a statelor naționale.

Cursul are ca obiective principale: completarea conținutului și a problematicii disciplinei fundamentale de **ISTORIA MODERNĂ A EUROPEI ȘI AMERICII**; introducerea studenților în problemele esențiale ale originii ideilor de identitate națională în epoca modernă; familiarizarea lor cu utilajul imaginarului național; analiza principalelor teorii și modele ale naționalismului; raporturile dintre identitate și alteritate, reperele identității colective; crearea unor competențe analitice și metodologice privind studierea procesului de formare a națiunilor; însușirea unor noțiuni-cheie și formarea capacităților de a recurge în abordările istorice la discipline înrudite, cum ar fi: antropologia istorică (culturală), sociologie, geografie, psihologie, filologie ș.a.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- ✓ să cunoască etapele și contextul formării națiunilor europene în perioada modernă;
- ✓ să definească esența și particularitățile ideologiilor naționaliste;
- ✓ să înțeleagă caracterul interdisciplinar al disciplinei;

La nivel de aplicare:

- ✓ să realizeze analiza unor studii de caz;
- ✓ să posede abilități de interpretare critică a surselor istorice;
- ✓ să cunoască și să aplice metodele de cercetare științifică specifice problematicii;

La nivel de integrare:

- ✓ să integreze problematica *disciplinei* în conținutul disciplinelor fundamentale ;
- ✓ să stabilească valoric importanța unor asemenea subiecte în formarea propriilor sentimente de identitate națională.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele *cursului FORMAREA NAȚIUNILOR ȘI A NAȚIONALISMELOR ÎN EUROPA OCCIDENTALĂ: TEORII, PRINCIPII, MODELE*, studenții vor putea:

- ✓ sa identifice conceptele fundamentale ale problematicii vizate;
- ✓ sa interpreteze din diverse perspective sursele istorice cercetate;
- ✓ să realizeze un proiect de cercetare științifică;
- ✓ să aplice cunoștințele generale și de specialitate în procesul activităților instructiv-educative;

Precondiții

Studierea cursului **ISTORIA MODERNĂ UNIVERSALĂ**

Unități de curs

Introducere

Tema 1-2. Perspectiva istorico-antropologică despre națiune și naționalism

Tema 3. Căutarea unității de-a lungul istoriei. Unitatea, o aspirație istorică

Tema 4-5. Națiunea modernă: între Memorie și Istorie (sec. XIX)

Tema 6. Sacralizarea națiunii: sfânta națiune (sec. XIX)

Tema 7-8. Cultură. Stat. Națiune (sec. XIX-XX)

Tema 9-10. Reperle identității naționale (secolul al XIX-lea)

Tema 11-12. Identitate și alteritate

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul *cursului FORMAREA NAȚIUNILOR ȘI A NAȚIONALISMELOR ÎN EUROPA OCCIDENTALĂ: TEORII, PRINCIPII, MODELE* urmăresc să contribuie la formarea competențelor de comparație, analiză și sinteză a proceselor și fenomenelor istorice din Europa modernă, cu nivel de aplicare pe caracterul interactiv al orelor teoretice și cele practice. Totodată, demersul strategic în cadrul seminariilor va urmări învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților în proiecte de cercetare bazate pe probleme (micro-studii de caz). Pentru a atinge aceste obiective, structura orelor practice va fi variată și va include: portofoliu, diferite tipuri de prezentări: video, audio, reportaj, PPT și discutarea unor subiecte-cheie, analiza de documente, dezbaterile unor studii și lucrări științifice de referință ș. a.

Strategii de evaluare

Activitatea la seminare (prezentarea, la alegere, a unui subiect sau a unui studiu de caz din problematica propusă); comentariul unui document; recenzarea unei lucrări din lista bibliografiei obligatorii, participarea la discuții, inclusiv prezența) va conta la notarea finală în proporție de 60%. Verificarea finală (examenul) se va realiza sub forma unei lucrări de sinteză (microproiect de cercetare) și va constitui 40% din notă.

Bibliografie generală:

Benedict Anderson, *Comunități imaginate. Reflecții asupra originii și răspândirii naționalismului*, Buc, Ed. Integral, 2000.

Daniel Barbu (coord.), *Firea românilor*, Buc., Nemira, 2000.

Lucian Boia, *Istorie și mit în conștiința românească*, Buc., Humanitas, 1997.

Idem, *Jocul cu trecutul. Istoria între adevăr și ficțiune*, Humanitas, 1998.

Idem, *Două secole de mitologie națională*, Buc, Humanitas, 1999.

Catherine Durandin, *Discurs politic și modernizare în România. Secolele XIX-XX*, ClujNapoca, P. U.C., 2001. Ernest Gellner, *Națiuni și naționalism*, Buc., Ed. Antet, 1997.

Idem, *Naționalismul*, Buc, Ed. Librom Antet, 2001.

Olivier Gillet, *Religion et Nationalisme. L'idéologie de l'Église orthodoxe roumaine sous le régime communiste*, Bruxelles, Éditions de l'Université de Bruxelles, 1997.

Raoul Girardet, *Naționalism și națiune*, Iași, Institutul European, 2003.

Guy Hermet, *Istoria națiunilor și a naționalismului în Europa*, Iași, Institutul European, 1997.

E. J. Hobsbawn, *Națiuni și naționalism din 1780 până în prezent. Program, mit, realitate*, Chișinău, Ed. ARC, 1997.

Identitate și alteritate. Studii de imagologie, vol. I, Reșița, Ed. Banatica, 1996.

Identitate și alteritate. Studii de imagologie, vol. II, PUC, 1998.

Identitate și Alteritate. Studii de istorie politică și culturală, vol. III, Cluj-Napoca, PUC, 2003.

Nicolae Iorga, *Ideea națională în decursul istoriei universale, în Sfaturi pe întuneric*, Buc, Ed. Militară, 1977.

Klaus Heitmann, *Imaginea românilor în spațiul lingvistic german, 1775-1918. Un studiu imagologic*, Buc., Univers, 1985.

D. H. Mazilu, *Noi și Ceilalți. Fals tratat de imagologie*, Iași, Polirom, 1999.

Sorin Mitu, *Geneza identității naționale la românii ardeleni*, Buc., Humanitas, 1997.

Mituri istorice românești, coord L. Boia, Buc, Ed. Univ, 1995.

M.L.Murgescu, *Între "bunul creștin" și "bravul roman". Rolul școlii primare în constituirea identității naționale românești, 1831-1878*, Iași, 1999.

Andrei Oișteanu, *Imaginea evreului în cultura română*, Buc., Humanitas, 2001.

Pop Ioan-Aurel, *Geneza medievală a națiunilor moderne (secolele XIII-XVI)*, Buc., Ed. Fundației Culturale Române, 1998.

Idem, *Națiunea română medievală. Solidarități etnice românești în secolele XIII-XVI*, Buc., Ed. Enciclopedică, 1998.

Idem, *Istoria, adevărul și miturile*, Buc., Ed. Enciclopedică, 2002.

Constantin Rădulescu-Motru, *Românismul...*, Buc., 2000.

Simona Nicoară, *Miturile revoluției pașoptiste românești, Istorie și imaginar*, Cluj-Napoca, PUC, 1999.

Idem, *Istorie și imaginar. Eseuri de antropologie istorică*, Cluj-Napoca, P.U.C., 2000.

Idem, *Națiunea modernă. Mituri, simboluri, ideologii*, Cluj-Napoca, Ed. Accent, 2002.

Toader Nicoară, *Transilvania la începutul timpurilor moderne (1680-1800). Societate rurală și mentalități colective*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 2001.

Olivier Roy, *Noua Asie Centrală sau fabricarea națiunilor*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 2001.

Anthony D. Smith, *The Ethnic Origins of Nations*, Oxford Blackwell, 1986.

Idem, *Naționalism și modernism. Un studiu critic al teoriilor recente cu privire la națiune și naționalism*, Chișinău, Ed. Epigraf, 2002.

Sugar F. Peter, *Naționalismul est-european în secolul al XX-lea*, Buc., Curtea Veche, 2002.

Anne-Marie Thiesse, *Crearea identităților naționale în Europa. Secolele XVIII-XX*, Iași, Editura Polirom, 2000.

Anul IV

semestrul VII

UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Etica pedagogică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Catedra Științe ale Educației și Management
Titular de curs	Țărnă Ecaterina, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	
e-mail	tarna.ecaterina@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.07.O.033	2	4	7	60	12	48

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Etica pedagogică este un curs obligatoriu și necesar studenților pentru dezvoltarea personală și profesională. Cursul este raportat la realitățile teoretice și practice, optând pentru asigurarea calității în formarea inițială prin orientarea la standardele de formare profesională a personalului educațional. Cursul respectiv răspunde cerințelor interdisciplinare și constituie o punte de legătură dintre domeniile pedagogiei, filosofiei și psihologiei, între sfera privată și cea publică a experienței personale și profesionale. De asemenea, având în vedere ansamblul pregătirii metodologice, cursul are ca scop fundamentarea abilităților și deprinderilor practice pentru: formarea și dezvoltarea capacității de a analiza comportamentul prin prisma normelor specifice deontologiei pedagogice, antrenarea deprinderilor de conduită în raport cu normele etice, formarea capacităților empatică și a tactului pedagogic, formarea atitudinii respectuoase față de elevii cu CES, dezvoltarea atitudinii nonconflictuale, crearea unei culturi organizaționale etc. Disciplina abordează problematica formării profesionale din perspectiva exigențelor prevăzute în *Codul de etică al cadrului didactic*, elaborat în baza art. 135, alin. (6)-(8), din Codul Educației nr. 152 din 17 iulie 2014, aprobat de Parlamentul Republicii Moldova și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 319-324 din 24 octombrie 2014, art.634. *Etica pedagogică* propune studenților activități practice de dezvoltare personală, punând accent pe cunoașterea și recunoașterea valorilor pedagogice ca surse ale dezvoltării atitudinii nonconflictuale din perspectiva integrării profesionale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Identificarea noțiunilor de bază, fenomenelor și proceselor specifice eticii pedagogice.
- Aplicarea principiilor și respectare normelor deontologice în raport cu prevederile *Codului de etică al cadrului didactic*.

- Asumarea responsabilității de a elabora și implementa programe speciale de conduită etică în baza *Referențialului valoric, domeniul Științe ale Educației*.
- Cunoașterea și recunoașterea valorilor pedagogice ca surse ale dezvoltării atitudinii nonconflictuale din perspectiva integrării profesionale.
- Adaptarea paradigmelor etice în diverse activități practice de distingere a comportamentului moral, amoral, imoral și dezvoltarea competențelor de rezolvare a conflictelor educaționale.
- Antrenarea spiritului de inițiativă în activități de învățare și de cercetare privind comportamentul etic, formarea capacităților empatice și a tactului pedagogic.
- Conștientizarea necesității de autocontrol, de valorificare a proceselor și patternurilor de autodezvoltare.

Finalități de studii

La nivel de cunoaștere:

- Să definească conceptele: „etică pedagogică”, „cod de etică”, „referențial valoric”, „valori morale/profesionale”, „dezvoltare personală/profesională”, „comportament profesional”, „deontologie” etc.
- Să cunoască *Codul de etică al cadrului didactic și Referențialul valoric, domeniul Științe ale Educației*.
- Să identifice, prin prisma principiilor etice, valorile profesionale în raport cu normele comportamentului etic.
- Să profileze valențele formative și rolul categoriilor etice în procesul educativ.
- Să recunoască, prin prisma teoriilor și modelelor, fenomenele și procesele care favorizează sau împiedică dezvoltarea personală/profesională
- Să cunoască și să recunoască valorile pedagogice ca surse ale dezvoltării atitudinii nonconflictuale din perspectiva de integrare profesională.
- Să stabilească raportul dintre dimensiunea morală a personalității profesorului și dimensiunea morală a personalității elevului.

La nivel de aplicare

- Să utilizeze cunoștințele teoretice în domeniul aplicativ și să demonstreze abilitățile de management al informației (capacitatea de a extrage, a analiza și a produce informații).
- Să aplice principiile, normele de conduită și valorile profesionale prevăzute în *Codul de etică al cadrului didactic*.
- Să aplice *Referențialul valoric, domeniul Științe ale Educației* în diverse contexte profesionale și să dezvolte mecanisme specifice de sesizare/ informare/ formare a personalității sub aspect moral.
- Să manifeste gândire pozitivă și comportament proactiv în evaluarea și soluționarea dilemelor etice.
- Să aplice cunoștințele despre valorile pedagogice ca surse ale dezvoltării atitudinii nonconflictuale în perspective de integrare profesională.
- Să demonstreze responsabilitate pentru organizarea activităților practice de dezvoltare personală și profesională.

- Să determine dimensiunile comportamentului moral în raport cu cel amoral, imoral și să demonstreze creativitate în elaborarea proiectelor de cercetare vizând *problematica eticii în sistemul educațional*.

La nivel de integrare

- Să generalizeze și să particularizeze importanța eticii pedagogice pentru favorizarea climatului pozitiv în școală.
- Să transpună în activități practice normele de conduită și valorile profesionale prevăzute în *Codul de etică al cadrului didactic*.
- Să proiecteze activități de formare – dezvoltare personală și profesională în baza *Referențialului valoric, domeniul Științe ale Educației*.
- Să se adapteze la diverse contexte educaționale și să demonstreze competente practice în proiectarea principiilor etice de dezvoltare personală/profesionale
- Să gestioneze eficient situațiile conflictuale și să aprecieze importanța valorilor pedagogice în evaluarea și soluționarea dilemelor etice.
- Să planifice activități practice de dezvoltare personală și profesională.
- Să gestioneze eficient dificultățile comportamentale și să implementeze proiecte inovatoare sistemice vizând dezvoltarea culturii etice în sistemul educațional.

Precondiții

Studentii trebuie să posede cunoștințe generale despre „etică pedagogică”, „cod de etică”, „referențial valoric” „valori morale/profesionale”, „dezvoltare personală/profesională”, „comportament profesional”, „deontologie”; să dezvolte deprinderi de empatie și tact pedagogic; să identifice și să interpreteze diverse metode de autoeducație morală și profesională; să manifeste atitudine nonconflictuală în prevenirea și rezolvarea conflictelor prin aplicarea normelor etice; să aprecieze rolul eticii în formarea și dezvoltarea competențelor profesionale.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Etica – etimologia, definiții și delimitări conceptuale

Tema 2. Codul etic al cadrelor didactice – necesitate categorică și necondiționată

Tema 3. Perspectiva integrării valorilor etice în activitatea profesională

Tema 4. Principiile și categoriile eticii pedagogice

Tema 5. Obligatorietatea conștientizării regulilor deontologice

Tema 6. Universul valorilor – considerațiuni generale pentru cadrele didactice

Tema 7. Valorile pedagogice și comportamentul etic profesional

Tema 8. Normele profesionale, autoeducația și responsabilitatea pedagogică

Tema 9. Evaluarea și soluționarea dilemelor etice în educație

Tema 10. Personalitatea și autoritatea profesională

Tema 11. Dimensiuni etice ale comunicării în mediul educațional

Tema 12. Cultura profesională, tactul și măiestria cadrelor didactice

Strategii de evaluare

Calitatea participării studenților: discuții, dezbateri, răspunsuri orale, elaborarea și susținerea prezentărilor, consultarea surselor bibliografice de bază, două probe obligatorii (proiectul de dezvoltare personală, portofoliul). Prezența la curs este obligatorie. Studenții sunt responsabili de studierea conținutului și realizarea lucrărilor. Activitățile solicitate studenților pentru evaluarea pe parcurs intră obligatoriu în nota finală. Portofoliul (proiectele, referatele, testele etc.) predate după termenul fixat nu se iau în considerare. Rezultatele evaluării curente constituie - 60% din cota notei finale. Evaluarea finală – examen. Nota de la examen va constitui 40 % din cota notei finale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Albu G., Cojocaru V.M. *Universul Valoric al profesorului*. Iași: Institutul European, 2019. 162p.
2. Callo T., Pâslaru Vl. ș.a. *Perspectiva axiologică asupra educației în schimbare*. Chișinău: Academia de Științe a RM, Institutul de Științe ale Educației. 2011. 141p.
3. Capcelea V. *Etica*. Chișinău: Arc. 2003.
4. Chiriac V. *Etica și eficiența profesională*. București: All, 2005
5. Copoeru I., Szabo N. *Etica și cultura profesională*. Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință. 2008
6. Grigoraș I. *Probleme de etică. Curs universitar*. Iași: Editura Universității „Al. I. Cuza ” 1999
7. Mândăcanu V. *Etica pedagogică praxiologică*. Chișinău: Pontos. 2010. 588 p.
8. Mândăcanu V. *Profesorul-maestru*. Chișinău: Editura: Pontos. 2009. 628p.
9. Miroiu M., Blebea G. *Introducere în etica profesională*. București: Ed. Trei. 2001
10. Singer P. *Tratat de etică*. Iași: Polirom. 2006. 604p.
11. Țărnă E. *Bazele comunicării*. Curs universitar. Ediția a II-a, Chișinău: Prut Internațional, 2017, 408 p.
12. Țărnă E. *Conflictologia. Note de curs*. Chișinău: UPS „I. Creangă”. 2019. 275 p.

Opțională:

1. Bauman Z. *Etica postmodernă*. Timișoara: Amarcord. 2000. 280 p.
2. Cucoș C. *Pedagogie și axiologie*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1995. 160 p.
3. Gîncu I. *Dimensiunea valorică a competenței profesionale*. Chișinău: Centrul Educațional PRO DIDACTICA. 2014. Revista „Didactica-Pro”, nr.1. p. 19-24.
4. Grünberg Ludwig. *Axiologia și condiția umană*. București: Politica. 1972. 379p.
5. Iluț P. *Valori, atitudini și comportamente sociale. Teme actuale de psihosociologie*. Iași: Polirom. 2004. 256p. ISBN: 973-681-763-6
6. Iluț P. *Valori, atitudini și comportamente sociale*. Iași: Polirom, 2004. 256p.
7. Sîrbu T. *Etica și virtuți morale*. Iași: Ed. Societății Academice. 2005
8. Șustag Z., Ignat C. *Modalități alternative de soluționare a conflictelor*. București: Ed. Universitară. 2008
9. Williams B. *Moralitatea. O introducere în etică*. București: Editura Punct. 2002

Denumirea programului de studii		Istorie (FR)				
Ciclul		I Licență				
Denumirea cursului		Istoria culturii universale și naționale				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Facultatea de Filologie și Istorie Catedra Istorie și Științe Sociale				
Titular de curs		Valentina Ursu, dr. conf .univ. Veronica Melinte, asistent universitar				
Cadre didactice implicate						
Aprobat e-mail		Șed. Catedrei, pr. verb. Nr. 1 din 01.09.2023 melinte.veronica@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.07.O.034	4	I	II	180	36	144
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Programul de formare continuă la <i>Istoria culturii universale și naționale</i> vine să consolideze cunoștințele și să formeze competențele cadrelor didactice în domeniul <i>Istoriei culturii</i>. Cursul urmărește o abordare globală a problematicii instruirii în actualitate, și presupune o accentuare a laturii metodologice de dobândire a unor cunoștințe diverse, cu un pronunțat caracter esențial și pragmatic, o abordarea complexă a competențelor este însoțită de specificarea stilului didactic al profesorului definit prin competențe în trei planuri distincte: <i>conceptual, acțional și evaluativ</i>. Astfel, cursul vine să contribuie la dezvoltarea unor modele comportamentale în concordanță cu experiența acumulată în cadrul organizației școlare, cu interesele și opțiunile participanților. Acestea implică, în perspectiva asigurării calității în educație, (1) proiectarea/planificarea judicioasă a acțiunilor didactice și sistematic realizate care asigură încrederea în obținerea rezultatelor preconizate, (2) monitorizarea procesului de instruire și educare prin respectarea de proceduri, norme, metodologii și de dezvoltare a <i>culturii cunoașterii, culturii organizaționale, culturii calității, culturii strategiilor, culturii evaluării/autoevaluării</i>. Cursul se axează pe promovarea inovației educaționale centrată pe probleme actuale ale învățământului cum ar fi: instruirea pe competențe, proiectarea unui curriculum în contextul competențelor-cheie, dezvoltarea dimensiunilor inter și pluridisciplinare și transdisciplinare ale procesului de instruire.</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<p><i>Competențe cognitive:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Recunoașterea teoriilor culturologice contemporane; • Înțelegerea evenimentele istorice care au influențat progresul culturii universale și naționale, • Recunoașterea principalelor procese care au marcat evoluția culturii naționale, • Identificarea rolului personalităților culturale făuritoare de capodopere artistice. <p><i>Competențe de învățare:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea cunoștințele obținute la Istoria culturii universale și naționale în înțelegerea concepțiilor estetice, modelelor și limbajelor culturale, • Cercetarea critică a surselor de studiere a fenomenelor culturii materiale și spirituale. <p><i>Competențe de aplicare:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea legităților generale și speciale în evoluția culturii universale și naționale, 						

- Aplicarea tehnicilor de lectură critică relevante în elaborarea proiectelor de grup și individuale la Istoria culturii universale și naționale;
- Proiectarea unui plan de acțiuni în studierea problemelor și situațiilor – problemă în cadrul temelor din cultura universală și națională.

Competențe de analiză:

- Evaluarea diverselor puncte de vedere și opinii față de problemele culturii universale și naționale,
- Realizarea aprecierilor valorice ale patrimoniului culturii universale și naționale

Competențe de comunicare:

- De a comunica în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, inclusiv utilizând tehnologiile informaționale și de comunicații, în diverse contexte socio-culturale și profesionale informaționale cunoștințele din domeniul Istoriei culturii,

Finalități de studii

Finalități din domeniul cognitiv

- să definească noțiunile fundamentale ale Istoriei culturii universale și naționale,
- să prezinte conceptograme, tabele sincronice, liste de noțiuni culturologice,
- să recunoască operele de artă și autorii acestora,
- să relateze conținuturile operelor din literatura universală și națională,
- să ordoneze un algoritm de analiză a unei opere artistice,
- să valideze valoarea unei opere a culturii raportată la impactul social al acesteia,

Finalități din domeniul afectiv

- să conștientizeze necesitatea cunoașterii culturii universale și naționale,
- să manifeste respect și loialitate față de exponenții altor culturi,
- să formuleze opinia personală despre o operă din domeniul culturii,
- să evalueze resurse informaționale cu caracter culturologic (manuale, articole, portofolii ș.a.),

Finalități din domeniul psihomotor: abilități, deprinderi, iscusințe

- să recunoască creații muzicale din patrimonial universal și național,
- să proiecteze un eseu în baza unei opere artistice.

Precondiții

- Studenții trebuie să dețină cunoștințe temeinice din istoria universală și națională,
- Să știe să utilizeze corect conținuturile din diverse surse informaționale.

Conținutul unităților de curs

- Tema 1. Definiția și funcțiile culturii
- Tema 2. Interacțiunea și influența culturilor Orientului Antic
- Tema 3. Cultura Greciei Antice.
- Tema 4. Cultura Romei Antice
- Tema 5. Cultura geto-dacilor
- Tema 6. Cultura medievală
- Tema 7. Cultura epocii Renașterii
- Tema 8. Cultura epocii moderne
- Tema 9. Cultura din Basarabia în perioada 1812-1918
- Tema 10. Cultura contemporană interbelică
- Tema 11. Cultura în a doua jumătate a secolului XX. (1945-1989)
- Tema 12. Cultura în RSSM 1944-1991 și cultura Republicii Moldova post 1991

Metode și tehnici de predare și învățare

Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, prelegeri euristice, lucrări practice, proiecte, consultații.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă se bazează pe susținerea lucrărilor individuale, participarea la discuții în timpul lecțiilor teoretice și practice, prezentări orale a unor teme, completarea de chestionare.

Lucrarea finală de examen constă în expunerea unor subiecte din istoria modernă care să satisfacă anumite criterii. Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% - nota de la examen, 60% - se formează din: 40% pentru două evaluări curente, 20% constituie punctajul pentru lucrări practice cu harta de contur și axa cronologică, studii de caz, eseuri, comunicari, răspunsuri individuale la seminare, dezbateri, portofolii, alcătuirea bibliografiilor tematice.

Bibliografie

Obligatorie:

1. BANCOMPANI Salas, *Lumea simbolurilor*, Ed. Humanitas, București, 2004.
2. CONNOR Steven, *Cultura postmodernă*, București, Ed. Meridiane, 1999.
3. DRIMBA Ovidiu, *Istoria culturii și civilizației*, Vol.1-12, București, Ed. SAECULUM I.O. Ed. VESTALA.
4. PRUT Constantin, *Dicționar de artă modernă și contemporană*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 2002
5. RADU Florian, *Metamorfoza culturii în secolul XX*, București, 1988.
6. TĂNASE AL., *O istorie a culturii în capodopere*, București, 1984.
7. THEODORESCU Răzvan, *Cultură și civilizație europeană*, Editura Fundației România de Măine, 2003.

Opțională:

1. *Arta secolului XX*. Dicționar enciclopedic, București, 1993.
2. BONNARD A., *Civilizația greacă*, București, 1967.
3. BOTEZ-CRAINIC Adriana, *Istoria artelor plastice*, vol. 1-4, București 1997.
4. BURKHARDT Jacob, *Cultura Renașterii în Italia*, București, 1969.
5. DESHAYES Jean, *Civilizațiile vechiului orient*, vol.1-2, București, 1972.
6. GHEORGHIU Octavian, *Teatrul antic grec și latin*, București, 1970.
7. GULIAN C., *Bazele istoriei și teoriei culturii*, București, 1990.

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	I (licență)
Denumirea cursului	ISTORIOGRAFIA, (ISTORIA GÂNDIRII ȘI SCRISULUI ISTORIC)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	ISTORIE ȘI GEOGRAFIE, CATEDRA ISTORIE ȘI ȘTIINȚE SOCIALE
Titular de curs	LISNIC ANGELA, dr.conf.
Cadre didactice implicate	
Aprobat	Șed. Catedrei, pr. verbal, nr. 1 din 01.09.2023

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S.07.O.035	4	IV	VIII	120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul universitar „*Istoriografia*”(istoria gândirii și scrisului istoric) este un curs sintetic, care are drept obiectiv major al său prezentarea evoluției scrisului istoric. Prin prezentul curs se caută să se reconstruiască gândirea istorică, metodele istorice, producția istoriografică, discursul istoric în istoria universală și cea națională, accentul, fiind pus cu precădere asupra evoluției acestuia în spațiul european, tangențial făcându-se referiri la alte limite teritoriale. După structurarea conținutului informațional cursul se divizează în unități distinctive ce examinează evoluția scrisului istoric din antichitate și până la secolul al XX-lea. Revizuirea principiile de predare a acestei discipline este condiționată de prezentarea mai concisă și integră a cunoașterii istoriei în general și în particular. Prezentarea evoluției istoriei naționale, este plasată în paralel pentru o înțelegere mai nuanțată a generalului și specificului acestei preocupări în istoria omenirii. Totodată accentul se pune pe revizuirea principiilor de prezentare a gândirii și scrisului istoric din punct de vedere civilizațional, ținându-se cont și de mentalitatea epocilor istorice în care s-a manifestat această preocupare umană și care caută să definească contradicțiile metodologice și generale apărute în știința istorică în secolul al XX-lea., care substanțial au schimbat paradigma de cunoaștere. Cursul „ **Istoriografia, istoria gândirii și scrisului istoric**” contribuie la formarea competențelor de cunoaștere, de aplicare și de analiză critică a informației din diferite surse referitoare la știința istoriografică contemporană. La acest curs studenții vor învăța cum să identifice diverse concepte istorice din istoriografia contemporană, utilizând diferite surse informaționale. Cursul are ca scop major să familiarizeze studenții cu instrumentele de analiză istoriografică, pe care să le aplice în cercetările practice.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- de căutare a informației din diferite surse referitoare la date evenimente, personalități istorice;

Competențe de învățare:

- de selectare și sistematizare a informației pentru realizarea unor note la curs;

Competențe de aplicare:

de aplicare a tehnicilor de lectură critică relevante în elaborarea proiectelor de grup și individuale;

Competențe de analiză:

- de evaluare a diverselor puncte și opinii față de diverse probleme istorice și istoriografice;

- de implementare a elementelor de analiză istoriografică în evaluarea finală a cursului;
Competențe de comunicare:
- Comunicare în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, inclusiv utilizând tehnologiile informației și de comunicații, în diverse contexte socio-culturale și profesionale; competențe de comunicare în limba engleză (lectura textelor din domeniul istoriei).

Finalități de studii

- Să realizeze mini-discursuri cu aplicații de analiză istoriografică a conceptelor și ideilor istorice;
- Să identifice protagoniști diferitor curente istoriografice din diferite epoci istorice;
- Să explice noțiunile cheie ale cursului;
- Să deducă diferențe de tratare a istoriei din diferite epoci istorice;
- Să estimeze producția istoriografică din diferite epoci și curente istoriografice conform algoritmului propus prin realizarea portofoliului la curs;
- Să elaboreze un comentariu privind aprecierea aportului adus de protagoniști pe parcursul evoluției istoriei
- Să prezinte un portofoliu al disciplinei după algoritmul propus.
- Să explice conceptele de bază din istoriografia contemporană în baza resurselor obținute și a celor colectate;

Precondiții

Studentul trebuie să dețină:

- Cunoștințe de bază despre diferite date, evenimente, personalități, procese din diferite perioade istorice
- să știe cum să realizeze analiza unui articol științific;
- să realizeze analiza unor evenimente, personalități istorice;
- să știe cum să utilizeze informația istorică din diverse surse informaționale
- Să cunoască caracteristicile diferitor perioade istorice;
- Să dețină deprinderi de sistematizare a informației din diverse surse informaționale

Conținutul unităților de curs

Introducere.

Tema 1. Scrisul și gândirea istorică din antichitate.

Tema 2. Scrisul și gândirea istorică din Evul Mediu.

Tema 3. Instituirea istoriografiei moderne.

Tema 4. Istoriografia iluministă

Tema 5. Istoriografia romantică.

Tema 6. Istoriografia pozitivistă

Tema 7. Istoriografia din spațiul românesc din secolul al XIX-lea.

Tema 8. Marxismul și polemicile teoretice asupra istoriei.

Tema 9. Istoria de la sf. sec. al XIX-lea începutul secolului al XX-lea: crizele și revoluțiile în paradigmele de cunoaștere a istoriei.

Tema 10. Știința istorică în noile realități istorice din secolul al XX-lea. Școli, domenii de cercetare. Istoriografia interbelică și școlile istorice române.

Tema 11. Modernizarea bazei teoretico-metodologice a istoriografiei occidentale în sec. al XX-lea

Tema 12. Istoriografia sovietică: principii conceptuale, realizări și crize științifice.

Tema 13. Istoriografia română în perioada dictaturii comuniste.

Tema 14. Știința istorică contemporană. Noile paradigme de cunoaștere a realității istorice de la finele secolului al XX-lea începutul sec. al XXI-lea

Metode și tehnici de predare și învățare

Învățare centrată pe student:

- prelegeri interactive,
- lucrări practice,
- proiecte individuale

Strategii de evaluare

Evaluare cursului va fi realizată prin:

Evaluarea curentă 60% din nota finală

Activitatea la prelegeri, seminare, răspunsurile orale	15%
Lucrări de control pentru atestare curentă	2 30% (15%+15%)
Portofoliu la curs	15 %

Evaluarea finală 40%

Examen -scris, în formă de test

Bibliografie

Obligatorie:

Bezviconi I. Enciclopedia istoriografiei românești. Buc. 1978

Boia L. Evoluția istoriografiei române. Buc. 1976

Boia L. Mari istorici ai lumii. Buc. 1978

Boia, Lucian. Jocul cu trecutul. Istoria între adevăr și ficțiune (Le jeu avec le passé. L'histoire entre vérité et fiction). București, Ed. Humanitas, 1998, .

Cristian Vasile. Istoriografia generală. Buc. 1979

Cristian. V. Istoriografia pașoptistă. Iași 1993.

Iorga. N Generalități cu privire la studiile istoriei, ed. III, Buc. 1944 (sau alte ediții).

Al.Zub. Istorie și finalitate. Buc. 1991.

Al.Zub. În orizontul istoriei. Eseuri de ieri și de azi. Iași. 1994.

Al.Zub. Istorie și istorici români în perioada interbelică. Iași 1989.

Al.Zub. DE la istoria critică la criticism. Istoriografia română la finele sec. al XIX și începutul sec. XX. Buc.

Zub, Alexandru. Discurs istoric și tranziție (Discours historique et transition). Iași, Institutul European, 1998

A.D.Toinby. Sensul istoriei. Buc. 1998

Falsurile istoriografice, continua dezinformare și LECTIILE ISTORIEI, în Moldova dintre Prut și Nistru. C sovietică din R.S.S. Moldovenească în anii '70 ai secolului al XX-lea

<https://cersipamantromanesc.wordpress.com/2016/05/03/falsurile-istoriografice-continua-dezinformare-lectiile-istoriei-cenzura-sovietica-din-r-s-s-moldoveneasca-in-anii-70-ai-secolului-al-xx-lea/>

Блок М. Апология истории. М. 1986

Поппер К. Нищета историзма. 1993.

Барг М.А. Эпохи и идеи. М. 1987

Барг М.А., Авдеева К.Д. От Макиавелли до Юма. Становление историзма. М., 1998.

Бердяев Н. Смысл истории. 1996

Боден Ж. Метод легкого познания истории. М., 2000.

Барг М. А. Эпохи и идеи. Становление историзма. М., 1987.

Историография нового времени стран Европы и Америки (под ред. И.Л.Дементева) М. 1990.

Историография стран Восточной Европы во второй пол. XIX века –нач. XX века. М. 1993

Историография истории нового времени стран Европы и Америки. М., 1990.

Историография истории нового и новейшего времени стран Европы и Америки. М., 2000.
 Историческая наука в XX веке. Историография истории нового и новейшего времени стран Европы и Америки. М., 2002.
 Косминский Е. А. Историография средних веков. М., 1963.
 Коллингвуд Р. Дж. Идея истории. Автобиография. М., 1980.
 Развитие исторической мысли в восточной Европе. М. 1989.
 Уайт Х. Метаистория: Историческое воображение в Европе XIX века. Екатеринбург, 2002.
 Февр. Л. Апология истории. М. 1991
 Тойнби А. Дж. Постижение истории. М., 1991.
 Ясперс К. Смысл и назначение истории. 1991

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Istoria Contemporană a Românilor
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Istorie și Filologie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Burlacu Valentin, dr. conf. univ.
Cadre didactice implicate	Burlacu Valentin, dr. conf. univ.
Aprobat	01.09.2023
e-mail	burlacu.valentin59@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S.07.O.037 (P I)	5	IV	VII	150	30	120

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Istoria contemporană a românilor este o disciplină științifico-didactică care studiază istoria neamului românesc din teritoriile lui istorico-politice începând cu desăvârșirea unității naționale din 1918 și se încheie cu faptele și evenimentele, cu procesele ce se derulează în anii din urmă sub ochii noștri. Marea Unire a avut o importanță hotărâtoare pentru întreaga evoluție ulterioară a poporului român, fiind și noi astăzi într-o anumită măsură beneficiarii ei. Prin studiul Istoriei contemporane a românilor viitorii profesori urmează să determine că întregirea neamului românesc a însemnat nu numai lărgirea considerabilă a teritoriului național, dar și un nou sistem social și un nou sistem politic, însoțită de elaborarea unor reforme democratice și adoptarea Constituției din anul 1923, care au marcat întreaga evoluție a societății românești în perioada interbelică. De asemenea, urmează să se conștientizeze, că în pofida unor carențe de ordin politic, economic, societatea românească a mers pe un drum ascendent, integral brutal de declanșarea celui de al Doilea Război Mondial și tragedia anului 1940, evenimentele care pot marca începutul celei de-a doua etape în epoca contemporană.

Studentii trebuie să cunoască faptul, că stabilirea unor etape și faze din cadrul istoriei contemporane a românilor poate avea la bază și alte criterii. În acest context, trebuie să se cunoască că războiul împotriva Uniunii Sovietice pentru eliberarea teritoriilor ocupate în 1940, iar mai apoi ocuparea României și Basarabiei de armatele sovietice și ascensiunea rapidă la putere a partidului comunist, care a condus la instaurarea regimului totalitar de stânga au îndepărtat poporul român de Europa și au îndreptat-o spre Est. Știința istorică a fost subordonată de către politică, fapt care a cauzat rescrierea frecventă a istoriei.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- cunoașterea surselor și izvoarelor fundamentale teoretice ale procesului istoric și interpretarea lor
- cunoașterea definițiilor și termenilor științifici, faptelor, evenimentelor, proceselor, fenomenelor istorice
- cunoașterea principalelor concepte privind tratarea istoriei contemporane a românilor
- cunoașterea conținutului curriculumului școlar
- cunoașterea specificului istoriei contemporane a românilor în contextul istoriei universale

Competențe de învățare:

- înțelegerea relațiilor cauzalitate-efect în istoria contemporană a românilor
- înțelegerea periodizării istoriei contemporane a românilor
- formarea unor viziuni critice asupra studierii proceselor istorice
- abordarea obiectivă a problemelor legate de curs

Competențe de aplicare:

- determinarea legăturilor interdisciplinare
- interpretarea conținuturilor istorice
- formularea obiectivelor unei cercetări științifice
- aplicarea cunoștințelor istorice în diferite activități educaționale
- compararea evenimentelor din istoria națională cu cele din istoria universală
- utilizarea adecvată a noțiunilor istorice

Competențe de analiză:

- analiza diferitor categorii de cunoștințe la istoria contemporană a românilor în contextul desfășurării și localizării lor în timp și spațiu
- sintetizarea informațiilor obținute din diverse surse istorice și istoriografice

Competențe de comunicare:

- înțelegerea și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate
- manifestarea atitudinii tolerante față de activitatea individuală și de grup, față de opinii diferite

Finalități de studii

- Să aprecieze și să compare informațiile provenite din diferite surse istorice și bibliografice.
- Să rezolve diferite tipuri de teste, să răspundă la chestionare privind istoria contemporană a românilor.
- Să demonstreze elemente de creativitate în investigarea științifică a problemelor legate de curs.
- Să emită ipoteze, să formuleze ipoteze de alternativă, alegând soluții corespunzătoare problematicii.
- Să formuleze obiectivele unei cercetări științifice într-o problemă abordată din cursul dat.

- Să prezinte investigații proprii în baza obiectivelor de cercetare științifică a problemelor abordate.
  - Să aplice cunoștințele din diverse activități educaționale.
  - Să demonstreze independență de gândire și acțiune pentru cunoașterea și cercetarea științifică.
- Să aprecieze contribuția personalităților istorice în procesul schimbărilor sociale și de mentalitate.

Precondiții

Studentul trebuie să dețină:

- Cunoștințe despre metodologia cercetării științifice din perspectiva formării competențelor.
- Informații despre curricula de bază și conținuturile educaționale.
- Cunoștințe teoretice pentru aplicarea și interpretarea evenimentelor istorice.

Conținutul unităților de curs

- Tema 1. Introducere
- Tema 2. România Mare. Teritoriul. Populația. Resursele naturale. Organizarea administrativă
- Tema 3. Dezvoltarea social-economică a României. Basarabia parte componentă a României
- Tema 4. Viața politică a României. Integrarea Basarabiei în sistemul politic al țării
- Tema 5. Politica externă a României. Relațiile sovieto-române și problema Basarabiei
- Tema 6. Raioanele din stânga Nistrului și RASS Moldovenească în anii 1918-1924
- Tema 7. Cultura României întregite. Renașterea culturii naționale românești în Basarabia
- Tema 8. Pactul Molotov-Ribbentrop și consecințele lui pentru România. Reanexarea Basarabiei la URSS. Formarea RSS Moldovenești
- Tema 9. România, Basarabia și Transnistria în anii celui de al Doilea Război Mondial
- Tema 10. Instaurarea regimului totalitar comunist în România (1944-1947)
- Tema 11. Restabilirea regimului bolșevic în RSS Moldovenească (1944-1951)
- Tema 12. Constituirea și consolidarea regimului totalitar comunist în România (1948-prima jumătate a anilor 1960)
- Tema 13. RSS Moldovenească în anii 50-prima jumătate a anilor 1960
- Tema 14. Criza regimului totalitar din Moldova sovietică și România (a doua jumătate a anilor 60- sfârșitul anilor 80)
- Tema 15. Revoluția din decembrie 1989 și evoluția societății postrevoluționare în România
- Tema 16. Republica Moldova pe calea renașterii naționale. Proclamarea suveranității și independenței
- Tema 17. România și Republica Moldova la răscrucea mileniilor II și III

Metode și tehnici de predare și învățare

În predarea-învățarea Istoriei contemporane a românilor activitatea se va axa pe prelegerea interactivă, seminarii tematice, exercițiul, discuția ghidată, studiu de caz, extindere, pregătirea referatelor, conspectarea lucrărilor, lucrul individual.

Strategii de evaluare

În contextul evaluării curriculare a randamentului obținut de studenți se aplică toate tipurile de evaluări: inițială, formativă, finală/ sumativă prin diverse forme—seminarii, lectura obligatorie a unor monografii și culegeri de documente, susținerea referatelor și testelor, lucrări de control. Se încheie evaluarea cu susținerea examenului.

Evaluarea curentă a activității de învățare și competențelor/abilităților studenților formate în cadrul disciplinei se efectuează în formă de teste, lucrări de control, lucrări practice cu harta de contur și axa cronologică, studiul de caz, eseuri, referate, răspunsuri individuale la seminarii, dezbateri, portofoliu, alcătuirea bibliografiilor etc. (60% din nota finală)

Evaluarea finală. Răspunsul propriu zis al studenților la examen în scris este apreciat cu note tradiționale (de la 1 la 10). Nota atribuită constituie 40% din nota finală. Decizia evaluării finale va fi exprimată printr-o notă, conform sistemului de apreciere de 10 puncte, care permit promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic. Evaluarea finală, realizată în cadrul disciplinei de studiu, permite acumularea creditelor transferabile, indiciu ce confirmă aportul disciplinei în contextul formării competențelor profesionale. Criteriile de evaluare în cadrul disciplinei se elaborează în baza obiectivelor curriculare.

10% - participarea la lecțiile teoretice	Nota 5 – 70%
20% - participarea activă la seminarii	Nota 6 – 71-75%
10% - lucrul în echipă (sarcini, teme pentru acasă)	Nota 7 – 76-80%
10% - scrierea eseurilor (2)	Nota 8 – 81-85%
10% - analiza și prezentarea unei monografii	Nota 9 – 86-90%
40% - răspunsul de la examen (scris/oral)	Nota 10 – 91-100%

Bibliografie

Obligatorie:

1. Buzatu Gh., Scurtu I., Istoria românilor în secolul al XX. Ed. Paideia, București, 1999;
2. Ioniță Gh., Istoria Românilor de la Marea Unire în 1918 până în prezent, București, 1999;
3. Istoria României, Editura Enciclopedică, București, 1998;
4. Istoria Basarabiei de la începuturi până în 1998, București, 1998;
5. Moraru A., Istoria Românilor, Basarabia și Transnistria 1812-1993, Chișinău, 1995;
6. Popa I, Popa L., România, Basarabia și Transnistria. Buc., Editura Fundația Europeană Titulescu,
7. Fără termen de prescripție. Aspecte ale investigării crimelor comunismului în Europa. Coord. S. Musteață, I. Cașu, Chișinău, Ed. Cartier istoric, 2011;
8. V. Burlacu, Curs Universitar la Istoria Contemporană a Românilor, vol. 1-3. Chișinău, 2016-2017.

Opțională:

1. Hitchins Keith, România 1866-1947, Editura Humanitas, Buc., 1998;
2. W. P. V. Meurs, Chestiunea Basarabiei în istoriografia comunistă, Chișinău, Ed. Arc, 1996;
3. Bruhis M., Rusia, România, și Basarabia. Chișinău, Ed. Universitas, 1992;
4. Cojocaru Gh. E., Cominternul și originile „moldovenismului”. Chișinău, Ed. Civitas, 2009;
5. Negru E., Negru Gh., „Cursul deosebit” al României și supărarea Moscovei, Disputa sovieto-română și campaniile propagandiste antiromânești din RSSM (1965-1989). Studii și documente. Vol. I 1965-1975. Chișinău, 2013;
6. Cojocaru Gh. E., Confruntarea sovieto-română pe pontul ideologic din RSS Moldovenească (1968-1979). Studii și documente. Iași, Ed. Tipo Moldova, 2011;
7. Agrigoroaiei I., Basarabia de la unire la integrare, Chișinău, Ed., Cartdidact, 2007;

8. Palade Gh., Integrarea Basarabiei în viața spirituală românească(1918-1940) Studii, Chișinău, Ed. Cartdidact, 2010; Țurcanu I., Bessarabiana, Teritoriul dintre Prut și Nistru în câteva ipostaze istorice și reflecții istoriografice. Chișinău, Ed. Cartdidact, 2012.

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	Istoria contemporană universală, p. I, (1918 – 1945)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Filologie și Istorie Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Coadă L., dr. conf. univ Dumitru D., conf. univ. Cataraga S., lector univ. Culea St., lector univ.
Cadre didactice implicate	
Aprobat	Șed. catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023
e-mail	scataraga@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.07.O.036	6	IV	VII	92 din 180/180	46/18	46/72
	6	IV	VII	48 din 180	24/10	24/38
	6	IV	VII	40 din 180	20/8	20/34

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul reflectă un domeniu de studii care cuprinde perioada anilor 1918 (1914) – 1945. Este parte componentă a cursului de Istorie Contemporană Universală, împreună cu cursul de Istorie contemporană a Europei de Est și Istorie contemporană a Asiei și a Africii. Studenții vor face cunoștință cu o serie de documente, monografii lucrări speciale și alte izvoare istoriografice, care vor ajuta în crearea unor noi abordări a evenimentelor și fenomenelor istorice. Se va încerca exploatarea trecutului recent în vederea exploatării cu succes al său prin oferirea unei analize cât mai obiective a lumii occidentale.

Istoria contemporană a statelor Europei de Est propune spre analiză schimbările politice și sociale care au avut loc în acest spațiu în prima jumătate a secolului XX. Blocul central al acestui curs revine istoriei URSS, care în această perioadă își face apariția pe harta politică și întreprinde o serie de transformări sociale radicale, precum colectivizarea și industrializarea. Teme separate vor fi dedicate istoriei războiului al doilea mondial pe frontul Europei de Est. Istoria contemporană a statelor

Europei de Est propune spre analiză schimbările politice și sociale care au avut loc în acest spațiu în prima jumătate a secolului XX. Blocul central al acestui curs revine istoriei URSS, care în această perioadă își face apariția pe harta politică și întreprinde o serie de transformări sociale radicale, precum colectivizarea și industrializarea. Teme separate vor fi dedicate istoriei războiului al doilea mondial pe frontul Europei de Est.

Disciplina se studiază în anul IV, la specialitățile Facultății Istorie și Geografie cu durata studiilor de 4 ani și prevede total 60 ore, inclusiv 30 ore de contact și 30 ore de lucru individual.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- cunoașterea obiectului de studiu, scopului și obiectivelor de bază;
- identificarea condițiilor în care s-a realizat trecerea de la perioada modernă la cea contemporană, școlile istorice contemporane, conceptele și teoriile recente;
- clasificarea etapelor de cercetare în procedura de investigație a perioadei
- analiza legislației naționale și internaționale, evoluția ei.
- analiza documentelor istorice și aprecierea lor;
- formarea de atitudini profesionale față de abordarea rolului și locului științei istorice și în particular al respectivului curs în evoluția umanității
- cunoașterea principalelor transformări politice, sociale și economice derulate în perioada anilor 1018-1945 în spațiul est-european.
- analiza și identificarea principalelor teorii și abordări, curente, școli ce interpretează istoria statului sovietic și a statelor est-europene.
- cunoașterea particularităților și metodologia lucrului cu izvoarele istoriei contemporane, mai ales a celor emise în societățile totalitare.
- clasificarea izvoarelor de studiu și să le dea apreciere
- aplicarea teoriilor științei istorice contemporane în scopul caracteristicii transformărilor din Europa de Est în perioada studiată.
- evaluarea transformărilor politice din statul sovietic și să aprecieze impactul lor asupra societății, dar și relațiilor politice internaționale
- formarea unei atitudini profesionale față de abordarea rolului și locului istoricului în transformările politice și sociale
- familiarizarea studenților cu evenimentele principale care au derulat în țările Asiei și Africii în perioada contemporană
- analiza particularităților mișcării de eliberare națională în fostele colonii și semicolonii

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului studenții vor putea:

- să utilizeze terminologia de specialitate pentru a consulta bibliografia din domeniu și a iniția un studiu cu caracter științifico-istoric;

- să citească și să analizeze critic texte de documente și lucrări din domeniul și să elaboreze texte cu conținut istoric;
- vor putea să comunice și să dezbată principalele probleme ale perioadei de istorie, încadrându-le în abordări interdisciplinare.
- să exprime ideea în formă orală și scrisă pe baza unei probleme concrete, ce ține de tematica istoriei statelor Europei de Est în perioada interbelică și celui de-al doilea război mondial.
- să ofere o apreciere diverselor decizii politice și economice luate de către unii lideri politici sovietici și est-europeni din perioada interbelică.
- să identifice situații, personalități, evenimente, regime comparabile din spațiul est-european.
- să demonstreze o teorie istoriografică, sau un punct de vedere personal, referitor la un subiect discutabil din istoria contemporană a statelor est-europene.
- să analizeze particularitățile mișcărilor de eliberare națională în fostele colonii și semicolonii
- să identifice cauzele problemelor social-economice și politice cu care se confruntă fostele colonii
- să-și formeze deprinderi de lucru și analiză a izvoarelor
- să aplice cunoștințele teoretice în explicarea evenimentelor și fenomenelor istorice

Preconții

Studierea cursului de Istorie Modernă Universală

Conținutul unităților de curs

Cursul Istoria contemporană a țărilor Europei occidentale și Americii (Partea I)

1. Introducere în cursul de ICȚEA
2. Conferințele de pace de la Paris și Washington. Organizarea postbelică a lumii.
3. Italia în anii 1918-1939. Fascismul italian.
4. Spania în anii 1918-1939. Războiul civil din Spania.
5. Franța în anii 1918-1939. FPF.
6. Marea Britanie în anii 1918-1939.
7. SUA în anii 1918-1939.
8. Germania în anii 1918-1939. Nazismul german
9. Statele scandinave în perioada interbelică.
10. Relațiile internaționale în ajunul Războiului doi mondial.
11. Războiul doi mondial
12. Marile conferințe de pace din perioada războiului doi mondial.

Cursul Istoria Contemporană a Europei de Est (Partea I)

1. Situația în Rusia în 1917. Revoluțiile din februarie și octombrie.
2. Instaurarea și consolidarea regimului bolșevic în Rusia (sf. 1917-1921).
3. Războiul civil din Rusia.
4. Noua politică economică. Rolul de lider în partid.
5. URSS în anii primelor cincinale (1928–1937): Industrializarea. Revoluția culturală.

6. Colectivizarea și deschiburirea.
7. Viața cotidiană în URSS în anii 1920ci-1930ci.
8. Sistemul stalinist și epurările în masă
9. Munca și viața în Gulag
10. Economia și forțele militare ale URSS în anii 1938 – iunie 1941
11. Europa de Est în ajunul războiului sovieto-german
12. Al doilea război mondial: istorie și memorie

Cursul Istoria Contemporană a țărilor Asiei și Africii

Introducere

1. Afganistan, Iran și Turcia în anii 1918-1945.
2. India în anii 1918-1945.
3. China în anii 1918-1945.
4. Popoarele Africii și țărilor arabe din Asia în perioada dintre cele două războaie mondiale.
5. Japonia în anii 1918-1939. Popoarele Asiei și Africii în anii celui de-al doilea război mondial.

TARILE ASIEI SI AFRICII DUPĂ CEL DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL

6. Victoria revoluțiilor democrat-populare în Vietnam și China.
7. Lichidarea regimurilor coloniale și formare noilor state independente în Asia de Sud-Est și de Sud.
8. Mișcarea de eliberare a popoarelor țărilor arabe și venirea la putere a noilor regimuri politice.
9. Destrămarea sistemului colonial.
10. Războiul din Vietnam.

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul cursului sunt de natură inductiv-deductivă, contribuind la formarea competențelor cu caracter cognitiv din domeniul de formare, accent punându-se pe cunoașterea și utilizarea adecvată a conceptelor și teoriilor constituite. Totodată, demersul strategic presupune învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe. În acest sens, structurarea activităților didactice este realizată sub forma prelegerilor, care tind a fi cât mai interactive și sub forma seminariilor în care inițiativa studentului este încurajată la maximum, stimulând analiza critica și exprimarea punctelor de vedere alternative.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va efectua în baza sistemului cumulativ de 10 puncte. Acordarea punctelor se va efectua în baza grilei de mai jos:

Evaluarea curentă – 6 puncte:

- Răspunsurile la întrebările din cadrul seminarelor
- Analiza critică a unor documente și articole
- Evaluările din cadrul semestrului de învățământ
- Participarea activă la seminarii va fi stimulată suplimentar de profesor, iar neprezentarea va fi depunctată.

Evaluable finală/examen – 4 puncte din nota finală

Bibliografie

Obligatorie:

1. Năstase Adrian, „Documente fundamentale ale dreptului internațional”, Vol. 1-2, București 1997;
2. Локарнская конференция 1925 г. Документы, Москва 1959;
3. Hobsbawm Eric „O istorie a secolului XX. Era extremelor”, Chișinău 1999;
4. Petrencu Anatol „Istoria universală”, curs de prelegeri universitare, Chișinău 1992, 1996 ;
5. Carpenter Jean, Lebrun Francois „Istoria Franței”, București 200;
6. Ciachir Nicolae, „Istoria relațiilor internaționale de la Pacea Westfalică (1648), pînă în contemporanitate (1947)”, București 1998;
7. Farmer Alan, Marea Britanie „Politica externă și colonială 1919 – 1939”, București 1996;
8. Layton Geoff, Germania „Al treilea Reich 1933 – 1945”, București 1999; A. B. Александров А.В.,
9. Новейшая история Западной Европы и Америки, Москва 1986; Язьков Е.Ф.,
10. История стран Европы и Америки в новейшее время. 1918 . 1945, Издательство Московского Университета, Москва, 2001

Opțională:

1. Dufour Jean – Luis, Crizele internaționale de la Beijing (1900) la Kosovo (1999), București 2002;
2. Launay Jacques de, Mari decizii ale celui de-al doilea război mondial, București, 1988;
3. Taylor A. J. P. „Originile celui de – al doilea război mondial”, București 1997;
3. Foran John, Teoretizarea revoluțiilor, București 2004; Советский Союз на международных конференциях периода Великой Отечественной Войны 1941 - 1945 гг, vol. 1-6, Издательство политической литературы, Москва, 1984;
4. Кноп Гвидо, Холокост. Неизвестные страницы истории, Харьков, 2007; Ридли Джаспер, Муссолини, АСТ, Москва, 1999;
5. Семёнов Константин, Дивизии войск СС. История организации, структура, боевое применение, Яуза-Пресс, Москва, 2007;
6. Черчилль Винстон Черчилль, Воспоминания, Вторая мировая война, Москва 1992;
7. Шарль де Голль, Военные мемуары, Москва 1960;
8. Ширер Уильям, Взлет и падение третьего рейха, Москва 1991.

Obligatorie:

1. Aurel Filimon. Istoria Africii. Prelegeri (II). Iași, 1999.
2. Buș Constantin, Zamfir Zorin. Japonia. Un secol de istorie. 1853-1945. București, 1990.
3. Francois Massoulie. Conflictul din orientul mijlociu. București, 2003.
4. Ion Xenofontov. Războiul sovieto-afgan (1979-1989). Iași, 2011.
5. Kenneth G.Henshall. O istorie a Japoniei. De la epoca de piatră la superputere. București, 2007.
6. Kulk Herman, Rothermunt Dietmar. O istorie a Indiei. București, 2006.
7. Liliana Rotaru. Țările Asiei și Africii în prima jumătate a secolului XX. Documente și materiale cu note și comentarii. Chișinău, 2013.
8. Michail Lynch. Republica populară chineză după 1949. București, 2004.
9. Paul Jonson. O istorie a lumii moderne. 1920-2000. București, 2003.
10. Peter Calvocoressi. Politica mondială după 1945. Ediția VII. București, 2000.
11. Sergio Romano, 50 de ani de istorie mondială, București, 1999.

12. Stewart Ross. Orientul mijlociu în flăcări. București, 2011.
13. История стран Азии и Африки в новейшее время. Учебник для студентов университетов. 4.1. 1917- 1945. М. 1976.
14. История стран Азии и Африки в новейшее время. Учебник для студентов университетов. Ч.П. 1945- 1977. М. 1979.
15. Новейшая история арабских стран Азии. М. 1989.
16. Новейшая история арабских стран Африки. 1917- 1987. М.1990.
17. Иванов М.С. Иран в 60-70-х годах XX века. М. 1977.
18. История Вьетнама в новейшее время (1917-1965). М. 1970.
19. История Японии (1945-1975). М. 1978.
20. Проблема Намибии. Сборник статей, документов, материалов. М. 1991.

Opțională:

1. Беляев И.П., Примаков Е.М. Египет: время президента Насера. М. 1974.
2. Благодатов А.В. Записки о китайской революции 1925-1927 гг. М. 1975.
3. Ближневосточный кризис. М. 1971.
4. Воронцов К. Китайский Бонапарт или жизненные вехи. Ч. Кайши. М. 1990.
5. Громыко А. Конфликт на Юге Африки. Международный аспект. М. 1979.
6. Данилов В.И. Турция 80-х: от военного режима до «органиченной демократии». М. 1991.
7. Киселев В.И. Палестинская проблема и Ближневосточный кризис. М. 1981.
8. Klein Claude. Israel. Statul evreilor. București, 2003.
9. Massoulie Francois. Conflictetele din Orientul Mijlociu. București, 2003.
10. Мир Гулам Мухаммад Губар. Афганистан на пути истории. М. 1987.
11. Pierre Milza, Serge Berstein. Istoria secolului XX. Vol.I. 1900-1945; Vol.II. 1945-1973; Vol. III. După 1973. București, 1998.
12. Уткин Ф.И. США - Япония. Вчера, сегодня, завтра. М. 1990.
13. Юрьев Ф.Ю. Индонезия после событий 1965г. М. 1973.

Anul IV

semestrul VIII

Denumirea programului de studii	Istorie (fr)
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	SCRIEREA ACADEMICĂ TEHNICI DE SCRIERE A PROIECTELOR
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Filologie și Istorie Catedra Istorie și Științe Sociale
Titulari de curs	Musteață Sergiu, dr., conf. univ., Lucia Sava, dr., conf. univ.,
Cadre didactice implicate	
Aprobat	Șed. catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023
E-mail	luciasmd@yahoo.com , musteata.sergiu@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	An	Semestru	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
S.08.O.038	2	IV	VIII	60	12	48

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Scrierea academică* este inclus în programul de studii de licență la Facultatea de Istorie și Geografie a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” în semestrul VI și prevede 60 ore, inclusiv 30 ore de contact direct (prelegeri și seminare) și 30 de ore lucru individual.

Forma de evaluare a cunoștințelor studenților – **examen**.

Scopul major al cursului este de a pregăti studenții pentru elaborarea textelor scrise de natură științifică – în special a tezei de licență - asigurând respectarea convențiilor academice; cât și a proiectelor de cercetare pentru a facilita accesul studenților la mobilitatea academică.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La încheierea cursului studenții vor trebui să posede următoarele competențe:

Familiarizarea cu bazele cadrului normativ național privind activitatea academică;

Inițierea în domeniul regulilor/convențiilor de scriere academică, atât naționale, cât și internaționale;

Cunoașterea regulilor de elaborare a rezumatului unui text;

Utilizarea metodelor de documentare științifică și expunerea coerentă a argumentării în textul scris;

Elaborarea și dezvoltarea unui proiect independent de cercetare (teza de licență);

Aplicarea și utilizarea procedurilor standard de întocmire a bibliografiei și aparatului critic;

Elaborarea și alcătuirea unui dosar de candidatură / aplicare pentru obținerea unor finanțări naționale sau internaționale (proiecte, granturi etc.).
Structurarea unei prezentări în format Power Point (inclusiv construirea unei argumentări științifice coerente)

Finalități de studii

La finalul cursului studenții ar trebui să fie în stare:

să aplice și să utilizeze procedurile de întocmire a bibliografiei și a aparatului critic;
să argumenteze și să explice regulile de structurare a tezei de licență;
să cunoască regulile/procedurile de alcătuire a unui proiect de cercetare științifică;
să poată elabora un dosar de candidatură pentru proiecte / granturi (cerere de aplicare);
să analizeze critic subiectele abordate în lucrările științifice;
să formuleze atitudini față de subiectele cercetate;
să utilizeze cunoștințele obținute în cadrul propriilor proiecte de cercetare;
să conștientizeze responsabilitatea etică, civică și profesională față de munca academică.

Precondiții

Studierea cursurilor *de istoria românilor și universală (antică, medievală și modernă)*.

Unități de curs

CONȚINUTUL SUCCINT AL CURSULUI

Tema 1. Introducere. Noțiuni generale

Tema 2. Vocabularul academic: evoluție și particularități.

Tema 3. Formularea ideii principale.

Tema 4. Lectura critică a izvoarelor.

Tema 5. Genuri principale ale scrierii academice în interiorul științelor umane.

Lectură individuală.

Lecție dezbateri: (în baza lucrării lui Umberto Eco, *Cum se face o teză de licență?*)

Tema 6. Teza de licență.

Tema 7. Structura tezei de licență: cuprinsul; introducerea; concluzii.

Tema 8. Alcătuirea rezumatului unui text științific.

Tema 9. Documentarea și informarea.

Tema 10. Utilizarea ideilor altor autori în lucrarea științifică.

Tema 11. Prezentarea Power-Point.

Tema 12. Elemente ale dosarului de aplicare pentru conferințe și proiecte de cercetare: CV-ul.

Tema 13. Elemente ale dosarului de aplicare pentru conferințe și proiecte de cercetare: scrisoarea de intenție/de motivație.

Tema 14. Elemente ale dosarului de aplicare pentru conferințe și proiecte de cercetare: proiectul științific

Tema 15. Managementul proiectelor de cercetare

Tema 16. Forme și modele de aplicare pentru grant

Tema 17. Elaborarea rapoartelor

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul *cursurilor TEHNICI DE SCRIERE ACADEMICĂ. TEHNICI DE SCRIEREA PROIECTELOR* urmăresc să contribuie la formarea competențelor cu caracter preponderent practic, dar și cognitiv din domeniul de formare, insistându-se pe caracterul interactiv al orelor de curs. Totodată, demersul strategic în cadrul seminariilor va urmări învățarea centrată pe student, realizându-se activități practice, care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe. Pentru a atinge aceste obiective, structura orelor practice va fi variată și va include: prezentarea Power-Point și discutarea unor subiecte-cheie, analiza de documente, dezbateri de studii și lucrări științifice de referință ș.a.

Strategii de evaluare

Evaluare curentă. Pe parcursul semestrului studenții vor fi evaluați prin discuții și dezbateri, lucrări practice, elaborarea lucrărilor scrise și participarea activă la seminare.

Evaluare finală. Examenul va consta din pregătirea și prezentarea propriului dosar de candidatură pentru o bursă de mobilitate academică în cadrul proiectelor europene.

Bibliografie

BIBLIOGRAFIA ORIENTATIVĂ A CURSULUI

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

I. Acte normative naționale

1. *Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova*

2. *Regulamentul cu privire la elaborarea tezei de licență*, UPS „Ion Creangă”

II. Lucrări speciale

Andronescu, Șerban C. *Tehnica scrierii academice*. București: Editura Fundației „România de mâine”, 1997.

Bean, John C. *Engaging Ideas. The professor's Guide to Integrating Writing, Critical Thinking, and Active Learning in the Classroom*. San Francisco: Jossey-Bass & Sons, 2001.

Benga, Daniel. *Metodologia studiului și cercetării științifice în teologie*. București, 2003.

Berceanu, Barbu B., Panaitescu Iulian. *Prezentarea lucrărilor științifice. Metodologia activității autorului*. București: Editura științifică, 1968.

Donnelly, Richard. *Academic writing handbook*. Kiev-New Haven-Budapest: CEP, 1998.

Eco, Umberto, *Cum se face o teză de licență*, București, Polirom, 2006.

Faust, Bill, Michael Faust, *CV-ul perfect. Tot ce trebuie să știi, să spui și să faci ca să obții postul dorit*, București, Polirom, 2007.

Ferréol, G., Flageul, N., *Metode și tehnici de exprimare scrisă și orală*, București, Polirom, 2007.

Gherghel, Nicolae. *Cum să scriem un articol științific*. București: Editura științifică, 1996.

Havârneanu, Cornel. *Metodologia cercetării în științele sociale*. Iași: Editura „Erota”, 2000.

Lucas, Christopher J., and John W. Murry, Jr. *New Faculty. A practical guide for academic beginners*. New York: Palgrave, 2002.

Martinich, A. P. *Philosophical Writing*. 2nd edition. Malden, MA: Blackwell Publishing, 1996.

Moraru, Anton. *Metodologia istoriei. Teoria și practica investigațiilor științifice*. Chișinău: Labirint, 2007.

Nathan, Rebekah. *My freshmen year. What a professor learned by becoming a student*. Ithaca and London: Cornell University Press, 2005.

Neacșu, Ioan. *Metode și tehnici de învățare eficientă*. București: Editura militară, 1990.

Nicolae, Mihai. *Introducere în filosofia și metodologia științei*. Chișinău, 1996.

Rad, Ilie, *Cum se scrie un text științific*, București, Polirom, 2008.

Sesink, Werner. *Einführung in die wissenschaftliche Arbeit. Mit Internet. Textverarbeitung. Präsentation*, 6. Auflage. Oldenbourg Verlag München Wirm, 2003.

Strunk, William, Jr. and E. B. White. *The Elements of Style*. 4th edition. Needham Heights, MA: Longman Publishers, 2000.

Șerbănescu, Andra, *Cum se scrie un text*, București, Polirom, 2007.

Toș, Džon. *Stremlenie k istine. Kak ovladet' masterstvom istorika*. Moskva, 2000.

Turabian, Kate L. *A Manual for Writers of Term Papers, Theses, and Dissertations*, Chicago and London: The University of Chicago Press, 1987.

Țapoc, Vasile. *Disertația științifică. Inițierea în cercetarea științifică și filosofia succesului*. Chișinău: USM, 2000.

Veyne, Paul, *Cum se scrie istoria*, București, Editura Meridiane, 1999.

Surse On-line:

www.maney.co.uk – Guidelines for Reviews

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	Istoria contemporană universală, p. II, (1945 – 2022)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Filologie și Istorie Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Coadă L. dr. conf. univ. Dumitru D., conf. univ. Cataraga S., asistent univ. Culea St., asistent univ.
Cadre didactice implicate	
Aprobat	01.09.2023
e-mail	scataraga@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.08.O.039 (FR)	3/6			90/180	25/19	25/72
					10/5	10/38
					10/12	10/34

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul reflectă un domeniu de studii care cuprinde perioada anilor 1945 – 2022. Este parte componentă a cursului de Istorie Contemporană Universală, împreună cu cursul de Istorie contemporană a Europei de Est și Istorie contemporană a Asiei și a Africii. Studenții vor face cunoștință cu o serie de documente, monografiile lucrări speciale și alte izvoare istoriografice, care vor ajuta în crearea unor noi abordări a evenimentelor și fenomenelor istorice. Se va încerca exploatarea trecutului recent în vederea exploatării cu succes al său prin oferirea unei analize cât mai obiective a lumii occidentale.

Istoria contemporană a statelor Europei de Est propune spre analiză schimbările politice și sociale care au avut loc în acest spațiu în prima jumătate a secolului XX. Blocul central al acestui curs revine istoriei URSS, care în această perioadă își face apariția pe harta politică și întreprinde o serie de transformări sociale radicale, precum colectivizarea și industrializarea. Teme separate vor fi dedicate istoriei războiului al doilea mondial pe frontul Europei de Est. Istoria contemporană a statelor Europei de Est propune spre analiză schimbările politice și sociale care au avut loc în acest spațiu în prima jumătate a secolului XX. Blocul central al acestui curs revine istoriei URSS, care în această perioadă își face apariția pe harta politică și întreprinde o serie de transformări sociale radicale, precum colectivizarea și industrializarea. Teme separate vor fi dedicate istoriei războiului al doilea mondial pe frontul Europei de Est.

Disciplina se studiază în anul IV, la specialitățile Facultății Istorie și Geografie cu durata studiilor de 4 ani și prevede total 60 ore, inclusiv 30 ore de contact și 30 ore de lucru individual.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- cunoașterea obiectului de studiu, scopului și obiectivelor de bază;
- identificarea condițiilor în care s-a realizat trecerea de la perioada modernă la cea contemporană, școlile istorice contemporane, conceptele și teoriile recente;
- clasificarea etapelor de cercetare în procedura de investigație a perioadei
- analiza legislației naționale și internaționale, evoluția ei.
- analiza documentelor istorice și aprecierea lor;
- formarea de atitudini profesionale față de abordarea rolului și locului științei istorice și în particular al respectivului curs în evoluția umanității
- cunoașterea principalelor transformări politice, sociale și economice derulate în perioada anilor 1945-2022 în spațiul est-european.
- analiza și identificarea principalelor teorii și abordări, curente, școli ce interpretează istoria statului sovietic și a statelor est-europene.
- cunoașterea particularităților și metodologia lucrului cu izvoarele istoriei contemporane, mai ales a celor emise în societățile totalitare.
- clasificarea izvoarelor de studiu și să le dea apreciere
- aplicarea teoriilor științei istorice contemporane în scopul caracteristicii transformărilor din Europa de Est în perioada studiată.
- evaluarea transformărilor politice din statul sovietic și să aprecieze impactul lor asupra societății, dar și relațiilor politice internaționale
- formarea unei atitudini profesionale față de abordarea rolului și locului istoricului în transformările politice și sociale

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului studenții vor putea:

- să utilizeze terminologia de specialitate pentru a consulta bibliografia din domeniu și a iniția un studiu cu caracter științifico-istoric;
- să citească și să analizeze critic texte de documente și lucrări din domeniul și să elaboreze texte cu conținut istoric;
- vor putea să comunice și să dezbată principalele probleme ale perioadei de istorie, încadrându-le în abordări interdisciplinare.

- să exprime ideea în formă orală și scrisă pe baza unei probleme concrete, ce ține de tematica istoriei statelor Europei de Est în perioada interbelică și celui de-al doilea război mondial.
- să ofere o apreciere diverselor decizii politice și economice luate de către unii lideri politici sovietici și est-europeni din perioada interbelică.
- să identifice situații, personalități, evenimente, regime comparabile din spațiul est-european.
- să demonstreze o teorie istoriografică, sau un punct de vedere personal, referitor la un subiect discutabil din istoria contemporană a statelor est-europene.

Precondiții

Studierea cursului de Istorie Modernă Universală

Conținutul unităților de curs

1. Conferințele de la Dumbarton-Oaks și San Francisco. Crearea noului sistem de securitate globală.
2. SUA în anii 1945-2016.
3. Franța în anii 1945-2016.
4. Marea Britanie în anii 1945-2016.
6. Germania în anii 1945-2016.

Cursul Istoria Contemporană a Europei de Est (Partea II)

1. Stalinismul târziu și reacțiunea social-politică.
2. Originile războiului rece. Implementarea modelului sovietic economic și politic în statele est-europene.
3. Sistemul sovietic în anii 1953-1964.
4. Proteste în societatea sovietică.
5. Stabilitate și stagnare în epoca brejnevistă.
6. Mișcarea disidență și rolul său în destabilizarea sistemului.
7. Interregnum: Andropov, Cernenco și ascensiunea lui Gorbaciov.
8. Perioada restructurării și reformele gorbacioviste.
9. Dezintegrarea URSS
10. Rusia la etapa actuală

Cursul Istoria Contemporană a țărilor Asiei și Africii (Partea II)

TEMA 11. TRANSFORMĂRILE SOCIAL-POLITICE ȘI ECONOMICE ÎN CHINA COMUNISTĂ

TEMA 12. INDONESIA DUPĂ OBȚINEREA INDEPENDENȚEI TEMA 12. INDONESIA DUPĂ OBȚINEREA INDEPENDENȚEI

TEMA 13. INDIA DUPĂ PROCLAMAREA INDEPENDENȚEI
TEMA 14. IRAN, AFGANISTAN ȘI TURCIA DUPĂ CEL DE AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL
TEMA 15. JAPONIA DUPĂ CEL DE AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL
TEMA 16. LUPTA POPOARELOR AFRICII DE SUD ȘI NAMIBIEI PENTRU LICHIDAREA REGIMULUI RASIST ȘI INDEPENDENȚĂ NAȚIONALĂ

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul cursului sunt de natură inductiv-deductivă, contribuind la formarea competențelor cu caracter cognitiv din domeniul de formare, accent punându-se pe cunoașterea și utilizarea adecvată a conceptelor și teoriilor constituite. Totodată, demersul strategic presupune învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe. În acest sens, structurarea activităților didactice este realizată sub forma prelegerilor, care tind a fi cât mai interactive și sub forma seminariilor în care inițiativa studentului este încurajată la maximum, stimulând analiza critică și exprimarea punctelor de vedere alternative.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va efectua în baza sistemului cumulativ de 10 puncte. Acordarea punctelor se va efectua în baza grilei de mai jos:

Evaluarea curentă – 6 puncte:

- Răspunsurile la întrebările din cadrul seminarelor
- Analiza critică a unor documente și articole
- Evaluările din cadrul semestrului de învățământ
- Participarea activă la seminarii va fi stimulată suplimentar de profesor, iar neprezentarea va fi depunctată.

Evaluarea finală/examen – 4 puncte din nota finală

Bibliografie

Obligatorie:

1. Năstase Adrian, "Documente fundamentale ale dreptului internațional", Vol. 1-2, București 1997;
2. Hobsbawm Eric „O istorie a secolului XX. Era extremelor”, Chișinău 1999;
3. Judt Tony, Epoca postbelică. O istorie a Europei de după 1945, Polirom, București, 2008;
4. Milza P., Berștein S., Istoria secolului XX, vol 2, București 1995;
5. Petrencu Anatol "Istoria universală", curs de prelegeri universitare, Chișinău 1992, 1996 ;
6. Carpenter Jean, Lebrun Francois „Istoria Franței”, București 2000;
7. Ciachir Nicolae, „Istoria relațiilor internaționale de la Pacea Westfalică (1648), pînă în contemporanitate (1947)”, București 1998;
8. Александров А.В., Новейшая история Западной Европы и Америки, Москва 1986;
9. Язьков Е.Ф., История стран Европы и Америки в новейшее время. 1918 . 1945, Издательство Московского Университета, Москва, 2001;
10. Смирнов В. П., Новейшая история Франции, Москва 1979

Opțională:

1. Calvocoressi Peter, Europa de la Bismark la Gorbaciov, Polirom, București, 2003;
2. Dufour Jean – Luis, Crizele internaționale de la Beijing (1900) la Kosovo (1999), București 2002;
3. Kohl H., Am vrut unitatea Germaniei, Iași 1990; Gray Colin S., Războiul, pacea și relațiile internaționale. O introducere în istoria strategică, Polirom, București, 2010;

4. McCauley M., *Rusia, America și războiul rece (1949-1990)*, București 1995;
5. Советский Союз на международных конференциях периода Великой Отечественной Войны 1941 - 1945 гг, vol. 1-6, Издательство политической литературы, Москва, 1984;
6. Борисов Ю. В., *Советско – французские отношения*, Москва 1964;
7. Брандт В., *Воспоминания*, Москва 1991;
8. Громыко Анатолий, *1036 дней президента Кеннеди*, Москва, 1968;
9. Смирнов М. К., *Соседи по Рейну, вчера и сегодня*, Москва 1988;
10. Антохина – Московченко В. И., *Шарль де Голль и Советский Союз*, Москва 1990;
11. Глазунов Н.Г., *Бундесвер и НАТО. История создания и развития вооруженных сил ФРГ*, Москва 1979;
12. Павлов Н.В., *Внешняя политика ФРГ: концепции и реалии 80-х*. Москва 1989;
13. Урьярс Ю.П., *Политический механизм ФРГ*, Москва 1979

Обigatorie:

1. Archie Brown, *Vzlet i padenie kommunizma* (Moskva: POSSPEN, 2014) p. 664-693.
2. Robert Daniels, *Vzlet i padenie kommunizma v Rossii* (M.: ROSSPEN, 2011), p. 431-453.
3. Vladimir Kozlov, *Massovye besporedki pri Hrusceve i Brejneve (1953-nachalo 1980h gg.)* (Moskva: ROSSPEN, 2009)
4. Andrew Jack, *Rusia lui Putin. Toamna oligarhilor* (București: Ed. All. 2006)
5. Daniel Treisman, *Ot Gorbaciova do Putina i Medvedeva: bespristrastnyi vzglead na sovremennuiu Rossiu* (M., ECSMO, 2012).
6. David Lane, „Padenie gosudarstvennogo sotsializma”, *Mir Rossii*, 2005, M. 3, p. 105-140.
7. J.F. Soulet, *Istoria comparată a statelor comuniste din 1945 pînă în zilele noastre* (Iași, 1998)
8. John Keep, Alter Litvin, *Epoha Iosifa Stalina v Rossii. Sovremennaia istoriografia* (M.: ROSSPEN, 2009)
9. Michael Lynch, *Stalin și Hrușciov. URSS, 1924 –1964* (București, 1994).
10. Natalya Baranskaya, *Nedelya kak nedelya* (1969).

Opțională

1. Nicu Sava, *Zece ani de tranziție în Europa de Est (1990-2000)* (București, 2000).
2. Ludmila Alexeeva, *Pokolenie ottepeli* (M: Zaharov, 2006).
3. Nina Andreeva, „Ne mogu postupitsea printsipami,” *Sovetskaia Rossia*, 13 martie 1988.
4. Robert Daniels, *Vzlet i padenie kommunizma v Rossii* (M.: ROSSPEN, 2011).
5. S.G. Kara-Murza, *Sovetskaia tsivilizatsia* (Kiev: Oriani, 2004)
6. Vladimir Putin, *Razgovori ot pervogo lița* (M: Vagrius, 2000).
7. Vladimir Zubok, *Neudavshaiasea imperia. Sovetskii Soiuz v holodnoi voine ot Stalina do Gorbacheva* (Moskva: ROSSPEN, 2011)
8. William Taubman, *Hrușciov* (M.: Molodaia gvardia, 2008).
9. Stephane Courtois, *Dicționarul comunismului* (Iași: Polirom, 2008).
10. Evgenii Anisimov, *Istoria Rossii ot Riurika do Putina. Liudi. Sobytiia. Daty* (M.: “Piter,” 2013), p. 537- 548.
11. Fedor Burlatskii, *Nikita Hrusciov - krasnye, chernye, belye* (Moskva: Sobranie, 2008), p.248-264, 280-283.
12. Nikita Petrov, *Po sțenariu Stalina: roli organov NKVD-MGB SSSR v sovetizatsii stran Tsentralnoi i Vostochnoi Evropy, 1945-1953* (Moskva: ROSSPEN, 2011), p. 246-255.

13. Vladimir Tismăneanu, *Revoluțiile din 1989. Între trecut și viitor* (Iași, 1999).
14. Michael McCauley, *Rusia, America și războiul rece, 1949-1991* (Iași, 1998).

Obligatorie:

1. Aurel Filimon. *Istoria Africii. Prelegeri (II)*. Iași, 1999.
2. Bușc Constantin, Zamfir Zorin. *Japonia. Un secol de istorie. 1853-1945*. București, 1990.
3. Francois Massoulie. *Conflictele din Oriental Mijlociu*. București, 2003.
4. Ion Xenofontov. *Războiul sovieto-afgan (1979-1989)*. Iași, 2011.
5. Kenneth G.Henshall. *O istorie a Japoniei. De la epoca de piatră la superputere*. București, 2007.
6. KUIK Herman, Rothermunt Dietmar. *O istorie a Indiei*. București, 2006.
7. Liliana Rotaru. *Țările Asiei și Africii în prima jumătate a secolului XX. Documente și materiale cu note și comentarii*. Chișinău, 2013.
8. Michail Lynch. *Republica populară chineză după 1949*. București, 2004.
9. Pauli Jonson. *O istorie a lumii moderne. 1920-2000*. București, 2003.
10. Peter Calvocoressi. *Politica mondială după 1945. Ediția VII*. București, 2000.
11. Sergio Romano, *50 de ani de istorie mondială*, București, 1999.
12. Stewart Ross. *Oriental mijlociu în flăcări*. București, 2011.

Opțională:

1. Klein Claude. *Israel. Statul evreilor*. București, 2003.
2. Massoulie Francois. *Conflictele din Orientul Mijlociu*. București, 2003.
3. Mup TyjiaM MyxaMMau Fy6ap. *AijiraHHCTaH Ha nyTH HCTopuu*. M. 1987.
4. Pierre Milza, Serge Berstein. *Istoria secolului XX. Vol.I. 1900-1945; Vol.II. 1945-1973; Vol. III. După 1973*. București, 1998.

Denumirea programului de studii	Istorie (FR)
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Istoria Contemporană a Românilor (P II)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Istorie și Filologie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Burlacu Valentin, dr. conf. univ.
Cadre didactice implicate	Burlacu Valentin, dr. conf. univ.
Aprobat	Șed. catedrei, pr. verb. nr. 1 din 2023
e-mail	burlacu.valentin59@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S.08.O.040 (P II)	4	IV	VIII	120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Istoria contemporană a românilor este o disciplină științifico-didactică care studiază istoria neamului românesc din teritoriile lui istorico-politice începând cu desăvârșirea unității naționale din 1918 și se încheie cu faptele și evenimentele, cu procesele ce se derulează în anii din urmă sub ochii noștri. Marea Unire a avut o importanță hotărâtoare pentru întreaga evoluție ulterioară a poporului român, fiind și noi astăzi într-o anumită măsură beneficiarii ei. Prin studiul Istoriei contemporane a românilor viitorii profesori urmează să determine că întregirea neamului românesc a însemnat nu numai lărgirea considerabilă a teritoriului național, dar și un nou sistem social și un nou sistem politic, însoțită de elaborarea unor reforme democratice și adoptarea Constituției din anul 1923, care au marcat întreaga evoluție a societății românești în perioada interbelică. De asemenea, urmează să se conștientizeze, că în pofida unor carențe de ordin politic, economic, societatea românească a mers pe un drum ascendent, integral brutal de declanșarea celui de al Doilea Război Mondial și tragedia anului 1940, evenimentele care pot marca începutul celei de-a doua etape în epoca contemporană. Studenții trebuie să cunoască faptul, că stabilirea unor etape și faze din cadrul istoriei contemporane a românilor poate avea la bază și alte criterii. În acest context, trebuie să se cunoască că războiul împotriva Uniunii Sovietice pentru eliberarea teritoriilor ocupate în 1940, iar mai apoi ocuparea României și Basarabiei de armatele sovietice și ascensiunea rapidă la putere a partidului comunist, care a condus la instaurarea regimului totalitar de stânga au îndepărtat poporul român de Europa și au îndreptat-o spre Est. Știința istorică a fost subordonată de către politică, fapt care a cauzat rescrierea frecventă a istoriei.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- cunoașterea surselor și izvoarelor fundamentale teoretice ale procesului istoric și interpretarea lor
- cunoașterea definițiilor și termenilor științifici, faptelor, evenimentelor, proceselor, fenomenelor istorice
- cunoașterea principalelor concepte privind tratarea istoriei contemporane a românilor
- cunoașterea conținutului curriculumului școlar
- cunoașterea specificului istoriei contemporane a românilor în contextul istoriei universale

Competențe de învățare:

- înțelegerea relațiilor cauzalitate-efect în istoria contemporană a românilor
- înțelegerea periodizării istoriei contemporane a românilor
- formarea unor viziuni critice asupra studierii proceselor istorice
- abordarea obiectivă a problemelor legate de curs

Competențe de aplicare:

- determinarea legăturilor interdisciplinare
- interpretarea conținuturilor istorice
- formularea obiectivelor unei cercetări științifice
- aplicarea cunoștințelor istorice în diferite activități educaționale
- compararea evenimentelor din istoria națională cu cele din istoria universală
- utilizarea adecvată a noțiunilor istorice

Competențe de analiză:

- analiza diferitor categorii de cunoștințe la istoria contemporană a românilor în contextul desfășurării și localizării lor în timp și spațiu
- sintetizarea informațiilor obținute din diverse surse istorice și istoriografice

Competențe de comunicare:

- înțelegerea și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate
- manifestarea atitudinii tolerante față de activitatea individuală și de grup, față de opinii diferite

Finalități de studii

- Să aprecieze și să compare informațiile provenite din diferite surse istorice și bibliografice.
- Să rezolve diferite tipuri de teste, să răspundă la chestionare privind istoria contemporană a românilor.
- Să demonstreze elemente de creativitate în investigarea științifică a problemelor legate de curs.
- Să emită ipoteze, să formuleze ipoteze de alternativă, alegând soluții corespunzătoare problematicii.
- Să formuleze obiectivele unei cercetări științifice într-o problemă abordată din cursul dat.
- Să prezinte investigații proprii în baza obiectivelor de cercetare științifică a problemelor abordate.
- Să aplice cunoștințele din diverse activități educaționale.
- Să demonstreze independență de gândire și acțiune pentru cunoașterea și cercetarea științifică.
- Să aprecieze contribuția personalităților istorice în procesul schimbărilor sociale și de mentalitate.

Precondiții

Studentul trebuie să dețină:

- Cunoștințe despre metodologia cercetării științifice din perspectiva formării competențelor.
- Informații despre curricula de bază și conținuturile educaționale.
- Cunoștințe teoretice pentru aplicarea și interpretarea evenimentelor istorice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Introducere

Tema 2. România Mare. Teritoriul. Populația. Resursele naturale. Organizarea administrativă

Tema 3. Dezvoltarea social-economică a României. Basarabia parte componentă a României

Tema 4. Viața politică a României. Integrarea Basarabiei în sistemul politic al țării

Tema 5. Politica externă a României. Relațiile sovieto-române și problema Basarabiei

Tema 6. Raioanele din stânga Nistrului și RASS Moldovenească în anii 1918-1924

Tema 7. Cultura României întregite. Renașterea culturii naționale românești în Basarabia

Tema 8. Pactul Molotov-Ribbentrop și consecințele lui pentru România. Reanexarea Basarabiei la

URSS. Formarea RSS Moldovenești

Tema 9. România, Basarabia și Transnistria în anii celui de al Doilea Război Mondial

Tema 10. Instaurarea regimului totalitar comunist în România (1944-1947)

Tema 11. Restabilirea regimului bolșevic în RSS Moldovenească (1944-1951)

Tema 12. Constituirea și consolidarea regimului totalitar comunist în România (1948-prima jumătate a anilor 1960)

Tema 13. RSS Moldovenească în anii 50-primă jumătate a anilor 1960

Tema 14. Criza regimului totalitar din Moldova sovietică și România (a doua jumătate a anilor 60-sfârșitul anilor 80)

Tema 15. Revoluția din decembrie 1989 și evoluția societății postrevoluționare în România

Tema 16. Republica Moldova pe calea renașterii naționale. Proclamarea suveranității și independenței

Tema 17. România și Republica Moldova la răscrucea mileniilor II și III

Metode și tehnici de predare și învățare

În predarea-învățarea Istoriei contemporane a românilor activitatea se va axa pe prelegerea interactivă, seminarii tematice, exercițiul, discuția ghidată, studiu de caz, extindere, pregătirea referatelor, conspectarea lucrărilor, lucrul individual.

Strategii de evaluare

În contextul evaluării curriculare a randamentului obținut de studenți se aplică toate tipurile de evaluări: inițială, formativă, finală/ sumativă prin diverse forme—seminarii, lectura obligatorie a unor monografii și culegeri de documente, susținerea referatelor și testelor, lucrări de control. Se încheie evaluarea cu susținerea examenului.

Evaluarea curentă a activității de învățare și competențelor/abilităților studenților formate în cadrul disciplinei se efectuează în formă de teste, lucrări de control, lucrări practice cu harta de contur și axa cronologică, studiul de caz, eseuri, referate, răspunsuri individuale la seminarii, dezbateri, portofoliu, alcătuirea bibliografiilor etc. (60% din nota finală)

Evaluarea finală. Răspunsul propriu zis al studenților la examen în scris este apreciat cu note tradiționale (de la 1 la 10). Nota atribuită constituie 40% din nota finală. Decizia evaluării finale va fi exprimată printr-o notă, conform sistemului de apreciere de 10 puncte, care permit promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic. Evaluarea finală, realizată în cadrul disciplinei de studiu, permite acumularea creditelor transferabile, indiciu ce confirmă aportul disciplinei în contextul formării competențelor profesionale. Criteriile de evaluare în cadrul disciplinei se elaborează în baza obiectivelor curriculare.

10% - participarea la lecțiile teoretice	Nota 5 – 70%
20% - participarea activă la seminarii	Nota 6 – 71-75%
10% - lucrul în echipă (sarcini, teme pentru acasă)	Nota 7 – 76-80%
10% - scrierea eseurilor (2)	Nota 8 – 81-85%
10% - analiza și prezentarea unei monografii	Nota 9 – 86-90%
40% - răspunsul de la examen (scris/oral)	Nota 10 – 91-100%

Bibliografie

Obligatorie:

9. Buzatu Gh., Scurtu I., Istoria românilor în secolul al XX. Ed. Paideia, București, 1999;
10. Ioniță Gh., Istoria Românilor de la Marea Unire în 1918 până în prezent, București, 1999;
11. Istoria României, Editura Enciclopedică, București, 1998;
12. Istoria Basarabiei de la începuturi până în 1998, București, 1998;
13. Moraru A., Istoria Românilor, Basarabia și Transnistria 1812-1993, Chișinău, 1995;
14. Popa I., Popa L., România, Basarabia și Transnistria. Buc., Editura Fundația Europeană Titulescu,
15. Fără termen de prescripție. Aspecte ale investigării crimelor comunismului în Europa. Coord. S. Musteață, I. Cașu, Chișinău, Ed. Cartier istoric, 2011;
16. V. Burlacu, Curs Universitar la Istoria Contemporană a Românilor, vol. 1-3. Chișinău, 2016-2017.

Opțională:

9. Hitchins Keith, România 1866-1947, Editura Humanitas, Buc., 1998;
10. W. P. V. Meurs, Chestiunea Basarabiei în istoriografia comunistă, Chișinău, Ed. Arc, 1996;
11. Bruhis M., Rusia, România, și Basarabia. Chișinău, Ed. Universitas, 1992;
12. Cojocaru Gh. E., Cominternul și originile „moldovenismului”. Chișinău, Ed. Civitas, 2009;
13. Negru E., Negru Gh., „Cursul deosebit” al României și supărarea Moscovei, Disputa sovieto-română și campaniile propagandiste antiromânești din RSSM (1965-1989). Studii și documente. Vol. I 1965-1975. Chișinău, 2013;
14. Cojocaru Gh. E., Confruntarea sovieto-română pe pontul ideologic din RSS Moldovenească (1968-1979). Studii și documente. Iași, Ed. Tipo Moldova, 2011;
15. Agrigoroaiei I., Basarabia de la unire la integrare, Chișinău, Ed., Cartdidact, 2007;
16. Palade Gh., Integrarea Basarabiei în viața spirituală românească(1918-1940) Studii, Chișinău, Ed. Cartdidact, 2010; Țurcanu I., Bessarabiana, Teritoriul dintre Prut și Nistru în câteva ipostaze istorice și reflecții istoriografice. Chișinău, Ed. Cartdidact, 2012.